

Armenian

for Missionaries

Armenian for Missionaries

Armenian, February 2018

© 2018 by Intellectual Reserve, Inc. All Rights Reserved.

This document may contain proprietary intellectual property that may not be used or shared without proper written consent.

Contents

How to Use This Book	v
Grammar-Task Index	vii
Basics	
1 The Armenian Alphabet	1
Asking About and Expressing a State of Being	9
2 State of Being	10
3 There Is	14
Review: State of Being	17
Asking About and Expressing Possession or Ownership	19
4 Genitive Case	20
5 Definite Articles	26
6 Mine, Yours, Ours, etc.	30
Review: Possession or Ownership	33
Asking About and Describing Objects, People, and Their Characteristics	35
7 Asking Questions	36
8 Superlatives and Comparisons	41
9 Reflexive Pronouns and Intensifiers	45
Review: Describing Objects and People	48
Asking About and Expressing Desire, Need, Preference, Intention, or Purpose	51
10 Differences Between Words	52
11 Incentive Mood	65
12 Optative Mood	70
13 Subjunctive Mood	74
Review: Expressing	79
Asking About and Describing Actions and Events	81
14 Nominative Case	82
15 Accusative Case	86
16 Dative Case	90
17 Ablative Case	97
18 Instrumental Case	102
19 Simple Present Tense	106
20 Past Imperfective Tense	110
21 Simple Future Tense	113
22 Future Perfect Tense	116
23 Simple Past Tense	120
24 Pluperfect Tense	123
25 Past Perfect Tense	126

26 Imperative Mood.....	129
Review: Actions and Events	133
Narrating Experiences and Telling Stories	135
27 Word Order.....	136
28 Word Endings	140
29 Fleeting Vowels.....	151
30 Double Negatives	155
31 Relative Pronouns.....	158
32 Passive Voice	163
33 Irregular Verbs.....	166
34 Motion Verbs	173
35 Gerunds.....	176
36 Prepositions and Postpositions.....	179
37 Miscellaneous.....	184
Review: Narrating	193
Asking and Answering Questions of Time, Date, and Location	195
38 Directions.....	196
39 Telling/Expressing Time	200
40 Locative Case	208
Review: Time, Date, and Location.....	211
Asking and Answering Questions of Quantity.....	213
41 Numbers	214
42 Pluralization	220
43 One of Them/Half of It	223
44 Expressing Frequency	226
Review: Quantity.....	230
Asking and Answering Questions of Cause and Effect.....	233
45 Future Conditional Tense.....	234
46 Past Conditional Tense.....	237
Review: Cause and Effect	240
Appendix A: Verb Charts, Word Lists, and Reading the Bible in Armenian	242
Appendix B: Russian Words and Commonly Used Armenian Words.....	257
Missionary Tasks.....	263
Scenerio Practice.....	275
Grammar Glossary	279
Answers	281
Index	337

How to Use This Book

What is This Book?

Preach My Gospel teaches that you should focus your language study “on improving your ability to communicate and teach during scheduled activities” (129). This book is designed to provide you with resources to help you create your own effective language study plan. The grammar principles are organized according to the purpose for communicating gospel topics and missionary tasks to help you choose tasks to learn as you create your own language study plan. Use this book to identify which grammar principles you need to understand to help you address the needs of your investigators and invite them to come to Christ.

This book is not simply to teach you grammar, but more importantly to help you prepare to teach the gospel of Jesus Christ with greater power and clarity in your mission language (*Preach My Gospel*, 127).

Features of This Book

- **Grammar-Task Index.** Easy access to specific grammar principles that can help as you teach and prepare to teach each lesson from *Preach My Gospel* and complete various missionary tasks.
- **Tabs.** Black tabs on the sides of the pages will help you find principles of communication quickly (e.g., possession, describing, expressing, time/location, etc.).
- **Explanations.** Explanations are made up of sentence equations, tables, and examples that will help you understand grammar principles.
- **Activities.** Activities are designed to help you create a language study plan as directed in chapter 7 of *Preach My Gospel*. You don't have to do all the activities, and you don't have to do them in any particular order. It is up to you to choose activities that will help you learn new vocabulary and grammar principles, practice your ability to listen, and improve your ability to read and write. These activities can be done in personal study, with your companion, or with native speakers.
- **Appendix.** While you will find some tables with verb tense conjugations throughout the book, the appendix has a collection of verb tense conjugations and moods with their English equivalents. The appendix also contains pronoun charts, verbs with cases, irregular verbs, irregular nouns, basic noun endings in cases, an alphabetical numerical system chart, and a few Biblical terms in Armenian.
- **Missionary Tasks.** Basic sentence structures and vocabulary needed for common missionary tasks.
- **Scenario Practice.** These are sample situations and conversations that you may experience as a missionary. Practicing these situations will prepare you to respond to members and investigators' questions or handle challenging situations.
- **Grammar Glossary.** Occasionally you may find a few English grammar terms that you don't recognize or understand. The grammar glossary is designed to be a quick reference to common grammar terms.
- **Answer key.** Answers to most activities can be found in the back of the book listed by section.

Remember

“As your ability to speak the language grows, people will listen more to what you say than to how you say it. . . You will be better able to respond to the needs of investigators and the promptings of the Spirit” (*Preach My Gospel*, 128). You can receive the gift of tongues as you do all that you can to learn the language, trust in the Spirit to guide you, and have faith that you can be given the gift of tongues (*Preach My Gospel*, 133).

Ask Yourself as You Study

- What am I learning about the structure of my mission language? What can the grammar teach me about the people and their culture?
- How can mastering this grammar principle help me to invite others to come unto Christ and receive the restored gospel?
- How do I invite the Spirit to help me learn grammar?
- How am I using my language study time in a way that will help me to improve my ability to communicate with the people?

Feedback

We want to know what you think about the book and how it has impacted your language learning experience!

- How are you using this book to learn your mission language?
- What about this book is most helpful to you? Why?
- Do you have additional suggestions?
  - grammar principles
  - activities
  - corrections

Send a quick message with your mission language in the subject line to formissionaries@mtc.byu.edu.

Grammar-Task Index

The grammar-task index is intended to be a quick reference so you can focus your language study improving your ability to teach specific gospel principles or perform missionary tasks. Because the content in each of the lessons in *Preach My Gospel* is different, your need to understand specific grammar principles will vary based on the lesson you will be teaching. You can **use this list to help you determine which grammar principles to study based on the needs of your investigators and planned daily activities.**

The grammar principles are divided into two columns, basic and additional, so you can study grammar principles based on your understanding of the language.

Principle/Task	Basic	Additional
Lesson 1		
God Is Our Loving Heavenly Father	State of Being; Genitive Case; Definite Articles; Dative Case	Difference Between Words; Past Imperfective Tense; Optative Mood
The Gospel Blesses Families	Simple Present Tense; Incentive Mood; Dative Case	Pluperfect Tense; Incentive Mood
Heavenly Father Reveals His Gospel in Every Dispensation	Simple Past Tense; There Is; Nominative Case; Dative Case; Locative Case	Gerunds; Word Order; Fleeting Vowels
The Savior's Earthly Ministry and Atonement	Past Perfect Tense; Accusative Case; Dative Case	Prepositions and Postpositions; Word Endings
The Great Apostasy	Ablative Case; Past Perfect Tense; Dative Case; Past Conditional Tense	Locative Case; Word Order; Double Negatives
The Restoration of the Gospel of Jesus Christ through Joseph Smith	Instrumental Case; Simple Past; Nominative Case; Dative Case	Miscellaneous; Motion Verbs
The Book of Mormon: Another Testament of Jesus Christ	Simple Past Tense; There Is; Mine & Yours; Dative Case; Locative Case; Fleeting Vowels	Asking Questions; Word Order; Word Endings
Pray to Know the Truth through the Holy Ghost	Ablative Case; Instrumental Case; Dative Case	Prepositions and Postpositions; Future Conditional Tense
Lesson 2		
Pre-Earth Life: God's Purpose and Plan for Us	Past Imperfective Tense; Dative Case; Subjunctive Mood	Asking Questions; Word Order
The Creation	Instrumental Case; Past Perfect Tense; Dative Case	Asking Questions; Word Order
Agency and the Fall of Adam and Eve	Past Perfect Tense; Simple Past Tense; Dative Case	Gerunds; Miscellaneous; Asking Questions
Our Life on Earth	Simple Present Tense; There Is; Nominative Case; Dative Case; Fleeting Vowels	Locative Case; Double Negatives
The Atonement	Past Perfect Tense; Dative Case; Past Conditional Tense	Prepositions and Postpositions; Word Endings
The Spirit World	Future Perfect Tense; Superlatives and Comparisons; Dative Case; Future Conditional Tense	Asking Questions; Word Order

The Resurrection, Judgment, and Immortality	Instrumental Case; There Is; Nominative Case; Dative Case; Fleeting Vowels	Miscellaneous; Future Conditional Tense; Gerunds
Kingdoms of Glory	Ablative Case; Future Perfect Tense; Superlatives and Comparisons; Dative Case	Locative Case; Future Conditional Tense
Lesson 3		
Through Christ We Can Be Cleansed from Sin	Prepositions and Postpositions; Genitive Case; Subjunctive Mood	Future Conditional Tense; Fleeting Vowels
Faith in Jesus Christ	Nominative Case	Word Endings; Fleeting Vowels
Repentance	Passive Voice; Subjunctive Mood	Miscellaneous
Baptism, Our First Covenant	Nominative Case	Prepositions and Postpositions
The Gift of the Holy Ghost	Prepositions and Postpositions	Subjunctive Mood; Fleeting Vowels
Endure to the End	Simple Future Tense; Future Perfect Tense	Imperative Mood
Lesson 4		
Obedience	Instrumental Case; Gerunds	Miscellaneous; Imperative Mood
Pray Often	Prepositions and Postpositions; Gerunds	Gerunds; Imperative Mood
Study the Scriptures	Instrumental Case; Reflexive Pronouns and Intensifiers; Mine & Yours; Double Negatives	Miscellaneous; Imperative Mood; The Armenian Alphabet
Keep the Sabbath Day Holy	Simple Future Tense; Directions	Gerunds; Imperative Mood
Baptism and Confirmation	Nominative Case; Gerunds	Miscellaneous; Gerunds; Imperative Mood
Follow the Prophet	Simple Future Tense; Subjunctive Mood	Gerunds; Imperative Mood
Keep the Ten Commandments	Passive Voice; Instrumental Case; There Is	Imperative Mood
Live the Law of Chastity	Subjunctive Mood; Double Negatives	Miscellaneous; Imperative Mood
Obey the Word of Wisdom	Prepositions and Postpositions	Imperative Mood; Fleeting Vowels
Keep the Law of Tithing	Numbers; Subjunctive Mood	One of Them/Half of It; Imperative Mood
Observe the Law of the Fast	Expressing Frequency	Imperative Mood
How to Donate Tithes and Offerings	Pluralization; Fleeting Vowels	Miscellaneous; Imperative Mood
Obey and Honor the Law	Locative Case; Gerunds	Imperative Mood
Lesson 5		
Priesthood and Auxiliaries	Relative Pronouns	Motion Verbs
Missionary Work	Nominative Case; Subjunctive Mood	Subjunctive Mood
Eternal Marriage	Superlatives and Comparisons	Word Order; Fleeting Vowels
Temples and Family History	Telling/Expressing Time	Motion Verbs; Subjunctive Mood

Service	Simple Future Tense; Mine & Yours; Gerunds	Fleeting Vowels
Teaching and Learning in the Church	Passive Voice; Mine & Yours; Accusative Case	Word Order; Double Negatives
Endure to the End	Irregular Verbs; Subjunctive Mood	Imperative Mood
Missionary Tasks		
Ask Questions	Asking Questions; Irregular Verbs	Future Conditional Tense
Conduct a Meeting	Asking Questions; Dative Case	Word Order; Telling/Expressing Time
Explain Priesthood Ordinances	Nominative Case; Gerunds	Fleeting Vowels
Extend Commitment Invitations	Asking Questions; Accusative Case	Word Order
Follow Up on Commitments	Nominative Case; Past Conditional Tense	Fleeting Vowels; Subjunctive Mood
Get to Know Someone	Passive Voice; Asking Questions; Reflexive Pronouns and Intensifiers	Miscellaneous; Directions
Give Directions	Directions; Nominative Case; Word Endings	Imperative Mood; Motion Verbs
Help People Resolve Their Concerns	Irregular Verbs; Reflexive Pronouns and Intensifiers	Miscellaneous
Make a Telephone Call	Nominative Case; Gerunds; Word Endings	Motion Verbs; Word Order
Make Appointments	Telling/Expressing Time; Asking Questions	Locative Case
Make Purchases	Irregular Verb; Asking Questions; Numbers; There Is; Word Endings	Expressing Frequency; Mine & Yours; Word Order
Meet Someone	Miscellaneous; Directions; Locative Case	Motion Verbs; Fleeting Vowels
Obtain Referrals	Ablative Case; Asking Questions; Directions	Word Order; Fleeting Vowels
Offer a Prayer	Nominative Case; Subjunctive Mood	Gerunds
Perform Priesthood Ordinances	Imperative Mood; Dative Case; Word Endings	Word Order; Fleeting Vowels
Plan Daily and Weekly Activities	Nominative Case; Directions; Subjunctive Mood	Motion Verbs; Fleeting Vowels
Share an Experience	Superlatives and Comparisons; Reflexive Pronouns and Intensifiers	Mine & Yours; Locative Case; Gerunds; Word Order; Word Endings
Talk with Everyone	Miscellaneous; Asking Questions; Accusative Case; Double Negatives	Locative Case; Motion Verbs; Gerunds; Word Endings; The Armenian Alphabet
Teach Others How to Pray	Nominative Case; Subjunctive Mood	Future Conditional Tense; The Armenian Alphabet
Testify	Irregular Verbs; Reflexive Pronouns and Intensifiers; Accusative Case	Gerunds; Fleeting Vowels
Use the Scriptures	Miscellaneous; Locative Case; Double Negatives	Word Order; Word Endings; The Armenian Alphabet

The Armenian Alphabet

Explanation

The Armenian alphabet has 39 letters, and each letter has a different sound. While there are technical names for the letters, the majority of people refer to each letter by the sound it makes. There are three categories of letters in the alphabet: voiced, voiceless/aspirated, and voiceless/unaspirated.

Printed	Name	Romanization	Pronunciation	Numerical Value
Ա ա	այբ	[a]	as in "car"	1
Բ բ	բեն	[b]	as in "bar"	2
Գ գ	գիմ	[g]	as in "good"	3
Դ դ	դա	[d]	as in "door"	4
Ե ե	էչ	[ye] or [e]	as in "yes" or "men"	5
Զ զ	զա	[z]	as in "zest"	6
Է է	է	[e]	as in "effort"	7
Ը ը	ըթ	[@] or [y]	as in "about"	8
Թ թ	թո	[t]	as in "team"	9
Ժ ժ	ժե	[zh] or [j]	as in "treasure"	10
Ի ի	ինի	[i]	as in "bee"	20
Լ լ	լուն	[l]	as in "light"	30
Խ խ	խե	[kh] or [x]	as in "Bach"	40
Ծ ծ	ծա	[ts]	an unaspirated "ts"	80
Կ կ	կեն	[k]	as in "skill"	60
Հ հ	հո	[h]	as in "hot"	70
Ձ ձ	ձա	[dz]	as in "beds"	80
Ղ ղ	ղատ	[gh] or [x]	as the French "r"	90
Ճ ճ	ճե	[ch]	an unaspirated "ch"	100
Ս ս	սեն	[m]	as in "me"	200
Յ յ	յի	[y]	as in "yard"	300
Ն ն	նո	[n]	as in "no"	400
Շ շ	շա	[sh]	as in "shine"	500
Ո ո	ո	[vo] or [o]	as in "vocal" or "go"	600
Չ չ	չա	[ch]	as in "chair"	700
Պ պ	պե	[p]	as in "spill"	800
Ջ ճ	ճե	[j]	as in "job"	900
Ռ ռ	ռա	[r]	trilled "r"	1000
Ս ս	սե	[s]	as in "say"	2000
Վ վ	վեվ	[v]	as in "vase"	3000
Տ տ	տյուն	[t]	as in "steam"	4000
Բ բ	բե	[r]	liquid "r"	5000
Յ ճ	ճո	[ts] or [c]	as in "goats"	6000
Ո ո	վյուն	[u]	as in "food"	7000
Փ փ	փյուր	[p]	as in "pill"	8000
Ք ք	քե	[k] or [q]	as in "kill"	9000

Է/եվ/և	և	[Yev] or [ev]	as in "clever"	None
Օ օ	օ	[o]	as in "old"	None
Ֆ ֆ	ֆե	[f]	as in "friend"	None

Voiced Letters

- 1a Voiced letters are said by exhaling while activating the vocal chords, just like voiced letters in English. All vowels and most consonants are voiced.

English Examples
The letter "B" in "boy"
The letter "M" in "mom"
The letter "D" in "dog"
The letter "J" in "joy"

Armenian voiced letters: ա բ գ դ ե զ լ ը ժ ի լ ձ ղ ճ յ ն շ չ փ ք ր յ ւ օ

Voiceless/Aspirated Letters

- 1b Voiceless/aspirated letters are said by exhaling without activating the vocal chords; they exist in English as well.

English Examples
The letter "T" in "toy"
The letter "C" in "car"
The letter "H" in "house"
The letter "P" in "purse"

Armenian voiceless/aspirated letters: թ հ չ խ ց փ ք փ խ

Voiceless/Unaspirated Letters

- 1c Voiceless/unaspirated letters are said without exhaling or using voice. The release of tension either between the tongue and mouth or between the lips causes a short burst of sound. These letters are best learned and understood by listening to native speakers of Armenian and asking questions.

While the letters themselves are unique to Armenian, similar sounds do exist in English. These examples are not exactly the same as the Armenian letters but may help in understanding the sound the Armenian letters make.

English Examples
The letter "T" in "stop" (compare to the "t" in top)
The letter "k" in "skill" (compare to the "k" in "kill")
The letter "p" in "spill" (compare to the "p" in "pill")

Armenian voiceless/unaspirated letters: ծ կ ճ պ ւ

Stops

- 1d Some letters will have "stops." A stop is when **a voiced letter is pronounced like the aspirated letter which is in the same place in the mouth.** It is fairly common in Armenian. **This happens most often with voiced consonants in the middle or end of the word.** Occasionally, missionaries will pronounce stops or aspirated letters in the middle of a word as unaspirated letters. This is incorrect. For example, sometimes missionaries pronounce "եթե" as "էտէ," "կարդալ" as "կարտալ," or "անգամ" as "անկամ." These pronunciations are easier to say, but they are incorrect. Residents of certain cities such as Գյումրի and

Սպիտակ will speak this way (replacing voiced and aspirated consonants with unaspirated consonants), but it is important to speak correctly. Stops and aspirated letters must have a breath behind them. The best way to learn which words have stops is to listen closely to native speakers and ask them to pronounce the word. **See “Pronunciation Activity: Stops” at the end of this chapter for a list of some example words that have stops.**

Armenian Stops

Voiced Consonant	Pronounced like:	Aspirated Consonant
բ	→	փ
գ	→	ք
դ	→	թ
ձ	→	ց
ջ	→	չ

Note: Sometimes the letter “դ” is pronounced like the letter “խ” when in the middle or at the end of a word.

Vowels

^{1e} Vowels are very important in Armenian. If a vowel is mispronounced in a word, Armenians may not understand the word. Oftentimes, non-native speakers will skip over vowels and turn them into an “ը.” This is incorrect. This is most often done with the vowel “ու.” It is important to remember that every “ու” sounds the exact same and will always sound like an “ու.” This is the same for the other vowels. **See “D. Pronunciation Activity: Vowels” at the end of this chapter for a list of words with vowels that are commonly mispronounced.**

Armenian vowels: ա ե է ի ը ի ռ ու օ

Another common mistake that Americans make is the shaping of their vowels. Armenian vowels are generally much deeper and less nasal than American vowels. For example, the “ու” vowels is a deep “oo”. The word “դու” should not sound like the English word “dew”.

Americans also tend to add unnecessary vowels, or turn one vowel into two vowels in a row (also known as a diphthong). For example, when Americans say the letter “o”, they tend to pronounce two vowels: an “o” at the start, and a small “u” at the end. Another example is the letter “է”. Americans often pronounce it as the “ay” in “say”. This is two vowels: an “է” a small “յ”. This kind of pronunciation is incorrect in Armenian. It’s important to make sure to pronounce one vowel for each vowel. The word “չէ” should be pronounced “cheh,” not “chay.” The name “Սեդա” should be pronounced “Seh-dah,” not “Say-duh”. If you feel your mouth changing shape in the middle of a vowel, it’s probably incorrect. The most effective way to fix this is to listen to the vowels that Armenians say and try to imitate them. Record yourself saying certain words and compare them to the way that Armenians say them.

The Letter Ր

^{1f} The Armenian letter Ր is often mispronounced by English speakers. The closest English equivalent to is the letter “r.” However, “ր” is not the exact same sound and is formed in the mouth differently than the American “r.” The best way to learn this is to listen to the way natives say the letter and copy them.

Activities

A. Pronunciation Activity: Differentiation

Practice saying the following letter pairs out loud with your companion or an Armenian:

Ծծ and Յյ and Ձզ	Կկ and Քք and Գգ	Ճճ and Չչ and Ջջ	Ռռ and Րր	Զզ and Ձզ	Ոո and Օօ	Նն and Մմ	Յյ and Եե
Տտ and Թթ and Դդ	Պպ and Փփ and Բբ	Խխ and Հհ and Դդ	Եե and Էէ	Ժժ and Ջջ	Աա and Ըը	Ըը and Յյ	Վվ and Ոո

B. Pronunciation Activity: Stops

Practice saying the following words (which have stops) out loud with your companion or a native Armenian:

Examples: ք → փ

Correct Spelling	Pronunciation with Stops
երբ (when)	“երփ”
սուրբ (holy)	“սուրփ”
սրբեր (saints)	“սրփեր”
աղբ (litter/garbage)	“աղփ”
շաբաթ (week)	“շափաթ”
համբերություն (patience)	“համփերություն”
համբերել (to endure)	“համփերել”
երբեք (never)	“երփեք”
-ությամբ (ending in instrumental case)	“-ութամփ”
-մամբ (ending in instrumental case)	“-մամփ”

Examples: գ → ք

Correct Spelling	Pronunciation with Stops
երգել (to sing)	“երքել”
անգամ (time/occurrence)	“անքամ”
հոգի (spirit)	“հոքի”
հոգնել (to be tired)	“հոքնել”
մարգարե (prophet)	“մարքարե”
թագավոր (king)	“թաքավոր”
հագնել (to wear)	“հաքնել”
շոք (hot)	“շոք”
օգնել (to help)	“օքնել”
կարգին (respectable)	“կարքին”
գտնել (to find)	“քթնել” *
զգել (to throw)	“քցել” *

*Note that “գտնել” and “զգել” are not normal stops, because the “գ” is at the start of the word. Armenians often pronounce them with stops to prevent confusion between other words. If pronounced without stops, “զգել” sounds very similar to “կծել” (to bite), and “գտա” (“I found”) sounds very close to “կտա” (“he will give”).

Examples: դ → թ

Correct Spelling	Pronunciation with Stops
արդեն (already)	“արթեն”
կարդալ (to read)	“կարթալ”
խնդրել (to ask/to request)	“խնթրել”
անդամ (member)	“անթամ”
ընդհանրապես (generally/in general)	“ընթհանրապես”
ընդունել (to accept)	“ընթունել”
ընդ- (word prefix)	“ընթ-”
առաջնորդել (to lead/to guide)	“առաջնորթել”
մարդ/մարդիկ (person/people)	“մարթ/մարթիկ”
որդի (son)	“որթի”
բարդ (complicated/complex)	“բարթ”
դադարել (to stop)	“դաթարել”
դդում (pumpkin)	“դթում”
երրորդ (third)	“երրորթ”

C. Pronunciation Activity: Stops

Practice saying the following words (which have stops) out loud with your companion or a native Armenian:

Examples: ձ → ց

Correct Spelling	Pronunciation with Stops
փորձել (to try/to attempt)	“փորցել”
փորձություն (trial)	“փորցություն”
օձ (snake)	“օց”
բարձ (pillow)	“բարց”
բարձր (high/loud)	“բարցր”
բարձրանալ (to become higher/to climb)	“բարցրանալ”
հանդերձ (garment)	“հանդերց”

Examples: ջ → չ

Correct Spelling	Pronunciation with Stops
աղջիկ (girl)	“ախչիկ”
աջ (right)	“աչ”
իջնել (to descend)	“իչնել”
արջ (bear)	“արչ”
միջոցով (through/by the means of)	“միչոցով”

Examples: դ → իս

Correct Spelling	Pronunciation with Stops
աղջիկ (girl)	“ախսիկ”
այստեղ (here)	“այստեխ”
այնտեղ/այդտեղ (there)	“այնտեխ/այդտեխ”
հաջող (goodbye)	“հաջոխ”

Examples: “h” is silent

Correct Spelling	Pronunciation with Stops
շնորհակալություն (thank you)	“շնորակալություն”
շնորհ or շնորհք (grace/favor)	“շնոր” or “շնորք”
շնորհիվ (thanks to)	“շնորիվ”

D. Pronunciation Activity: Vowels

Below is a list of words which have vowels that are frequently mispronounced. The underlined letters are the commonly mispronounced letters, and are usually mispronounced as the letter “ը.” Practice saying these words out loud with your companion or an Armenian.

Commonly Mispronounced Words	Examples
Any verb that ends with “-անալ”(this is probably the most common mistake):	իմանալ, հասկանալ, ստանալ, etc. «Հասկանում եմ:» «Դու կիմանաս:», etc.
Any word that begins with “-ամենա-”:	ամենալավ, ամենավատ, ամենասիրած, etc.
Any word that begins with “-վերա-”:	վերաբերյալ, վերականգնված, վերադառնալ, վերափոխվորվել, etc.
Any word that ends with “-ական”:	իսկական, բուսական, առաքելական, etc.
Any word that ends with “-ապես”:	իսկապես, ընդհանրապես, պարզապես, etc.
Armenian Cities/Areas:	Երևան, Աջափնյակ, Արտաշատ, Մալաթիա, Աշտարակ, Վանաձոր, Արարատ, Չարենցավան, Ալավերդի, Վերնիսաժ, Արաբկիր, Էրեբունի, Ամերիկա
Names of languages(“-երեն”):	Հայերեն, Անգլերեն, Ռուսերեն, etc.
The three “-ենալ” verbs:	մոտենալ, գիտենալ, ունենալ

Other words: համար, ճանաչել, հավատք, հավատալ («հավատում ե՞ս»), անուն («ինչ անունը _____ է»), տեսնել («ես տեսա»), ժամանակ, բոլոր, շնորհակալ («մենք շնորհակալ ենք»), ավետարան, հնարավորություն, պատասխանել, Մորմոնի Գիրքը, ըրովհետև, ամեն («ամեն ինչ»), համարյա, աշխատել, անձնավորություն, արագ, առաջին, սովորաբար, հավանաբար, շաբաթ, կարելի, հիմա, համեմատ, համաձայն, հավաքել

E. Personal Activity

Read 1 Nephi 1 aloud in Armenian. Practice pronouncing each letter of each word correctly. Make sure to keep the vowels long, and look for words with stops.

F. Personal Activity

In the morning or at night (when you are getting ready for the day or getting ready to retire to bed) during your personal time, read from the scriptures in Armenian slowly. Focus on each specific letter and syllable of every word. Do not worry about reading comprehension and understanding all that you read; rather, focus on your accent and pronouncing each word correctly. Also during this time, write down 10 words to use during the day (or the next day). During language study while you study grammar and language comprehension, apply these words as you practice various principles. Ask Armenians how to properly pronounce the words throughout the day.

G. Companion Activity

Practice writing all 39 letters of the Armenian alphabet in the upper and lower cases. Have your companion quiz you on which letter is which.

H. Companion Activity

Memorize all 39 letters of the Armenian alphabet in the upper and lower case written form and in the upper and lower case typed form with your companion.

I. Companion Activity

Pick 10 new words every day to memorize. Write them down in a little notebook and carry it with you during the day. Use those words throughout the day in appropriate situations. Focus on pronouncing them correctly (with appropriate stops and long vowel sounds). Ask natives for the proper pronunciation of words. For each word that you use in the day (pronounced correctly), you get one point. Play against your companion.

Asking About and Expressing a State of Being

Purpose

This function will help you talk about what something is, isn't, was, or wasn't (for example, what faith is or who God is). The grammar principles in this section are meant to help you perform this function. Below are examples of the types of things you will be able to express with the grammar in this function.

- God is our Father and we **are** His children. (State of Being)
- **There are** angels who help us. (There Is)
- God is a merciful Being. He **is** happy when we **are** happy. (State of Being)
- We **are** children of our Heavenly Father. (State of Being)
- You **were** chosen. (State of Being)
- **There is** a God. (There Is)
- I **am** a disciple. (State of Being)

Application

Below is a list of doctrinal points that these grammar principles will help you teach, as well as some common missionary tasks that they will help you perform. This list is not comprehensive; it is meant to help you think about how you can use the grammar in real situations. In parentheses next to each point are some sample questions that you can ask yourself to help you think about how to apply the grammar.

Doctrine from the Lessons

- God Is Our Loving Heavenly Father (Who is God? What is our relationship to Him?)
- The Great Apostasy (What is an apostasy? What is missing during an apostasy?)
- Repentance (What is repentance? What is sin?)
- The Law of Tithing (What is the law of tithing? What is a donation slip?)
- The Word of Wisdom (What is the Word of Wisdom? What are things we can eat and drink?)
- The Restoration of the Gospel (What is the Restoration? Why is the Restoration important?)
- The Law of Chastity (What is the law of chastity? What is a sexual sin?)
- The Priesthood (What is the priesthood? What is an ordinance?)
- Temples and Family History (What is a temple? What is family history?)
- Endure to the End (What is enduring to the end?)
- Prophets (What is a prophet? What is a line of authority?)

Tasks from the *Missionary Vocabulary and Phrases Book*

- Ask Questions and Listen (How do I ask questions in the language?)
- Explain Priesthood Ordinances (What is the priesthood? What is an ordinance?)
- Explain Prophets (Why is there a prophet today?)
- Describe the Restoration (How is it significant today?)

State of Being

Examples

I am a missionary.

Ես միսիոներ եմ:

I am not a missionary.

Ես միսիոներ չեմ:

Are you Armenian?

Դու հայ ե՞ս:

We are not Armenian.

Մենք հայ չենք:

Explanation

State of being refers to the present, and does not actually include a verb in its construction. It is called “state of being” because it will always include a form of the verb “to be.”

Forming State of Being

2a The basic construction will be “(pronoun/noun) (noun/adjective) (auxiliary verb)”; however, the pronoun is not required because the auxiliary verb already indicates the subject. Make sure the subject of the sentence matches the proper auxiliary verb.

Pronouns and Present Auxiliary Verbs

Ես եմ	I am	Մենք ենք	We are
Դու ես	You (singular) are	Դուք եք	You (plural) are
Նա է	He/She/It is	Նրանք են	They are

Pronouns and Past Auxiliary Verbs

Ես էի	I was	Մենք էինք	We were
Դու էիր	You (singular) were	Դուք էիք	You (plural) were
Նա էր	He/She/It was	Նրանք էին	They were

Negation

2b For each of the tenses, a “չ” will be used in different ways to negate the statement. It is similar to saying “not” in English. **To negate state of being, simply add a “չ” to the beginning of the auxiliary verb. The adjective or noun (the state of being) is typically placed before the auxiliary verb, for both normal auxiliary verbs and for negated auxiliary verbs.**

Pronouns and Negated Present Auxiliary Verbs

Ես չեմ	I am not	Մենք չենք	We are not
Դու չես	You (singular) are not	Դուք չեք	You (plural) are not
Նա չէ*	He/She/It is not	Նրանք չեն	They are not

Pronouns and Negated Past Auxiliary Verbs

Ես էի	I was	Մենք էինք	We were
Դու էիր	You (singular) were	Դուք էիք	You (plural) were
Նա էր	He/She/It was	Նրանք էին	They were

Examples

Նա խելացի է:	She is smart.
Դուք զբաղված չե՞ք:	Are you not busy?
Դու քանի տարեկան ես:	How old are you?
Նա բոլոր չէ:	He is not tall.
Նրանք ուսանողներ էին:	They were students.
Մենք այնտեղ էինք:	We were there.

*Note that the grammatically correct third person singular conjugation is “չէ,” but in common speech Armenians will typically say “չի” instead.

Activities

A. Fill in the Blank

Fill in the appropriate auxiliary verb for state of being. Check your answers.

Դուք հինգ հոգի _____:	There are five of you.
Հիսուսը Քրիստոսն _____:	Jesus is the Christ.
Մենք միասին _____:	We were not together.
Նրանք երեցներ _____:	They are elders.
Հովհաննեսը Մկրտիչ _____:	John was a baptizer (“baptizer”).
Ես զբաղված _____:	I am not busy.
Նա իմ լավ ընկերուհին _____:	She is my good friend.
Նա շեկ մազերով աղջիկ _____:	She is a blonde girl.
Դու շատ բոլոր _____:	You are very tall.
Շունը փոքր _____:	The dog is not little.

B. Translating Sentences

Translate the following sentences using state of being. Check your answers.

We are blessed.
They were baptized.
He is the prophet.
She was a seminary teacher.
You (singular) are not my companion.
Mount Ararat is huge.
We are missionaries of The Church of Jesus Christ of Latter-day Saints.
God is our loving Heavenly Father.
You (plural) are not tired.
I am faithful.

C. Common Errors

Below is a list of common errors made by missionaries. Correct the mistakes. Check your answers.

Դուք ազա՞տ ես:	Are you (singular) not free?
Ես Քույր Մաթեոս եմ:	I am Sister Matthews.
Քանի՞ հոգի ես ձեր ընտանիքում:	How many people are in your family?
Դու հոգնածն ես:	You are not tired.
Ես նոր միսիոներն եմ:	I am a new missionary.
Մենք այստեղ օգնելու համար:	We are here to help.
Նա ճյուղի նախագահ է:	He is the branch president.
Դուք հայ՞ ես:	Are you (plural) Armenian?
Նա անդամն է:	She is a member.
Սա Քրիստոսի ավետարանն է:	This is Christ's gospel.

D. Error Correction

Correct the sentences below by using the proper form of state of being. Check your answers.

Սա ճիշտ եկեղեցի է:	This is the true church.
Ջոզեֆ Սմիթը մարգարե:	Joseph Smith was a prophet.
Ջոզեֆ Սմիթը առաջին մարգարե էր:	Joseph Smith was the first prophet.
Մաքրաբարության օրենքը խախտելը մեղքն է:	Breaking the law of chastity is a sin.
Այս ծրարը տասանորդի համարն է:	This envelope is for tithing.
Դու Աստծո զավակ ես:	You are a child of God.
Մորոնին Մորմոնի տղա էր:	Moroni was Mormon's son.
Մենք բոլորս եղբայրներ և քույրեր:	We are all brothers and sisters.
Հայաստան առաջին պաշտոնական քրիստոնեական երկիր է:	Armenia is the first official Christian nation.
Նրա մկրտությունը Ուրբաթ օր էր:	His baptism was Friday.

E. Personal Activity

On page 21 of *Preach My Gospel* it says, "As you teach, seek to discern whether a word or principle is new to the person you are teaching. Take time to explain unfamiliar words or principles." Write down in English a description of a principle or a word that might be new to an investigator; then translate that description into Armenian. Below is an example description of the basic differences between a meetinghouse and a temple. Ex: "Temple: A temple is the house of God. Like churches, temples are places where you can feel the Spirit strongly. A temple is the most holy place on earth, and it is always a place of worship. Church buildings are used for worship services on Sundays, but on days besides that, they can be used for various activities other than worship. Anyone can assemble at a normal church building, but because temples are houses of God, only church members who live worthy lives can enter. In churches, several ordinances including the sacrament are performed, but in the temple even higher ordinances are performed: people make covenants with God, families are sealed eternally, and ordinances for those who are already deceased are performed. In the temple, people can further prepare to return to God's presence."

F. Companion Activity

Play “Guess Who” with your companion. Both of you choose a character from the Book of Mormon, but do not tell each other who you chose. Take turns asking each other yes/no questions to guess the character’s identity. Try to use state of being and as many adjectives/traits as possible. (Ex: Is your person a brave soldier? Is your person a faithful prophet?) Give each other feedback after.

G. Companion Activity

Make a list together of what new members can do to continue progressing in the gospel after they are baptized, and when they can do them. For example, they can go to the temple to perform baptisms when the bishop feels they are prepared, they can have members teach them the new member lessons each week, and they can receive their endowment and be sealed a year after they are baptized. Practice saying your list in Armenian using “կարող.” Include the actual dates of when things can occur for one specific new member or investigator. Make plans to share this list with a recent convert or investigator who will soon be baptized.

"There Is"

Examples

Where have you been?	Էս ու՞ր ես, չկաս, չես երևում:
Have you ever read the Bible?	Աստվածաշունչը կարդացած կա՞ս:
There is help in this life.	Օգնություն կա այս կյանքում:
There are good people in the world.	Աշխարհում լավ մարդիկ կան:

Explanation

"There is/there is there" is a very important phrase in Armenian and is used much more in Armenian than in English.

Forming "There Is/Is there"

3a Certain ideas that are expressed differently in English will use "there is" principles in Armenian; pay attention to the examples for different usages. For example, "there is" can be put into first person to mean, "I am" or "I exist" (or "there is me"). To say "there is," conjugate the word "կա" according to the charts below.

Present Tense

կամ	I am (I exist)	կանք	We are (we exist)
կաս	You are (you exist)	կաք	You are (you exist)
կա	There is (he/she/it exists)	կան	There are (they exist)

Past Tense

կայի	I was (I existed)	կայինք	We were (we existed)
կայիր	You were (you existed)	կայիք	You were (you existed)
կար	There was (he/she/it existed)	կային	There were (they existed)

Examples

Is there a prophet today?	Մարքարե կա՞յ այսօր:
I know that God <u>exists</u> .	Ես գիտեմ, որ Աստված կա:
<u>There was</u> a boy named Joseph Smith.	Տղա կար անունով Ջոզեֆ Սմիթ
<u>There were</u> apostles during Christ's time, and <u>there are</u> apostles on the earth today.	Առաքյալներ կային Քրիստոսի ժամանակ, և առաքյալներ կան երկրի վրա այսօր:

Negation

3b

To negate, add “չ” to the beginning of the word.

Negation Examples

We went to the store, but <u>there was no</u> ice cream.	Գնացինք խանութ, բայց պաղպաղակ <u>չկար</u> :
<u>I wasn't alive</u> during Christ's time, but I know He died for us.	Ես Քրիստոսի ժամանակ <u>չկայի</u> , բայց գիտեմ որ մահացավ մեզ համար:
What's up?	Ի՞նչ կա <u>չկա</u> :
Nothing (response to "What's up?").	Բան <u>չկա</u> :
<u>There wasn't anyone</u> in the church.	Եկեղեցում մարդ <u>չկար</u> :

Being

Activities

A. Translating Sentences

Translate the following sentences to Armenian using “there is” principles. Check your answers

You (singular) weren't alive during Christ's time.

There are twelve Apostles.

There wasn't any authority from God during the Apostasy.

There are many members of the Church.

There is time.

There were four investigators at the baptism.

There wasn't anything in the room.

There is a God.

We weren't alive at that time.

There are 60 missionaries in the mission.

B. Common Errors

Below are sentences filled with common errors. On a separate sheet of paper, fix the common error in each sentence by correctly using the principles of “there is.” Check your answers

Շատ եկեղեցիներ կա Հայաստանում:	There are many churches in Armenia.
Իշխանություն կային երկրի վրա Քրիստոսի ժամանակ:	There was authority on the earth during Christ's time.
Երկու երեց կան:	There are two elders.
Դու կա:	You are/You exist.
Հինգ րոպե կան:	There are five minutes.
Ժամանակ չի կա:	There isn't time.
Մազարե կան այսօր:	There is a prophet today.
Լույս կա չէր:	There wasn't any light.
Ոչ մի բան կա:	There wasn't anything.
Այս սենյակում մարդիկ կա:	There are people in this room.

C. Error Correction

On a separate piece of paper, correct the following sentences using the principles of "there is." Check your answers.

Շուն կա:	There was a dog.
Ճանապարհ կան Աստծուն վերադառնալու համար:	There is a way to return back to God.
Տաքսի չկա:	There wasn't a taxi.
Դպրոցից դուրս շատ մարդիկ կար:	There were many people outside of the school.
Շատ գլխեր կա Մորմոնի Գրքում:	There are many chapters in the Book of Mormon.
Շատ անդամներ չկա Հայաստանում:	There aren't many members in Armenia.
Նրանք կար:	They were/They existed.
Ես կա:	I am/I exist.
Ոչ մի մարդ կա այստեղ:	There isn't anyone here.
Նա չկա այն ժամանակ:	He wasn't alive at that time.

D. Personal Activity

Write 10 sentences using "there is" principles. At least five sentences must use the negation form of the principle. Have your companion review your sentences.

E. Companion Activity

With your companion, take turns bearing your testimonies one sentence at a time. Each sentence must use the "there is" principle. See how many sentences you can come up with for your testimony.

F. Companion Activity

With your companion, pick a chapter in the Book of Mormon to summarize. As you summarize the chapter together, try to use principles of "there is" as often as you can.

G. Companion Activity

Practice the principle of "there is" by describing a member's home. Practice describing their home, the ward, the area, and the mission. Use the present tense at least 10 times, the past tense at least 10 times, and negations at least 10 times. Have your companion correct you if needed. Ask for suggestions to better use and understand the principle.

H. Companion Activity

With your companion, take turns describing the different areas in the mission. One companion will pick a place and not tell the other companion. This person must then describe the area by using the "there is" principle. If the companion can correctly guess the area, then he or she can take the next turn describing.

Review: State of Being

This review will help you see how well you have learned the material in the previous section. It will also help you evaluate your ability to apply several different grammar principles you have learned in performing the following function:

Asking About and Expressing a State of Being

- State of Being
- “There is”

Activities

A. Error Correction

On a separate sheet of paper, rewrite the paragraph below, correcting the two errors in it. Check your answers.

Աստված մեր Երկնային Հայրն էն եվ սիրում է մեզ: Նա Իր Որդուն զոհաբերեց մեզ համար: Հիսուս Քրիստոսի միջոցով մենք ձեռք ենք բերում Հավիտենական կյանք: Եթե մենք ապաշխարենք եվ մկրտվենք, Քրիստոսի առաջնորդությունը միշտ կունենանք մեր կյանքում: Նա մեզ կօգնի յուրաքանչյուր դժվարության ժամանակ: Նա մեզ խոստացել է, որ նա երբեք մեզ մենակ չի թողնի: Եվ ապրելով Նրա հետ այս կյանքում, մենք երբեք չպիտի վախենանք ու երկնչենք: Մենք կարող ենք միշտ դիմել Քրիստոսին աղոթքով: Աղոթքը մեզ ուժ է տալիս և օգնում է մեզ ավելի հանգիստ ապրել: Մխիթարություն կան մեր սրտերում: Հիսուս Քրիստոսը մեզ շատ է սիրում:

B. Error Correction

On a separate sheet of paper, rewrite the paragraph below, correcting the two errors in it. Check your answers.

Գագիկը ծանր հիվանդացել էր: Նա շատ տխուր էն եվ ոչինչ չէր ուտում: Տանը բոլորն անհանգստացած էին: Մայրիկը չէր քնում գիշերը եվ խնամում էր նրան: Հայրիկն օգնում էր մայրիկին եվ օրհնություն էր տվել Գագիկին: Իսկ փոքր քույրիկն իր անկողնում աղոթում էր Երկնային Հորը: Բժիշկն ասել է, որ հրաշք էք տեղի ունեցել, եվ որ Գագիկը շուտով կլավանա: Բոլորն անչափ ուրախացել են:

C. Companion Activity

Play “I Spy” with your companion, practicing describing things around your apartment or while you are traveling to an appointment. Pay close attention to how you are pronouncing the words.

D. Companion Activity

Read the Book of Mormon in Armenian, paying particular attention to your pronunciation of the following letters that sound very similar.

Օծ and Յգ and Չձ	Ժծ and Զջ	Նն and Մմ
Տս and Թթ and Ղղ	Խխ and Հհ and Ղղ	Ըը and Յյ
Վվ and Քք and Գգ	Ոո and Օօ	Վվ and Ոո
ՃՃ and Չչ and Զջ	Աա and Ըը	Զզ and Չձ
Պպ and Փփ and Բբ	Եե and Էէ	Ռռ and Ըը

E. Personal Activity

Translate the following phrases into Armenian. Check your answers.

There is enough time to get to the other side of the city.

There were three out of four investigators at church today.

There is a taxi to go to the appointment.

There are two elders and two sisters in our branch.

F. Personal Activity

Translate the following phrases, and make them negative. Check your answers.

I am tall.

We can meet with you after church today.

There is an activity this evening.

I can understand you.

G. Companion Activity

Practice asking others questions about themselves by asking your companions. Expand your vocabulary by asking questions beyond "What is your name?" and "Where are you from?" Ask questions that will really help you to get to know someone on a deeper level.

Asking About and Expressing Possession or Ownership

Purpose

This function will help you talk about judgment, doubt, emotion, possibility, and influence; for example, what you can possibly do or what your investigators are able to do. The grammar principles in this section are targeted at helping you perform this function. Below are examples of the types of things you will be able to express with the grammar in this function.

- How have you felt **His** love in **your** life? (Genitive Case)
- This is the **gospel of Jesus Christ**. (Definite Articles, Genitive Case)
- Please read the Book **of** Mormon. (Genitive Case)
- These books are **mine**. (Mine, Yours, Ours, etc.)
- We are **children of our Heavenly Father**. (Definite Articles, Genitive Case)

Application

Below is a list of doctrinal points that these grammar principles will help you teach, as well as some common missionary tasks that they will help you perform. This list is not comprehensive; it is meant to help you think about how you can use the grammar in real situations. In parentheses next to each point are some sample questions that you can ask yourself to help you think about how to apply the grammar.

Doctrines from the Lessons

- God Is Our Loving Father (What is our relationship to God?)
- Our Life on Earth (What things do we have to help us in this life?)
- God's Plan for Us (What is God's plan for us? What is our role in that plan?)
- The Fall of Adam and Eve (How are our lives affected by the Fall?)
- Christ's Atonement (How does Christ help us overcome our mistakes and sins?)
- The Kingdoms of Glory (What are our options after this life?)
- Baptism, Our First Covenant (How do we keep our covenants?)
- The Gift of the Holy Ghost (How is the gift of the Holy Ghost given?)
- Our Duty in the Priesthood (What is our priesthood responsibility?)
- My Purpose on Earth (How can I know my purpose on earth?)

Tasks from the *Missionary Vocabulary and Phrases Book*

- Obtain Referrals (Who are their friends? What are their interests?)
- Offer a Prayer (How do we express our gratitude, thoughts, and desires to God?)
- Use the How to Begin Teaching Points (What is the role of the missionary?)
- Set Goals and Make Plans (What are your goals for the day, week, month, year?)
- Study Christlike Attributes (What are some of Christ's qualities? How can you make them your qualities?)

Genitive Case

Examples

This is your book.

Սա քո գիրքն է:

You are a child of God.

Դու Աստծո զավակ ես:

She is reading her book.

Նա կարդում է նրա գիրքը:

I ate his shawarma.

Ես կերա նրա շաուրման:

I bought it for you.

Քո համար ատա:

You should come with him.

Պիտի գաս նրա հետ:

I've learned about the Book of Mormon.

Ես սովորել եմ Մորմոնի Գրքի մասին:

Explanation

The genitive case has **three distinct uses**: to show possession/ownership, with genitive words (prepositions and postpositions) and with the adverbial genitive. The genitive case is used to show that one noun has possession or ownership of another noun. Adverbial genitive is when a noun or verb is used as an adverb to show purpose or intent.

Forming the Genitive Case

Genitive Endings and Pronouns

To form genitive case with regular words, follow the chart below to either add or replace the appropriate ending. **Note** that some words are irregular in genitive. See Appendix A, “7. Irregular Nouns in Cases” for a chart of irregular nouns in cases.

Endings in Genitive Case*

Noun Ending	Genitive Ending
Regular/Plural	+ի
-ի	-ու
-ու	-վի
-ում	-ման
-ություն	-ության

Genitive Pronouns**

Իմ	My	Մեր	Our
Քո	Your (singular)	Ձեր	Your (plural)
Նրա	His/Her/Its	Նրանց	Their

*Note that (the way most Armenians speak) names will not take other endings, rather they will have an “ի” ending. For example, “Վարդուհի” will be “Վարդուհիի” in genitive. Some Armenians will decline names into cases (e.g., “Վարդուհու” instead of “Վարդուհիի”), but this is uncommon.

**Note: Possessive Articles - It is also possible to show possession with possessive articles. Placing “ս” at the end of a word replaces “իմ,” and “դ” at the end of a word replaces “քո” or “ձեր.” See 37q, in “Possessive Articles.”

Examples

His pen	Նա գրիչ	→	Նրա գրիչը
The cat's leg	Կատու ոտք	→	Կատվի ոտքը
Christ's Atonement	Քրիստոս քավություն	→	Քրիստոսի քավությունը

When to Use the Genitive Case

Possession/Ownership*

- 4b The genitive case is used to show that one noun has possession or ownership of another noun. The English equivalents are pronouns such as "his," "your," "my," or adding " 's" to the end of words.

Examples

Ես կերա նրա շաուրման:	I ate <u>his</u> shawarma.
Դու Աստծո զավակն ես:	You are a child <u>of</u> God/You are <u>God's</u> child.
Նա կարդում է նրա գիրքը:	He is reading <u>his</u> book.

*See chapter 5, "Definite Articles."

Genitive Prepositions and Postpositions**

- 4c Prepositions and postpositions change other words either **after the preposition** or **before the postposition**. In Armenian they are used to connect the words to ensure correct understanding.

Note: While the genitive pronouns can always be used with genitive prepositions and postpositions, sometimes Armenians will use the accusative/dative pronouns(except նրան) to convey the same meaning.

Examples

Քո համար առա:	I bought it <u>for</u> you.
Պիտի գաս նրա հետ:	You should come <u>with</u> him.
Ես սովորել եմ Մորմոնի Գրքի մասին:	I've learned <u>about</u> the Book of Mormon.

**See chapter 36, "Prepositions and Postpositions."

There are also genitive verbs which require the noun they affect to be linked with a genitive postposition.

See later in this chapter for lists of genitive prepositions, genitive postpositions, and genitive verbs.

Note: There are a few words in Armenian that are irregular when used with cases.

See Appendix A, "7. Irregular Nouns in Cases."

Adverbial Genitive

4d An adverbial genitive occurs when a noun or verb is used as an adverb to show purpose or intent. To use with a verb, just add an “ու” to the end of a verb in its infinitive form. Doing this gives the meaning “for the purpose of (verb)-ing.” For example, “քարոզելու” means “for the purpose of preaching.” The first example below shows an adverbial genitive with a noun, and the second and third examples show an adverbial genitive on verbs, or “for the purpose of (verb)-ing.”

Examples

Ես գնում եմ հացի:	I am going <u>to get bread</u> . (“I am going to bread.”)
Այստեղ ենք <u>սովորեցնելու</u> :	We are here <u>to teach</u> . (“for the purpose of teaching”)
Եկել եմ ձեզ <u>օգնելու</u> :	I came <u>to help</u> you.

Lists of Words Requiring the Genitive Case

List of Genitive Verbs

4e The following words are verbs which cause the affected noun to be linked with a certain genitive postposition. The chart below shows the verb, the english translation, and the genitive postposition which the noun must be linked with. For example, the word “ազդել” is a genitive verb. To say, “The Holy Ghost influences him,” say “Սուրբ Հոգին ազդում է նրա վրա.” This list may be incomplete, so it is possible that Armenians may use genitive postpositions with other verbs as well.

Verb	Genitive Postposition	Verb	Genitive Postposition
ազդել (to influence)	վրա	համեմատվել (to be compared)	հետ
ապստամբել (to rebel/to revolt)	դեմ	ծիծաղել (to laugh)	վրա
բարկանալ (to be angry with)	վրա	կենտրոնանալ (to focus/to center on)	վրա
դնել (to place/to put/to set)	վրա (or use the dative case)	կռվել (to fight)	հետ
զայրանալ (to grow angry)	վրա	հարձակվել (to attack/to assault)	վրա
զարմանալ (to wonder/to be astonished)	վրա	համեմատվել (to be compared)	հետ/վրա
խնդալ (to make fun of)	վրա	հոգ տանել (to take care)	մասին
խոսել (to speak)	հետ	շփվել (to mingle)	հետ
ծանոթանալ (to become acquainted)	հետ (with people only. With non-living objects, use dative case)	ջղայնանալ (to become mad)	վրա

List of Genitive Prepositions

4f The following words are prepositions which cause the following word to be put in the genitive case.

առանց (without)***

ըստ (according to)***

հանուն (in the name of/ for the sake of)

*****Note** that “առանց” uses accusative/dative pronouns.

List of Genitive Postpositions

4g The following words are postpositions which cause the preceding word to be put in the genitive case.

առաջ (in front of)	համաձայն (in agreeance with)	միջով (through the middle of)	շուրջ (around)
առջև (before, in front of)	համար (for)	միջոցով (by the means of)	պաճառով (because of)
դեմ (against)	համեմատ (compared to)	միջև (in between)	պես (like)
դեպքում (in the case of)	հանդեպ (towards)	մոտ (near)	տակ (below)
դիմաց (across)	հետ (with)	ներս (inside of)	վերաբերյալ (concerning)
ընթացքում (during)	հետև (behind)	ներքո (under the jurisdiction of)	վրա (on)
Ժամանակ (time)	հետևանքով (as a result of)	նկատմամբ (with regard to)	փոխարեն (instead of)
կողմից (by)	մասին (about)	նման (like)	
կողքին (next to)	մեջ (in/amongst)	շնորհիվ (thanks to)	

See chapter 36, “Prepositions and Postpositions.”

Activities

A. Differentiation

Circle the following words already in the genitive case. Put the remaining words in the genitive case. Check your answers.

հաստատում
(confirmation)

նրանց
(they)

օրհնություն
(blessing)

ջուր
(water)

խորհուրդ
(counsel)

միսիայի
(mission)

եղբայր
(brother)

Սուրբ Հոգի
(Holy Ghost)

ուրախություն
(happiness)

Տեր
(Lord)

B. Matching

Fill in each blank with the correct genitive ending, found in the column on the right.

Word/Phrase	Ending
միջոցառ(____) (activity)	-ի
Տասանորդ(____) Օրենքը (The law of tithing)	-ն
Իմաստու(____) Խոսքը (The Word of Wisdom)	-ու
Սուրբ Հոգ(____) Պարգևը (The Gift of the Holy Ghost)	-ման
Լեզուներ(____) Պարգևը (The gift of tongues)	-թյան
Մելքիսեդեկյան Քահանայու(____) Իշխանությամբ (by the power of the Melchizedek Priesthood)	-վի
Մորմոն(____) Գիրքը (The Book of Mormon)	
Հիսուս Քրիստոս(____) Վերջին Օրեր(____) Սրբեր(____) Եկեղեցի (The Church of Jesus Christ of Latter-day Saints)	
Մաքրաբարոյու(____) Օրենքը (The law of chastity)	

C. Common Errors

Correct the common errors in the following sentences.

Այսօր մենք ուզում ենք խոսել վերականգնումի մասին:	Today, we want to talk about the Restoration.
Մենք գնում ենք խանութ այս շաբաթ:	We are going to the store this week.
Արմանը խոսում է Հովիկի նման:	Arman talks like Hovik.
Մենք կարող ենք հաղթահարել փորձություններ Տերի օգնությամբ:	We can overcome trials with the Lord's help.
Մորմոն Գիրք ճշմարիտ է:	The Book of Mormon is true.
Նեփու հայրը Լեփին է:	Nephi's father is Lehi.
Մենք վկայում ենք ճշմարտություն մասին:	We testify of the truth.
Օրի մեջ մենք կխոսենք բոլորի հետ ում հանդիպենք:	During the day, we are going to talk to everyone we meet.

D. Error Correction

Correct the following sentences using the genitive case. Check your answers.

Նրա անուն Գայանն է:	Her name is Gayane.
Այսօր, մենք կխոսենք մկրտություն մասին:	Today, we are going to talk about baptism.
Սուրբ Հոգի զորությամբ դուք կարող եք իմանալ ճշմարտությունը բոլոր բաներ վերաբերյալ:	By the power of the Holy Ghost you can know the truth of all things.
Իմ մայրի ծնունդը Հուլիսին է:	My mother's birthday is in July.
Լսիր քո սիրտի զգացումները:	Listen to the feelings of your heart.
Սերի զորությունը ամենաուժեղ զորությունից մեկն է:	The power of love is one of the strongest powers.
Ես գնում եմ իմ ընկերի տուն:	I am going to my friend's house.
Մեր գոտի ժողովը ամիսի մեջ է:	Our zone meeting is in the middle of the month.

E. Reading Activity

Read *Preach My Gospel*, chapter 3, “Lesson 1: The Message of the Restoration of the Gospel of Jesus Christ,” in Armenian. Prepare to teach this lesson with your companion. Focus on correctly using the genitive case. Begin with a few sentences and switch with your companion every one or two sentences. Practice getting to know the logical flow of the lesson better by switching off frequently and repeating the activity. When you repeat this activity, you may choose to focus on another grammar principle.

F. Personal Activity

Set an appointment to meet with one of your investigators who has committed to be baptized or is preparing to be baptized. Before the lesson, review the baptismal questions on page 232 of the Armenian *Preach My Gospel*. Mark all of the cases used in each question, specifically noting the genitive case. How many baptismal questions use the genitive case? During the lesson with the investigator, go over the importance of baptism and the baptismal interview questions. Talk about each question and allow your investigator to respond. Focus on using correct grammar as you read the questions and express your feelings, and notice how your investigator answers the questions. Doing this activity will help you gain a better understanding of where your investigator is on his or her spiritual journey.

G. Companion Activity

Talk about the blessings you've received in your life with your companion. Focus on using the genitive case correctly and get feedback from your companion. Consider using some of the blessings that you talk about as you teach and testify throughout the day.

H. Companion Activity

Read 1 Nephi 1 as a companionship in Armenian. Note all of the instances in each verse where the genitive case is used. Be sure to note all of the genitive postpositions.

Definite Articles

Examples

The book is over there.

Գիրքն այնտեղ է:

Give me the pen.

Տուր ինձ գրիչը:

Explanation

The definite article (ը/ն) is added to the end of words and has multiple purposes. It shows specificity and makes adjectives and verbs into nouns. While the definite article is similar in meaning to the word “the” in English, it will sometimes be used differently. The definite article will always be an “ը” unless it is before or after a vowel (i.e., if the following word starts with a vowel, or if the definite article will be directly after a vowel), in which case it will be a “ն.”

Using Definite Articles

When to Use Definite Articles

1. Use the definite article to mean “the,” or to make something specific. Also use it to turn adjectives into nouns. For example, “կարմիրը” means “the red one,” and “մեծը” means “the big/old one.”

Examples

The woman is reading the book.

Կինը կարդում է գիրքը:

I want the small one.

Ես փոքրն եմ ուզում:

2. Use the definite article following այս, այդ, and այն. Except for a few exceptions,* the following word will always be specific.

Example

This chair is soft.

Այս աթոռը փափուկ է:

3. Use the definite article **with superlatives**.**

Example

Armen is the best teacher.

Արմենը ամենալավ ուսուցիչն է:

4. Use the definite article **after possessive nouns/pronouns**.

Example

This is Gohar's pen.

Արմենը ամենալավ ուսուցիչն է:

5. You will typically use the definite article in the phrase **“One of the ____.”** Put the definite article on the number.***

Example

“One of them spoke unto me.” (JSH 1:17)

Արմենը ամենալավ ուսուցիչն է:

*See chapter 36a, “Postpositions.”

**See chapter 8, “Superlatives and Comparisons.”

*** See chapter 43, “One of Them/Half of It.”

When Not to Use Definite Articles

5b

Do not use the definite article after որպես, մի (not commonly used, but this is often referred to as an “indefinite article”), ինչ-որ, մեկ (if you want to say, “the one thing” or something similar, say, “միակ բանը” instead), ամեն, or on the end of the word մարդիկ. These words belong only with unspecific words, so even if it seems like there should be a definite article, it will be incorrect to use one. Notice: when talking about a non-specific portion or piece of an object (such as “a piece of an apple” or “a portion of the papers”), you will generally not put a definite article on the word following the genitive or ablative case. This is true even when the object is specific (such as “this book” or “this chair”).

Example

We are here as representatives of Jesus Christ.

Մենք այստեղ ենք որպես Հիսուս Քրիստոսի ներկայացուցիչներ:

Let me say something.

Մի բան ասեմ:

I want one apple.

Մեկ խնձոր եմ ուզում:

Every Armenian is nice.

Ամեն հայ բարի է:

Exceptions for Names/Titles

5c

Use the definite article on names, except for three exceptions:

- 1 Addressing the person directly.

Artur, will you give me that book?

Արթուր, այդ գիրքը կտա՞ս:

- 2 When referring to what someone or something's name is.

My name is Elder Smith.

Իմ անունը Երեց Սմիթ է:

- 3 When using the verbs “կոչել” and “կոչվել” (to call and to be called). Note that the second example uses a definite article.

This book is called The Book of Mormon.

Այս գիրքը կոչվում է Մորմոնի Գիրք:

This is the Book of Mormon.

Սա Մորմոնի Գիրքն է:

Լավ/Լավը

5d

Putting a definite article on the word “լավ” can mean, “cool,” or even “attractive.” If someone says “Ես լավ եմ,” it means that he or she is doing well or his or her health is good. If someone says “Ես լավս եմ,” it means “I’m awesome.” It is important to use know the difference between the two. Pay attention to the different contexts that Armenians use each of these words.

Activities

A. Differentiation

Put definite articles on the appropriate words in the following sentences. Check your answers.

Կարեն ամենաձիճաղելի տղա է այս խմբում:	Karen is the funniest boy in this group.
Քրիստինե չի կարող գալ մեր հետ այսօր:	Kristine can't come with us today.
Դու երեց Զանսոն ես:	You are Elder Johnson.
«Նրանցից մեկ խոսեց ինձ հետ դիմելով ինձ անունով...»	"One of them spake unto me, calling me by name . . ." (JSH 1:17)
Ես Քույր Սմիթ եմ:	I am Sister Smith.
Ցույց տուր ինձ թղթեր:	Show me the papers.
Իմ մամա ամենալավ խոհարար է:	My mom is the best cook.
Մենք միսիոներներից երկու ենք:	We are two of the missionaries.
Ջոզեֆ Սմիթ առաջին մարգարե էր մեր ժամանակաշրջանում:	Joseph Smith was the first prophet in our dispensation.

B. Common Errors

On a separate sheet of paper, fix the common error in each sentence by correctly using definite articles. Check your answers.

Քանի՞ հոգին եք ձեր ընտանիքում:	How many people are in your family?
Քո զուգընկեր որտե՞ղ է:	Where is your companion?
Քրիստոս մեր Փրկիչ է:	Christ is our Savior.
Մի հատ ծիրանը կտա՞ս:	Will you give an apricot?
Ինչ-որ բանը կար սեղանի վրա:	There was some thing on the table.
Նախագահ Հովհաննիսյան շատ լավ մարդ է:	President Hovhannisyán is a very good man.
Այս գրիչ քոն է՞:	This pen is yours.
Ձեր ընտանիք որտե՞ղ է ապրում:	Where does your family live?
Քո նպատակ ի՞նչ է:	What is your purpose?
Իմ վկայություն շատ ամուր է:	My testimony is very strong.
Սա իմ աթոռ է:	This is my chair.

C. Error Correction

Write 10 sentences using definite articles in various ways. Have your companion review your sentences. Check your answers.

Քո զուգընկեր որտե՞ղ է:	Where is your companion?
Քրիստոս մեր Փրկիչ է:	Christ is our Savior.
Մի հատ ծիրանը կտա՞ս:	Will you give an apricot?
Ինչ-որ բանը կար սեղանի վրա:	There was some thing on the table.
Նախագահ Հովհաննիսյան շատ լավ մարդ է:	President Hovhannisyán is a very good man.
Այս գրիչ քոն է՞:	This pen is yours.
Ձեր ընտանիք որտե՞ղ է ապրում:	Where does your family live?
Քո նպատակ ի՞նչ է:	What is your purpose?
Իմ վկայություն շատ ամուր է:	My testimony is very strong.
Սա իմ աթոռ է:	This is my chair.

D. Personal Activity

Write 10 sentences using definite articles in various ways. Have your companion review your sentences.

E. Personal Activity

Read 1 Nephi 11 in Armenian. Record the instances in each verse where definite articles are used (including with cases).

F. Companion Activity

Write out a lesson plan for the principle “God Reveals His Gospel in Every Dispensation.” Make sure to define what a prophet is and what all prophets and dispensations have in common. Highlight the pattern that has taken place throughout the history of God’s dealings with His children. Include an invitation in your plan. Have your companion check your lesson plan for grammar and vocabulary mistakes, specifically checking your use of definite articles. Then practice teaching your plan to your companion or a native speaker as if he or she were a new investigator. Ask for feedback on how clearly you taught and/or any parts that might have been confusing, then re-practice. Reuse this activity with any principle or lesson that you wish to practice.

G. Companion Activity

With your companion, come up with a list of commitments that investigators may struggle to keep (getting baptized, quitting smoking, paying tithing, etc.). Take 5–10 min to make a pro and con list both for keeping the commitment and for not keeping the commitment from the investigator’s point of view, and prepare a roleplay in which you help an investigator think through a concern and resolve it. Focus on using definite articles correctly. Take turns performing your role plays and give each other feedback.

Mine, Yours, Ours, etc.

Examples

Mine is red.

Իմը կարմիր է:

It's yours.

Քոնն է:

This church is not ours. It's his.

Այս եկեղեցին մերը չի: Նրանն է:

Explanation

Usually possessive nouns/pronouns (e.g., my, your) must be used with a noun (e.g., book), but they can be modified into stand-alone nouns as well (e.g., mine, yours). Once modified into stand-alone nouns, they can be declined into any case (i.e., they function as any regular noun). This is an important principle to improve concision in speech.

Using Իմը, Ձերը, Մերը, etc.

- Ⓖ To change possessive nouns/pronouns into stand-alone nouns, simply add a definite article to the possessive noun/pronoun. There is one exception: if the possessive noun/pronoun ends with a vowel, add a "ն" and then a definite article.*

Possessive Pronouns (as Stand-alone Nouns)

Իմը	Mine	Մերը**	Ours
Քոնը	Yours	Ձերը	Yours
Նրանը	His/Hers/Its	Նրանցը	Theirs

Examples

My	Իմ	+	nothing (because it does not end with a vowel)	+	"ը" (definite article)	=	Իմը
Her	Նրա	+	"ն" (because it ends with a vowel)	+	"ը" (definite article)	=	Նրանը
The Church's	Եկեղեցու	+	"ն" (because it ends with a vowel)	+	"ը" (definite article)	=	Եկեղեցունը

*Note that the definite article at the end of the word does not replace the auxiliary verb in sentences. Missionaries commonly say "իմը" when they really mean to say "իմն է." If you ever want to say, "it's mine" make sure to articulate both the definite article and the auxiliary verb.

**Note: some Armenians will say "մեր" as an abbreviated/slang form of "մայր." Any word with "այ" in the middle of the word can be pronounced as "ե" (e.g., "հայր" to "հեր"), but keep in mind that it is slang.

Once modified into stand-alone nouns, possessive nouns/pronouns can be declined into any case (i.e., they function as any regular noun). It should be mentioned that this is not a commonly used principle, but it can be useful and impressive to native speakers.

To decline into nominative or accusative non-living, no change is necessary (because there is already a definite article).

For any other case (including accusative living), keep the definite article as part of the word, and add the appropriate ending.

Examples

Mine is just like yours.	Իմը քոննի նման է:
Hers is better than mine.	Նրանն իմսից լավ է:
Who's example are you following? (points to picture of Christ) "His."	«Ու մ օրինակին ես հետևում:» «Նրաննին:»

Activities

A. Matching

Match the English phrase to the Armenian translation. Check your answers.

yours (plural)	իմը
mine	ձերը
his	քոնն է
theirs	նրանցն/իրենցն է
hers	քոնը
whose	ուսն է
ours	մերն է
yours (singular)	մերը
it's yours (plural)	նրանն/իրն/իրանն է
that's mine	ձերն է
it's his	ուսը
it's hers	նրանցը/իրենցը
it's ours	իսն է
whose is it	

B. Translating Sentences

Translate the following sentences to Armenian. Check your answers.

Is this bag yours (singular)?	Those gifts are hers.	Salvation is ours.	Whose pen is this?
That book is theirs.	This family is ours forever.	This is yours (plural).	Is this car theirs?
Are these shoes his?	That mirror is mine.	These earrings are yours (plural).	

C. Common Errors

On a separate sheet of paper, fix the common error in each sentence by correctly using principles of **Իմը**. Check your answers.

Դա իմը:	That's mine.
Այդ աթոռը նրանը	That chair is his.
Այդ բանալիները քո՞ն են:	Are those keys yours?
Փրկությունը մեր է:	Salvation is ours.
Դրանք ձերն են:	Those are yours.
Սա նրանց էր:	This was theirs.
Ու՞մը:	Whose is this?
Այս գիրքը քոնը:	This book is yours.
Մրանք մեր են:	These are ours.
Նրանց սեղանին են:	Theirs are on the table.

D. Error Correction

On a separate sheet of paper, correct the following sentences using principles of “Mine, Yours, Ours, etc.” Check your answers.

Այդ կոշիկները նրան են:	Those shoes are his.
Այդ տոպրակը իմը:	That bag is mine.
Այս խնձորները նրա՞նց են:	Are these apples theirs?
Այս բաժակը քոն էր:	The cup was yours.
Այս ծաղիկը նրան է:	This flower is hers.
Այս վկայությունն իմ է:	This testimony is mine.
Այս գրիչները նրանց էին:	These pens were theirs.
Այդ թուղթը նրան է:	Is that paper his?
Այս հավատքն իմը:	This faith is mine.

E. Personal Activity

Write 10 sentences using these possessive words. Have your companion check your sentences. Next, write 10 questions using these possessive words. Ask these questions out loud to your companion.

F. Companion Activity

With your companion, roleplay a lesson where you give an investigator a Book of Mormon, a pamphlet, or other Church material. Practice telling them that it is now theirs to keep and read by using this principle.

G. Companion Activity

Go through your apartment with your companion. Point out objects that are yours, your companions, the mission's, and other missionaries'. Use the principle of “Իմը, Մերը, etc.” to help you complete this activity. Try to point out at least 20 items.

Review: Possession or Ownership

This review will help you see how well you have learned the material in the previous section. It will also help you evaluate your ability to apply several different grammar principles you have learned in performing the following function:

Asking About and Expressing Possession or Ownership

• Genitive Case

• Definite Articles

• Mine, Yours, Ours, etc.

Activities

A. Error Correction

On a separate sheet of paper, rewrite the paragraph below, correcting the four errors in it. Check your answers.

Սուրենը այսօր գնացել է եկեղեցի հանդիպելու միսիոներներին: Նա գնացել է, որովհետև ուզում էր ավելի լավ իմանալ եկեղեցու եկ Հիսուս Քրիստոսի մասին: Նա գիտի, որ Աստված Իր Որդուն զոհաբերեց մեզ համար: Սուրենը շատ է սիրում Հիսուս Քրիստոսին, որովհետև Նա իր Փրկիչն է: Նա որոշել է մկրտվել, որովհետև հասկացել է, որ այս Եկեղեցին ճշմարիտ է: Սուրենը ցանկանում է, որ իրան ընտանիքն ու իրան ընկերներն էլ միանան եկեղեցուն, որովհետև նրանց շատ է սիրում: Նա ավելի լավ է վերաբերվում բոլորին, որպեսզի օրինակ լինի նրանց համար:

B. Companion Activity

On a separate sheet of paper, write five sentences using definitive articles in various ways. Check each other's sentences when you're done.

C. Personal Activity

Translate the following phrases into Armenian:

Whose Book of Mormon is this?

This car is ours.

Is this apartment theirs?

Is this bag yours?

D. Personal Activity

Practice translating the following phrases that use definitive articles:

I only want to eat one piece of cake.

That taxi won't stop for us.

My companion's name is Sister Jones.

This bus is fifteen minutes late.

E. Companion Activity

Practice asking your companion possessive questions to get to know them better. Use phrases like your family, your brother, your degree, your hobbies. This will be great practice for when you want to get to know your investigators better.

F. Companion Activity

With your companion, conjugate the following verbs using genitive adverbials ("for the purpose of verbing") and use them in a sentence.

հանդիպել (to meet)

զարմանալ (to wonder/to be astonished)

կենտրոնանալ (to focus/to center on)

բարկանալ (to be angry with)

խնդալ (to make fun of)

հոգ տանել (to take care)

Asking About and Describing Objects, People, and Their Characteristics

Purpose

This function will help you talk about what something is like; for example, talking about what God is like and what His characteristics are. It will also help you learn how to ask questions and correctly use word order when asking questions. The grammar principles in this section are targeted at helping you perform this function. Below are examples of the types of things you will be able to express with the grammar in this function.

- **Is** God our loving Heavenly Father? (Asking Questions)
- Prayer is one of the **best** ways to feel God's love. (Superlatives and Comparisons)
- The celestial kingdom is **more glorious** than the telestial kingdom. (Superlatives and Comparisons)
- **Do you believe** that God loves you? (Asking Questions)
- **How** can we help you understand the Book of Mormon?
- It is **better** to know sorrow so that we can also know joy. (Superlatives and Comparisons)
- God does not contradict **Himself**. (Reflexive Pronouns and Intensifiers)

Application

Below is a list of doctrinal points that these grammar principles will help you teach, as well as some common missionary tasks that they will help you perform. This list is not comprehensive; it is meant to help you think about how you can use the grammar in real situations. In parentheses next to each point are some sample questions that you can ask yourself to help you think about how to apply the grammar.

Doctrines from the Lessons

- God Is Our Loving Father in Heaven (What are God's characteristics? What is He like?)
- Pray to Know the Truth (What does the Spirit feel like?)
- Baptism (How can we prepare to be ready for baptism?)
- Repentance (In what ways can repentance make us better?)
- Commandments (What is the hardest commandment for you to keep? How can you make plans to follow it better?)
- The Atonement (What type of person did Jesus have to be to perform the Atonement? How can we better follow in His footsteps?)
- Through Christ We Can Be Cleansed From Sin (What are some things we can do now to be more like Christ? What does it mean to be cleansed from sin?)
- Pray Often (How does praying often help us become Christlike?)

Tasks from the *Missionary Vocabulary and Phrases Book*

- Get to Know Someone (What kind of person is he or she? What is his or her family like?)
- Meet Someone (What do I want them to know about who we are? Can I describe them to someone else?)
- Asking for Directions (Where are you located? How would you describe directions to the church to someone?)
- Study Christlike Attributes (What can you do to become more like Christ?)

Asking Questions

Examples

How many people are in your family?

Քանի՞ հոգի եք ձեր ընտանիքում:

When will we arrive?

Ե՞րբ կհասնենք:

Explanation

Asking questions correctly in Armenian is critical to being understood. There are some grammar principles to asking questions, but the most important aspect of asking questions is correct voice inflection.*

Forming Questions

In Armenian, any sentence can be turned into a question simply by a raised voice inflection over one word.

Examples

You are going.

Գնում ես:

Are you going?

Գնում ե՞ս:

In this example, the only difference is the voice inflection, which is expressed by the symbol “[◌]” after (in typing) or on (in writing) the last vowel in the word.**

When using a question word, voice inflection will typically be used on the question word.

Word Order

7a While one may turn any sentence into a question simply by a raised voice inflection, the other method is to use a question word. **Using a question word is one of the few times in Armenian that there is a correct and incorrect word order. The question word will usually be the first word in the sentence, and the auxiliary verb must come before the verb.** Those are the only two rules, so if there is no auxiliary verb then only the first rule applies. The only exception is that sometimes there will be a clarifying word before the question word.

See chapter 27d, “Questions,” for further explanation.

*The correct voice inflection cannot be learned from a book. Ask your teacher, companion, or an Armenian to give examples on how to make the correct inflection. The best way to learn is to listen carefully to how Armenians speak and mimic them.

**Note that when using a question word, the “[◌]” symbol will be placed after (in type) or over (in writing) the last vowel of the question word. There are some exceptions, but this is the general rule. Some exceptions are question words that begin with “ինչ” (such as “ինչպես”) which will sometimes have the question mark after the first “ի,” and also “մի՞թե” will have the question mark after the “ի” (See Alma 5:22, 23).

Examples

Where are you going?

Որտե՞ղ ես գնում:

What are we doing?

Ի՞նչ ենք անում:

Which lesson should we teach?

Ո՞ր դասը պիտի սովորեցնենք:

Which one are we going to ride?

Որո՞վ ենք գնալու:

When will you be free in the evening?

Երեկոյան, դուք ե՞րբ ազատ կլինեք:

7b

Question Words

ինչ	What
երբ	When
ուր or որտեղ	Where
ինչու	Why
ինչպես or ոնց	How
ով	Who (singular)
ովքեր	Who (plural)
ինչի համար	What for
որ/որը/որոնք	Which
որքան/ինչքան	How much
քանի	How many
ինչպիսի	What type/What kind of
ինչի	Why (informal)
թե	Or
արդյոք	whether
քանիսին	at what time?
վի թե	really, indeed (question)

Note that some question words can be declined into cases. See the chart below.

Question Word	Nominative	Accusative	Genitive	Dative	Ablative	Instrumental	Locative
Who (singular)	ով	ում	ում	ում	ումից	ում միջոցով	ում մեջ
Who (plural)	ովքեր	ում	ում	ում	ումից	ում միջոցով	ում մեջ
Which (singular)	որ(ը/ն)	որ(ը/ն)	որի	որի(ն)	որից	որով***	որում***
Which (plural)	որոնք	որոնց	որոնց	որոնց	որոնցից	որոնցով***	որոնցում***
What	ինչ	ինչ(ը/ն)	ինչի	ինչի(ն)	ինչից	ինչով***	ինչում***

***Or use the genitive postpositions միջոցով and մեջ with the genitive pronouns.

Examples

<u>Where</u> are you coming from?	Դուք որտեղից եք գալիս:
By <u>whom</u> was the Book of Mormon translated?	Մորմոնի Գիրքն ում միջոցով էր թարգմանվել:
<u>What</u> are you working for?	Դուք ինչի համար եք աշխատում:

“Թե”

7c **Note** that you can use question words without asking a question. For example, “I don’t know where he is” uses the question word “where” but is not asking a question. **Whenever using a question word, but not asking a question, say “թե” before the question word.** This makes it clear that you are making a statement, not asking a question. The correct translation would be, “Զգիտեմ թե որտեղ է.”

Examples

I don’t know who you’re speaking with.	Ես չգիտեմ թե ում հետ ես խոսում:
--	---------------------------------

We must remember why we pray.	Պետք է հիշենք այն, թե ինչու ենք աղոթում:
-------------------------------	--

Do you know what I’m saying?	Լսում ե՞ք, թե ես ինչ եմ ասում:
------------------------------	--------------------------------

Note that the last example is still a question, but the question doesn’t come from the word, “what,” so the word “թե” is added. Also note that the word “եւ” comes in between “թե” and “ինչ” in this sentence. This can happen occasionally, but it doesn’t change the meaning of “թե.” “Թե” is still linked with the word “ինչ.”

Remember that the word “թե” can also be “or” in a question. You can decide the meaning of “թե” based on the context of a sentence.

See chapter 10o, “Թե and Կամ.”

Activities

A. Translating Sentences

Translate the following questions in Armenian:

Who are they meeting with? (With whom)

How are you (plural) getting to church on Sunday?

Which one is yours (singular)?

How many chapters have you (singular) read from the Book of Mormon?

What kind of flower is this?

How much is the watermelon?

Where is Hrazdan?

Where are my shoes?

Do you (singular) want to call Smbat or Seyran?

Who is it?

When will they arrive?

Why are you serving a mission?

B. Common Errors

On a separate sheet of paper, fix the common error in each sentence by correctly using question principles.

Ե՞րբ գալիս եք:	When are you coming?
Ի՞նչ սրանով գնում եք:	How (by what) are you going there?
Ո՞վ հետ ես հանդիպելու:	Who are you going to meet with?
Քանի՞ ժամանակ ունես:	How much time do you have?
Պետք է գնանք Սիլվայի մոտ կա՞մ ճաշ ուտենք:	Do we need to go to Silva's or eat a meal?
Ինչո՞ւ ծառայում ես միսիա:	Why are you serving a mission?
Ո՞վ ես:	Who is it?
Հրազդան ու՞ր է:	Where is Hrazdan?
Ինչքա՞ն երեխա ունես:	How many children do you have?
Ինչու՞ համար են այստեղ:	What are they here for?

C. Error Correction

On a separate sheet of paper, correct the following sentences using questions.

Որտե՞ղ դպրոցն է:	Where is the school?
Ինչքա՞ն հոգի այնտեղ կլինի:	How many people will be there?
Քանի՞ ըրինձ կա:	How much rice is there?
Ե՞րբ մեր այցելությունն է:	When is our appointment?
Ինչո՞ւ կարևոր է աղոթել:	Why is it important to pray?
Ո՞վ ես քո գուգընկերը:	Who is your companion?
Ի՞նչ է ժամանակ:	What time is it?
Ո՞ր է քոնը:	Which is yours?
Որտե՞ղ է:	Where is he from?

D. Personal Activity

Write questions using each of the following words:

ով (who)	որտեղից (from where)
ուր (where-directional/can be moved)	ննց (how)
ինչի համար (for what)	ինչպիսի (what kind)
որքան/ինչքան (how much)	ինչով (with what)
ում (whose/whom)	ումից (from whom)
որտեղ (where-locational)	որ(ը) (which)
ինչպես (how)	թե (or)
քանի (how many)	երբ (when)
ինչ(ը) (what)	ինչու (why)
որոնք (which)	

E. Personal Activity

Read the section titled “Ask Questions” in the Armenian *Preach My Gospel*, chapter 10 (Հարցեր տվեք, 206–208). Role play how to ask specific questions to an investigator with your companion. Teach and ask questions according to his or her needs.

F. Companion Activity

Think of an investigator who may be struggling with a commitment invitation that you have recently given them. Prepare five yes/no questions to follow up with them and check on their progress in keeping their commitments. Get feedback from your companion on your prepared questions, and to plan to visit the investigator and follow up. When you ask your questions, pay attention to how the investigator answers the questions you ask. Be prepared to encourage them and help them resolve any concerns they may have..

G. Companion Activity

Choose a question in Armenian from your TALL VP book, *Preach My Gospel*, or another resource that is available to you. Try to create as many ways to say that question as you can think of. You can change the order of words and try new vocabulary terms. Try to keep the main meaning of the question the same. Ask your companion to review your questions and give you feedback. Your companion can do this activity with you and give as many different answers to your questions as he or she can.

H. Companion Activity

As a companionship, think of some questions that you could ask the investigators that you are currently teaching that would help them understand certain principles of the gospel. Then, make plans to bring the questions with you the next time you meet with a member. Make plans on how to explain to the member that you are trying to improve your ability to ask questions, and read aloud your questions to them. Make plans to have them give you suggestions on each question on how to improve. Afterwards, use the questions as you teach your investigators.

Superlatives and Comparisons

Examples

You are <u>more intelligent</u> than me.	Դու <u>ավելի ինտելիգենտ</u> ես քան ես:
This Church is <u>the most true</u> church.	Այս եկեղեցին <u>ամենաճիշտ</u> եկեղեցին է:
You are <u>taller than us</u> .	<u>Մեզանից բոլորը</u> ես:
This bread is <u>the best</u> .	Այս հացը <u>լավագույնն</u> է:

Explanation

Superlatives and comparisons are both used to compare two or more things. Superlatives are used to describe “the most” or “best” thing compared to everything else. Comparisons are used to say that one thing is more or better than another.

Superlatives

There are two ways to construct superlatives. **Note that since superlatives refer to the most or best of something, they are specific and require a definite article.** The definite article will sometimes be on the adjective itself (to turn the adjective into a noun), and will otherwise be on the following noun. Pay attention to the examples.

“ամենա-”

- ⌘ Add “ամենա” to the beginning of any adjective.

She is <u>the best</u> .	Նա <u>ամենալավն</u> է:
Armenia is the <u>most beautiful</u> country.	Հայաստան <u>ամենասիրուն</u> երկիրն է:

“-ագույն”

- ⌘ Add “ագույն” to the end of an adjective. This construction is much less common and is typically only used with “լավ” and “բարձր.”

She is <u>the best</u> .	Նա <u>ամենալավն</u> է:
<u>The highest</u> priesthood is the Melchizedek Priesthood.	<u>Մեկքիսեդեկյան քահանայությունը բարձրագույն քահանայությունն է:</u>

Comparisons

There are two ways to construct comparisons:

“Ավելի and քան”

- ⌘ Use “ավելի” with an adjective to mean “more (adjective,” or “(adjective)-er.” Then use “քան”, (meaning “than”) to indicate the things being compared.

You are <u>smarter than</u> him.	<u>Ավելի ինտելիգենտ</u> ես <u>քան</u> նա: (Notice that the noun/ pronoun after “քան” must be properly declined: in this case, nominative.)
----------------------------------	--

God does not love me more than He loves you.

Աստված չի սիրում ինձ ավելի շատ քան քեզ:
(Saying “դու” instead of “քեզ” would mean, “God does not love me more than you love me.” That is why always declining nouns into the right case is so important in Armenian.)

I want to read more than I want to run.

Ավելի շատ եմ ուզում կարդալ քան վազել:

Remember that “ավելի շատ” means “more,” in a general sense of amount or quantity, as in “I love him more than you,” or “There are more missionaries in Armenia than Georgia.” You cannot use “ավելի” by itself in these sentences.

If you want to say “more (adjective),” such as “more tall,” you would say “ավելի բոյով,” not “ավելի շատ բոյով.” The word “շատ” is unnecessary and incorrect in this usage.

Note: Armenians often use “քանզ քե” instead of “քան.” It is used in place of “քան,” in the exact same way.

Ablative Case

89 Use the ablative case. The basic construction is, “(noun/pronoun in ablative) (adjective) (auxiliary verb):” For example, “Քեզանից ուախ եմ:” literally means “from you, I am happy.” This is understood as “I am happier than you.” It’s almost like saying, “compared to you, I am happy.”

You are smarter than they are.

Նրանից ինչպիսիք եք:

Armene is stronger than Karine.

Արմինեն Կարինեից ուժեղ է:

Remember that this way of forming comparisons does not use “ավելի,” so saying “Ես նրանից ավելի բոյով եմ:” is incorrect. The correct way would be “Ես նրանից բոյով եմ:”

Note: To say, “more than” (quantity), you can also use the ablative postposition “ավել.” For example, to say, “more than ten,” say “տասից ավել.”

Activities

A. Translating Sentences

Translate the following sentences to Armenian using superlatives and comparisons:

Christ’s church is the most true church on the earth.

Armenian is harder to learn than English.

Seek words of wisdom from the best books.

The telestial kingdom is lower than the terrestrial kingdom.

Missionaries teach more lessons than members do.

The Atonement was the greatest gift and sacrifice.

Third Nephi is my favorite book in the Book of Mormon.

Gata is the most delicious Armenian dessert.

B. Common Errors

Below are sentences filled with common errors. On a separate sheet of paper, fix the common error in each sentence by correctly using superlatives or comparisons.

Ավելի շատ մարդիկ ապրում են Երևանում քան Գյումրի:	More people live in Yerevan than in Gyumri.
Կան ամելի շատ մարդիկն օվքեր հավատում են Աստծուն քան մարդիկն օվքեր չեն հավատում Աստծուն:	There are more people who believe in God than people who don't believe in God.
Հայերն ունեն ամենալավ ուտելիք:	Armenians have the best food.
Սա ամենալավ միտք չէ:	This is not the best idea.
Մարգարե ամենաբարձր քահանայություն կոչում է երկրի վրա:	"Prophet" is the highest priesthood calling on earth.
Այս միսիան ամենալավ միսիա է:	This mission is the best mission.
Ալավերդին ամենահյուսիսային տարածք է:	Alaverdi is the northernmost area.
Աշտարակն ամենա փոքր տարածքն է:	Ashtarak is the smallest area.
Մեր բնակարանն ամենալավ է:	Our apartment is the nicest.

C. Error Correction

On a separate sheet of paper, correct the following sentences using superlatives or comparisons.

Սա ամենահամով դոլմա է:	This is the most delicious dolma.
Դա ամենա ցուրտ ձմերն էր:	That was the coldest winter.
Ավելի շատ երեցներ կան քան քույրեր:	There are more elders than sisters.
Ես հավանում եմ այս մեկ ավելի շատ:	I like this one more.
Ավելի շատ անդամները կան Հայաստանում քան Վրաստանում:	There are more members in Armenia than in Georgia.
Ֆիլմը լավը չէր քան գիրքը:	The movie was not as good as the book.
Դա ամենալավ դաս էր:	That was the best lesson.
Նա ամենաբարի ուսուցիչ է:	She is the nicest teacher.
Ես ունեի ամենավատ միտք:	I had the worst idea.
Մենք ավելի շատ ժամանակ ունենք քան նրանց:	We have more time than them.

D. Personal Activity

Read the sixth paragraph of the Introduction to the Book of Mormon (the Joseph Smith quote), 1 Nephi 4:13, 1 Nephi 4:9, 1 Nephi 11:15, 1 Nephi 11:22, and Moroni 7:46 in Armenian. Mark the different comparisons and superlatives used in these verses.

E. Personal Activity

Choose one to three subjects related to what you will be teaching your investigators, such as faith, repentance, etc. Think of 5–10 adjectives that describe those subjects, and three adverbs that modify the actions, then write them down. You may need to use a dictionary to help you. Practice teaching these topics to your companion using the adjectives you learned. Get feedback on the appropriateness and placement of the adjectives. Open one of the pamphlets on this topic and use as many adjectives as you can to describe each picture in the pamphlet to your companion as if he or she were seeing the pictures for the first time as an investigator. Relate this topic to your investigator. Include the investigator's needs in your description.

F. Companion Activity

Discuss the stories of Paul (Saul) in the New Testament and Alma the Younger in the Book of Mormon in your mission language with your companion. Then, try to come up with three ways in which they were similar, and three ways in which they were different. Write down the similarities and differences on a piece of paper and have your companion or a native speaker check them. Then, identify a member or investigator to whom you may apply the stories of these two missionaries and set a goal to share it with them. Be sure to include an invitation in your lesson. Seek feedback from others about your grammar. In addition, you may want to think of a figure from the scriptures (for example, Nephi) that you would like to relate to a specific investigator. Have your companion act as that investigator, and, using adjectives, superlatives, and comparisons, describe that figure from the scriptures with as much detail as possible. Relate the character to your investigator and show what it has to do with him or her. (A variation of this might be to describe a specific figure from the scriptures but not say who it is, and have your companion guess who it is.)

G. Companion Activity

With your companion, discuss a chapter or sub-chapter in *Preach My Gospel*. Summarize the chapter or sub-chapter using 10 superlatives or comparisons.

H. Companion Activity

Choose a story from the scriptures, like Lehi's dream, and write out a description of it. Have your companion also prepare a description of the story. Listen to your companion's description. How was his or hers different from yours? Ask your companion to slow down or repeat things if necessary. Write down two to three differences between how you said it and how your companion said it, and make plans to apply those changes into your description.

Reflexive Pronouns and Intensifiers

Examples

I rely on <u>my own faith</u> in the Savior.	Ես քրիստոսի հանդեպ <u>ինքս իմ հավատքին</u> եմ ապավինում:
God does not contradict <u>Himself</u> .	Աստված <u>ինքն իրեն</u> չի հակասում:
You shouldn't be mad <u>at yourself</u> .	Զպիտի չղայնանաս <u>ինքդ քո վրա</u> :
She's going down <u>her own</u> path.	Նա գնում է <u>ինքն իր</u> ճանապարհով:
They have <u>their own</u> faith.	<u>Իրենք իրենց</u> հավատքն ունեն

Explanation

Armenian has different intensifying words that do not necessarily change the meaning of the sentence, but rather add emphasis and clarification. These words are called “intensifiers” when used in the nominative case, and “reflexive pronouns” when used with all other cases. This is because intensifiers simply emphasize the nominative pronoun, whereas reflexive pronouns actually function as nouns. An example of an intensifier/reflexive pronoun in English is “myself.”

Intensifiers

98 The nominative intensifiers are shown in the chart below. They are simply the nominative pronouns linked with different forms of the word “ինքը,” which means “self.”

Intensifiers (Nominative Case)			
Ես ինքս	Myself	Մենք ինքներս	Ourselves
Դու ինքդ	Yourself	Դուք ինք(ներ)դ*	Yourself/Yourselves
Նա/Դա/Սա ինք(ը/ն)	Himself/Herself/Itself	Նրանք իրենք (իրանք)	Themselves

Reflexive Pronouns

99 In each of the remaining cases, the third person reflexive pronouns (he, she, it, and they) will work differently than the first and second person reflexive pronouns (I, we, you, and you (plural/formal)). To use the first and second person reflexive pronouns in any case other than nominative, simply add the appropriate form of “ինքը” before the pronoun. The most common use for these cases is when someone/something does something to himself/herself/itself, but they are still not necessarily required to express that idea. The chart below shows the correct conjugations for each case. The slang form will be included in parentheses.

*Note: If you are using the “դուք” as formal and singular, then say, “դուք ինքդ,” but if you are using “դուք” as plural, then say “դուք ինքներդ.”

Accusative/Dative Reflexive Pronouns			
Ինքս ինձ	Myself	Ինքներս մեզ	Ourselves
Ինքդ քեզ	Yourself	Ինքներդ ձեզ	Yourself/Yourselves
Ինքն իրեն (իրան)	Himself/Herself/Itself	Իրենք իրենց (իրանց)	Themselves

Genitive Reflexive Pronouns

Ինքս իմ	My	Ինքներս մեր	Our
Ինքդ քո	Your	Ինքներդ ձեր	Your
Ինքն իր (իրա)	His/Her/Its	Իրենք իրենց (իրանց)	Their

Abative Reflexive Pronouns

Ինքս ինձանից	From myself	Ինքներս մեզանից	From ourselves
Ինքդ քեզանից	From yourself	Ինքներդ ձեզանից	From yourself/ yourselves
Ինքն իրենից (իրանից)	From himself/ herself/itself	Իրենք իրենցից (իրանցից)	From themselves

Instrumental Reflexive Pronouns**

Ինքս ինձանով	By myself	Ինքներս մեզանով	By ourselves
Ինքդ քեզանով	By yourself	Ինքներդ ձեզանով	By yourself/ yourselves
Ինքն իրենով	By himself/herself/ itself	Իրենք իրենցով	By themselves

Locative Reflexive Pronouns**

Ինքս ինձանում	In myself	Ինքներս մեզանում	In ourselves
Ինքդ քեզանում	In yourself	Ինքներդ ձեզանում	In yourself/ yourselves
Ինքն իրենում	In himself/herself/ itself	Իրենք իրենցում	In themselves

**Note that it is typically more appropriate to use a genitive postposition (միջոցով or մեջ) with the genitive reflexive pronouns than to use instrumental or locative intensifiers.

See chapter 37aa, “Ինքը and Իրենք in Cases,” to see how “ինքը” and “իրենք” decline into cases.

Activities

A. Common Errors

Below are sentences filled with common errors. On a separate sheet of paper, fix the common error in each sentence by correctly using intensifiers/reflexive pronouns. Check your answers.

Ես ինքը գիտեմ:	I myself know.
Դուք ինքներդ իմացաք:	You (singular/formal) yourself found out.
Հպարտանում եմ ինքս ինձով:	I am proud of myself.
Նրանք հիասթափված են նրանք նրանցից:	They are disappointed in themselves.
Նա հավատում է նրան իրեն:	He believes in himself.
Մենք պիտի փնտրենք հույս ինքս մեզանում:	We should search for hope in ourselves.
Նրանք գալիս են եկեղեցի նրանց իրենց ամրապնդելու համար:	They come to church to strengthen themselves.
Ես սովորեցրեցի ինձ Հայերեն:	I taught myself Armenian.
Դու զզվում ես ինքը քեզանից:	You are disgusted by yourself.

B. Error Correction

On a separate sheet of paper, correct the following sentences using intensifiers/reflexive pronouns. Check your answers.

Նրանք լսում են նրանց: <i>They listen to themselves.</i>	Մենք լավը փնտրում են ինքս մեզանում: <i>We look for the good in ourselves.</i>
Դուք հարգում եք ինքդ ձեզ: <i>You respect yourselves.</i>	Դու վախենում ես ինքդ քեզից: <i>You are afraid of yourself.</i>
Մենք աղոթում ենք ինքս մեզ համար: <i>We pray for ourselves.</i>	Ես կարդում եմ ինձ համար: <i>I am reading for myself.</i>
Ես ինքը վկայում եմ Քրիստոսի մասին: <i>I myself testify of Christ.</i>	Իրենց չեն հասկանում: <i>They themselves don't understand.</i>
Ջոզեֆն ինքը նրան տեսավ Աստծուն: <i>Joseph himself saw God.</i>	Նա նրան հավատում է: <i>She herself believes.</i>

C. Personal Activity

Write 10 sentences using various intensifiers/reflexive pronouns. Have your companion check your sentences.

Personal Activity

In your journal, write your testimony in Armenian using intensifiers/reflexive pronouns. Reread your entry often and add to it. Share it with an investigator or member at the end of your mission.

D. Companion Activity

Tell a story to your companion about a time when you learned a gospel truth for yourself. Condense your story into under five minutes. Try to use as many intensifiers/reflexive pronouns as you can during that time. Switch and have your companion share a story under five minutes. Repeat with stories that are 3 minutes, 2 minutes, 1 minute, and 30 seconds long.

E. Companion Activity

Make plans to bear your testimony to a member using intensifiers/reflexive pronouns. Then, with your companion, make plans to ask the member to bear his or her testimony. Listen to the member's use of intensifiers/reflexive pronouns, and make note of how they are used.

F. Companion Activity

With your companion, make plans to ask a new member to bear his or her testimony. Make plans to help them if necessary, and use intensifiers/reflexive pronouns if appropriate. Then, make plans to ask the member to write that testimony down on the front page of a Book of Mormon. Remember to plan to challenge the member to give the Book of Mormon to one of his or her friends.

Review: Describing Objects and People

This review will help you see how well you have learned the material in the previous section. It will also help you evaluate your ability to apply several different grammar principles you have learned in performing the following function:

Asking About and Describing Objects, People, and Their Characteristics

- Asking Questions
- Superlatives and Comparisons
- Reflexive Pronouns and Intensifiers

Activities

A. Error Correction

Correct the following sentences using principles found in the Asking Questions, Superlative and Comparisons, and Intensifiers chapters. Check your answers.

Որտե՞ղ գնում եք:	Where are you going?
Այս եկեղեցին ավելի ճիշտ եկեղեցին է:	This church is the most true church.
Հայկական հացը ամենահամով քան Ամերիկական հացը:	Armenian bread is better than American bread.
Նրանք ուզում են կարդալ Մորմոնի Գիրքը նրանց համար:	They want to read the Book of Mormon for themselves.
Ինչպե՞ս անում են ձեր լսողները:	How are your investigators doing?
Երեց Վուդը շատ բոյով քան Երեց Մունը:	Elder Wood is taller than Elder Moon.
Ո՞վ գալիս է եկեղեցի:	Who is coming to church?
Մորմոնի Գիրքը ավելի հեշտ է կարդալ քան Աստվածաշունչը:	The Book of Mormon is easier to read than the Bible.

B. Companion Activity

As a companionship, pick a chapter from this section to review together. Take turns teaching principles and going over the activities together.

C. Personal Activity

In your journal, write a paragraph in Armenian about your current transfer. Describe what you like and what could be better. Write about what you are learning and write down questions you still have.

D. Personal Activity

Translate the following sentences into Armenian. Check your answers.

I like reading the Book of Mormon more than the Bible.
He found out for himself that what the missionaries teach is true.
Where is the best place to buy bread?
They saw it themselves.
This Church is the most true church.

E. Companion Activity

Come up with 10 questions you could use throughout the day that would help people to think about Christ. With your companion, try to ask as many as you can throughout the day to people that you meet.

F. Companion Activity

Practice comparing your companionship to previous companionships you have been in. What is good? What can be improved? Take turns sharing with your companion.

Asking About and Expressing Desire, Need, Preference, Intention, or Purpose

Purpose

This function will help you talk about what we need or want to do; for example, what we need to repent of or what God wants for us. You will also be able to express conditions, purpose, and desire. The grammar principles in this section are targeted at helping you perform these functions. You will also learn the differences between commonly confused Armenian words. Below are examples of the types of things you will be able to express with the grammar in this function.

- We **need** to keep all of God's commandments. (Incentive Mood)
- He **wants** you to pray to Him. (Optative Mood)
- **If you** quit smoking, **you will** be blessed with health. (Subjunctive Mood)
- They **should** be at church on Sunday. (Incentive Mood)
- **It would be nice** if you came to church with us. (Optative Mood)
- I come to church **so that** I can listen to the word of God. (Subjunctive Mood)

Application

Below is a list of doctrinal points that these grammar principles will help you teach, as well as some common missionary tasks that they will help you perform. This list is not comprehensive; it is meant to help you think about how you can use the grammar in real situations. In parentheses next to each point are some sample questions that you can ask yourself to help you think about how to apply the grammar.

Doctrines from the Lessons

- God Is Our Loving Father in Heaven (What does God want for us?)
- Heavenly Father Reveals His Gospel in Every Dispensation (Why did God call prophets? Why do we need them?)
- Priesthood and Auxiliaries (Do you have a desire to serve in this type of capacity?)
- The Spirit World (What do we need to do in this life to go to paradise in the next life?)
- The Apostasy (Why was there a need for the Restoration?)
- The Restoration of the Gospel (What should you do if you desire to know the truth?)
- The Gift of the Holy Ghost (Why do we need to live worthy of the Spirit?)
- Keep the Sabbath Day Holy (How should you keep the Sabbath day holy?)
- The Atonement (Why is there a need for the Atonement? What should we do to be able to access the Atonement?)
- Laws and Ordinances (Why is it important to follow all of God's laws and receive His ordinances?)
- Our Life on Earth (What type of life do you want for your family in this life and the life to come?)

Tasks from the *Missionary Vocabulary and Phrases Book*

- Extend Commitment Invitations (Why does God give us commandments? How can I show encouragement and support?)
- Set Goals and Make Plans (What do you need to do this week to accomplish your goals?)
- Offer a Prayer (What shall I ask God for when I pray?)

Differences Between Words

Examples

I know him.	Ես ճանաչում եմ նրան:
Where is Hrazdan?	Հրազդան որտե՞ղ է:
We can either sing or read.	Մենք կարող ենք կամ երգել կամ կարդալ:
I am in the other room.	Ես մյուս սենյակում եմ:
I can understand them.	Ես կարող եմ հասկանալ նրանց:
I know that the Book of Mormon is true.	Ես գիտեմ, որ Մորմոնի Գիրքը ճշմարիտ է:
Where are you?	Դուք ու՞ր եք:
Do you want to sing or read?	Դուք ուզում եք երգել, թե՞ կարդալ:
There are other missionaries in Armenia.	Ուրիշ միսիոներներ կան Հայաստանում:
Bless us that we can believe.	Օրհնի՛ր մեզ, որ կարողանանք հավատալ:

Explanation

This chapter will highlight various sets of words that are similar in some ways but must be used differently.

Differentiating Commonly Confused Words

There are several pairs of words in Armenian which have the same English definition, but are used in different contexts, or have slightly different meanings.

“Էլ” and “Եւսկ”

Էլ	Եւսկ
<ul style="list-style-type: none"> means “as well” or “too” means “another” means “else” means “too,” as in “You do too sing well!” or as an emphazier, as in “You sure do sing well!” 	<ul style="list-style-type: none"> means “also”

The biggest reason for confusion between these words is when one wants to say, “I like that, too.” Remember that “Եւսկ” means “also” and “Էլ” means “as well/too.” Think of the differences in English. “I want to eat, too” means that someone said they are eating something or want to eat something, and you want to eat too/as well. “I also want to eat” will more commonly mean that you said you want to do something else, and now you’re saying that you also want to eat.

In other words, **if you’re joining someone else, use “Էլ.”** If you want to do (or to have) multiple things, use “Եւսկ.”

Examples

Ել		Նաև	
Գնում ես: Կարո՞ղ եմ ես էլ գամ քեզ հետ:	You're leaving? Can I come with you, <u>too</u> ?	Ուզում եմ կարդալ, բայց <u>նաև</u> ուզում եմ գալ քեզ հետ:	I want to read, but I <u>also</u> want to come with you!
Մի հատ էլ կտա՞ս, որ խնդրեմ:	Will you please give me <u>another one/one more</u> ?	Այս մեկն եմ սիրում, և <u>նաև</u> այդ մեկն եմ սիրում:	I like this one, and I like that one, <u>too</u> .
Դուք լավ էլ երգում եք:	You do <u>too</u> sing well!		

“Նույնպես” and “Նաև”

10b

Նույնպես	Նաև
• means “also,” “as well,” or “similarly”	• means “also”

Both can be used as “also,” but “նաև” is typically used to connect unrelated things, whereas “նույնպես” is used to join another thing to the previously stated action.

Examples

Նույնպես		Նաև	
Միսիայի Նախագահը գալու է վաղը: <u>Նույնպես</u> , տարածքի Նախագահը գալու է:	The mission president is going to come tomorrow. The area president is <u>also</u> going to come.	Մենք սովորեցնում ենք լսողներ: Մենք <u>նաև</u> այցելում ենք ոչ ակտիվ անդամներ:	We teach investigators. We <u>also</u> visit inactive members.
Քրիստոսը մկրտվեց: Մենք <u>նույնպես</u> մկրտվում ենք:	Christ was baptized. We are baptized <u>as well</u> .	Մենք մկրտվում ենք: Մենք <u>նաև</u> հաստատվում ենք:	We are baptized. We are <u>also</u> confirmed.

“Այլ” and “Բայց”

10c

Այլ	Բայց
<ul style="list-style-type: none"> • means “rather” • means “other/different” (Միտում եմ սա և այլ բաներ:) • used in the phrase “et cetera (etc.),” or “and so on” (“և այլն և այլն”). 	• means “but”

In English, we tend to say “but” when “rather” would be more appropriate. In Armenian, if you say “but” when you could say “rather,” you will not be understood.

Typically, “rather” will be used when the first clause/phrase of a sentence is negative, and then the second clause/phrase clarifies the first. If you’re unsure which to use, think of the sentence in English and substitute “but” with “rather.” If “rather” can be used in English, it must be used in Armenian.

Examples

Այլ		Բայց	
Նա քեզ չի տալիս, այլ ինձ:	He's not giving it to you, <u>but/rather</u> to me.	Ինձ է տալիս, բայց քեզ դեռ սիրում է:	He's giving it to me, <u>but</u> he still likes you.
Ոչ թե չեմ ուզում գնալ, այլ ես ուղղակի հոգնած եմ:	It's not that I don't want to go; <u>rather</u> , I'm just tired.	Ուզում եմ գնալ, բայց հոգնած եմ:	I want to go, <u>but</u> I'm tired.

“Այլու” and “Ուրիշ”

10d

Այլու	Ուրիշ
<ul style="list-style-type: none"> • means “other” • means “next” 	<ul style="list-style-type: none"> • means “other,” or “another”

Both “այլու” and “ուրիշ” can be used to mean “other”; however, when the next word is specific (or has a definite article), then you must use “այլու” and not “ուրիշ.” **In other words, “այլու” is specific, and “ուրիշ” is not specific.**

You can also use “այլ” to mean “other,” and “հաջորդ” to mean “next.”

Notice that in the following examples, the sentences using “այլու” have a noun with a definite article, and the sentences using “ուրիշ” have nouns without definite articles. (Also note that the definite article does not depend on which word you use for “other,” rather the word you use for “other” depends on whether there is a definite article.

Examples

Այլու		Ուրիշ	
Որտե՞ղ են <u>այլու</u> երեցները:	Where are the <u>other</u> elders?	Չե՞ր եկեղեցում <u>ուրիշ</u> երեցներ կա ն:	Are there <u>other</u> elders in your church?
Եկե՛ք <u>այլու</u> մարշուտնի նստենք:	Let's take the <u>next</u> marshutni.	Եկե՛ք <u>ուրիշ</u> մարշուտնի նստենք:	Let's take <u>a different/another</u> marshutni.

“Որտեղ” and “Ուր”

10e

Որտեղ	Ուր
<ul style="list-style-type: none"> • means “where” 	<ul style="list-style-type: none"> • means “where”

“Որտեղ” can be used in any situation, but “ուր” can only be used in reference to something moveable or in motion, in which case it will be more commonly used than “որտեղ.” For example, when asking where a building is (since it is immovable), you should use “որտեղ.”

In asking where a person is, however, you should use “ուր” (because a person is moveable). “Ուր” is used more commonly when the referenced object is in motion. Consider, for example, the question, “Where are you going?” The most common way to ask it will be, “Ու՞ր ես գնում,” because you are in motion.

Examples

Որտեղ		Ուր	
Որտեղի՞ց եք:	Where are you from?	Ու՞ր է Լյովան:	Where is Lyova?
Որտե՞ղ է եկեղեցին:	Where is the church?	Տաքսին ու՞ր է:	Where is the taxi?

“Կարող” and “Կարողանալ”

Կարող	Կարողանալ
<ul style="list-style-type: none"> • means “can/able” • adjective	<ul style="list-style-type: none"> • means “to be able to” • verb

The confusion between these two words is usually not knowing whether to use “կարող” with state of being (e.g., Մենք կարող ենք:) or to conjugate “կարողանալ” (e.g., կարողանում ենք:). When speaking of the future, use a future tense conjugation of “կարողանալ.” **When referring generally to either the present or past, use “կարող” with state of being; however, to be more specific/detailed, use a present or past tense conjugation of “կարողանալ.”**

For example, if you want to emphasize that it was a one time occurrence in the past, you could use “կարողանալ” with past perfect to be more specific. Note, however, that the general use (using “կարող”) is far more common.

Examples

Կարող		Կարողանալ	
Շնորհակալ եմ, որ կարող եմ այստեղ լինել:	I’m thankful that I <u>can</u> be here.	Խնդրում եմ, որ օրհնես մեզ որպեսզի մենք կարողանանք գտնել այն մարդկանց, օվքեր պատրաստ են ավետարանը ստանալու:	Please bless us <u>so that we can</u> find those who are ready to receive the gospel.
Ես կարող եմ դա անել:	I <u>can</u> do that.	Հույս ունեմ, որ կկարողանամ Սևան տեսնել:	I hope I’ll <u>be able</u> to see Sevan.
Կարող եմ վազել:	I <u>can</u> run.	Ես կարողանում եմ վազել:	I <u>can</u> run. (Using “կարողանալ” in simple present emphasizes that right now I am able to run.)
Կարող եք ավտո քշել:	She <u>could</u> drive.	Նա կարողացել էր ավտո քշել:	She <u>had been able</u> to drive. (Also in the past, but using any tense emphasizes the principle of that tense.)

10g “Գիտենալ” and “Ճանաչել”

Գիտենալ	Ճանաչել
• means “to know”	• means “to recognize”

Examples

Գիտենալ	Ճանաչել
Ես դա <u>գիտեմ</u> : I <u>know</u> that.	Ես նրան <u>ճանաչում եմ</u> : I <u>know</u> him.

10h “Գիտենալ” and “Իմանալ”

Գիտենալ	Իմանալ
• means “to know”	• means “to know” • means “to find out,” or “to come to know”

The general rule is to use “գիտենալ” when using “to know” in the simple present or past imperfective tenses. When using “to know” in any other tense, use “իմանալ.”

Also, when using “to know” as a process of coming to know something (such as, “If you pray, you can know that this church is true”), use “իմանալ.” “Գիտենալ” is typically used to state a current or past knowledge of a fact, in simple present and past imperfective tenses.

Examples

Գիտենալ*	Իմանալ
Ես <u>գիտեմ</u> , որ Աստված սիրում է մեզ:	Եթե աղոթես, դու <u>կիմանաս</u> : If you pray, <u>you will know</u> .
Ես <u>գիտեի</u> , թե ժողովը պիտի սկսվեր ժամը 3-ին:	Նա կարող է <u>իմանալ</u> Աստծո օգնությամբ: He can <u>know</u> with God’s help.

*See chapter 37cc, “Ես գիտեի.”

10i “Խնդրել” and “Փնտրել”

Խնդրել	Փնտրել
• means “to ask” or “to request”	• means “to search”

In English, you ask “for” something, and you search “for” something, but in Armenian, you just ask/request things, and search things. In other words, do not use “համար” with “խնդրել” and “փնտրել.”

It is useful to think of “խնդրել” as meaning “to request” more than “to ask.” In English, you request something from someone, and that is the right construction in Armenian as well. The thing you are asking for is the direct object and therefore in accusative case, and the person you want it from should be in ablative case.

Examples

Խնդրել		Փնտրել	
Փող էր <u>խնդրում</u> :	He was <u>asking for</u> money.	Մենք <u>փնտրում ենք</u> մարդկանց, ովքեր ուզում են սովորել ավելի շատ Հիսուս Քրիստոսի մասին:	We're <u>looking for</u> people who want to learn more about Jesus Christ.
Միշտ կարող ես Երկնային Հորից <u>օգնություն խնդրել</u> :	You can always <u>ask</u> Heavenly Father <u>for</u> help.	Իմ կորած գրիչն եմ <u>փնտրում</u> :	I'm <u>looking for</u> my lost <u>pen</u> .

10j “Խնդրել” and “Հարցնել”

Խնդրել	Հարցնել
• means “to ask” or “to request”	• means “to ask” (a question)

The difference is simple. “Խնդրել” is used **when asking for something**, and “հարցնել” is used **when asking a question**.

Examples

Խնդրել		Հարցնել	
Մենք կարող ենք օրնություն <u>խնդրել</u> Աստծուց:	We can <u>ask</u> a blessing of God.	Մենք կարող ենք <u>հարցնել</u> Աստծուն, թե արդյոք այս եկեղեցին ճշմարիտ է:	We can <u>ask</u> God whether this church is true.

10k “Հույսով” and “Հուսով”

Հույսով	Հուսով
• means “by the means of hope”	• used in “I hope that . . .”

The difference is fairly simple. “հույսով” is used when saying “by the means of hope,” whereas “հուսով” is used in the expression “I hope that . . .” (with the appropriate auxiliary ending). **The phrase “Հույս ունենալ, որ” can also be used to express “I hope that . . .”**

Examples

Հույսով		Հուսով	
Մենք <u>հույսով</u> ենք ապրում:	We live <u>with/through hope</u> .	<u>Հուսով</u> եմ, որ գալու է:	I <u>hope</u> he is going to come.

10l “-վեց” and “-ված”

-վեց	-ված
• past perfect ending	• completed participle ending
• forms a verb in past perfect tense	• forms an adjective or noun

“-ված” is typically a state of being as an adjective, whereas “-վեց” shows a verb in the past perfect tense. To say “She was baptized,” say “Նա մկրտվեց.” Saying “մկրտված էր” would imply that the person was a baptized member, or in the state of having been baptized, and is no longer “մկրտված.”

Examples

	-վեց		-ված
Դուք ե՞րբ մկրտվեցիք:	When were you <u>baptized</u> ? (asking when the action of baptism happened)	Դուք ե՞րբ մկրտված էիք:	When <u>were</u> you baptized? (asking when were you a baptized person, implying that that is not the case now)
Մենք օրհնվեցինք:	We were <u>blessed</u> . (referring to the action)	Մենք օրհնված էինք:	We <u>were</u> blessed. ("We were in a blessed state")

10m “Արդյոք” and “Եթե”

Արդյոք	Եթե
• means “whether”	• means “if”

The only important distinction to be made between these two words is that **if it makes sense to say “whether,” then say “արդյոք” instead of “եթե.”**

In other words, if the statement is not conditional (does not explicitly depend on something), then “արդյոք” is likely the correct word to use.

Examples

Արդյոք		Եթե	
Նա չգիտի <u>թե</u> <u>արդյոք</u> պիտի գա:	He doesn't know <u>if</u> he should come.	<u>Եթե</u> գա, լավ կլինի:	<u>If</u> he comes, it will be good.
Ես չգիտեմ <u>թե</u> <u>արդյոք</u> կարող ենք հանդիպել նրա հետ:	I don't know <u>whether</u> we can meet with her.	<u>Եթե</u> կարողանա, կհանդիպենք նրա հետ:	<u>If</u> she can, we'll meet with her.

10n “Հանուն” and “Անունով”

Հանուն	Անունով
• means “in the name of,” or “for the sake of” • used with ideas/pronouns • genitive preposition, but with dative pronouns	• means “in the name of” or “by the name of” • used with names • genitive postposition (with genitive pronouns)

“Անունով” is the formal way of saying “in the name of,” and it is only used with actual names. It is the correct way to say “in the name of Jesus Christ” when closing a message or prayer.

“Հանուն,” however, **is used with ideas instead of names**. For example, when making the statement “in the name of love,” “հանուն” is used.

Examples

Հանուն		Անունով	
<u>Հանուն</u> սիրո:	<u>In the name of</u> love!	Հիսուս Քրիստոսի <u>անունով</u> , ամեն:	<u>In the name of</u> Jesus Christ, amen.
Պիտի անես <u>հանուն</u> ծառայության:	You should do it <u>for the sake of</u> service.	Մենք քարոզում ենք Քրիստոսի <u>անունով</u> :	We preach <u>in the name of</u> Christ.

100

“Թե” and “Կամ”

Թե	Կամ
<ul style="list-style-type: none"> means “or” used before question words when not asking a question	<ul style="list-style-type: none"> means “or” can be used in saying “either/or” (See chapter 37a, “Either or/Neither nor/ Both this and that”)

These two words are confused in two situations: when asking questions and when making lists. **When asking a question** that contains the word “or,” use “Թե.” When simply listing choices (and not asking a question), use “կամ.”

Examples

Թե	Կամ
Այս մեկն է՞ս ուզում, <u>թե</u> այդ մեկը: Do you want this one <u>or</u> that one?	Ուզում եմ (կամ) այս մեկը կամ այդ մեկը: I want (<u>either</u>) this one <u>or</u> that one.

100

“Պետք է” and “Կարիք”

Պետք է	Կարիք
<ul style="list-style-type: none"> means “is a need” or “is needed” phrase	<ul style="list-style-type: none"> means “need” noun

The phrase “պետք է” is typically used to say “I need to (verb),” or “I need (noun).” **The word “կարիք” is a noun** and refers to a “need” or “needs,” such as “What are our investigators needs?”

The word “կարիք” can also be used to say “I need ____.” The structure for this use is “Ես (noun in genitive) կարիք ունեմ,” or “I have a need of ____.”

Examples

Պետք է*	Կարիք
<u>Քեզ</u> սպիտակ վերնաշապիկ է <u>պետք</u> : You <u>need</u> a white shirt. (“To you, a white shirt is needed.”)	Մենք <u>ուրախության կարիք ունենք</u> այս կյանքում: We <u>need</u> to be happy in this life. (“We have the need of happiness in this life.”)
<u>Ինձ</u> օգնություն է <u>պետք</u> : I <u>need</u> help. (“To me, help is needed.”)	Ես <u>օգնության կարիք ունեմ</u> : I <u>need</u> help. (“I have help’s need.”)

*See chapter 11b “Պետք է,” and 11c “Պետք է with Nouns,” for further explanation on “պետք է.”

100

“Կողմից” and “Միջոցով”

Կողմից	Միջոցով
<ul style="list-style-type: none"> means “by” Genitive postposition “կողմ” means “side,” and “ից” means “from,” so “կողմից” means “from the side of” or “by”	<ul style="list-style-type: none"> means “through” Genitive postposition “միջոց” means “means/method” and “ով” means “by,” so “միջոցով” means “by the means of”

It may seem that “կողմից” and “միջոցով” are interchangeable because they have similar meanings, but they are not. In order to be correctly understood, you must use each correctly.

Use “կողմից” with the actual doer of the verb. Whoever/whatever is actually doing the verb or making it happen will be with “կողմից.” **Use “միջոցով” with the person/thing that was used to do the verb.**

For example, if you want to say, “Heavenly Father restored the gospel through Joseph Smith,” one way to say it would be, “Ավետարանը վերականգնվեց Աստծո կողմից Ջոզեֆ Սմիթի միջոցով.” God was the one who restored the gospel so “Աստված” should be used with “կողմից.” In fact, you should be able to rearrange the sentence so that the noun paired with “կողմից” is the subject of the sentence (e.g., you could say, “Աստված վերականգնեց ավետարանը Ջոզեֆ Սմիթի միջոցով.”). Joseph Smith was simply the means by which God restored the gospel, so Joseph Smith should be paired with “միջոցով.”

Examples

Կողմից		Միջոցով	
Մորմոնի Գիրքը թարգմանվեց Ջոզեֆ Սմիթի կողմից:	The Book of Mormon was translated by Joseph Smith.	Քավության գործության միջոցով, մենք կարող ենք մաքրվել մեր մեղքերից:	Through the power of the Atonement, we can be cleansed of our sins.

10r “Քանի որ” and “Որովհետև”

Քանի որ	Որովհետև
• means “because” (begins sentence)	• means “because”

The simplest way to differentiate these words is that “քանի որ” is usually at the beginning of sentences, and “որովհետև” is usually in the middle of sentences.

Examples

Քանի որ	Որովհետև
Քանի որ հոգնած էի, չեկա:	Because I was tired, I didn't come.
Քանի որ գնաց, ես պետք է մնամ:	Because she left, I have to stay.
Ես չեկա, որովհետև հոգնած էի:	I didn't come because I was tired.
Ես պետք է մնամ, որովհետև նա գնաց:	I have to stay because she left.

10s “Որ” and “Որպեսզի”

Որ	Որպեսզի
• means “that” • abbreviated version of “որպեսզի”	• means “so that” or “in order to”

The confusion from these words stems mostly from the fact that “որ” can be used as an abbreviation for “որպեսզի.” “Որպեսզի” means “so” or “so that” and always sparks subjunctive mood, while “որ” means “that” and does not always spark a mood. For example, there are times when “որ” will be said in place of “որպեսզի,” and in those times it will spark subjunctive mood.

The important point to remember is that there will be times when you use “որ” that you don't use a mood afterwards. Pay close attention to what you are trying to say, and if you are using “որ” to mean “so that,” then a mood conjugation should follow. On the other hand, if you are using “որ” to mean “that,” then a mood conjugation will not follow (unless “որ” is being used as part of another mood, such as incentive. See examples below.).

“Որ” can also be used to mean “եթե,” In this case, conjugate the verb in subjunctive mood just as if you were to say “եթե.”

Examples

Որ		Որպեսզի	
Խնդրում ենք, որ օրինես մեզ, որ կարողանանք գտնել նոր լսողներ:	Please bless us <u>so that</u> we can find new investigators.	Խնդրում ենք, որ օրինես մեզ, որպեսզի կարողանանք գտնել նոր լսողներին:	Please bless us <u>so that</u> we can find new investigators.
Որ գնամ, կգա՞ս մեզ հետ:	If I go, will you come with us?	Ես կգնամ, որպեսզի դու ել գաս մեզ հետ:	I'll go <u>so that</u> you come with us, too.
Եկեք գնանք, որ չուշանանք:	Let's go <u>so that</u> we won't be late.	Եկեք գնանք, որպեսզի չուշանանք:	Let's go <u>so that</u> we won't be late.
Շնորհակալ եմ, որ գտանք* Սերժիկին:	I'm thankful <u>that</u> we found Serjik.	Երկնային Հայրը մեզ առաջնորդեց, որպեսզի կարողանայինք գտնել Սերժիկին:	Heavenly Father guided us <u>so that</u> we could find Serjik.

*Note that the verb is not in a mood, but in a tense. If you put the verb in subjunctive mood in this case, it would be the same as saying “Շնորհակալ եմ, որպեսզի գտնեինք Սերժիկին:” (I'm thankful so that we found Serjik), and it would not make sense. In these kinds of sentences, “որ” should only spark subjunctive when it is short for “որպեսզի.”

10t

“Միայն,” “Միակ,” “Միայնակ,” and “Մենակ”

Միայն	Միակ	Միայնակ	Մենակ
<ul style="list-style-type: none"> means “only,” or “solely” adverb 	<ul style="list-style-type: none"> means “only,” or “sole” adjective 	<ul style="list-style-type: none"> means “lonely,” or “single” 	<ul style="list-style-type: none"> means “alone,” or “solitary”

These four words are commonly mixed up. The most common error is using “միայն” instead of “միակ.” When saying “the only thing,” say “միակ բանը,” not “միայն բանը.” The latter would not make sense, because “միայն” is an adverb, not an adjective.

“Միայնակ” and “մենակ” are also commonly confused with each other. “Միայնակ” generally means “lonely,” or “single”(unmarried), whereas “մենակ” means “alone,” or “by oneself.”

The important thing with all four of these words is to listen to Armenians and the different contexts and sentences they use each of these words in. For example, in some sentences, “միայնակ” and “միակ” are interchangeable, and other contexts require only one of them.

Examples

Միայն		Միակ	
Նա <u>միայն</u> կգա եթե աշխատանք չունենա:	He will <u>only</u> come if he doesn't have work.	Դու <u>միակ</u> մարդն ես ում ես վստահում եմ:	You are the <u>only</u> person whom I trust.
Միայնակ		Մենակ	
Ես շատ <u>միայնակ</u> եմ զգում:	I feel very <u>lonely</u> .	Ես կուզենայի <u>մենակ</u> լինել հիմա:	I would like to be <u>alone</u> right now.

10u “Բոլոր” and “Ամեն”

Բոլոր	Ամեն
• means “all”	• means “every”

Both “բոլոր” and “ամեն” refer to the the entire group of whatever noun they precede. There are two differences between the words.

1. “Բոլոր” requires the following noun to be plural, and “ամեն” requires the following noun to be singular.
2. “Բոլոր” requires the following noun to have a definite article, and the noun following “ամեն” will never have a definite article (except when used with “մեկ,” in which case “ամեն մեկը” is correct).

Examples

Բոլոր	Ամեն
Բոլոր երեցները	Ամեն երեց
Բոլոր մարդիկ*	Ամեն մարդ
All elders	Every elder
All people/ everyone	Every person/ everyone

*Note that normally “բոլոր” requires the following noun to have a definite article, but the word “մարդիկ” is irregular and will never have a definite article.

10v “Բոլոր” and “Ամբողջ”

Բոլոր	Ամբողջ
• means “all”	• means “whole,” or “entire”

The most common mistake with these two words is when missionaries use “բոլոր” as “all” in sentences like “During all my life,” or “Read all of it.” **It is important to remember that “բոլոր” is used with plurals only.** When wanting to say, “During all my life,” don’t say “Բոլոր իմ կյանքի ընթացքում.” Rather, say “Իմ ամբողջ կյանքի ընթացքում” or, “during my entire/whole life.”

Examples

Բոլոր	Ամբողջ
Բոլոր միսիոներները հավաքվելու են:	Մեր ամբողջ միսիան հավաքվելու է:
Կարդացեք բոլոր գլխերը:	Կարդացեք ք ամբողջը:
All the missionaries are getting together.	All the mission (or “the whole mission”) is getting together.
Read all the chapters.	Read all of it (or “read the whole/entire thing”).

10w “Կանչել,” “Կոչել,” and “Զանգել”

Կանչել	Կոչել	Զանգել
• means “to call” as in “to call as a prophet” or “to call out to someone”	• means “to call,” “to title,” or “to name”	• means “to call” (on the phone)

These three words all mean “to call,” but in different contexts. The definitions above describe the different contexts they would be used in.

Remember that although “կանչել” would be used in the sentence “Joseph Smith was called to be a prophet,” the word for a church calling is “կոչում.”

Examples

Կանչել			
Մենք կանչվել ենք ծառայել Հայաստանում:	We have been <u>called</u> to serve in Armenia.	Ես կանչում եմ նրան, բայց ինձ չի կարող լսել:	I'm <u>calling out</u> to him, but he can't hear me.
Կոչել		Զանգել	
Դա ի՞նչ է կոչվում:	What is that <u>called</u> ?	Մենք երեկոյան կզանգենք հիշեցնելու քեզ Մորմոնի Գրքի կարդալու մասին:	We will <u>call</u> you in the evening to remind about reading the Book of Mormon.

Activities

A. Common Errors

Below are sentences filled with common errors. On a separate sheet of paper, fix the common error in each sentence by correctly using different words. Check your answers.

Նաև ի՞նչ անենք:	What else should we do?
Ուզում ես խնձոր Կա՛մ ծիրան:	Do you want an apple or an apricot?
Դու չպիտի ծխես բայց պիտի կարդաս քո սուրբ գրությունները:	You shouldn't smoke; rather, you should read the scriptures.
Ավետարանը վերականգնվեց Ջոզեֆ Սմիթի կողմից:	The gospel was restored through Joseph Smith.
Տուր ինձ ուրիշ գիրքը:	Give me the other book.
Բոլոր մարդ Աստծո զավակ է:	Every person is a child of God.
Օգնիր մեզ, որ կարող ենք ավելի լավ ծառայել քեզ:	Help us, so that we can better serve thee.
Ես ճանաչում եմ, որ եկեղեցին ճշմարիտ է:	I know that the Church is true.
Ես ճշմարտության համար եմ փնդրում:	I am searching for truth.
Շնորհակալ եմ, որ կարողանամ Հայաստանում լինել:	I'm thankful that I can be in Armenia.
Որովհետև դու միսիոներ ես դու օրհնված ես:	Because you are missionary, you are blessed.

B. Error Correction

On a separate sheet of paper, correct the following sentences using different words. Check your answers

Տուր ինձ մի հատ նաև:	Give me one more.
Մենք կարող ենք այցելել Գագիկին թե Սեյրանին:	We can visit either Gagik or Seyran.
Ես սիրում եմ գրքեր եվ մյուս բաներ:	I love books and other things.
Մենք կանչվել ենք Աստծո միջոցով:	We have been called of God.
Ուրիշ երեցները այստեղ չեն:	The other elders aren't here.

Ամեն մարդը կատարյալ չի:	All of us are not perfect.
Մենք կարողանում ենք օգնել քեզ:	We can help you.
Ես նրան գիտեմ:	I know him.
Ես ներողության համար եմ խնդրում:	I am asking for forgiveness.
Ես գնում եմ խանութ որ հաց առնում եմ:	I am going to the store to buy bread.
Դու օրհնված ես քանի որ դու միսիոներ ես:	You are blessed because you are a missionary.

C. Personal Activity

Pick a verse from the scriptures or a section from that has impacted you in the past days and write down your thoughts about it in Armenian. Focusing on specific words in the scripture, how would the meaning of the scripture change if you changed a few words to words with similar meanings. Try to explain the scripture in your own words.

D. Personal Activity

Read from *Preach My Gospel* and the scriptures during your personal time (in the mornings, mealtimes, or at night). Note the words that are particular to the scriptures. What do they mean? How would you explain this passage colloquially? Practice explaining a specific passage to your companion once with the scriptural words and once with colloquial words. Also, look for prepositions and postpositions and their particular role in the verse. Search for words that may have similar meanings and look for how the use of each specific word helps to portray the meaning of the verse.

E. District Activity

Choose a parable out of the scriptures and read it. Pay special attention to how grammar and specific words are used. Prepare this parable in your own words. Does the meaning change with the words you use? Write out several sentences that you could use. Practice it to your companion and others and ask if anything was unclear or could be said in a better way. Plan to use it during a teaching situation.

F. Companion Activity

Look up two or three scriptures that you will use to teach today. List any specific preposition and postpositions, and words that have similar meanings that are used and why they were used. Discuss your list with your companion or a native speaker to make sure you understood why they were used in the verses.

G. Companion Activity

Think of someone that you are teaching, whether it be an investigator, a potential investigator, a long-time member, a recent convert, or even another missionary, and a scripture that they could benefit from. Read the passage in your native language and then in Armenian. Try to memorize the scripture and then roleplay a teaching opportunity with a short message about the scripture and what it means for them in the investigator's situation. Pay attention to specific preposition and postpositions, and words that have similar meanings. With your companion, try to dissect the verse to see why certain words were used in the Armenian translation.

Incentive Mood

Examples

They <u>should</u> listen to us.	Պիտի լսեն մեզ:
We <u>shouldn't be</u> here.	Զպիտի այստեղ լինենք:
He <u>should not</u> smoke.	Նա պիտի չծխի:
You <u>needed to</u> help.	Դու պետք է օգնեիր:
Karine <u>needs to not</u> lie.	Կարինեն պետք է սուտ չասի:
<u>Shall we</u> watch?	Նայե՞նք:
<u>Don't litter</u> /No littering.	Աղբ չգցել:

Explanation

Incentive mood is used to express the need for something to be done (or not to be done). It is usually associated with the verb phrases “should (verb)” and “need to (verb)”, but has other uses as well.

Forming the Incentive Mood

There are four different methods to forming incentive mood: “պիտի,” “պետք է,” “stand-alone,” and “general.”

Պիտի

In general, “պիտի” means “**should**” (e.g., “you should read the Book of Mormon”). In order to use “պիտի,” add the conjugated verb after the word “պիտի.” Conjugations for incentive mood are the same as subjunctive and optative mood (see charts below).

Future Endings

-ել endings		-ալ endings	
-եմ	-ենք	-ամ	-անք
-ես	-եք	-աս	-աք
-ի	-ին	-ա	-ան

Past Endings

-ել endings		-ալ endings	
-եի	-եինք	-այի	-այինք
-եիր	-եիք	-այիր	-այիք
-եր	-եին	-ար	-ային

Examples

Պիտի պահես պատվիրանները:	You <u>should keep</u> the commandments.
Պիտի գաս մեզ հետ այցելությունների:	You <u>should come</u> to appointments with us.

There are two methods to negate “պիտի” incentive:

- 1 Add a “չ” to the beginning of the word “պիտի” (e.g., “չպիտի գնաս”).
- 2 Add a “չ” to the beginning of the conjugated verb (e.g., “պիտի չգնաս”).

Negation Examples

Զպիտի մենակ քայլես:

You shouldn't walk alone.

Պիտի մենակ չքայլես:

You should not walk alone.

The main difference between the two methods to negate is that the first method emphasizes the word “should” and the second emphasizes the verb; however, note that the first method is much more common.

Պետք է

110 The word “պետք է” means “need” and is used very commonly in Armenian. The most common use is using “պետք է” with a verb in incentive mood to mean “it is a need/it is needed,” or, as is more common to say in English, “**have to**,” “**need to**,” or “**must**”; however, there are other uses that will be explored in this section.

The words “պետք է” can replace the word “պիտի” to mean “need to (verb)” instead of “should (verb).”^{*} Conjugate the verb in the same exact way (see above section).

Examples

Մենք պետք է սկսենք:

We need to start.

Պետք է կարդա:

She has to read.

Another way of using “պետք է” is using it in other tenses. “Պետք է” can be used in past and present tense exactly as “պիտի” is used, but “պետք է” can also be used in any other tense by using the verbs “լինել” and “գալ.” When using “պետք է” with these verbs, simply substitute “է” for the he/she/it conjugation of either “լինել” or “գալ” in any tense.

Depending on the sentence, you may add “որ,” and then add the verb conjugated in incentive mood as normal (if “լինել” or “գալ” are conjugated into a past tense, use the past incentive endings. Otherwise, use the future endings).

With nouns, simply substitute “է” for the he/she/it conjugation of either “լինել” or “գալ” in any tense. Some common examples are listed below.

Examples

Վաղը մեզ օգնություն պետք է լինելու:

We're going to need help tomorrow.

Շաուրմաներ են պետք լինելու:

We're going to need shawarmas.

Հանկարծ համակարգիչ պետք եկավ, բայց մենք համակարգիչ չունեինք:

All of a sudden we needed a computer, but we didn't have one.

There are **three ways to negate** “պետք է.” Add a “չ” to (1) the beginning of the word “պետք,” (2) the auxiliary verb “է,” or (3) the following verb. The differences will be explained using the examples below.

Negation Examples

(1) Զպետք է գնաս:

You don't have to go. (This is the most common negation method, with no significant emphasis on a particular word.)

(2) Պետք չի, որ գնաս:

It's not necessary that you go. (Notice the added “որ” emphasizes that it's not a need, or that it's not required/necessary.)^{*}

(3) Պետք է չգնաս:

“You need to not go.” (Emphasizes the verb.)

*Note that “պետք չի” is used very commonly on its own to say that something isn't needed.

To further amplify the meaning of “պետք է” or to emphasize the necessity, either add the word “անպայման” before “պետք է,” or replace “պետք է” with “պարտադիր է, որ” and conjugate the verb the same way.

Examples

Դու անպայման պետք է գնաս:	You <u>absolutely need</u> to go.
Պարտադիր է, որ սա արվի:	It's <u>required/compulsory</u> that this be done.

Պետք է With Nouns

Use պետք է with nouns in order to say that someone or something needs something. While using պետք է with nouns isn't necessarily part of incentive mood, it is an important principle to being able to express yourself and is useful to be learned with the other uses of պետք է.

11c

In English, the typical construction for this is a sentence such as "I need something." In Armenian, "I" would decline into dative case, and "something" would become the subject. This is similar to saying, **"To me, something is needed," or "Something is needed to me."** So instead of saying, "Ես պետք է մի բան:" say "Ինձ պետք է մի բան:" or "Մի բան պետք է ինձ:" In other words, put whatever or whoever needs something into dative case, and whatever he/she/it needs will become the subject. **Then, conjugate the auxiliary verb according to the subject.**

Be careful when using this with people, such as "We need you." This is grammatically correct, but it is very rare and easily misunderstood. For example, saying "Ինձ պետք էս:" or "Մեզ պետք էք:" is technically grammatically correct, both sentences will likely give the wrong impression, and will sound very forward and inappropriate. In these situations, use "կարիք" instead of "պետք է." **See** chapter 10p, "Պետք է and Կարիք," for more information on the difference between the two and how to use them.

Examples

To me is needed a pen. ("I need a pen.")	Ինձ պետք է գրիչ:
To you are needed these books. ("You need these books.")	Քեզ պետք են այս գրքերը:

Note that the standard word order rules apply when using պետք է with nouns. You can switch around the word order to emphasize different parts of the sentence. To be more specific, the above examples are perfectly acceptable to say, but the more common word order for each sentence would be "Ինձ գրիչ է պետք:" and "Այս գրքերը քեզ պետք են:" **Proper word order in Armenian is particularly difficult to teach; the best way to learn is to listen to native speakers and imitate the word order they use in specific situations.**

To negate, apply normal negation rules to the auxiliary verb. For example, the negation for "Գիրքը քեզ պետք է:" ("You need the book") would be "Գիրքը քեզ պետք չի:" ("You **don't** need the book").

Stand-Alone

"Stand-alone" incentive is essentially the same as "պիտի" incentive, but the word "պիտի" is left out. It means the same thing, but is a faster and easier way to express the same idea/thought. To form "stand-alone" incentive, simply conjugate the verb the same as "պիտի" incentive, and be sure to omit the word "պիտի."

11d

However, note that stand-alone incentive should not always replace "պիտի" incentive. The most appropriate time to use stand-alone incentive is to ask a short question or give a short suggestion, and is used almost exclusively in first person (I/ես and we/մենք).

Examples

Գնա՞նք:	Shall we go?
Երևի ես կարդամ այս անգամ:	Maybe this time I should read.
Աղոթե՞մ ես: *	Shall I pray?/Do you want me to pray?*

It is also worth noting that there can be more than one instance of stand-alone incentive in a sentence. If, for example, someone is suggesting a chain of events, each verb that is being suggested should be in incentive mood.

Examples

Երևի գնամ հաց արնեմ:

Maybe I should go and buy some bread.

To negate stand-alone incentive, simply add a “չ” to the beginning of the conjugated verb.

Examples

Զգա՞մ:

Should I not come?

Երևի չօգնես:

Maybe you should not help.

*This is one of the most convenient ways of expressing an idea quickly and easily. Let's say, for example, you are standing next to an open window and notice that someone in the room is cold. In English you would probably say, “Do you want me to close the window?” or “Should I close the window?” In Armenian, you only have to say, “Փակե՞մ պատուհանը.”

General

11e General incentive is **used to say generally, “do (or do not) (verb)” or “no (verb)ing.”** The most common usage is on signs (for example, signs that say “do not smoke”). Note that this does not technically use a mood, but is another way to say “should/shouldn't.” This is usually only be seen in writing, rather than spoken. It is typically only on signs, often used as a warning.

General incentive is the simplest to form. **Leave the verb in the infinitive, and add a “չ” to the beginning of the verb to negate.** The verb is left in the infinitive because it generally applies to everyone, whereas if it were conjugated it would apply to one group of people (e.g., me, you, them, us).

Examples

Զծխել:

Do not smoke./No smoking.

Activities

A. Translating Sentences

Translate the following sentences to Armenian. Be careful differentiating between “shouldn't,” “should not,” “do/does not need,” and “needs to not.” Have your companion review your translations. Check your answers.

You (singular) do not need to swear.

You (plural) didn't need to come.

You (singular) need to not swear.

We did not have to turn left.

I did not need the answer.

They shouldn't have gotten angry.

B. Common Errors

On a separate sheet of paper, fix the common error in each sentence by correctly using the incentive mood. Check your answers.

Ես պետք է գնալ եկեղեցի:

I need to go to church.

Նրանք պետք է սուտ չէ ասեն:

They need to not lie.

Մենք պիտի օգնել նրան:

We should help her.

Դուք պիտի հասնեք նրա տուն ժամը հինգ-ին:

You need to be at his house at 5:00.

Մենք բոլորս պետք է ապաշխարում ենք մկրտությունից առաջ:

We all need to repent before we are baptized.

Զե պետք մտահոգվեմ:

I do not need to worry.

Նրանք պիտի վստահել Աստծուն:

They should trust God.

Մենք պետք ենք աղոթել:

We need to pray.

C. Error Correction

Correct the following sentences using the incentive mood. Check your answers.

Ես պետք է գտնում եմ իմ երաշխավորագիրը:	I need to find my temple recommend.
Մատիտը եպիսկոպոսին պետք է:	Bishop needed the pencil.
Մենք պիտի մարզվենք առավոտյան:	We should have exercised in the morning.
Մենք պետք ենք մեր կոշիկները:	We need our shoes.
Նա չպետք է ծխել:	He does not need to smoke.
Նա պետք է չծխա:	He needs to not smoke.
Նրանք պիտի չնայեն:	They should not have looked.
Նրանք պետք է գնացային:	They needed to go.
Դու չպիտի դատել ուրիշներին:	You should not judge others.

D. Companion Activity

Create 10 sentences using the incentive mood. Use “պետք է” in five sentences and use “պիտի” in the other five sentences. Have your companion review your sentences.

E. Companion Activity

Read 2 Nephi 26:32, 2 Nephi 2:11, 2 Nephi 9:6, and 2 Nephi 31:5 in Armenian. Record the instances in each verse where the incentive mood is used.

F. Companion Activity

Read Mosiah 12:35, Mosiah 13, and *Preach My Gospel*, chapter 3, “Lesson 4: The Commandments,” in Armenian. Practice teaching a lesson on the commandments with your companion using the incentive mood.

G. Companion Activity

Choose an individual that you are working with (investigator, less-active, or member) and a commitment that you need to extend to that individual. Work on creating a commitment that is tailored to their individual needs. Practice extending the personalized commitment that you have created with your companion. Using the incentive mood, describe what the individual will need to do to receive the blessings that you promise. Get feedback from your companion.

H. Companion Activity

With your companion, actively listen throughout the day for times when the incentive mood is used. Ask each other why it was used. How would the meaning change if another mood was used? Quiz each other throughout the day on your uses of the incentive mood.

Optative Mood

Examples

He wants us to help.

I wish I could go to Armenia with you.

It would be nice if you read before the lesson.

Նա ուզում է, որ մենք օգնենք:

Երանի թե ձեզ հետ Հայաստան գամ:

Լավ կլիներ, որ դասից առաջ կարդայիր:

Explanation

The optative mood is used to express desires and requests. It is not used to express a desire of certain things, such as "I want that book." **Rather, it is used to express a desire of something to occur or a desire of someone to do something, such as "I want you to come." The desired action (the verb) is put into the optative mood.** In the example, "I want you to come," the verb "to come" would be in the optative mood. There will typically be a trigger phrase that will indicate that the following clause (verb) should be put into optative mood.

Examples

Trigger Phrase	Following Clause	→	Trigger Phrase	Following Clause
I want*	you to pray.	→	Ուզում եմ, որ	աղոթես:
I wanted	you to pray.	→	Ուզում էի, որ	աղոթեիր:

*Note that the **tenses should be consistent in each phrase**. If the trigger phrase is present/future tense, use the future optative endings, and if the trigger phrase is past tense, use the past optative endings.

It is very important to understand when to use the optative mood in order to get the correct meaning across, and it is important to not directly translate from English. For example, if you want to say the sentence, "God wants you to pray," this shows that God wants "you" to do an action, which requires the optative mood. **Do not** say "Աստված ուզում է թեզ աղոթել:" This is directly translating from English, but **it has a different meaning than intended**. Since "թեզ" means "you" or "to you," the sentence means "God wants to pray to you," and will likely be understood as such. The correct way to form this sentence is to use the optative mood and say "Աստված ուզում է, որ դու աղոթես:" or "God wants that you pray."

Forming the Optative Mood

Verbs in the optative mood are conjugated exactly the same way as subjunctive mood: remove either the -ել or -ալ ending, and add either the future optative endings or past optative endings.

Future Optative Endings

12a

-ել endings

-եմ	-ենք
-ես	-եք
-ի	-են

-ալ endings

-ամ	-անք
-աս	-աք
-ա	-ան

Past Optative Endings

12b

-ել endings		-ալ endings	
-եի	-եինք	-այի	-այինք
-եիր	-եիք	-այիր	-այիք
-եր	-եին	-ար	-ային

Negation

12c

To negate the optative mood, simply add “չ” to the beginning of the verb in the following clause.

Examples

Ցանկանում եմ, որ նրանք չգան:	I want them to not come.
Ուզում եմ, որ չծխես:	I want you to not smoke.
Խնդրում ենք, որ նորից չգաք:	We ask that you don't come again.

Trigger Phrases

12d

Below is a list of several phrases that will typically trigger optative mood in the following clause. Note that this is not a comprehensive list; other phrases indicating a desire or request will also trigger optative mood.

երանի թե	I wish/if only	լավ կան(եիր/ես), որ	you would do good if/you had better
միայն թե	if only	խնդրել, որ	to ask (that)
զանկանալ, որ	to desire (that)	խորհուրդ տալ, որ	to advise (that)
լավ կլին(եր/ի), որ	it would/will be nice if	առաջարկել, որ	to suggest (that)
ուզենալ, որ	to want (that)		

Activities**A. Common Errors**

On a separate sheet of paper, fix the common error in each sentence by correctly using the optative mood. Check your answers.

Մենք ուզենում ենք, որ դու մեզ հարցեր հարցնել:	We want you to ask us questions.
Քրիստոսն ուզում է, որ մենք ուրախ լինում ենք:	Christ wants us to be happy.
Ես կամեցա, որ քո կյանքն ավելի լավ կլինի քան իմը:	I desired that your life be better than mine.
Մենք խնդրում ենք քեզ օգնել մեզ գտնել քո ընտրյալներին:	We ask thee to help us find thy chosen people.

Եպիսկոպոսը խորհուրդ է տալիս, որ մենք մեղք չենք գործում:	The bishop gives counsel for us not to sin.
Դուք առաջարկեցիք, որ մենք ձախով թեքվել, ոչ թե աջով:	You suggested that we turn left, not right.
Նրանք ուզում են մեզ ծառայել նրանց հետ:	They want us to serve with them.
Լեքին ցանկանում էր, որ նրա ընտանիքը ճաշակեն պտղից:	Lehi desired that his family partake of the fruit.
Մենք խնդրում ենք քեզ, որ օրհնում ես մեզ հավատքով, հույսով, և գթությունամբ:	We ask thee to bless us with faith, hope, and charity.

B. Error Correction

Correct the following sentences using the optative mood:

Չենք ուզում, որ միսում ես:	We don't want you to catch a cold.
Ցանկանում է, որ նրանք գալ նրա մոտ, որ հաց ուտեն:	He desires that they come to his house to eat.
Խնդրում եմ, որ կօրհնես մեզ:	I ask you to please bless us.
Խորհուրդ ես տալիս, որ ձեռքով չենք բարևում դռի տակ:	You advise that we don't shake hands under the door.
Առաջարկում են, որ զուգագուլպա հագնում ենք:	They suggest that we wear tights.
Ես կկամենայի, որ կհիշեք այս բաները:	I desire that you would remember all of these things.
Հելամանը փափագում էր, որ նրա որդիները պահեին Աստծո պատվիրանները:	Helaman desired that his sons keep the commandments of God.
Մենք չուզենանք, որ ամեն օր Մորմոնի Գիրքը չես կարդում:	We would not want you (singular) to not read the Book of Mormon everyday.

C. Personal Activity

Create 10 sentences using the optative mood with the following verbs. Have your companion review your sentences.

փափագել (to desire/crave)	ցանկանալ (to desire/wish/long for)
առաջարկել (to suggest)	խորհուրդ տալ (to advise/give advice)
ուզենալ (to want/desire)	կամենալ (to will/desire)
ցանկանալ (to desire/wish/long for)	երանի թե (I wish/if only)

D. Personal Activity

Read Mosiah 5:15, Alma 29:1,7; Alma 38:10; Helaman 5:6; and Doctrine and Covenants 128:6 in Armenian. Mark the instances in each verse where the optative mood is used.

E. Companion Activity

Review your Progress Record for the upcoming week. With your companion, discuss the goals you have for each person with whom you work and the help needed from the ward to accomplish these goals. Using the optative mood, discuss these goals and what you want to see happen to reach those goals. Practice using these sentences as you role play a local leadership meeting. Consider using the sentences as you participate in ward council.

F. Companion Activity

With your companion, make plans to visit the bishop and ask him what his goals concerning the ward are for the week, the month, and the year. Prepare four questions using the optative mood that you could ask him to find out what progress he wants to see with the ward. Ask him how he would like you to help him reach his goals and the ward goals. Plan to help him reach the goals.

G. Companion Activity

Share why you wanted to come on a mission with your companion. Then share what you want to do to improve as a missionary. Use the optative mood. If appropriate, bare your testimony about missionary work. Have your companion give you feedback on your grammar and use of the optative mood.

Subjunctive Mood

Examples

I will pray <u>if</u> God <u>will listen</u> to me.	Ես կաղոթեմ, <u>եթե</u> Աստված <u>լսի</u> ինձ:
Shall we meet tomorrow?	Վաղը <u>հանդիպե՞նք</u> :
Let's go.	<u>Եկե՛ք</u> գնանք:
I prayed to my Heavenly Father <u>in order to receive</u> an answer.	Ես աղոթեցի իմ Երկնային Հորը, <u>որ ստանայի</u> պատասխան:

Explanation

The subjunctive mood is used in sentences that express purpose, condition, and the English expressions “let,” “allow,” and “let’s.”

Forming the Subjunctive Mood

Verbs in the subjunctive mood are conjugated exactly the same way as optative mood: remove either the -ել or -ալ ending, and add either the future subjunctive endings or past subjunctive endings.

Future Subjunctive Endings

13a

-ել endings		-ալ endings	
-եմ	-ենք	-ամ	-անք
-ես	-եք	-աս	-աք
-ի	-ին	-ա	-ան

Past Subjunctive Endings

13b

-ել endings		-ալ endings	
-եի	-եինք	-այի	-այինք
-եիր	-եիք	-այիր	-այիք
-եր	-եին	-ար	-ային

Uses of Subjunctive Mood

1. Express Clauses of Purpose

13c

These usually function as the answer to the question “For what purpose?” and are typically triggered by the words “որպեսզի” (“so that/in order to”) and “որ” (“so that/that”). The verb following these trigger words is put into the subjunctive mood.

Examples

Ես աղոթում եմ <u>որպեսզի</u> պատասխաններ ստանամ:	I pray <u>in order to receive</u> answers/ <u>so that I receive</u> answers.
Ես աղոթում էի <u>որպեսզի</u> պատասխաններ ստանայի:	I was praying <u>in order to receive</u> answers/ <u>so that I would receive</u> answers.
Ես գալիս եմ եկեղեցի <u>որ</u> հաղորդությունը ճաշակեմ:	I come to church <u>so that I can partake</u> of the sacrament.
Ես եկեղեցի եկա <u>որ</u> հաղորդությունը ճաշակեի:	I came <u>so that I could partake</u> of the sacrament.

Note that the mood is only applied to the part of the sentence expressing the purpose or reason for the original action. Also note that the mood ending depends on the tense in the start of the sentence. Past tenses create past mood endings, and present and future tenses create future mood endings.

It is important to remember that although “որպեսզի” will always trigger a mood, “որ” **will not necessarily always trigger a mood**. Use “որ” as a mood when using it to mean “so that.” When being used to mean “that,” typically it will not cause a mood.

Examples

Օրհնիր մեզ, <u>որ կարողանաք</u> հանդիպել նրա հետ:	Bless us <u>so that we will be able</u> to meet with him.
Շնորհակալ ենք, <u>որ կարողացանք</u> հանդիպել նրա հետ:	We are grateful <u>that we were able</u> to meet with him.

Note that the second example is not in subjunctive mood, because it is not stating a purpose or being used to mean “so that.”

2. Express Causes of Condition

13d

These are typically used as “if/then” statements, or “I will __, if (verb in mood).” The trigger words for clauses of condition are usually “եթե”(“if”) and “երբ”(“when”).

Examples

Ես կգամ քո հետ <u>եթե քայլես</u> իմ հետ:	I will come with you, <u>if you walk</u> with me.
<u>Եթե</u> ապրես ըստ ավետարանի, դու կստանաս շատ օրհնություններ:	<u>If you live</u> the gospel, you will receive many blessings.
<u>Եթե</u> գաիր, գուցե իրար կհանդիպեինք:	<u>If you came</u> , perhaps we would meet.
<u>Երբ</u> աղոթի, նա կզգա Սուրբ Հոգին:	<u>When he prays</u> , he will feel the Spirit.
<u>Երբ</u> գաս վաղը, ինձ գանգի դուռը թակելուց առաջ:	<u>When you come</u> tomorrow, call me before knocking.

Remember that the mood is only applied to the verb used in the condition, not to the entire sentence.

Note that “եթե” and “երբ” will not always trigger a mood. They will only trigger a mood when expressing a condition for something to happen in the future or something that would/would have happened. Typically, subjunctive mood will be used in conditions when the rest of the sentence is used in future conditional or past conditional tenses (“I will __ if __,” or “I would/would have __ if __.”).

Examples of Եթե and Երբ **Not** Triggering Subjunctive Mood

<u>Եթե կարդում ես</u> Մորմոնի Գիրքը, Աստված օրհնում է ձեզ:	<u>If you read</u> the Book of Mormon, God blesses you.
<u>Երբ աղոթում եմ</u> , Սուրբ Հոգին օգնում է ինձ:	<u>When I pray</u> , the Holy Ghost helps me.
Մենք շատ ուրախ էինք <u>երբ</u> Արմանը եկավ եկեղեցի:	We were very happy <u>when Arman came</u> to church.

Note that although the first two examples state conditions, they are not in the subjunctive mood. This is because they are more general statements of fact, rather than stating conditions of a specific event that could happen if the conditions are met.

The word “որ” can also be used in conditions in the subjunctive mood to somewhat mean the word “if.”

Examples

<u>Որ գաս եկեղեցի, ես էլ կգամ:</u>	<u>If (that) you come</u> to church, I will come, too.
<u>Մենք շատ ուրախ կլինեինք, որ մեզ հետ հաճախեիք:</u>	We would be so happy <u>if (that) you attended</u> with us.
<u>Որ զանգեք, անպայման կգամ:</u>	<u>If (that) you call</u> , I will definitely come.

3. Express the English phrases “let,” “allow,” and “let’s”

13e The trigger phrases “թող/թողեք”(let), “թույլ տուր/տվեք”(allow), and “եկեք”(let’s) will cause the verb to be in the subjunctive mood. Note that the words “let” and “allow” will only trigger a mood when used as command, question, or conditions.

Examples

<u>Եկե՛ք երգե՛նք:</u>	<u>Let’s sing!</u>
<u>Եկե՛ք ուտե՛նք:</u>	<u>Let’s eat!</u>
<u>Թույլ տվեք օգնեմ:</u>	<u>Allow me to help.</u>
<u>Թույլ կտա՞ք խոսեմ:</u>	<u>Will you allow me to speak?</u>
<u>Թող Աստված մեզ օգնի:</u>	<u>(Let/may) God help us.</u>
<u>Թող չգնա՛:</u>	<u>Let him/her stay! (Let him/her not go!)</u>

Negation

13f To negate the subjunctive mood, simply add “չ” to the beginning of the conjugated verb.

Examples

<u>Եկե՛ք գնանք, որպեսի ուշ չլինենք:</u>	<u>Let’s go so that we’re not late.</u>
<u>Ես կստանամ օրհնություններ, եթե ալկոհոլ չխմեմ:</u>	<u>I will receive blessings if I don’t drink alcohol.</u>

Trigger Phrases

13g Below is a list of several phrases that will typically trigger the subjunctive mood:

որ	that	եկեք	let’s
որ/որպեսի	so that, in order to	պայմանով որ	on condition that
երբ	when	եթե նույնիսկ/եթե անգամ	even if
եթե	if	որքան էլ որ	no matter how much
մինչև	until	երբ էլ որ	no matter when
հենց որ	as soon as	ով էլ որ	no matter who
թող/թողեք	let	ինչ էլ որ	no matter what
թույլ տուր/թույլ տվեք	allow	ինչպես էլ որ	no matter how

Activities

A. Translating Phrases

Translate the following phrase to Armenian using the subjunctive mood. Check your answers.

If you (plural) pray to God . . .	Allow us to help . . .
If they wash the dishes . . .	So that you (plural) learn . . .
If we leave now . . .	In order for me to understand . . .
When you (singular) sing . . .	Let's discuss . . .
When he arrives . . .	If she finds out . . .

B. Common Errors

On a separate sheet of paper, fix the common error in each sentence by correctly using the subjunctive mood. Check your answers.

Եկեք հավաքում ենք միասին այգում:	Let's gather together in the park.
Նա կարդաց Մորմոնի Գիրքը և աղոթեց, որ իմանա, թե արդյոք ճշմարիտ է:	He read the Book of Mormon and prayed to know whether it is true.
Աստված ձեզ հետ լինում է:	God be with you.
Եթե չենք մարզվում, մենք հոգնած կլինենք այսօր:	If we don't exercise, we will be tired today.
Երբ կխորհեն սուրբ գրությունները, նրանց մտքերը կբացվեն:	When they ponder the scriptures, their minds will be opened.
Ես ուսումնասիրում էի Վարտապետություն և Ուխտերը, որ հասկանամ հայտնությունները:	I was studying Doctrine and Covenants so that I would understand the revelations.
Մենք ապաշխարեցինք մեր մեղքերի համար, որ արժանի լինել մկրտության:	We repented of our sins, so we would be worthy for baptism.
Թույլ տուր, որ կոզները քեզ:	Allow us to serve you.

C. Error Correction

Correct the following sentences by using the subjunctive mood. Check your answers.

Եթե աղոթում եք, խոստանում եմ ձեզ, որ կիմանաք Մորմոնի Գրքի ճշմարտությունը:	If you pray, I promise you that you will find out the truthfulness of the Book of Mormon.
Օրհնիր մեզ որպեսզի կկարողանանք Սուրբ Հոգին զգալ:	Bless us so that we will feel the Holy Ghost.
Նա գնաց Ռուսաստան, որպեսզի կաշխատի:	He went to Russia so that he could work.
Երբ կլսեմ, կիմանամ:	When I listen, I will find out.
Եկեք կսկսենք:	Let's begin.
Երբ ծառայում ես միսիա, կտեսնես Աստծո ձեռքը քո կյանքում:	When you serve a mission, you will see God's hand in your life.
Հայերը տաք շորեր են հագնում, որ չեն մրսում:	Armenians wear warm clothes so they don't get sick.
Եթե կհանդիպենք ժամը 5:00-ին, հյուրասիրություն կբերենք:	If we meet at 5:00, we will bring refreshments.

D. Personal Activity

Read Moroni 4, 5, and 10 in Armenian. Note the instances in each of the verses where the subjunctive mood is used.

E. Personal Activity

Choose an investigator that you are teaching and one commitment that is difficult for them to keep. Prepare a lesson that you could share with them which explains the importance of this commitment/commandment and the blessings that they will receive by following it. Write a list of these conditional blessings and take that list with you when you teach.

F. Personal Activity

Make a list of some concerns that are frequently given when extending commitments that are hard for investigators or inactives to live. Then think about what a person must do in order to live a commitment fully. Afterwards, practice finding out the concern, teaching a particular principle that a person must live to help them with a commitment, and promising specific blessings that come from the commitment. Focus on using the subjunctive mood during this activity.

G. Companion Activity

With your companion, select one of your investigators that you feel needs additional help seeing how the restored gospel will affect his or her life if they do certain things. Each of you write 10 sentences that promise blessings from living gospel principles.

Review: Expressing Desire, Need, Preference, etc.

This review will help you see how well you have learned the material in the previous section. It will also help you evaluate your ability to apply several different grammar principles you have learned in performing the following function:

Asking About and Expressing Desire, Need, Preference, Intention, or Purpose

- Differences between Words
- Incentive Mood
- Optative Mood
- Subjunctive Mood

Activities

A. Error Correction

On a separate sheet of paper, rewrite the paragraph below, correcting the three errors in it. Check your answers.

Միսիոներները սովորեցնում էին մեծ ընտանիք և շատ էին ուզում, որ ընտանիքը կմկրտվեին: Ընտանիքի անդամները լսում էին միսիոներներին բայց Մորմոնի Գիրքը չէին կարդում: Միշտ ասում էին որ զբաղված էին և որ ժամանակ չկար: Միսիոներները որոշեցին, որ որոշակի խորհուրդ պիտի տային: Նրանք ասեցին «Մենք գիտենք, որ դուք պիտի կարդում էք Մորմոնի Գիրքը, որ վկայություն ստանաք:» Նրանք սկսեցին կարդալ Մորմոնի Գիրքը և ընթացքում իմացան որ ճշմարիտ է: Նրանք ասեցին միսիոներներին «Մենք պետք է կմկրտվենք:» Մի ամիս հետո մկրտվեցին:

B. District Activity

As a district, pick a chapter from this section to review together. Take turns teaching principles and going over the activities together.

C. Personal Activity

In your daily planner, write down a list in Armenian of things you need to accomplish by the end of the week. Then, make a list of things you want to accomplish throughout the week. Set goals and make plans to achieve your goals. Evaluate how well you did at the end of the week.

D. Personal Activity

Write down 10 cause and effect sentences in Armenian regarding the gospel. For example, "When I read the scriptures, I feel good inside" or "If they open their hearts, they will have greater understanding." Have your companion review your sentences.

E. Personal Activity

Translate the following sentences into Armenian. Check your answers.

I want Matthew to go to church with us.

They needed to go to Yerevan to see their doctor.

You wanted to sing to start the lesson.

Do you want to visit Rafik or Ofik today?

We should not be late to the meeting, but [rather] we should arrive early.

F. Companion Activity

Set a goal with your companion to pay attention to how each other speaks in Armenian throughout the week. Write down any mistakes your companion makes, especially in regard to the use of different words. Also write down how your companion uses principles from this chapter correctly. Give the list to your companion at the end of the week. When you receive your list, go over each principle and set plans for the next week to improve how you speak.

G. Companion Activity

Quiz your companion on the meaning and use of different words contained in chapter 10, "Differences Between Words." Take turns and review until you both know the correct meaning and use of each word.

Asking About and Describing Actions and Events

Purpose

This function will help you talk about what has happened, what is happening, or what will happen. This function will also help you use nouns as direct and indirect objects, as well as giving commands. The grammar principles in this section are targeted at helping you perform this function. Below are examples of the types of things you will be able to express with the grammar in this function.

- **We receive** blessings from God when we obey. (Simple Present Tense)
- Christ **appeared** to the people in America. (Past Perfect Tense)
- We lived with God **before this life**. (Ablative Case)
- Oliver Cowdery **was helping** to translate the Book of Mormon. (Past Imperfective Tense)
- **We would have been forced** to do good if we didn't follow Christ. (Pluperfect Tense)
- **Don't drink** coffee. (Imperative Mood)
- **They** are going to be sealed **as a family**. (Nominative Case)

Application

Below is a list of doctrinal points that these grammar principles will help you teach, as well as some common missionary tasks that the principles will help you perform. This list is not comprehensive; it is meant to help you think about how you can use the grammar in real situations. In parentheses next to each point are some sample questions that you can ask yourself to help you think about how to apply the grammar.

Doctrines from the Lessons

- Heavenly Father Reveals His Gospel in Every Dispensation (What is the pattern of gospel dispensations? What does God do to reveal the gospel to His children?)
- Pray to Know the Truth through the Holy Ghost (To whom do we pray?)
- Pre-Earth Life (Where did I come from? Where will I go?)
- Apostasy (Why did people reject the prophets?)
- Baptism (Why was Christ baptized? How will investigators be baptized?)
- Tithing (When will investigators pay tithing? Who paid tithing in the Bible?)
- The Restoration of the Gospel (When did the Restoration occur? Who brought about the Restoration?)
- The Word of Wisdom (Did you keep your commitment to follow the Word of Wisdom?)
- Faith (When did you first believe in God? When did you know you had a testimony?)

Tasks from the *Missionary Vocabulary and Phrases Book*

- Conduct a Meeting (What will happen during the meeting?)
- Explain Priesthood Ordinances (How was the priesthood restored?)
- Write in the Area Book (What lessons do you teach? How has the investigator progressed?)
- Do Weekly Planning (What is happening in the coming week?)
- Write in Your Journal (What happened today? What lessons did you teach? Who did you meet with? What did you learn?)

Nominative Case

Examples

I am a missionary.	Ես միսիոներ եմ:
You run a lot.	Դուք շատ եք վազում:
Are you okay?	Դու լավ ե՞ս:
Is she coming?	Գալի՞ս է նա:

Explanation

The nominative case involves the subject of the sentence. The subject is the doer of the verb: whoever or whatever is “verbing” (running, reading, teaching, living, etc.). In English the subject of the sentence is usually the first word of the sentence, but in Armenian, the subject is identified by the nominative case, not by word order.

Forming the Nominative Case

Nominative Endings and Pronouns

To form the nominative case, add the appropriate ending to the subject of the sentence, depending on whether it is specific or non-specific. Below are charts of appropriate endings for words and the proper pronouns.

Nominative Endings

Noun Ending	Non-specific	Specific
Regular/Plural	----	+ը/ն
-ի	----	+ն
-ու	----	+ն
-ում	----	+ը/ն
-ություն	----	+ը/ն

Nominative Pronouns

Ես	I	Մենք	We
Դու	You (singular)	Դուք	You (plural)*
Նա	He/She/It	Նրանք	They

Examples

A book	Գիրք	+	-	=	Գիրք
The table	Սեղան	+	ը	=	Սեղանը
The animal	Կենդանի	+	ն	=	Կենդանին
Prophets	Մարգարեներ	+	-	=	Մարգարեներ
The language	Լեզու	+	ն	=	Լեզուն
Happiness	Երջանկություն	+	-	=	Երջանկություն
The calling	Կոչում	+	ը	=	Կոչումը

*Դուք will always be the plural form of “you,” but can also be used when speaking to one person that is older or unfamiliar (such as strangers or recently met people).

See chapter 36b, “Prepositions,” for explanation on the nominative preposition, “որպես.”

Activities

A. Conjugating Words

Put the following words in the nominative case. Check your answers.

գիրք (book)	տաճար (temple)	ավետարան (gospel)	մկրտություն (baptism)	սերմ (seed)
զուգընկեր (companion)	մարգարե (prophet)	անդամ (member)	կրոն (religion)	եկեղեցի (church)

B. Differentiation

Circle the words that are already specific in the nominative case. Add a definite article to the remaining words to make them specific in the nominative case. Check your answers.

նա (he/she/it)	մայր (mother)	ապաշխարությունը ([the] repentance)	ուղի (path)	դու (you)
Ջոզեֆ Սմիթ (Joseph Smith)	ծով (fast)	մենք (we)	քահանայությունը (the priesthood)	շուկա (market)

C. Conjugating Sentences

On a separate sheet of paper, make the subject of each sentence specific. Practice saying these sentences out loud. Check your answers.

Հիսուս Քրիստոս մեր Փրկիչն է:	Jesus Christ is our Savior.
Տաճար Աստծո տունն է:	The temple is God's house.
Ձեր եպիսկոպոս ելույթ ունեցավ կիրակի օրը:	Your bishop gave a talk on Sunday.
Ամուսնություն շատ կարևոր է Աստծո ծրագրում:	Marriage is very important in God's plan.
Հիսուս Քրիստոսի Վերջին Օրերի Սրբերի Եկեղեցի ամենաճիշտ եկեղեցին է:	The Church of Jesus Christ of Latter-day Saints is the most true church.
Ընտանիք աղոթում է միասին:	The family prays together.
Երեցներ գնում են այցելությունների:	The elders are going to appointments.
Ես գիտեմ, որ Մորմոնի Գիրք ճշմարիտ է:	I know that the Book of Mormon is true.
Հոգի մեզ առաջնորդում է:	The Spirit guides us.
Իմաստության Խոսք Աստծո պատվիրաններից մեկն է:	The Word of Wisdom is one of God's commandments.

D. Common Errors

Below are sentences filled with common errors. On a separate sheet of paper, fix the common error in each sentence by correctly using the nominative case. Check your answers.

Ձեր հերթ է:	It's your turn.
Քո մամա կգա՞:	Will your mom come?
Երեց Սմիթ գնում է:	Elder Smith is going.
Ինձ միսիոներ եմ:	I am a missionary.
Նրա անուն Սամվել է:	His name is Samvel.
Դու քանի՞ հոգի եք ձեր ընտանիքում:	How many people are there in your family?
Քրիստոս օրհնեց բոլորին ում հետ հանդիպեց:	Christ blessed all whom He met with.
Սուրբ Հոգու պարգև տրվում է մեզ մկրտությունից հետո:	The gift of the Holy Ghost is given to us after baptism.
Դու ո՞նց եք:	How are you?

E. Error Corrections

On a separate sheet of paper, correct the following sentences using the nominative case. Check your answers.

Սերգեյ գալիս է մեր հետ այցելությունների:	Sergey is coming to appointments with us.
Ձեզ ինչի՞ եք հավատում:	What do you believe?
Հայերն շատ են հյուրասիրում հյուրերին:	Armenians really treat their guests.
Քրիստոս հարություն առավ:	Christ was resurrected.
Մենքը ծառայում ենք որովհետև սիրում ենք մեր Փրկչին:	We are serving because we love our Savior.
Բաժակը սեղանին է դրվել:	A cup has been placed on the table.
Եսը հուսով եմ, որ դուն Քրիստոսի ավետարանը կընդունես:	I hope that you will accept Christ's gospel.
Մեր ղեկավարները առաջնորդում են մեզ դեպի Քրիստոսը:	Our leaders lead us toward Christ.
Պատվիրաններն օգնում են մեզ, որ ճիշտ ճանապարհի վրա մնանք:	Commandments help us so that we stay on the right path.
Մկրտություն շատ կարևոր է:	Baptism is so important.

F. Companion Activity

Think of investigators or less active members that you are teaching or have taught. Write down a description of them, focusing on the correct use of the nominative case. Practice explaining what you think their needs are and what areas you need to focus on. Share your description with your companion and ask for their feedback. Write down a summary of your description on your Progress Report and share it with the ward mission leader during correlation meeting.

G. Companion Activity

Roleplay visiting a member in your area and describe specifically how the gospel has blessed your life. Focus on the correct usage of the nominative case. Ask how the gospel has bless his or her life. Ask for a referral. Ask them to describe what specific things the potential referral could do to receive more blessings and how the member can help you to teach them. Invite the member to do what is necessary to share the blessings of the gospel with their friend. Throughout the roleplay, listen to your companion's use of the nominative case.

H. Companion Activity

As a companionship, pulling from *Preach My Gospel* or other Language Study Plan guidelines, create activities that encourage each other to implement your own language study guide with specific grammar principles. Hold each other accountable every week at Weekly Planning. If you both follow your language plans, treat yourself to a prize.

Accusative Case

Examples

She loves <u>Jesus Christ</u> .	Նա սիրում է <u>Հիսուս Քրիստոսին</u> ։
You are reading <u>the Book of Mormon</u> .	Դու կարդում ես <u>Մորմոնի Գիրքը</u> ։
They do not write <u>songs</u> .	Նրանք չեն գրում <u>երգեր</u> ։
I see <u>my brother</u> .	Ես տեսնում եմ իմ <u>եղբորը</u> ։

Explanation

The accusative case changes the direct object of the sentence, **which is the object that is receiving the verb** (the thing “being verbed”). If it is unclear which noun is the direct object, one could ask, “What/who is being ___-ed?” while inserting the verb of the sentence in the blank. For example, in the sentence, “Josh is baptizing Todd,” who is being baptized? Todd is being baptized, so he is the direct object and will have the appropriate accusative ending.

Forming the Accusative Case

Accusative Endings and Pronouns

To form the accusative case, add the appropriate ending to the direct object of the sentence. Below are charts of appropriate endings for words and the proper pronouns.

Regular/Plural Endings

	Non-specific	Specific
Non-living	-----	+ը/ն
Living	+ի*	+ին

Other Endings**

	Non-specific	Specific
-ի	-----	+ն
-ու	-----	+ն
-ում	-----	+ը/ն
-ություն	-----	+ը/ն

Accusative Pronouns

Ինձ	Me	Մեզ	Us
Բեզ	You (singular)	Ձեզ	You (plural)
Նրան	Him/Her/It	Նրանց	Them

Examples***

The car	Ավտո	+	(ը/ն)	=	Ավտոն
A language	Լեզու	+	-----	=	Լեզու
John	Հովհաննես	+	ին	=	Հովհաննեսին
A baptism	Մկրտություն	+	-----	=	Մկրտություն
The blood	Արյուն	+	(ը/ն)	=	Արյունը
A calling	Կոչում	+	-----	=	Կոչում
Prophets	Մարգարեներ	+	ի	=	Մարգարեների

*This is the grammatically correct declination, but in colloquial speaking this will be deleted.

****Note** that the table for “Other Endings” doesn’t show separate rows for living and non-living endings. This is because these nouns will typically be non-living.

*****Note** that these words are the same words used as the examples in chapter 15, “Dative Case” Compare the similarities and differences.

Note: There are a few words in Armenian that are irregular when used with cases.

See the irregular words list in Appendix A, “Irregular Nouns in Cases.”

Direct Object

15b

As described earlier, the accusative case shows the direct object of a sentence. The direct object is the noun that receives the verb. The direct object of each sentence must be put into the accusative case. See the examples below.

Examples

Հիսուս Քրիստոսը սիրում է մեզ:	Jesus Christ loves us.
Աստված մեզ հնարավորություն տվեց ապաշխարելու:	God gave us an opportunity to repent.
Կարդացել ե՞ք Մորմոնի Գիրքը:	Have you read the Book of Mormon?
Մենք սովորեցրեցինք Արմանին երեկ:	We taught Arman yesterday.
Նա չի հասկանում պատվիրանների կարևորությունը:	He doesn't understand the importance of the commandments.

Accusative Prepositions

15c

The following words cause the noun directly after them to be put into the accusative case.

դեպի (to, towards)

մինչև (until)

նախքան (before, prior to)

Examples

Մենք քայլում ենք դեպի նրան:	We are walking towards him.****
Կարդա՞ւ 12-ից մինչև 16-ը:	Will you read (verse) 12 until 16?
Նախքան մեր գալը, մենք ապրում էինք Աստծո հետ:	Before we came, we lived with God.

******Note** that the word “դեպի” is sometimes used as a nominative preposition. For example, this sentence could be translated to “Մենք քայլում ենք դեպի նա:”

Activities

A. Conjugating Words

Put the following words in the accusative case. Check your answers.

մարգարեներ (prophets)	հաղորդություն (the sacrament)	անդամներ (the members)	դուք (you)	գոտի (the zone)
կոչում (the calling)	մկրտություն (the baptism)	կոշիկներ (shoes)	խոստում (promise)	լեզու (the language)

B. Common Errors

These sentences contain common errors of the accusative case. Correct them on separate sheet of paper using the proper form of the accusative case. Check your answers.

Մայրերի օրվան մենք նշում ենք մայրերին:	On Mother's Day, we celebrate mothers.
Մկրտությունից հետո մենք ստանում ենք Սուրբ Հոգու պարգև:	After baptism, we receive the gift of the Holy Ghost.
Նա սուրբ գրություններ կարդաց:	He read the scriptures.
Դու հատվածը կարդացիր:	You read a verse.
Մենք լսեցինք եպիսկոպոսը:	We heard the bishop.
Քրիստոսը տասներկու առաքյալներին կանչեց:	Christ called Twelve Apostles.
Նրանք նամակները ստացան իրենց ընտանիքներից:	They received letters from their families.
Նա հասկանում է մենք:	He understands us.
Դուք դասեր եք սովորեցնում լսողները:	You teach lessons to investigators.
Մենք երգերը երգում ենք եկեղեցում:	We sing songs in the church.

C. Error Correction

On a separate sheet of paper, correct the sentences by putting the direct object in the correct form of the accusative case. Check your answers.

Մենք սիրում ենք մեր Երկնային Հայրը:	We love our Heavenly Father.
Նա տվեց նրա տասանորդ եպիսկոպոսին:	He gave his tithing to the bishop.
Ջոզեֆ Սմիթը տեսավ Աստված և Հիսուս Քրիստոս:	Joseph Smith saw God and Jesus Christ.
Նրանք հրավիրեցին մի ընտանիքը գալ եկեղեցի:	They invited a family to come to church.
Հրեշտակներ այցելեցին հովիվներ Քրիստոսի ծնունդը հայտարարելու համար:	Angels visited shepherds to announce Christ's birth.
Մենք լսում ենք հաղորդության աղոթքներ ամեն կիրակի օր:	We listen to the sacrament prayers every Sunday.
Ջոզեֆ Սմիթը և Օլիվեր Քաուլդերին քահանայություն ստացան Հովհաննես Մկրտչից:	Joseph Smith and Oliver Cowdery received the priesthood from John the Baptist.
Պիոներները հաղթահարեցին մեծ փորձություններին:	Pioneers overcame great trials.
Հելամանի բանակը լսեցին նրանց մորերը:	Helaman's army listened to their mothers.
Միսիոներները գտնում են լսողները:	Missionaries find investigators.

D. Reading Activity

Search 1 Nephi 8 for examples of the accusative case. List the direct objects or direct pronouns in each verse. Record your answers and explain to your companion why the accusative case was used in each example.

E. Personal Activity

Find a conference talk from the Liahona that deals with a topic you will soon be teaching and highlight every use of the accusative case. Try to determine why it was used, asking your companion and others for help as necessary. Then find some sentences from that talk using the accusative case that you can use in your teaching. Learn the sentences and practice quoting them to teach the topic you have chosen to your companion as if he or she were one of your investigators.

F. Companion Activity

Look at your teaching records and identify one investigator who has a concern that is preventing them from progressing. The best way to help someone overcome their concern is by truly understanding how they feel and think concerning the matter. Roleplay with your companion. Talk about the concern as if you were the investigator. Use the accusative case 10 times. Ask your companion for feedback on the correctness of the grammar of your sentences. Then, roleplay as the missionary and ask questions about the concern. Use these questions in your lesson with the investigator and listen carefully to their answers.

G. Companion Activity

Imagine that you are going to meet with the bishop/branch president, Elder's Quorum president, or Relief Society president in the ward or branch where you serve to discuss the situation and needs of two or three less-active members. With your companion, come up with as many questions as possible using grammatical concepts that you struggle with. Make sure you find out all you can about the members beforehand using the information in your area book or other resources. Roleplay with each other. Start out by asking about each member. Then ask the questions you have prepared as appropriate. After the roleplay, ask for feedback on your grammar, specifically with the dative and accusative cases. Then, make a plan of what you can do to help each of the members you discussed become more active in the gospel.

Dative Case

Examples

I threw the ball <u>to him</u> .	Ես գցեցի գնդակը <u>նրան</u> :
He gave <u>me</u> the book.	Նա տվեց <u>ինձ</u> գիրքը:
Put the pen <u>on the table</u> .	Դիր գրիչը <u>սեղանին</u> :
We are going to go <u>to a meeting</u> .	Մենք գնալու ենք <u>ժողովի/այցելության</u> :
I am going to go <u>at one o'clock</u> .	Գնալու եմ ժամը <u>մեկին</u> :
<u>In the summer</u> , I like to swim.	<u>Ամռանը</u> ես սիրում եմ լողալ:
God answers our <u>prayers</u> .	Աստված պատասխանում է մեր <u>աղոթքներին</u> :
I believe <u>in the words of God</u> .	Ես հավատում եմ Աստծո <u>խոսքերին</u> :
I want to get closer <u>to Jesus Christ</u> .	Ուզում եմ մոտենալ <u>Հիսուս Քրիստոսին</u> :

Explanation

The dative case is used primarily to mark the **indirect object** of the sentence. The indirect object is the noun that indirectly receives the verb. For example, in the sentence "I threw the ball to him," "the ball" is the direct object, because it is directly receiving the verb (i.e., it is being thrown), and "him" is the indirect object, because it is indirectly receiving the verb (because the ball is being thrown to him).

In Armenian, dative has other uses as well. **The English prepositions "at," "to," "on," and others are sometimes expressed using the dative case.** Lastly, some verbs will require the associated noun to be in dative case. Sometimes the noun may not seem to be the indirect object, but the nature of the verb requires dative case.

Forming the Dative Case

Dative Endings and Pronouns

To form the dative case, add the appropriate ending to the indirect object of the sentence. Below are charts of appropriate endings for words and pronouns. In some cases, depending on the word ending, you may need to drop part of the word and then add the ending.

Dative Endings*

Noun Ending	Non-specific	Specific
Regular/Plural	+ի	+ին
-ի	-ու	-ուն
-ու	-վի	-վին
-ում	-ման	-ման(ը/ն)
-ություն	-ության	-ության(ը/ն)

Examples

The car	Ավտո	+	ին	=	Ավտոին
A language	Լեզու	- ու +	վի	=	Լեզվի
John	Հովհաննես	+	ին	=	Հովհաննեսին
A baptism	Մկրտություն	- թյուն +	թյան	=	Մկրտության
The blood	Արյուն	(Irregular)**		=	Արյանը
The calling	Կոչում	- ում +	ման	=	Կոչմանը
Prophets	Մարգարեներ	+	ի	=	Մարգարեներին

*Note: There are **not** separate endings in dative for living and non-living nouns.

**Note: There are a few words in Armenian that are irregular when used with cases.

See the **irregular words list** in Appendix A, “Irregular Nouns in Cases.”

Dative Pronouns

Ինձ	Me	Մեզ	Us
Քեզ	You (singular)	Ձեզ	You (plural)
Նրան	Him/Her/It	Նրանց	Them

Indirect Object

16b

The dative case is typically used to show the indirect object in a sentence. In the English example, “I gave the book to him,” the word “him” is the indirect object, and is the word that would be in the dative case. Below are common examples.

Examples

Ես տվեցի գիրքը <u>նրան</u> :	I gave the book <u>to her</u> .
Մենք երգեցինք լսողներին:	We sang <u>to the investigators</u> .
Մենք աղոթում ենք Աստծուն, ոչ թե Ջոզեֆ Սմիթին:	We pray <u>to God</u> , not <u>to Joseph Smith</u> .
<u>Ում</u> տվեցիք:	<u>Who</u> did you give it <u>to</u> ? (<u>To whom</u> did you give it?)
Աստված հայտնում է Նրա խոսքը մարգարեներին:	God reveals his word <u>to prophets</u> .

Other Uses of the Dative Case

Describing Placement

16c

As mentioned above, the English prepositions “**at**,” “**to**,” “**on**,” and others are sometimes expressed using the dative case. For example, you can say “Խնձորը սեղանին է” (“The apple is on the table”) instead of “Խնձորը սեղանի վրա է.” To do so, put the indirect object in the dative case.

Examples

Նկարը <u>պատին</u> է:	The picture is <u>on the wall</u> .
Մենք <u>տանն</u> ենք և ապահով ենք:	We are <u>(at) home</u> and safe.

Dative Verbs

16d Some verbs (“dative verbs”) will require the associated noun to be in dative case. Sometimes the noun may not seem to be the indirect object, but the verb requires dative case. For example, “Մենք սպասում ենք քեզ” (“We are waiting for you”). Սպասել is a dative verb; therefore, “you” must be put into the dative case (which is “քեզ”). **You would never say** “Սպասում ենք քեզ համար.”

Examples

Մենք պետք է <u>ապավինենք</u> <u>քավությանը</u> :	We need to <u>rely on the Atonement</u> .
Ես դեռ <u>հարմարվում</u> եմ ձեր մշակույթին:	I’m still <u>getting used to your culture</u> .

List of Dative Verbs

սկանջ դնել (to hearken)	ծառայել (to serve)	ձեռք մեկնել (to extend a hand)
աղոթել (to pray)	կանչել (to call)	մասնակցել (to participate)
անդամագրել (to subscribe)	կառչել (to cling to)	միանալ (to unite)
անտամագրվել (to be subscribed to)	կարոտել (to miss)	միջամտել (to interfere/to intervene in)
անդրադառնալ (to refer to)	կպչել (to stick to)	մղել (to prompt/to incite)
անտեսել (to ignore)	հակադրվել (to resist)	մոտենալ (to come close to)
ապավինել (to rely upon)	հակառակվել (to oppose)	նախանձել (to envy)
աջակցել (to support)	հակասել (to contradict)	նախորդել (to precede)
առարկել (to object)	հաճախել (to attend, except when used with physical places)	նայել (to watch/to look at)
արժանանալ (to be worthy of)	համակերպվել (to adjust to)	նմանվել (to be like)
բաժանորդագրվել (to subscribe)	համաձայնել (to agree)	պաշտել (to worship)
դեմ կանգնել (to stand against)	համաձայնվել (to be in agreeance with)	պատասխանել (to answer)
դիմադրել (to resist)	համապատասխանել (to correspond)	պատկանել (to belong)
դիմագրավել (to withstand)	համեմատվել (to be compared to)	պատրաստվել (to be prepared)
դիմակայել (to face)	համընկնել (to coincide with)	սիրահարվել (to fall in love)
դիմանալ (to endure/suffer)	հանդիպել (to meet)	սպասել (to wait)
դիպչել (to touch)	հանձնվել (to surrender/to yield)	վերաբերել (to treat)
դիմել (to address)	հասնել (to reach)	վերաբերվել (to be treated)

դնել (to put/to place)	հավասարվել (to become equal)	վերադառնալ (to return)
ենթարկ(վ)ել (to submit)	հավատալ (to believe)	վերադարձնել (to return something)
երկրպագել (to worship)	հարաբերել (to relate to)	վերածվել (to be changed/to be transformed)
զանգահարել (to call)	հարել (to join/to side with)	վերջ դնել (to put an end to)
զարկել (to strike)	հարմարվել (to get used to)	վստահել (to trust)
ընդդիմանալ (to oppose/resist)	հենվել (to lean on)	սիրանալ (to possess/seize)
ընտելանալ (to get used to)	հետնել (to follow)	սիրապետել (to master)
խանդել (to be jealous of)	հնազանդվել (to obey)	սիրել (to rule)
ծանոթանալ (to get to know) (use “հետ” with people)	հրամայել (to prescribe/to direct)	ունկնդրել (to listen to)
օգնել (to help)	ձգտել (to strive)	ուշադրություն դարձնել (to pay attention to)

Examples

Մենք պետք է ապավինենք Աստծուն:	We need to rely on God.
Եկեք սպասենք նրանց:	Let's wait for them.
Փորձում եմ նմանվել Քրիստոսին:	I'm trying to become like Christ.
Դուք կարող եք դիմանալ այս դժվարությանը:	You can endure/suffer this difficulty.
Աստված կպատասխանի ձեր հարցերին:	God will answer your questions.

Note that while these “dative verbs” require the noun to be in dative case, there are plenty of other verbs that may involve an indirect object, **depending on the context**. In other words, many verbs can include an indirect object and therefore use dative case. Also note that this list is not exhaustive; **there may be “dative verbs” not included in this list**.

List of Dative Words

16f

անսովոր (unaccustomed)	հաճելի (pleasant)	հարմար (comfortable/ convenient)	պատրաստ (ready)
արժանի (worthy)	համաձայն (in agreeance with)	մոտ (with/near)	սովոր (accustomed)
ծանոթ (familiar)	հավասար (equal)	մոտիկ (close)	օգտակար (helpful)
հակառակ (contrary)	հավատարիմ (loyal/faithful)	չնայած (despite)	

The words listed above will typically be paired with a noun in dative. Considering word order, they often can function as postpositions, but they usually function as normal adjectives. See the examples below. **The only exception is չնայած (despite/even though), which, when used as the meaning “despite,” is only used as a dative preposition.** (When used to mean “even though,” do not say “չնայած որ”; just say “չնայած.” The “որ” is extraneous and incorrect in this case. For example, to say, “even though you lost,” say “չնայած կրվել ես,” not “չնայած որ կրվել ես.”)

Examples

Չնայած մեր թուլությանը, Աստված մեզ շատ է սիրում:	<u>Despite</u> our <u>weakness</u> , God loves us very much.
Վաղը հարմար է ձեզ:	Is tomorrow <u>convenient to you</u> ?
Պատրաստ եք մկրտվելուն:	Are you <u>ready to be baptized</u> ?
Մենք նրանց մոտիկ ենք ապրում:	We live <u>close to them</u> .

At a Time/On a Day/In a Month/In a Season*

168 When saying expressing “**at** a time/**on** a day/**in** a month/**in** a season,” use the dative case. This will often be used in response to the question, “When?” and can be useful in setting up appointments or specifying when an event will happen.

Examples

հոկտեմբերին	<u>In</u> October
Մենք կհանդիպենք ժամը երեքին:	We will meet <u>at 3:00</u> .
Մկրտությունը դեկտեմբերի չորսին է:	The baptism is <u>on</u> December 4th.
Մենք տուն ենք գնալու <u>առնանք</u> :	We’re going to go home <u>in the summer</u> .

*See chapter 39, “Telling/Expressing Time.”

Activities

A. Conjugating Words

Put the following words in the dative case. Check your answers.

աղջիկ (girl)	մարմին (body)	սեղան (table)	պատուհան (window)	մկրտություն (baptism)
լեռ (mountain)	ձու (egg)	հանդիպում (meeting)	բանալի (key)	ընկեր (friend)

B. Common Errors

These sentences contain common errors of the dative case. Correct them on separate sheet of paper using the proper form of the dative case. Check your answers.

Նա Հայաստան կվերադառնա Սեպտեմբերի 17-ը:	He will return to Armenia on September 17th.
Ես գրիչը դրեցի գրասեղանը:	I put the pen on the desk.
Դուք գալի՞ս եք միջոցառումը:	Are you coming to the activity?
Մենք գնում ենք մկրտությունը:	We are going to the baptism.
Մենք Ձատիկը նշում ենք գարունը:	We celebrate Easter in the spring.
Աստված քո հարցերը կպատասխանի:	God will answer your questions.
Դու սպասում ես իմ համար:	You are waiting for me.
Մենք մարգարեի ուսմունքները հետևում ենք:	We follow the prophet's teachings.
Ես հանդիպմանը եմ:	I am at a meeting.

C. Error Correction

On a separate sheet of paper, correct these sentences using the dative case. Check your answers.

«Եկեղեցին ո՞ր ժամին է սկսվում:» «Ժամը 10:00-ն է:»	"What time does church start?" "10:00 AM"
Զմեռը, մենք նշում ենք Սուրբ Ծնունդը:	In the winter, we celebrate Christmas.
Նա տվեց մենք ուտելիքը:	She gave us the food.
Աստված պատասխանում է մեր աղոթքները:	God answers our prayers.
Մենք հնազանդվում ենք տաս պատվիրանները:	We obey the ten commandments.
Մենք սպասում ենք Մարտունի համար:	We are waiting for Martun.
Դու կգա՞ս մկրտությունը:	Will you come to the baptism?

D. Fill in the Blank

Fill in the blank with the correct dative form of the word in parentheses. Check your answers.

Նա _____ (me) այս բանջարեղենն է տվել:	He has given me these vegetables.
Դուք _____ (God) կաղոթե՞ք վերականգնման մասին:	Will you pray to God about the Restoration?
Մենք ձեր _____ (family) անվճար Մորմոնի Գիրքն ենք տալիս:	We're giving your family the Book of Mormon for free.
Երկնային Հայրը տալիս է մեծ հնարավորություններ _____ (missionaries):	Heavenly Father gives great opportunities to missionaries.
_____ (who) տվեցիր գրիչը:	To whom did you give the pen?
Դի՛ր _____ (table):	Put it on the table.
Մենք հրավիրում ենք ձեզ գալ _____ (baptism):	We invite you to come to a baptism.
Կներեք, մենք պիտի շարունակենք և անցնենք մեր _____ (lesson):	Sorry, we should continue and move on to our lesson.
Գալի՞ս եք _____ (activity):	Are you coming to the activity?

E. Personal Activity

As you go throughout your day, write down phrases in your native tongue that you would like to say in your mission language. Look up the translations and write them down multiple times until you understand the translations. Focus on the dative case. Check your translations with your companion or a member to make sure they are correct.

F. Companion Activity

Choose an investigator whom you are teaching. Then, with your companion, turn to Doctrine and Covenants 20:37. In Armenian, describe together what your investigator needs to understand and do in order to fulfill every point in that scripture. Plan how to help bring about the things you discussed in the life of your investigator. Focus on your use of the dative case and the indirect object. Have your companion correct you if needed.

G. Companion Activity

Pick a story from the Book of Mormon related to a principle found in *Preach My Gospel*. Practice telling the story to your companion using the dative case at least 10 times.

H. Companion Activity

Roleplay situations where you visit members with your companion. Practice asking if the members had any contrasting attitudes, emotions, or feelings as they were preparing to join the church. Was one person more willing to get baptized than another? Did they have any fears despite knowing that it was good for their family? Listen to your companion's answers and try to differentiate between the accusative and dative cases.

Ablative Case

Examples

I got it <u>from</u> you.	«Ես ստացել եմ <u>քեզանից</u> »
I came <u>from</u> America.	«Ամերիկայից եմ եկել»*
Where are you <u>from</u> ?	«Դու որտեղից ես?»
I went to the store <u>after</u> the meeting.	«Ժողովից հետո խանութ գնացի»
We can come <u>before</u> one o'clock.	«Մենք կարող ենք գալ ժամը մեկից առաջ»

Explanation

The ablative case has **three uses: replacing the English word “from,” comparing two objects, and with ablative verbs, prepositions, and postpositions.** Note that a definite article will not be added to the ablative ending (ից); the specificity will be implied by the context of the sentence. Armenian has only a few ablative postpositions, but they are used the same way as other postpositions. Simply put, put the preceding word in the ablative case and then add the ablative

Forming the Ablative Case

Ablative Endings and Pronouns

Endings in Ablative Case

Noun Ending	Ablative Ending
Regular/Plural	+ից
-ի	-ուց
-ու	-վից
-ում	-ումից
-ություն	-ությունից

Ablative Pronouns*

Ինձանից	I	Մեզանից	We
Քեզանից	You (singular)	Ձեզանից	You (plural)
Նրանից	He/She/It	Նրանցից	They

*If adding an ending to a word results in two vowels in a row (typically if the first vowel is an “ա” or “ն”) a “յ” will be in between the two vowels. For example, to say “from America,” the correct spelling is not “Ամերիկայից.” Rather the correct spelling is “Ամերիկայից.”

Note: There are a few words in Armenian that are irregular when used with cases.

See the irregular words list in Appendix A, “Irregular Nouns in Cases.”

When to Use the Ablative Case

“From”

To form the ablative case, the word from which an object is coming from, or being compared to, must go in the ablative case. In English, this word is usually preceded by “from.” In Armenian, add “ից” to the end of this word. Some words may have endings that drop and then change when adding the ablative case.

Examples

From the church	եկեղեցի (-ի)	+	ուց	=	եկեղեցուց
From you	քեզ	+	անից	=	քեզանից
From the meeting	հանդիպում	+	ից	=	հանդիպումից
From Karen	Կարեն	+	ից	=	Կարենից

Comparisons**

17b The basic construction is, “(noun/pronoun in ablative) (adjective) (auxiliary verb).”

Examples

Մեզանից լավ ես:	You are better <u>than us</u> .
Մեղանն ավելի բոյով է աթոռից:	The table is taller <u>than the chair</u> .

**See chapter 8d, “Ablative Case,” for a full explanation.

Ablative Verbs

17c Words also take the ablative case when used with ablative verbs, prepositions, and postpositions.

List of Ablative Verbs

ակնածել (to be in awe)	զերծ մնալ (to refrain from)	հոգնել (to be tired)	տեղյակ լինել (to be aware)
ամաչել (to be ashamed/to be shy)	զզվել (to be disgusted by)	հրաժարվել (to refuse)	տեղեկանալ (to be aware)
ապշել (to gasp/to be astonished)	զրկվել (to be deprived of)	ձանձրանալ (to be bored)	տուժել (to suffer)
բաղկանալ (to consist of)	խուսափել (to avoid)	նեղանալ (to be offended)	օգտվել (to enjoy/to be used)
դադարել (to stop/cease)	կախվել (to hang)	վախենալ (to be afraid)	փախչել (to run away/to escape)
դժգոհել (to complain)	կառչել (to cling)	տառապել (to suffer)	
զգուշանալ (to be careful)	հիասթափվել (to be disappointed)	տարբերվել (to differ)	

Examples

Նա վախենում է մեզանից:	He is afraid of (from) <u>us</u> .
Մենք պետք է <u>խուսափենք</u> պոռնոգրաֆիայից:	We need to <u>avoid pornography</u> .
Ես <u>հոգնում</u> եմ այս ամենինչից:	I'm <u>tired</u> of all of this.
Ես <u>զզվում</u> եմ դրանից:	I'm <u>disgusted</u> by that.

Ablative Prepositions

17d

List of Ablative Prepositions

անկախ
(regardless of)

բացի
(besides/except)

Examples

Անկախ դրանից, մենք պետք է հույս ունենանք:

Regardless of that, we need to have hope.

Բացի քեզանից, ոչ մեկը չի եկել:

Other than you/except for you, no one came.

Ablative Postpositions

17e

List of Ablative Postpositions

առաջ
(before)

ավել
(more than, besides)

ի վեր
(since)

հետո
(after/later than)

Examples

Մենք կխոսենք ժողովից հետո:

We will speak after the meeting.

Մենք Քրիստոնյա ենք 301 թվականից ի վեր:

We've been Christian since year 301.

Ablative Adjectives

17f

Below is a list of Armenian adjectives that cause a noun to be put into the ablative case. In terms of word order, they can usually be used as postpositions, or they function as normal adjectives. See the examples below.

List of Ablative Adjectives

ազատ (free of/from)	դուրս (outside of)	ներքև (below)	վերև (up/above)
գոհ (satisfied with/from)	կախված (depending on)	սկսած (begun/since)	տարբեր (different than)
դժգոհ (dissatisfied with/from)	հեռու (far from)		

Examples

Ես գոհ եմ դրանից/Դրանից գոհ եմ:

I'm satisfied with (from) that.

Մենք Ամերիկայից հեռու ենք/Մենք հեռու ենք Ամերիկայից:

We are far from America.

Նրանցից տարբեր եք/Տարբեր եք նրանցից:

They are different than (from) you.

Activities

A. Conjugating Words

Put the following words in the ablative case. Check your answers.

տուն (house)	աջ (right)	ձախ (left)	ղեկավար (leader)	սիրտ (heart)
աղաճսի (pigeon/dove)	հավատարմություն (faithfulness)	չորս (four)	դու (you)	ամուսին (husband)

B. Conjugating Sentences

Translate the following sentences using the ablative case. Check your answers.

This afternoon, we have an appointment from 3:00 PM to 4:00 PM.

You (plural) are going to Lilit's house from Lena's house.

Besides smoking, Gagik is progressing towards baptism.

Adam and Eve partook of the fruit.

We receive promptings from the Holy Ghost.

Where are you (singular) from?

Before reading, let's pray.

The food went from sour to sweet as I chewed.

"One of them spake unto me, calling me by name . . ." (JSH 1:17)

Seek learning from the best books.

C. Error Correction

The following sentences are filled with errors. Correct them using the ablative case. Check your answers.

Մենք Աստվածից օրհնություններ ենք ստանում:	We receive blessings from God.
Ես ձեզից օգնություն եմ խնդրում:	I am asking for your help.
Մեզից մեկը գրքից կկարդա:	One of us will read from the book.
Տասներկու առաքյալները առաջին հաղորդությունը ստացան Աստծո Որդից:	The Twelve Apostles received the first sacrament from God's Son.
Ջոզեֆ Սմիթը Նյու Յորք էր:	Joseph Smith was from New York.
«Եթե մեկը ձեզից իմաստության պակասություն ունի թող խնդրի Աստվածից, որ ամենին տալիս է առատությամբ և չի նախատում, և կտրվի նրան» (Հակոբոս 1:5):	"If any of you lack wisdom, let him ask of God, that giveth to all men liberally, and upbraideth not; and it shall be given him." (James 1:5)
Որտեղ դ եք եկել:	Where did you come from?
Մենք ստանում ենք Սուրբ Հոգու Պարգևը մկրտության հետո:	We receive the gift of the Holy Ghost after baptism.
Ես հոգնել եմ կարդալից:	I have gotten tired of reading.

D. Common Errors

Below are examples of common errors missionaries make. Correct the errors. Check your answers.

Մենք վերադարձանք Ալավերդից:	We returned from Alaverdi.
Մեկ նրանց երգեց եկեղեցում:	One of them sang in church.
Դուք ուտելու եք սովորեցումից հետո:	You are going to eat after teaching.
Մենք Սուրբ Հոգիից հայտնություն ենք ստանում:	We receive revelation from the Spirit.
Նրանք եկեղեցից գնացին Ալլայի տուն:	They went to Alla's from the church.
Նրանք ճաշակեցին հաղորդությունը:	They partook of the sacrament.
Մենք այգից տուն ենք քայլում:	We are walking home from the park.
Առաջ այս տարածքում ապրելը, մենք Երևանում էինք ապրում:	Before living in this area, we lived in Yerevan.
Նա փախավ ինձ:	He ran away from me.

E. Personal Activity

Write down the last five commitments you extended. Write down two blessings that are given from God upon obedience to each of those commitments. Try to use the ablative case as much as possible. Next, practice promising blessings with those commitments and blessings as if you were teaching an investigator. Say your sentences to your companion and receive feedback both on grammar and the specificity of the blessings. Make any necessary corrections. Use what you write in teaching opportunities.

F. Personal Activity

Write 10 sentences using the ablative case. Have your companion review your sentences.

G. Companion Activity

While waiting for an investigator to meet at the church, have one companion think of an object in the church and not tell the other what it is. He or she must give hints to the companion of where it is located by only using the ablative case. When the companion guesses what the object is, it is then his or her turn to describe an object using the ablative case. Play this until your investigator arrives at the church.

H. Companion Activity

Using *The Children's Book of Mormon* in Armenian, roleplay visiting a member family and ask a family member to pick out his or her favorite story. Ask the family member if they know what book in the Book of Mormon it is found in. Read the stories together in Armenian. Ask the member what principles he or she learns from each story. Ask them more questions about how to apply what he or she learns from the stories. Make sure to use the ablative case when asking questions. Evaluate the roleplay with your companion afterwards.

Instrumental Case

Examples

We came here <u>by foot</u> .	Ուտքով ենք եկել:
I ate <u>with a fork</u> .	Ես պատառաքաղով կերա:
I have come to know <u>by the power</u> of the Holy Ghost.	Ես իմացել եմ Սուրբ Հոգու զորությամբ:
I'm proud <u>of you</u> .	Ես քեզանով հպարտանում եմ:

Explanation

The instrumental case signifies use of something; it often replaces the English words, **“with” or “through”** and is commonly thought of to mean **“by the means of.”** As with the ablative case, specificity is implied by context and the definite article will not be used.

Forming the Instrumental Case

Instrumental Endings and Pronouns

The word that is the instrument by which an action is completed must go in the instrumental case. In English, these words are usually identified by the words “through,” “by the means of,” or “with.” Once you determine what word is the instrument by which an action is completed, put that word in the instrumental case by adding the appropriate ending or changing the ending.

Endings in Instrumental Case

Noun Ending	Instrumental Ending
Regular/Plural	+ով
-ի	ով
-ու	-վով
-ում	-մամբ
-ություն	-ությամբ

Pronouns**

Ինձանով	Me	Մեզանով	Us
Քեզանով	You (singular)	Ձեզանով	You (plural)
Նրանով	He/She/It	Նրանցով	Them

*See chapter 10q, “Դռնակից and Միջոցով.”

****Note:** Instrumental pronouns usually are only used with instrumental verbs; typically, the genitive case with *միջոցով* and *կողմից* is used with people.

Examples

In my opinion	իմ կարծիք	-	---	+	ով	=	իմ կարծիքով
In the Armenian language	Հայոց լեզու	-	ու (ending)	+	վով	=	Հայոց լեզվով
By the means of the book	գիրք	-	ի (fleeting vowel)	+	ով	=	գրքով
With power	զորություն	-	ություն	+	ությամբ	=	զորությամբ

Note: There are a few words in Armenian that are irregular when used with cases.

See the irregular words list in Appendix A, “Irregular Nouns in Cases.”

Instrumental Verbs and Adjectives

Some words may also take the instrumental case when used with instrumental verbs and adjectives.

List of Instrumental Verbs

զբաղվել (to be busy/to be occupied)	հետաքրքրվել (to be interested)	հպարտանալ (to be proud of)	պարծենալ (to brag)
կիսվել (to share)	հիանալ (to admire/be happy)	հրճվել (to rejoice)	

List of Instrumental Adjectives

լի/լեցուն/լցված (full/filled)	հարուստ (rich)	հպարտ (proud)
-------------------------------	----------------	---------------

Examples

Դուք <u>ինչո՞վ եք զբաղվում:</u>	What do you <u>busy</u> yourself with?
Ուզում եմ <u>կիսվել</u> իմ վկայությամբ:	I want to <u>share</u> my testimony.
Ես <u>հետաքրքրվում</u> եմ կրոնական գրքերով:	I'm <u>interested in</u> religious books.
Մենք <u>հպարտանում</u> ենք քեզանով:	We are <u>proud of</u> you.
Մենք <u>հպարտ</u> ենք մեր պատմությամբ:	We are <u>proud of</u> our history.
Ես <u>լցված</u> եմ ուրախությամբ:	I'm <u>full of</u> joy.

Activities

A. Conjugating Words

Look up the following words in Armenian and put them in the instrumental case. Check your answers.

wisdom	light	to correct	success	path
to create	wall	confirmation	ring	meat

B. Translating Sentences

On a separate sheet of paper, translate the following sentences using the instrumental case. Check your answers.

By paying tithing, we show our faith in God.

We are going to the mission office by taxi.

Heavenly Father called Joseph by name.

I am so proud of her.

Garik was filled with joy when he was baptized.

We are going to Alaverdi by train.

We bless you by the power and authority of God.

C. Common Errors

The following sentences have common errors. Correct them using the instrumental case. Check your answers.

Եկեղեցին հայտնություն է ստանում մարգարեներով:	The Church receives revelation through prophets.
Ես գործի հետ եմ զբաղվում:	I am busy with work.
Մենք ավետարանում ենք հրավում:	We rejoice in the gospel.
Ես ոտքի միջոցով կգամ:	I will come by foot.
Նրանք ուզում են գնալ Ալավերդի գնացքի հետ:	They want to go to Alaverdi by train.
Նա երկու օրվա համար Արտաշատում է:	He is in Artashat for two days.
Մենք հրավում ենք Քրիստոսում:	We rejoice in Christ.
Մենք խոսում ենք Հայերին նրանց լեզվում:	We speak to Armenians in their language.
Ավետարանի հետ, մենք բոլորս կարող ենք մոտենալ Քրիստոսին:	With the gospel, we all can come closer to Christ.

D. Error Correction

Correct the following sentences using the instrumental case. Check your answers.

Ինչի՞ հետ կարող ենք օգնել:	What can we help with?
Երբ որ մկրտվես, դու ուրախության հետ լցված կլինես:	When you are baptized, you will be filled with happiness.
Նա շատ է հպարտանում նրանց:	She is so proud of them.
Օրհնիր մեզ Սուրբ Հոգու հետ:	Bless us with the Spirit.
Միսիոներները սերով են ծառայում:	Missionaries serve with love.
Հայերենի մեջ է գրված:	It's written in Armenian.
Մենք հաստատումով դառնում ենք եկեղեցու անդամներ:	We become members of the Church by confirmation.
Ես կկիսվեմ գիրքը քեզանով:	I will share the book with you.
Ես մի օրվա համար այստեղ եմ:	I am here for a day.
Մենք ծառայում ենք հրեշտակների օգնության հետ:	We serve with the help of angels.

E. Personal Activity

Read Joseph Smith's account of the First Vision (JSH 1:17–18) in Armenian. Look for instances when the instrumental case is used. Memorize these verses.

F. Companion Activity

Take five minutes to think of as many questions about your companion as you can using the instrumental case. Try to think of easy ones and more challenging ones if possible. Take turns answering each other's questions. If your companion does not know the answer to a question about themselves, you get a point. Keep track of points. Give each other feedback on using the instrumental case.

G. Companion Activity

Think of an investigator or less-active member that you are teaching or have taught. Write down a description of them, focusing on using the instrumental case. Practice explaining what you think their needs are and what areas you need to focus on. Share your description with your companion and ask for their feedback. Write down a summary of your description on your Progress Report and share it with the ward mission leader during correlation meeting.

H. Companion Activity

As a companionship, come up with a list of applications of when to use “նվ” and other instrumental word endings vs. the postposition “միջոցով.” When is appropriate to use each? What might be the difference between using “միջոցով” and the genitive postposition “կողմից”? Discuss together.

Simple Present Tense

Examples

I am going over there.	Ես գնում եմ այնտեղ:
Is she reading?	Կարդո՞ւմ է:
She is <u>not</u> reading.	Նա չի կարդում:
Armen <u>likes</u> soccer.	Արմենը ֆուտբոլ է սիրում:

Explanation

Simple present tense is used to say that something is happening right now/in the present.

Forming the Simple Present Tense

19a In English, the simple present tense construction is “**I am verbing**” or “**I verb**” with any subject, but in Armenian there is only one construction. The last two letters of the verb (either -ել or -ալ) will be removed and replaced by the letters, “ում” (the “ում” indicates that it is happening over time and not all at once) and the appropriate auxiliary verb will be added (**usually after the verb***).

For example, “Ես (verb minus ending)ում եմ.”

Note that pronouns are implied by the auxiliary verb and therefore **can be left out**.

Pronouns and Simple Present Auxiliary Verbs

Ես եմ	I am	Մենք ենք	We are
Դու ես	You (singular) are	Դուք եք	You (plural) are
Նա է	He/She/It is	Նրանք են	They are

Simple Present Tense

(ել)	-	ել	+	ում	then add	եմ	ենք
(ալ)	-	ալ	+	ում		ես	եք
						է	են

*Note: Occasionally the auxiliary can come before the verb. See chapter 27c, “Auxiliary Verbs,” and 27d, “Questions.”

Negation

19b To negate simple present, add a “չ” to the beginning of the auxiliary verb, and move the negated auxiliary verb directly in front of the verb. **The only exception is for the he/she/it conjugation, which changes to “չի.”** **Note:** this exception does not technically apply to state of being, but many Armenians apply the exception.

Pronouns and Negated Simple Present Auxiliary Verbs

Ես չեմ	I am not	Մենք չենք	We are not
Դու չես	You (singular) are not	Դուք չեք	You (plural) are not
Նա չի	He/She/It is not	Նրանք չեն	They are not

Simple Present Tense Negation

չեմ	չենք		(ել)	-	ել	+	ում
չես	չեք	then add					
չի	չեն		(ալ)	-	ալ	+	ում

Examples of Simple Present Tense

I read every day.	Ես կարդում եմ ամեն օր:
He is reading the Book of Mormon	Նա կարդում է Մորմոնի Գիրքը:
They aren't coming to church today.	Նրանք չեն գալիս եկեղեցի այսօր:
You aren't listening to me.	Դու ինձ չես լսում:
Armen doesn't like soccer?	Արմենը չի սիրո՞ւմ ֆուտբոլ:

See chapter 33a, "Irregular Verbs in the Simple Present Tense and Past Imperfective Tense."

Activities

A. Conjugating Sentences

Conjugate the verb in parentheses to simple present tense. Check your answers.

Նրանք _____ (to get married):
Նա _____ (to be late):
Մենք _____ (to climb) լեռը:
Դու _____ (to become happy):
Ես _____ (to promise) քեզ:
Ես _____ (to know), որ Մորմոնի Գիրքը ճշմարիտ է:
Նա _____ (to get well/recover):
Մենք _____ (to turn) այստեղ:
Նրանք _____ (to stand) մարշալտնու մեջ:
Դուք _____ (to wait) ինձ:

B. Common Errors

Correct the following common errors made by missionaries. Check your answers.

Մենք գնում եմ:	We are going.
Նա ամեն օր կարդում սուրբ գրությունները:	He reads the scriptures every day.
Ես ուտել հաց:	I am eating bread.
Նրանք գալիս ենք:	They are coming to us.
Ես ուզեցում եմ հասկանալ:	I want to understand.
Դու ամուր փկայություն ունենում ես:	You have a strong testimony.

Ես գիտենում եմ, որ այս եկեղեցին ճշմարիտ է:	I know that this Church is true.
Ես դուրս գալում եմ:	I am coming outside.
Նա տեսնում չի:	He does not see it.
Նա ուսումնասիրելում է:	She is studying.

C. Error Correction

Correct the following sentences in the simple present. Check your answers.

Նա գալիս են գնացքով:	He is coming by train.
Մենք քայլում է դեպի նա:	We are walking towards him.
Ես ունենում չեմ բանալիները:	I don't have the keys.
Փնտրում է ծիրաններ շուկայում:	I am searching for apricots in the market.
Նրանք գրում ենք նրանց ընտանիքներին համակարգչով:	They write their families using the computer.
Դու խմբի մեջ երգում են:	You sing in the group.
Կներես, մենք չէ հասկանում:	Sorry, we don't understand.
Նրանք սիրում չեն կարդալ:	They don't like to read.

D. Personal Activity

Write 10 sentences about what is going on right now by using the simple present. Share with your companion.

E. Personal Activity

Read the Armenian *Preach My Gospel*, chapter 3, Lesson 2: The Plan of Salvation. Mark all of the times that the simple present tense is used. In which section is it used the most? Practice teaching that lesson to your companion and use the simple present tense at least 10 times.

F. Companion Activity

With your companion, practice the baptismal interview several times. (The baptismal interview questions on page 232 of the Armenian *Preach My Gospel*.) Have your companion pretend to be the investigator who is being interviewed for baptism while you ask the interview questions. Then, trade roles and be the investigator. Try to use the simple present tense as much as is appropriate during this practice. Have your companion give you feedback.

G. Companion Activity

Write down your testimony in Armenian on a piece of paper. Have your companion help you translate if needed. Review the simple present tense as you go along. Then, make plans to invite a member to write their testimony in a Book of Mormon to give to one of their friends or family members.

H. Companion Activity

Ask your companion to describe a gospel principle, a person, or a thing and its function. Listen to what they say and write down things that are new to you. Compare how you would describe it and how they describe it and find out why there are differences. Practice describing the same thing and its role to your companion and then ask him or her to give you feedback on how you did and how you can improve. Here is a list of some things to describe for some initial ideas:

What the Spirit feels like

What kind of person Jesus is

The commandments (in general)

The nature of God

What scriptures are

The Holy Ghost

The Book of Mormon

What a prophet is

Past Imperfective Tense

Examples

I <u>was going</u> to the store.	Ես խանութ <u>էի գնում</u> :
<u>We were reading</u> the scriptures.	<u>Մենք կարդում էինք</u> սուրբ գրությունները:
What <u>were you doing</u> ?	Ի՞նչ <u>էիք անում</u> :

Explanation

Past imperfective tense refers to something that happened over time in the past.

Forming the Past Imperfective Tense

20a In English, the past imperfective construction is **“I was (verbing),”** and in Armenian the construction is the same as simple present but with the past auxiliary verb. For example, “Ես (verb minus ending)ում էի.”

Pronouns and Past Auxiliary Verbs

Ես էի	I was	Մենք էինք	We were
Դու էիք	You (singular) were	Դուք էիք	You (plural) were
Նա էր	He/She/It was	Նրանք էին	They were

Past Imperfective Tense Conjugation

(ել)	-	ել	+	ում		էի	էինք
					then add	էիք	էիք
(ալ)	-	ալ	+	ում		էր	էին

Note: Occasionally the auxiliary can come before the verb. See chapter 27c, “Auxiliary Verbs,” and 27d, “Questions.”

Negation

20b To negate the past imperfective tense, **add a “չ” to the beginning of the auxiliary verb,** and **move the negated auxiliary verb directly in front of the verb.**

Pronouns and Negated Past Auxiliary Verbs

Ես չէի	I was not	Մենք չէինք	We were not
Դու չէիք	You (singular) were not	Դուք չիք	You (plural) were not
Նա չէր	He/She/It was not	Նրանք չէին	They were not

Past Imperfective Tense Negation

չէի	չէինք		(ել)	-	ել	+	ում
չէիք	չէիք	then add					
չէր	չէին		(ալ)	-	ալ	+	ում

Examples of Past Imperfective Tense

I <u>was running</u> home.	Ես տուն էի վազում:
<u>Were you reading</u> the scriptures?	Կարդո՞ւ ւ էիր սուրբ գրությունները:
They <u>weren't running</u> away.	Նրանք չէին փախչում:
We <u>were thinking</u> about you.	Մենք մտածում էինք ձեր մասին:
He <u>didn't want (wasn't wanting)</u> to come to church.	Նա չէր ուզում գալ եկեղեցի:
We <u>were living</u> with God before this life.	Մենք ապրում էինք Աստծո հետ այս կյանքից առաջ:

See chapter 33a, “Irregular Verbs in the Simple Present Tense and Past Imperfective Tense.”

Activities

A. Conjugating Words

Put each of the following verbs in the past imperfective tense for all six conjugations. Check your answers.

թուլացնել (to weaken)	խուսափել (to avoid)	խրախուսել (to encourage)	կռվել (to fight)	կպչել (to stick/to cling to)
ծանոթանալ (to get to know/to become familiar with/to get acquainted with)	ծիծաղել (to laugh)	հաճախել (to attend)	համաձայնվել (to agree)	փոխանցել (to transfer/to give)

B. Translating Sentences

Translate the following sentences to Armenian using the past imperfective tense. Check your answers.

The Jews were not hearkening to Jesus's teachings when He was with them.

The little boy was being shy (ashamed) when we were trying to talk to him.

The missionaries were not ignoring anyone on the streets.

We were crossing the street when someone called to us.

You (singular) were explaining to him why he needs to be ordained.

Armine was bringing him water.

You both were enduring trials at the same time.

We were getting used to waking up at 6:30 a.m. everyday.

C. Common Errors

On a separate sheet of paper, fix the common error in each sentence by correctly using the past imperfective tense. Check your answers.

Նրանք մարգարեներին հավատում չէին:

They weren't believing the prophets.

Մարդիկ Սուրբ Հոգին չէին լսել:

People weren't listening to the Holy Ghost.

Նրանք աղոթում են նրանց ամբողջ սրտերով:	They were praying with their whole hearts.
Մենք գնում ենք եկեղեցի:	We were going to church.
Նա զգացում էր խաղաղություն մեր դասի ընթացքում:	He was feeling peace during our lesson.
Ես սկսելում էի հասկանալ:	I was starting to understand.
Դու կերում էիր անցած գիշերը:	You were eating last night.
Նրանք տվում էին նվերներ:	They were giving gifts.
Դուք ուզեցիք ավելի շատ ավետարանի մասին:	You were wanting to learn more about the gospel.
Արմանի ընտանիքը եկում էր Երևան:	Arman's family was coming to Yerevan.

D. Error Correction

Below are sentences filled with common errors. On a separate sheet of paper, fix the common error in each sentence by correctly using the past imperfective tense. Check your answers.

Նրանք երգում էինք:	They were singing.
Մենք խաղել ենք:	We were playing.
Ես լաց լինում էի:	I was crying.
Նա փոխում էր նրա շորերը:	She was changing her clothes.
Դու բողոքելում էիր:	You were complaining.
Ես օգնում եմ:	I was helping.
Նա ծառայանում էր:	He was serving.
Նրանք ծիծաղել էին:	They were laughing.
Դուք եփում էիր:	You were cooking.
Մենք խոսում չէինք:	We weren't speaking

E. Personal Activity

Choose a story from the scriptures, like Lehi's dream, and write out a description of it using the past imperfective tense. Contact a member in your area and have them also prepare a description of the story. Visit them and listen to their description. How was theirs different from yours? Ask them to slow down or repeat things if necessary. Write down two to three differences between how you said it and how they said it, and apply those changes into your description.

F. Companion Activity

Go over your week with your companion and discuss moments you were guided by the Spirit. When did you feel the Spirit? What were you doing at those times? Also discuss when you lacked the Spirit. What will you do to prevent that from happening again? Consider using some of these experiences in your lessons during the week. Focus on using the past imperfective tense.

G. Companion Activity

Talk with your companion about the list of abilities below. Compare your ability to do these things before your mission with your ability to do them now. Talk about other abilities as you think of them. Use the past imperfective tense in Armenian. (Ex: Companion 1: Քո միսիաից առաջ, լավ էիր պատրաստում ուտելիքի: Companion 2: Չէ, ես ուտելիքի լավ չէի պատրաստում, բայց հիմա ավելի լավ եմ պատրաստում:) Abilities: cook, eat different kinds of food, feel the Spirit, ride a bicycle, speak Armenian, talk to people, tie a necktie, understand the scriptures, wake up early, work closely with a companion.

Simple Future Tense

Examples

I am going to go to the church.*	Ես գնալու եմ եկեղեցի:
She is going to be baptized.	Մկրտվելու է:
They are going to meet with us.	Նրանք հանդիպելու են մեզ հետ:
We are going to teach the plan of salvation.	Մենք սովորեցնելու ենք Փրկության Ծրագիրը:
You're not coming? (You're not going to come?)	Չես գալու? :

Explanation

Simple future tense denotes something that is definitely going to happen. While future conditional tense relies on some condition to happen, simple future tense does not rely on a condition and is more sure to happen.

Forming the Simple Future Tense

21a

In English, the construction for simple future is, “**I am going to (verb).**” In Armenian, simply add an “**ու**” to the end of the verb (keep the verb ending), and then add the auxiliary verb after the verb.

Although the closest translation to this tense in English is “I am **going** to verb,” remember that **this tense has nothing to do with the verb “գնալ” (“to go”).** We use the words “going to” in English to express this idea. So if you want to say “I am going to read,” do not say “Ես գնում եմ կարդալ.” Rather, say “Ես կարդալու եմ.”

Just follow the construction of “(verb in infinitive form)+**ու** (auxiliary verb).”

Simple Future Tense

Any verb (infinitive)	+	ու	then add	եմ	ենք
				ես	եք
				է	են

Note: Occasionally the auxiliary can come before the verb. See chapter 27c, “Auxiliary Verbs,” and 27d, “Questions.”

Negation

21b

To negate simple future, **add a “չ” to the auxiliary verb and move the auxiliary verb in front of the verb.**

Simple Future Tense Negation

չեմ	չենք	then add	Any verb (infinitive)	+	ու
չես	չեք				
չի	չեն				

*Note the difference between “I am going to the store” (simple present) and “I am going to go to the store” (simple future). The former is happening right now, and the latter is going to happen at some point in the future.

Examples of Simple Future Tense

They are going to sing with her.	Նրանք երգելու են նրա հետ:
We are not going to walk to the store.	Մենք խանութ չենք քայլելու:
You're going to stay in Vanadzor for three months.	Դու երեք ամիս մնալու ես Վանաձորում:
The members are going to help.	Անդամներն օգնելու են:
I'm not going to eat today.	Այսօր չեմ ուտելու:

Note: There are no irregular verbs in the simple future tense.

Activities

A. Conjugating Words

Put the following verbs in the simple future tense in all six conjugations. Check your answers.

հազալ (to cough)	պարել (to dance)	սառչել (to freeze)	խաղալ (to play)	պլանավորել (to plan)
պայմանավորվել (to set conditions/plan)	զգալ (to feel)	ջարդել (to break)	կասկածել (to doubt)	ներկել (to color/to paint)

B. Differentiation

Circle the sentences that are in the simple future tense. Translate all sentences to Armenian. Check your answers.

I am going to go to the store.	I am going home.
I am going to do my homework.	I am going to a meeting.
I am going to my job.	I am going to a monastery.
I am going to the store.	I am going to meet with my boss.
I am going to work in the factory.	I am going to play in the park.

C. Common Errors

On a separate sheet of paper, fix the common error in each sentence by correctly using the simple future tense. Check your answers.

Նա դիպչել է:	She is going to touch.
Նրանք գնում են հարցնել:	They are going to ask.
Մենք կդիմանալու ենք:	We are going to endure.
Դու հսկելու եք:	You are going to guard.
Միսիայի նախագահն հաճախել չէր:	The mission president is not going to attend.
Ես ընտելանալու եմ:	I am going to get accustomed.
Սեյրանը ձգտելու չէ:	Seyran is not going to strive.
Ես պաշտելու եմ:	I am going to worship.

D. Error Correction

On a separate sheet of paper, correct the following sentences using the simple future tense. Check your answers.

Նա կառչել է ձողին:	He is going to cling to the rod.
Մենք կարոտելում ենք:	We are going to miss.
Նրանք կասկածելու չենք:	They are not going to doubt.
Ես համաձայնվել եմ:	I am going to agree.
Եպիսկոպոսը մասնակցելու է:	The bishop is going to participate.
Դուք սիրահարվել եք:	You are going to fall in love.
Հասմիկը տիրապետելու են:	Hasmik is going to master.
Դու անցնելու չես:	You are not going to pass.
Ես չեմ անդամագրվելու եմ:	I am not going to subscribe.
Մենք դիմադրելում ենք:	We are going to resist.

E. Personal Activity

Make 10 goals you want to accomplish throughout your mission. Write your goals in the simple future tense. ("I am going to...on my mission.") Compare this list of goals with the goals you made in the future conditional tense. What is the difference?

F. Companion Activity

Practice describing how an investigator will be baptized on their baptismal day by using only the simple future tense. Have your companion correct you if needed.

G. Companion Activity

With your companion, describe all the events that will happen before Christ comes again. Then, describe what it will be like when Christ reigns in the Millennium. For this activity, practice using the simple future tense. How would the meaning of each sentence change if the future conditional tense was used? Discuss.

H. Companion Activity

With your companion, discuss one of your personal goals for the transfer. Then, set companion goals using the simple future tense. How would the meaning of your goals change if they were in the future conditional tense? Does the tense the goals are written in affect your attitude towards reaching the goals? Set plans to follow through with reaching your goals. Review your goals weekly as a district and evaluate your progress in reaching your goals.

Future Perfect Tense

Examples

I was going to go to the store, but there was no gas in my car.

She was going to read the Book of Mormon, but she fell asleep.

We were definitely going to teach him, but then he didn't answer our calls.

Ես գնալու էի խանութ, բայց մեքենայիս մեջ բենզին չկար:

Կարդալու էր Մորմոնի Գիրքը, բայց իր քունը տարավ:

Մենք հաստատ սովորեցնելու էինք նրան, բայց չպատասխանեց մեր զանգերին:

Explanation

Future perfect tense describes something that **was going to happen** in the past. It is almost a past version of simple future tense (similar to the difference between future conditional and past conditional). It often means that it was definitely going to happen, but then something unexpected caused it not to happen.

Forming the Future Perfect Tense

22a In English the construction of future perfect is **"I was going to (verb)."** In Armenian, it is the **same construction as simple future but with the past auxiliary verbs**. Add an "ու" to the end of the verb (keep the ending), and add the appropriate past auxiliary verb.

Future Perfect Tense

Any verb (infinitive)	+	ու	then add	էի	էինք
				էիր	էիք
				էր	էին

Negation

22b To negate the past imperfective tense, **add a "չ" to the beginning of the auxiliary verb**, and **move the negated auxiliary verb directly in front of the verb**.

Future Perfect Tense Negation

չէի	չէինք	then add	Any verb (infinitive)	+	ու
չէիր	չէիք				
չէր	չէին				

Note: There are no irregular verbs in the future perfect tense.

Examples

I was going to give a talk in sacrament meeting, but there wasn't enough time.

The members were not going to come to the appointment until we invited them.

You were going to help, but you got sick.

We were going to read together.

Ես ելույթ էի տալու* հաղորդության ժողովի ընթացքում, բայց ժամանակ չկար:

Անդամները չէին գալու այցելությանը մինչև մենք հրավիրեցինք նրանց:

Դու օգնելու էիր, բայց հիվանդացար:

Մենք միասին կարդալու էինք:

He was going to be baptized today, but he went to a village.	Նա մկրտվելու էր, բայց գնաց գյուղ:
You weren't going to invite us?	Դուք մեզ չէիք հրավիրելո՞ւ:

*Note: Occasionally the auxiliary can come before the verb. See chapter 27c, "Auxiliary Verbs," and 27d, "Questions".

Activities

A. Translating Sentences

Translate the following sentences to Armenian using the future perfect tense. Check your answers.

You (singular) were not going to visit your friend, but there was time.
I was going to sing at zone conference, but I felt uncomfortable.
She was not going to eat the tolma, but then she smelled how good it was.
They were not going to announce their news, but their friend asked about it.
We were going to choose where to go to dinner, but then Rafik got sick.
You (singular) were not going to return to Gyumri, but then you were transferred there.
They were going to prepare two lessons, but decided to plan three lessons.
You (plural) were going to count the tithing, but you didn't have time.
You (singular) were going to remember, but then you left and forgot.
The elders were not going to shave, but then they remembered the mission rules.

B. Differentiation

Circle the following sentences that use the future perfect tense. Put the remaining sentences in the future perfect tense.

Նրանք գնում են եկեղեցի, բայց չեն կարող մնալ:	They are going to church, but they can't stay.
Մենք ապավինելու էինք Արմինեին, բայց նա չէր կարող գալ:	We were going to rely on Armine, but she couldn't come.
Դուք լսեցիք ուսուցչին, բայց այնքան լավ չէիք կարող լսել:	You listened to the teacher, but you couldn't hear that well.
Ես անդամներից բողոքելու էի, բայց չէի ուզում նեղացնել նրանց:	I was going to complain about the members, but I didn't want to offend them.
Նա չէր թրաշվելու, բայց հիշեց, որ միսիոներական օրենքներից մեկն էր:	He wasn't going to shave, but he remembered that it was one of the mission rules.
Մենք մեր ընտանիքներին գրել ենք, բայց ժամանակը քիչ էր:	We have written our families, but there wasn't much time.
Ես հավաքելու էի խնձորները, բայց արդեն հավաքվեցին:	I was going to gather apples, but they had already been gathered.
Դուք իշխանություններին բողոքելու էիք, բայց հիշեցիք որ դա իմաստուն չի:	You were going to complain/protest to the authorities, but you remembered that it is not wise.

C. Common Errors

On a separate sheet of paper, fix the common error in each sentence by correctly using the future perfect tense.

Մենք հետևելու ենք պատվիրաններին:	We were going to follow the commandments.
Անձրև գալիս էր:	It was going to rain.
Նրանք օգնելու են նրան:	They were going to help her.
Ես դասին չէի մասնակցել:	I wasn't going to participate in the lesson.
Դու հաց էիր սարգել:	You were going to fix dinner.
Նա Երևանում չի ապրելու:	She wasn't going to live in Yerevan.
Դա լինելու է:	That was going to happen.
Դուք չէիք սովորեցնելու:	You weren't going to teach.
Մենք լսելու ենք:	We were going to listen.
Նրանք բոլորը հաճախելու են:	All of them were going to attend.

D. Error Correction

On a separate sheet of paper, correct the following sentences using the future perfect tense.

Ես փախչելու եմ քեզանից:	I was going to run away from you.
Նա նրա հետ կիսվելում էր:	She was going to share with him.
Մենք ծիծաղելու չէինք նրա վրա:	We weren't going to laugh at him.
Երգչախումբը եկեղեցում երգելու էին:	The choir was going to sing at church.
Դու հպարտանում էիր քո եղբորով:	You were going to be proud of your brother.
Նա պատին է խփելու:	He was going to hit the wall.
Նրանք չեն գալու մեր հետ:	They weren't going to come with us.
Մենք բոլորս համբերելու ենք:	We all were going to endure.
Քաղաքացին քվեարկելու էին:	The citizen was going to vote.

E. Personal Activity

Write 10 sentences using the future perfect tense. Have your companion review your sentences.

F. Personal Activity

Create a table of verbs that you use commonly and that you feel you need to practice more. Practice conjugating the verbs into different tenses. Say all of the conjugations out loud, asking for feedback from your companion. Move on to more complicated and new words once you master these verbs. Your companion may suggest verbs for you to learn.

G. Companion Activity

Split up your former investigator teaching records equally between you and your companion. If there are too many, just split up the first 20. Then use the future perfect tense and take turns describing what each investigator was learning, what commitments he or she was extended, and when the individual was supposed to be baptized. Then explain why each former investigator stopped investigating the Church. Use the future perfect tense for this activity. Then, plan when and how you will re-invite each of them to investigate the Church. Describe why you feel your plan of action is best for them.

H. Companion Activity

In your companionship, take turns going back and forth, making statements using the future perfect tense. For example, Sister Jones might say, “Մենք թխելու էինք թխվածքաբլիթներ, բայց կերանք շոկոլադ չիպսերը:” Correct each other’s grammar if needed. You may repeat this activity with other grammar principles.

Simple Past Tense

Examples

Prophets have written the scriptures.	Մարգարեներ գրել են սուրբ գրությունները:
I have read the book.	Ես կարդացել եմ գիրքը:
We haven't relaxed recently.	Վերջերս մենք չենք հանգստացել:
We've taught him the law of chastity	Սովորեցրել ենք նրան մաքրաբարոյության օրենքը:

Explanation

The simple past tense refers to something that happened sometime in the past. It does not indicate a specific time that it happened, but rather implies more generally that it has happened at some point in the past. The English equivalent is, "I have (verbed)."

The Armenian construction is more involved; **the first step is to put the verb in the aorist stem, and then add the correct auxiliary verb after the verb.** Negation follows the same rules as simple present tense.

Forming the Simple Past Tense

In English, the construction for simple past is, "**I have (verbed).**" In Armenian, the verbs will be placed in the aorist stem, and then the appropriate auxiliary verbs will be added.

Aorist Stem*	
Verb Ending	Aorist Stem
-ել	-ել
-ալ	-ացել
-նել/չել	-ել
-ենալ	-եցել
-անալ	-ացել
-ցնել	-ցրել

Present Auxiliary Verbs	
եմ	ենք
ես	եք
է	են

Examples of Simple Present Tense						
I have read	Կարդալ	→	Կարդացել	+	եմ	= Կարդացել եմ
She has written	Գրել	→	Գրել	+	է	= Գրել է
They have passed	Անցնել	→	Անցել	+	են	= Անցել են
You have taught	Սովորեցնել	→	Սովորեցրել	+	ես	= Սովորեցրել ես
We have understood	Հասկանալ	→	Հասկացել	+	ենք	= Հասկացել ենք
You have had	Ունենալ	→	Ունեցել	+	եք	= Ունեցել եք

*See chapter 33b, "Irregular Verbs in the Simple Past Tense and Pluperfect Tense."

Note: Occasionally the auxiliary can come before the verb. See chapter 27c, “Auxiliary Verbs,” and 27d, “Questions.”

Negation

23b

To negate in the simple past tense, **simply add “չ” to the beginning of the auxiliary verb, and then place the auxiliary verb before the participle.**

Negation Examples	
They haven't seen	Չեն տեսել:
We haven't been happy	Չենք ուրախացել:
You haven't run	Չես վազել:
He hasn't gone	Չի գնացել:

Also see Appendix A, “1. Verb Conjugation Charts” for simple past tense verb charts.

Activities

A. Conjugating Words

Change the following infinitive verbs to include the appropriate aorist stem endings. Check your answers

մասնակցել (to participate)	ձանձրանալ (to grow bored)	հավատալ (to believe)	վախենալ (to be afraid of)	մեռնել (to die)
արժանանալ (to become worthy of)	ճանաչել (to recognize/to know)	հարցնել (to ask)	տեսնել (to see)	սովորեցնել (to teach)

B. Translating Sentences

Translate the following sentences to Armenian using the simple past tense. Check your answers.

We have taught six lessons today.
You (plural) have entered into a covenant with God.
He has never spoken in front of many people.
I have found out the truth for myself.
He has been called of God.
We have promised to remember Him.
You (singular) have read one chapter.
I have not written in my journal today.
We have not forgotten about you (singular).

C. Common Errors

Translate the following sentences to Armenian using the simple past tense. Check your answers.

Դուք կարդա՞լ էք առաջին Նեփի:	Have you read 1 Nephi?
Ես գնալում եմ Պալմիրա:	I have gone to Palmyra.
Դու քո վկայությունն էք գրել:	You have written your testimony.
Նա Երևանից է գացել:	He has come from Yerevan.
Մենք թողնել ենք մեր հեռախոսը ավտոյի մեջ:	We have left our phone in the car.
Դու երբեք ծխել չես:	You have never smoked.

Ես Աստծո ձեռքը տեսնել եմ իմ կյանքում:	I have seen God's hand in my life.
Կարդա՞լ չէք գրքույկը, որը տալ ենք ձեզ:	Have you not read the pamphlet we gave you?
Ես զգալ եմ Սուրբ Հոգին մեր դասի ընթացքում:	I have felt the Spirit during our lesson.

D. Error Correction

Correct the following sentences using the simple past tense. Check your answers.

Այսօր, մենք դաս ենք պատրաստելու ձեր և ձեր կարիքների համար:	We have prepared a lesson today for you and your needs.
Դու ուխտ կապել ես Աստծո հետ:	You have made a covenant with God.
Նրանք երբեք կերել չեն խորոված:	They have not eaten khorovats before.
Ընտանիքը տալ է մեզ բոլոր նրանց ուտելիքը, որն ունեին:	The family has given us all of the food they had.
Իմանալ են ճշմարտությունը իրենք իրենց համար:	They've found out the truth for themselves.
Ես հիշեցել եմ քո անունը:	I have remembered your name.
Դու չե՞ս գնալ տաճար:	You haven't gone to the temple?
Մենք թողել ենք մեր ընտանիքները և գացել ենք Հայաստան:	We have left our families and come to Armenia.
Նրանք Քրիստոսի մասին վկայություն են ստանացել:	They have received a testimony of Christ.

E. Personal Activity

Write 10 sentences of your own using the simple past tense.

F. Companion Activity

Look at your planner for the past month. Explain to your companion what you did and at what times while using the simple past tense. Have your companion ask you questions about your week. Answer using the simple past tense.

G. Companion Activity

List the things you and your companion have done during your transfer together using the simple past tense. Name at least six activities. Ask a native speaker for feedback, such as whether or not it was easy to understand, and your pronunciation of the past tense of verbs. Talk about the same thing again applying their feedback. (Ex: My companion and I have visited Sister Lida. We have studied the language together.)

H. Companion Activity

Learn more about your companion. Write down and ask your companion 10 questions using the simple past tense to get to know him or her better. Be sure to ask your companion about things that you do not already know. Your companion should answer with the simple past tense. Ask your companion to correct your questions and then practice. Switch and have your companion ask you 10 questions to get to know you better. (Ex: Have you read all of the standard works before?)

Pluperfect Tense

Examples

I had learned some Armenian before serving a mission.

Ես մի քիչ հայերեն սովորել էի միսիա ծառայելուց առաջ:

He read the Book of Mormon all the way through, but he had already found out that it was true.

Նա ամբողջովին կարդաց Մորմոնի Գիրքը, բայց արդեն խնայել էր, որ ճշմարիտ էր:

We wanted to talk, but they had already left.

Մենք ուզում էինք խոսել, բայց նրանք արդեն գնացել էին:

Explanation

Pluperfect is used to indicate that something happened in the past, **before another event**. It is often used in storytelling; for example, “Armen was on his way to school, but he realized that **he had forgotten** his pencil.” Notice that Armen was doing something in the past (going to school), then pluperfect tense was used to signify something that had already happened previously (forgetting his pencil).

Forming the Pluperfect Tense

24a

The closest pluperfect tense construction in English is, “**I had (verb-ed).**” One way to understand pluperfect is that it is “double past.” The formation is identical to simple past tense, but with the past auxiliary verbs. To put a verb in pluperfect tense, **first put the verb in the aorist stem, and then add the appropriate past auxiliary verb.**

Actions

Aorist Stem*	
Verb Ending	Aorist Stem
-ել	-ել
-ալ	-ացել
-նել/չել	-ել
-անալ	-ացել
-ենալ	-եցել
-ցնել	-ցրել

Past Auxiliary Verbs	
էի	էինք
էիր	էիք
էր	էին

*See chapter 33b, “Irregular Verbs in the Simple Past Tense and Pluperfect Tense”.

Also see Appendix A, “1. Verb Conjugation Charts” for pluperfect tense verb charts.

Examples of Pluperfect Tense

I had read	Կարդալ	→	Կարդացել	+	էի	=	Կարդացել էի
She had written	Գրել	→	Գրել	+	էր	=	Գրել էր
They had passed	Անցնել	→	Անցել	+	էին	=	Անցել էին
You had taught	Սովորեցնել	→	Սովորեցրել	+	էիր	=	Սովորեցրել էիր
We had understood	Հասկանալ	→	Հասկացել	+	էինք	=	Հասկացել էինք
You had had	Ունենալ	→	Ունեցել	+	էիք	=	Ունեցել էիք

Note: Occasionally the auxiliary can come before the verb. See chapter 27c, “Auxiliary Verbs,” and 27d, “Questions.”

Negation

24b To negate pluperfect tense, **add a “չ” to the auxiliary verb and move it in front of the verb.**

Negation Examples

They hadn't seen	Չէին տեսել:
We hadn't been happy	Չէինք ուրախացել:
You hadn't run	Չէիր վազել:
He hadn't gone	Չէր գնացել:

Activities

A. Conjugating Words

Using the aorist stem, put each of the following verbs in pluperfect for all six conjugations. Check your answers.

լաց լինել (to cry)	շնչալ (to whisper)	կառուցել (to build)	ուղեկցել (to guide)	ներել (to forgive)
հիանալ (to admire)	դիմանալ (to bear/to withstand)	ներկայացնել (to represent/to present/to introduce)	անցնել (to pass)	սպասել (to wait)

B. Translating Sentences

Translate the following sentences to Armenian using the simple past tense. Check your answers.

She wanted to go to the market, but it had already been closed.

We called Armine in the morning to plan with her, but she had already gone.

I wanted to teach our lesson, but our investigator had not read the chapter we gave him.

You (plural) tried to open the gate, but it had already been locked.

They tried to calm Sergey down, but he had already become afraid.

C. Common Errors

On a separate sheet of paper, fix the common error in each sentence by correctly using the pluperfect tense. Check your answers.

Նրանք բնակվում էին:	They had inhabited.
Դու վերցնել չէիր:	You had not taken.
Ես տալ էի:	I had given.
Նա վստահում էր:	She had trusted.
Նրանք ընտրեցին:	They had chosen.
Նա չի պատրաստվել:	He had not prepared.
Մենք տեսնել էինք:	We had seen.
Ես կարդացել չէի:	I hadn't read.
Դուք սիրել էք:	You had loved.
Նրանք ուզանալ էին:	They had wanted.

D. Error Correction

On a separate sheet of paper, correct the following sentences using the pluperfect tense.

Մենք կարդալ էինք Լիահոնան:	We had read the <i>Liahona</i> .
Նրանք երգել էին օրհներգը:	They had sung the hymn.
Նա սկսեց էր ժպտալ:	He had begun to smile.
Ես ասել եմ Անժելիկին:	I had told Anjelik.
Նա գրել է գիրքը:	She had written the book.
Դու ընկնել էիր:	You had fallen.
Մենք օրինակ էինք տալ:	We had given an example.
Նրանք նախաճաշ ուտել չէին:	They hadn't eaten breakfast.
Նրանք հրեցին էին ավտոն:	They had pushed the car.
Դուք չփակեցիք խանութը:	You had not closed the store.

E. Personal Activity

Pick a grammar principle you want to master. Identify sentences in the Armenian Book of Mormon that display those principles. Try to reword phrases so they apply to your investigators, and use them that day. (Optional: Mark the sentences you've identified in the Book of Mormon.)

F. Companion Activity

Pick a story from the Book of Mormon. Tell it to your companion using pluperfect at least 10 times.

G. Companion Activity

Choose an investigator you are teaching. What are the commitments with which he or she is struggling? Think of a time in your life when you kept the same commitment. What helped you be obedient? Write down your experience with keeping that commitment. Use the pluperfect tense at least five times. Check your experience with your companion. As inspired, share your experience with your investigator to help him or her.

H. Companion Activity

With your companion, pick two or three grammar principles to work on (such as the pluperfect tense). Then pick a story from the Book of Mormon to act out. Practice acting and telling the story within five minutes. At the end, evaluate how well you acted out or told the story by your use of the pluperfect tense. Then, pick a different story to act out and tell.

Past Perfect Tense

Examples

This morning <u>we ran</u> .	Այս առավոտ մենք վազեցինք:
She <u>read</u> the Book of Mormon yesterday.	Նա կարդաց Մորմոնի Գրքից երեկ:
<u>Did you understand</u> that?	Հասկացա՞ր:
<u>Did you teach</u> her last week?	Սովորեցրեցի՞ք նրան անցած շաբաթ:
<u>I saw</u> him today.	Ես նրան տեսա այսօր:

Explanation

While past imperfective tense shows that something happened over time in the past, and simple past shows that something happened at some point in the past, **past perfect tense indicates that something happened at one specific point in time**. On a timeline, past perfect would be a single point on the line when something happened. In English, past perfect is usually expressed as, “**I (verbed).**”

Forming the Past Perfect Tense

In Armenian, **the verb is put in the preterite stem and then the appropriate past perfect ending is added to the end of the word.***

Preterite Stem*

Verb Ending	Preterite Stem
-ել	-եց
-ալ	-աց
-անալ	-աց
-ենալ	-եց
-ցնել	-ցր
-նել/չել	-----

Examples

Infinitive Verb	Verb in Preterite Stem (without endings)
սովորել (to learn)	սովորեց
կարդալ (to read)	կարդաց
հիանալ (to admire)	հիաց
մոտենալ (to come close)	մոտեց
վերջացնել (to finish)	վերջացր
փախչել (to escape/run away)	փախ

*See chapter 33c, “Irregular Verbs in the Past Perfect Tense.”

Also see Appendix A, “1. Verb Conjugation Charts” for past perfect tense verb charts.

Past Perfect Endings					
-ել, -ալ verbs		-անալ, -ենալ, -նել/չել verbs		-ցնել verbs	
ի	ինք	ա	անք	եցի	եցինք
իր	իք	ար	աք	եցիր	եցիք
-----	ին	ալ	ան	եց	եցին

Negation

25b

To negate past perfect tense, add a “չ” to the beginning of the verb. For example, “I did not start” would be “չսկսեցի.”

Examples of Past Perfect Tense

I learned.	սովորեցի
You (singular) didn't read.	չկարդացիր
He admired.	հիացավ
We got closer.	մոտեցանք
You (plural) didn't finish.	չվերջացրեցիք
They escaped.	փախան

Past Perfect Tense in the Present

25c

Armenians often use this tense for **something that is happening or happened just now**. For example, if someone is leaving a meeting, he or she may say, “(Ես) գնացի,” which literally means, “I went,” but the implied meaning is “I’m going now.” Another example is “հասկացա,” which means “I understood,” but could be implied to mean “I understand/I understood just now.”

Activities

A. Conjugating Verbs

Put the following verbs in the past perfect tense for all six conjugations. Check your answers.

վերջացնել (to finish)	դիմանալ (to bear/to withstand)	թռչել (to fly/to fly away)	փախչել (to run away/to flee/to escape)	փոխհատուցել (to compensate/to repay)
իշխել (to rule)	իջնել (to descend/to come down/to go down)	զզվել (to loathe/be disgusted)	զգալ (to feel)	վախենալ (to be afraid of)

B. Common Errors

On a separate sheet of paper, fix the common mistakes that most missionaries make by using the past imperfect tense. Check your answers.

Նա հաց ուտեց:	He ate bread.
Ես գացի տուն:	I came home.
Մենք իմացեցինք:	We found out.

Նրանք չէին գնաց եկեղեցի այս շաբաթվա մեջ:	They didn't go to church this week.
Ես հիշեցեի թո՛ւ ծննդյան օրը:	I remembered your birthday.
Նրանք թողեին նրանց բանալիները եկեղեցում:	They left their keys in the church.
Դուք դարձեցիք եկեղեցու անդամներ:	You became members of the Church.
Մենք ծառայելիք միասին Աջափնյակում:	We served together in Ajapnyak.
Աստված խոստեց Նոյին:	God promised Noah.

C. Error Correction

On a separate sheet of paper, correct the following sentences using the past perfect tense. Check your answers.

Ես չհամաձայնվել եմ:	I didn't agree.
Մենք գնեցինք մեր լսողի մոտ:	We went to our investigator's house.
Հիսուս Քրիստոսը քավել է մեր մեղքերը:	Jesus Christ atoned for our sins.
Ջոզեֆ Սմիթը թարգմացավ Մորմոնի Գիրքը:	Joseph Smith translated the Book of Mormon.
Երեցները երգացավ օրհներգերը:	The elders sang the hymns.
Դու գտնար ճշմարտությունը:	You (singular) found the truth.
Ալման հրեշտակ տեսնավ:	Alma saw an angel.
Արմանը չի վերցնեց գիրքը:	Arman didn't take the book.
Նրանք չեն կարդան գրքույկը:	They didn't read the pamphlet.
Դուք ինձ մոտացաք:	You (plural) came closer to me.

D. Reading Activity

Read Mosiah 14 in Armenian. Record all instances where the past perfect tense is used.

E. Listening Activity

Actively listen throughout the day for times when the past perfect is used. What is the context? What was the meaning of the sentence? Come up with 10 sentences using the past imperfect tense.

F. Personal Activity

For your next teaching appointment prepare a lesson around a person from the scriptures that would help your investigator overcome a concern. Describe the attributes and actions of this person as much as you can using the past perfect tense. For example, you can teach about what Captain Moroni, Nephi, Samuel, etc. did in the scriptures. This activity will help the scriptures come alive.

G. Companion Activity

With your companion, discuss how you obtained your testimonies about different gospel principles. Share at least three sentences for each principle that you discuss. Using the past perfect tense, describe your actions of what you did in order to receive the testimonies that you now have. Give each other feedback.

H. Companion Activity

Ask your companion to describe the day he or she got baptized. Write down five to seven phrases in which you hear your companion use a grammar principle, word, or figure of speech that you are not familiar with. If you are having a hard time following along, ask your companion to speak a little slower. Afterwards, ask your companion any questions you have about the phrases you wrote down. Then using the past perfect tense, practice telling your companion about the day you were baptized. Try to use any phrases you heard the member say that are applicable. Make plans to ask a member about the day he or she was baptized.

Imperative Mood

Examples

Armen, go home.	Արմեն, գնա՛ տուն:
Come here, elders!	Եկե՛ք այստեղ երեցներ:
Learn Armenian.	Հայերեն սովորե՛ք:
Don't drink!	Մի՛ խմեք:

Explanation

This chapter will explain the imperative mood along with its uses and negation. **The imperative mood is used to give commands.** Imperative mood may sound harsh/rude in English, but it is usually not rude in Armenian. It is used very commonly and is not harsh/rude unless made to sound that way on purpose. **There are two forms of the imperative mood: singular (informal), and plural (or formal).**

Forming the Imperative Mood

To form the imperative mood, **change the verb ending and add a new ending.** For each verb ending, follow the chart below to either remove the ending or put the verb through the preterite stem. Then add the appropriate singular/informal or plural/formal ending.

Verb Ending	Stem Ending	Singular Endings	Plural Endings
-ել	None (remove -ել)	-իր/ի*	-եք
-ալ	Singular: remove "-ալ" Plural: Preterite	-ա	-եք
-անալ	Preterite	-իր	-եք
-ենալ	Preterite	-իր	-եք
-ցնել	Preterite	-ու	-եք
-նել/չել	Preterite	-իր	-եք

*Note that the grammatically correct -ել singular ending is "իր," but in common speech **Armenians more often use the ending "ի."** For example, instead of saying "գրիր," Armenians often say "գրի." The exception to this is in prayers. They almost always use the "իր" ending when addressing God.

Examples

Sit down!	Նստի՛:/Նստի՛ր: or Նստե՛ք:
Read.	Կարդացի՛ր: or Կարդացե՛ք:
Become happy.	Ուրախացի՛ր: or Ուրախացե՛ք:
Come closer!	Մոտեցի՛ր: or Մոտեցե՛ք:
Teach.	Սովորեցրու՛: or Սովորեցրե՛ք:
Descend/get out!	Իջի՛ր: or Իջե՛ք:

Negation

26b To negate in the imperative mood, **simply add “վի” as a separate word before the command.** This is the equivalent of the English word “**don’t.**”

Negation Examples

	Singular	Plural
Don't go!	Մի՛ գնա:	Մի՛ գնացեք:
Don't run!	Մի՛ վազի՛ր:	Մի՛ վազեք:

Also see Appendix A, “2. Mood Conjugations” for imperative mood conjugation charts.

Irregular Verbs in the Imperative Mood

Note that there are many irregular verbs in the imperative mood. They are commonly used and must be memorized. A chart of the irregulars is provided below.

Infinitive	Meaning	Singular Imperative	Plural Imperative
անել	to do	արա՛	արե՛ք
առնել	to buy/to take	ա՛ռ	առե՛ք
ասել	to say	ասա՛	ասե՛ք
բերել	to bring	բե՛ր	բերե՛ք
գալ	to come	արի՛	եկե՛ք
դառնալ	to become	դարձի՛ր	դարձե՛ք
դարձնել	to make/to cause to become	դարձո՛ւ	դարձե՛ք
դնել	to set	դի՛ր	դրե՛ք
ելնել	to leave/to get up	ելի՛ր	ելե՛ք
թողնել	to let/to leave/to allow	թո՛ղ	թողե՛ք
լինել	to be	եղի՛ր	եղե՛ք
լվանալ	to wash	լվա՛	լվացե՛ք
տալ	to give	տո՛ւր	տվե՛ք
տանել	to take/to carry	տա՛ր	տարե՛ք
տեսնել	to see	տե՛ս	տեսե՛ք
ուտել	to eat	կե՛ր	կերե՛ք

Activities

A. Common Errors

On a separate sheet of paper, fix the common mistakes that most missionaries make by using the past imperative mood. Check your answers.

Անցնե՛ք:	Pass!/Cross! (plural)
Մասնակցնի՛ր:	Participate! (singular)
Զլացի՛ր:	Don't cry. (singular)
Ժպտի՛ր:	Smile! (singular)

Մի ծիծաղի՛ր:	Don't laugh! (plural)
Դու ցույց կտա՞ս ինձ:	Will you show me?
Նրան մի՛ ասա:	Don't tell him!
Կե՛ր ազիզ ջան:	Eat, dear!
Կտամ գիրքը, որ կարդա:	I will give the book so he can read it.
Լսի՛ր, ես խոսում եմ:	Listen, I'm talking!

B. Differentiation

Circle the following sentences that use the imperative mood. Then, on a separate sheet of paper, change the remaining sentences to include imperative mood. Check your answers.

Ապաշխարե՛ք և ծառայե՛ք Աստծուն:	Repent and serve God.
Օրհնի՛ր մեզ խաղաղությամբ:	Bless us with peace.
Դու կուսումնասիրես, որ իմ դասն անցնես:	You will study so that you pass my class.
Տաս պատվիրանները պահենք:	We need to keep the ten commandments.
Դու չես բերի իմ գիրքը:	You won't bring my book.
Դու ցույց կտա՞ս ինձ:	Will you show me?
Նրան մի՛ ասա:	Don't tell him!
Կե՛ր ազիզ ջան:	Eat, dear!
Կտամ գիրքը, որ կարդա:	I will give the book so he can read it.
Լսի՛ր, ես խոսում եմ:	Listen, I'm talking!

C. Error Correction

On a separate sheet of paper, correct the following commands using the imperative mood. Check your answers.

Դառնա՛:	Become! (singular)
Զվերցնի՛:	Don't take! (singular)
Փորցնե՛ք:	Try! (plural)
Ակնկալելի՛ր:	Expect! (singular)
Փոխանցնի՛ր:	Transfer/pass along! (singular)
Կարդա՛ք:	Read! (plural)
Զես նայ՛ի:	Don't sit! (singular)
Բացնե՛ք:	Open! (plural)
Ուրախանա՛ք:	Be happy! (plural)
Ստեղծնե՛ք:	Create! (plural)

D. Reading Activity

Read 3 Nephi 13 in Armenian. Mark the instances in each verse where the imperative mood is used.

E. Writing Activity

Write 10 sentences using the imperative mood. Write five of the sentence as normal commands, and the other five as negated commands. Have your companion review your sentences.

F. Personal Activity

Pick an important principle of the gospel or a key part of a lesson that your investigators are struggling with. Write a paragraph on it, using the imperative mood at least three times. Remember to be bold, but loving. You can repeat this activity as many times as you would like, changing the difficulty and length of the command as you wish.

G. Companion Activity

Think of one of your investigators who is preparing for baptism, but struggling with commitments. Have your companion play the role of that investigator. Practice telling him or her what to do before he or she is baptized and why, as well as what will happen when he or she is baptized. Focus on appropriately using the imperative mood to help prepare your investigator for baptism. Be bold but loving. Get feedback on how well you used the imperative mood.

Review: Actions and Events

This review will help you see how well you have learned the material in the previous section. It will also help you evaluate your ability to apply several different grammar principles you have learned in performing the following function:

Asking About and Describing Actions and Events

Nominative Case	Instrumental Case	Simple Future Tense	Pluperfect Tense
Accusative Case	Simple Present Tense	Future Perfect Tense	Past Perfect Tense
Dative Case	Past Imperfect Tense	Simple Past Tense	Imperative Mood
Ablative Case			

Activities

A. Error Correction

On a separate sheet of paper, rewrite the paragraph below, correcting the four errors in it. Check your answers.

Եկեղեցի մեջ, կազմակերպել էինք ճյուղի միջոցառում: Այն անցկացրեցինք մոտակա այգում: Երեխաներին վազում էին խոտի մեջ: Մեծահասակները հանգստանում էին ծառերի տակ, իսկ երիտասարդները խաղահրապարակում սպորտային մրցումներ էին կազմակերպել: Երեկոյան մեծ բավականություն ստացած բոլորը վերադարձանք տուն:

B. Error Correction

On a separate sheet of paper, rewrite the paragraph below, correcting the four errors in it. Check your answers.

Եկեղեցում մեր ճյուղի նախագահին ժողով անցկացրեց Օժանդակ Կազմակերպությունների նախագահներով: Նա ցանկանում էր, որ երեցների քվորումի նախագահն որոշ հարցերի վերաբերյալ օգնի Սփոփող Միության նախագահին: Ճյուղի նախագահին ասեցին նաև, որ ավելի արդյունավետ կլինեք, եթե Երիտասարդ Տղաների նախագահին նույնպես համագործակցի Երիտասարդ Կանանց նախագահի հետ: Երիտասարդ Կանանց նախագահին առաջարկեց իրենց օգնությունը Երեխաների Միությանը, որովհետև Երեխաների Միության նախագահին նոր է կանչվել: Ճյուղի Նախագահին շնորհակալություն հայտնեց բոլորից և ասեց, որ միայն այսպես աշխատելով կարող են հասնել լավագույն արդյունքների:

C. Companion Activity

Describe to your companion all the different events that have taken place in the past few days. Describe where you went, the investigators or members you met with, and other events. Try to use all of the tenses taught in this section.

D. Personal Activity

Write a paragraph for your journal in Armenian, describing the actions you're currently taking to help one of your investigators progress towards baptism or to help an inactive member become active again. Be sure to use several different cases and tenses that you have learned in the previous chapters.

E. Companion Activity

Translate the following words, put them into the ablative case, and practice using them in sentences with your companion.

wife	house
branch president	seven
car	dog

F. Personal Activity

On a separate sheet of paper, put the following words in the nominative case and write a few sentences using all of them. Have your companion review your sentences.

commandment	song	apostle	child
scriptures	lesson	calling	missionaries
church	language	dream	heart

G. Companion Activity

Choose a Christlike attribute and explain to your companion, using the dative case at least five times, why you believe that specific attribute is the most important for you to work on this week.

Narrating Experiences and Telling Stories

Purpose

This function will help you to tell stories and recount events; for example, what happened to Joseph Smith during the First Vision or what you did to find out the Book of Mormon was true. The grammar principles in this section are targeted at helping you perform these functions. Below are examples of the types of things you will be able to express with the grammar in this function.

- Joseph Smith **wanted** to know the truth but did not know how. (Irregulars)
- When I prayed about the **Book of Mormon**, I felt the Spirit. (Fleeting Vowels)
- **Because of a new missionary, this family found the gospel.** (Miscellaneous)
- **He bore** his testimony, and **I listened.** (Word Endings)
- **No sin is unforgivable.** (Double Negatives)
- I know the gospel is true because **I have been converted.** (Passive Voice)
- Teach them **what** they need to know. (Relative Pronouns)
- **I went to the store.** (Motion Verbs)
- **Reading** the Book of Mormon is essential for conversion. (Gerunds)
- We were walking **with** Hayk to the church. (Prepositions and Postpositions)

Application

Below is a list of doctrinal points that these grammar principles will help you teach, as well as some common missionary tasks that they will help you perform. This list is not comprehensive; it is meant to help you think about how you can use the grammar in real situations. In parentheses next to each point are some sample questions that you can ask yourself to help you think about how to apply the grammar.

Doctrines from the Lessons

- The Savior's Earthly Ministry (What did Christ do while on the earth?)
- The Great Apostasy (What happened during the Apostasy? What caused it to happen?)
- Pre-Earth Life (Why did we decide to come to earth? What options did we have before this life?)
- The Atonement (Why is the Atonement so significant? What do you know about Christ's Atonement?)
- The Restoration of the Gospel (When did the Restoration take place? Who brought about the Restoration?)
- Endure to the End (What are some ways we can endure to the end? What are some things that you have done to endure to the end?)

Tasks from the *Missionary Vocabulary and Phrases Book*

- Follow Up on Commitments (Did they keep the commitment? Why or why not?)
- Share an Experience (What has happened in your life to help you know the truth?)
- Teach about the First Vision (Why is the First Vision significant?)
- Share your testimony (How do you know that the gospel is true?)
- Tell a story from the Book of Mormon (Why is that story so important? In your opinion, why was it included in the Book of Mormon?)

Word Order

Examples

You are a <u>missionary</u> .	<u>Միսիոներ</u> ես դու:
They <u>speak</u> Armenian.	<u>Խոսում</u> են Հայերեն:
<u>Who</u> are they?	<u>Ովքե՞ր</u> են:
Show me <u>the book</u> .	<u>Գիրքը</u> ցույց տուր ինձ:

Explanation

In Armenian, word order is used primarily for emphasis. In English, word order can change the actual meaning of a sentence (“Armen helped Karine” vs. “Karine helped Armen” are two completely different sentences), but in Armenian words can be (mostly) moved around in any way and **the meaning of the sentence will be the same, because the cases will show the relationship between the words**. Word order can be difficult to understand, and is **best learned by listening to Armenians** and how they use word order in different situations. Think about the context when they use word order in a different way than normal, and try to imitate the way they say it. **Although incorrect word order will typically still be understood correctly, it may cause confusion and distract and detract from the impact of the sentence.**

Forming Word Order

Emphasis

27a Typically, the word at the beginning of the sentence is the emphasis.

Examples

I'm reading <i>The Book of Mormon</i> , not the Pearl of Great Price.	<u>Մորմոնի</u> Գիրքն եմ կարդում, ոչ թե Թանկագին Մարգարիտ:
<i>Nephi</i> is my favorite prophet in the Book of Mormon.	<u>Նեփին</u> իմ ամենասիրած մարգարեն է Մորմոնի Գրքում:
They can't help <i>me</i> .	<u>Ինձ</u> չեն կարող օգնել:
Where are <i>you</i> going?	<u>Դուք</u> որտե՞ղ եք գնում:

Typical Word Order

27b In English, the normal word order of a simple clause is subject, verb, object. For example, “Maria wrote a letter.” **In Armenian, although the word order is relatively free, the most common word order is subject, object, verb.** So, in a simple Armenian clause, whether in a statement, question, or command, the conjugated verb normally comes at the end of the sentence or clause.

Examples

I <u>have</u> time.	Ես ժամանակ <u>ունեմ</u> :
<u>Don't</u> you <u>have</u> money?	Դու դրամ <u>չունե՞ս</u> :

In other words, the verb will often be the last word in the sentence. **Note** how in the example above “ժամանակ” comes before “ունեմ,” which is the most common and natural word order for that sentence.

Auxiliary Verbs

27c

The auxiliary verb used with **state of being** typically falls at the **end of the sentence**.

Examples

Aram <u>is</u> Armenian.	Արամը <u>հայ է</u> :
John <u>is not</u> Armenian.	Ջոնը <u>հայ չէ</u> :

In sentences where the action is emphasized, the regular subject, object, verb order with the auxiliary in the final position is most common. However, in the negative counterpart of the same sentence, the word order is inverted, and the auxiliary comes before the participle.

Examples

We <u>are</u> talking.	Մենք <u>խոսում ենք</u> :
You <u>are not</u> listening.*	Դուք <u>չեք լսում</u> :

*Compare the word order here in English and Armenian. **Note** that it is **different when affirmative, but similar when negative**.

Depending on the emphasis of the sentence, the auxiliary verb may change places. However, if it is negative, it always comes before verb (or in state of being, after the adjective or noun).

Examples

They are reading (general statement).	Նրանք <u>խոսում են</u> :
<i>They</i> are reading (emphasis on “they”).	Նրանք <u>են</u> խոսում:
We aren’t coming (general statement).	Մենք <u>չենք</u> գալիս:
<i>We</i> aren’t coming (emphasis on “we”).	Մենք <u>չենք</u> գալիս: (stays the same)

Narrating

Questions

27d

When asking questions, **the question word comes first, followed by the auxiliary verb**, then by the rest of the question. (**Note:** The pronoun may come before the question word, but since it is optional, it may be left out.) Typically, the answer follows that same format with the subject first, followed by the auxiliary verb, then by the rest of the question.

Examples

Question		Answer	
Where are you going?	(Դու) ո՞ւր ես գնում:	I am going <i>home</i> .	(Ես) տուն եմ գնում:
Who is not asking?	Ո՞վ չի հարցնում:	<i>Anna</i> is not asking.	Աննան չի հարցնում:
Who was writing?	Ո՞վ է գրում:	<i>I</i> was writing.	Ես էի գրում:
What were you writing?	(Դու) ի՞նչ էիր գրում:	<i>I</i> was writing <i>a letter</i> .	(Ես) նամակ էի գրում:
To whom were you writing?	(Դու) ո՞ւմ էիր գրում:	<i>I</i> was writing <i>to you</i> .	(Ես) քեզ էի գրում:
Who is going to come?	Ո՞վ է գալու:	<i>He</i> is going to come.	Նա է գալու:
How is he going to come?	(Նա) ո՞նց է գալու:	<i>He</i> is going to come <i>by foot</i> .	(Նա) ոտքով է գալու:
When is he going to come?	(Նա) ե՞րբ է գալու:	<i>He</i> is going to come <i>today</i> .	(Նա) այսօր է գալու:

Activities

A. Differentiation

Circle the sentence in each set below that best portrays the meaning emphasized in the English translation. Check your answers.

Ես սիրում եմ քեզ: vs. Ես քեզ եմ սիրում:	I love <i>you</i> .
Դու գալիս ես տուն: vs. Դու տուն ես գալիս:	You are coming home. (General statement)
Մենք թողնում ենք գիրքը: vs. Մենք գիրքն ենք թողնում:	We are leaving <i>the book</i> .
Նրան են սպասում: vs. Սպասում են նրան:	They are waiting for <i>him</i> .
Չէ, մենք քայլում ենք Կարինեի տուն: vs. Չէ, մենք Կարինեի տուն ենք քայլում:	No, we are <i>walking</i> to Karine's house.
Ինձ ցույց տուր օրագիրը: vs. Օրագիրն ինձ ցույց տուր:	Show me <i>the journal</i> .
Ձեր ընտանիքում, քան ի հոգի եք: vs. Քան ի հոգի եք ձեր ընտանիքում:	How many people are there in your family? (General statement)
Նա մկրտելու է Մարտունին: vs. Նա Մարտունին է մկրտելու:	He is going to baptize <i>Martun</i> .
Լույսն անջատիր: vs. Անջատիր լույսը:	Turn off the lights. (General statement)

B. Differentiation

What question does each sentence below answer? Check your answers.

Խանութ կգնամ:	Ինձ տուր:
Մենք կհանդիպենք Բեյլային:	Ես եմ հավատում:
Հոփսիսիմեին ենք սպասում:	Քեզ եմ կարոտում:
Ուզում եմ ուրիշներին ծառայել:	Դու ես ամենալավը:
Պետք է տուն գնամ:	Ինձ եք լսում:

C. Common Errors

On a separate sheet of paper, fix the word order in each Armenian sentence according to the emphasis in each English sentence. Check your answers.

Աստծո որդին Քրիստոսն է:	God's Son is <i>Christ</i> .
Դրանք իմ սուրբ գրություններն են:	Those are <i>my</i> scriptures.
Որտե՞ղ եք գնում:	Where are <i>you</i> going?
Մեր այցելությունը ժամը 7:00-ին է:	Our appointment is <i>at 7:00</i> .
Դա քոնն է:	That's <i>yours</i> .
Գալիս է նա:	<i>He</i> is coming.
Կօզնե՞ս ինձ:	Will you help <i>me</i> ?
Մենք եկել ենք Ամերիկայից:	We came from <i>America</i> .
Ես պետք է իմանամ ինքս իմ համար:	I need to know for <i>myself</i> .
Ես փնդրում եմ պատասխաններ:	I am searching for <i>answers</i> .

D. Error Correction

On a separate sheet of paper, fix the word order in each Armenian sentence according to the emphasis in each English sentence. Check your answers.

Չէ, սագում է քեզ կարմիր սվիտերը:	No, <i>the red sweater</i> looks good on you.
Ամենալավ գիրքն այս գիրքն է:	<i>This</i> book is the best book.
Նայեք ինձ:	Watch <i>me</i> .
Ես կկարդամ այս գլուխը:	I'm going to read <i>this</i> chapter.
Մենք խոսելու ենք ապաշխարության մասին:	We are going to talk about <i>repentance</i> .
Ես խոսում եմ հայերեն:	I speak <i>Armenian</i> .
Նրանք ապրում են Գյումրիում:	They live in <i>Gyumri</i> .
Պիտի լսես:	<i>You</i> should listen.
Աստծո տունը տաճարն է:	<i>The temple</i> is God's house.

E. Personal Activity

Analogies are an effective teaching tool. Create a list of things that are common in a culture that speaks the mission language. Ask your companion or a native speaker for ideas for analogies to make teaching a little more clear. Pay attention to word order, especially when listening to ideas from the native speaker.

F. Companion Activity

Read 3 Nephi 13 in Armenian. Notice the word order of each sentence. Why is the sentence ordered like it is? How does word order affect the meaning of the sentence? Discuss with your companion.

G. Companion Activity

With your companion, identify three members you would like to encourage to do missionary work. Prepare a short message to share with them about missionary work, then explain that you would like to help them in their missionary efforts. Then, plan to help the member identify 1. who they would like to share the gospel with, 2. how they will share the gospel with that person, 3. when and where they will share the gospel with that person, and 4. when you can call them to follow up with them on how it went. Focus on the sentence structure and appropriate word order when identifying each task. You may consider writing down a plan for the member on a piece of paper or roleplaying with them how they will invite the person to hear the gospel.

H. Companion Activity

With your companion, make plans to visit the bishop and ask which family he would like you to help prepare to go to the temple and be sealed. Focusing on grammar and words that you struggle with, prepare four questions that you could ask him to find out where the family is on their spiritual journey. Make plans to learn how he would like you to help them prepare to enter the temple. Pay attention to the word order of your sentences. Then, make plans find out if there are any other members he would like you to visit, or anything else you can do for him.

Word Endings

Examples

root word meaning “live,” “inhabit,” or “dwell”	բնակ
apartment (place of dwelling)	բնակարան
apartment (adjective, for example, “apartment work”)	բնակարանային
inhabitable	բնակելի
to populate	բնակեցնել
inhabitant	բնակիչ
population	բնակչություն
to inhabit/dwell	բնակվել

Explanation

The purpose of this chapter is to provide insight to word endings in Armenian. Many words in Armenian are constructed by taking a root word and adding an ending. Endings will indicate whether the word is a noun, verb, adjective, etc.; therefore, this chapter will be organized according to the type of ending.

Recognizing Word Endings

When you learn the roots to many words, it becomes easier to understand the meanings of new words simply based on knowing their roots. **Note** that a root may slightly change when an ending is added. Also note that endings are often attached with the letter “ա.”

Adjective Endings

28a

Adjective Ending	Definition/Use	Example	Explanation
ազիւն	intensifies adjective	թանկազիւն (precious/dearest)	թանկ(expensive) + ազիւն
ագոյւն	superlative (“the most”)	լալագոյւն (best)	լալ (good) + ագոյւն
ալի	infinitive to adjective	հասկանալի (understandable)	See chapter 28k, “Verb-able Participle”
ած	perfective adjective	ցանկացած (desired)	See chapter 28g, “Completed Participle”
ակ	descriptive adjective	միայնակ (sole, alone)	միայն (only) + ակ
ակա	existential or locational adjective	ենթակա (subject to)	--
ական	relational adjective (very common)	հայկական (Armenian)	--
ակի	characteristic	հոգնակի (plural)	--
ային	-al, -ic, related to (very common)	մշակութային	մշակութ (culture) + ային
ան	having, endowed with (rare)	բաժան (separate, apart)	--
անի	having, endowed with	երկողմանի (two sided)	երկու (two) + կողմ (side) + անի

Narrating

Adjective Ending	Definition/Use	Example	Explanation
ավետ	abundant in, having plenty of	արդյունավետ (effective)	արդյուն(ք) (effect) + ավետ
ավոր	having a characteristic	գլխավոր (main, principal)	գլուխ (head) + ավոր
ավուն	-ish, a little, somewhat	երկարավուն (long-ish, oblong)	երկար (long) + ավուն
ատ	-less, lacking in	կիսատ (half-done, incomplete)	կես (half) + ատ
արար	-ive, -some, -ory	ստեղծարար (creative)	ստեղծել (create) + արար
արդ	in the form or shape of	գմբեթարդ (dome-shaped)	գմբեթ (dome) + արդ
ացու	readiness or suitability for	մահացու (mortal)	մահ (death) + ացու
ե	made of a given material	փայտե (wooden)	փայտ (wood) + ե
ելի	infinitive to adjective	նկատելի (noticeable)	See chapter 28k, "Verb-able Participle"
եղ	having or abundant in	ուժեղ (strong)	ուժ (strength) + եղ
եղեն	made of a given material	ոսկեղեն (golden)	ոսկի (gold) + եղեն
ենի	characteristic of or related to	մայրենի (maternal)	մայր (mother) + ենի
ի	characteristic or quality	ջրի (watery, liquid)	ջուր (water) + ի
իկ	descriptive adjective	ջրիկ (watery, liquid)	ջուր (water) + իկ
ին	derivational, reinforced, intense	միջին (middle)	մեջ (in) + ին
իչ	causative adjective	գրավիչ (attractive)	գրավել (to attract) + իչ
իք	verbal adjective or future gerund participle	գալիք (coming, next)	գալ (to come) + իք
լիկ	diminutive/affectionate (very common)	ձախլիկ (left-handed)	ձախ (left) + լիկ
կոտ	having or prone to	ամաչկոտ (shy)	ամաչել (to be ashamed) + կոտ
յա	relational, duration of time, made of	առօրյա (daily); փայտյա (wooden)	--
յալ	verbal adjective	միացյալ (united)	from միանալ (to unite)
յան	relative adjective	Ամերիկյան (American)	--
ող	progressive relative verbal participle	աշխատող (working)	See chapter 28h, "Ongoing Participle"
ովի	characteristic	վճարովի (due, payable)	վճարել (to pay) + ովի
ոտ	having or prone to	արևոտ (sunny)	արև (sun) + ոտ
որդ	stative	նախորդ (previous, former)	նախ (before) + որդ
ոց	attributive (rare)	Հայոց (Armenian)	Հայ (Armenian) + ոց
պատիկ	frequency (rare)	եռապատիկ (triple)	եռ- (three) + պատիկ
ված	passive past participle (very common)	մկրտված (baptized)	See chapter 28g, "Completed Participle"
ու	descriptive	ազդու (influential, effective)	ազդել (to influence) + ու
ուկ	intensive	հատուկ (special, specific)	--
ուն	having or endowed with	իմաստուն (wise)	իմաստ (meaning) + ուն
ուտ	having or being in abundance	ջղուտ (stringy, sinewy)	ջիղ (sinew) + ուտ

Noun Endings

28b

Noun Ending	Definition/Use	Example	Explanation
անոց	“place of __”; measure/value (very common)	հյուրանոց (hotel); րոպեանոց (taking a minute)	հյուր (guest) + անոց; րոպե (minute) + անոց
ան	means/instrument or place noun	նշան (sign, mark)	նշել (to sign/mark) + ան
ակ	derivational, diminutive; agent/ result	ցուցակ (list, roll); պահակ (guard)	From ցույց (show); պահել (to keep) + ակ
ած	result of action	հիվանդացած (victim, person made sick)	See chapter 28g, “Completed Participle”
ածո	result of action	պահածո (canned foods)	պահել (to keep) + ածո
ածու	result of action	հավաքածու (collection)	հավաքել (to gather) + ածու
անակ	result of action	մրցանակ (prize, award)	մրցել (to compete) + անակ
անք	result/product of action, collec- tive noun	աշխատանք (work, job)	աշխատել (to work) + անք
արան	location noun (very common)	բնակարան (apartment)	բնակվել (to reside) + արան
արեն	language name	չինարեն (Chinese)	--
արք	result of action	գործարք (business, agreement)	գործել (to work) + արք
ացի	resident, participant of (very common)	Ամերիկացի (American)	Ամերիկա (America) + ացի
եղեն	material of which an object is made	բանջարեղեն (vegeta- bles)	բանջար (greens) + եղեն
ենի	useful plants and trees	տանձենի (pear tree)	տանձ (pear) + ենի
ենք	family names, collective noun	Արմենենք (Armen’s family)	See chapter 37o, “Family Names in Cases”
երեն	language name (very common)	ռուսերեն (Russian)	ռուս (Russian person) + երեն
եցի	resident, participant of (very common)	Գյումրիեցի (Resident of Գյումրի)	--
իկ	agent; diminutive or affection noun (very common)	մարտիկ (soldier); աստղիկ (small star), քույրիկ (little sister)	մարտ (battle) + իկ; աստղ (star) + իկ քույր (sister) + իկ
իչ	agent or instrument noun (very common)	ուսուցիչ (teacher)	ուսուցանել (to teach) + իչ
իք	noun formative	բարիք (goodness/ kindness)	բարի (kind) + իք
կից	co-, fellow-, mutual participant	մրցակից (competitor)	մրցել (to compete) + կից
մունք	summarize an action	ասմունք (recitation)	ասել (to say) + մունք
յակ	unit of time, numerical	երկյակ (double)	երկու (two) + յակ
յան	family name (very common)	--	--
յուն	onomatopoetic noun	հնչյուն (sound)	հնչել (to sound) + յուն
ող	agent noun	գրող (writer)	See chapter 28h, “Ongoing Participle”
ոնք	collective relationship or action noun	ձերոնք (you and yours); զարթոնք (discarding)	See chapter 37dd “Մերոնք and Ձերոնք”; թափել (to throw out) + ոնք
որդ	agent, doer of an action	վարորդ (driver)	վարել (to drive) + որդ

Noun Ending	Definition/Use	Example	Explanation
ng	instrumental, onomatopoeic; "place of _"	բզզոց (buzzing); գերեզմանոց (cemetery)	բզզել (to buzz) + ng; գերեզման (grave/tomb) + ng
պահ	keeper, occupation noun	հաշվապահ (accountant)	հաշիվ (account) + պահ
պան	keeper, occupation noun	ձիապան (horseman)	ձի (horse) + պան
պանակ	holder, carrier	թղթապանակ (folder)	թուղթ (paper) + պանակ
ստան	country; location noun	Չինաստան (China) այգեստան (vineyard)	-- այգի (garden) + ստան
ված	result of action	գոհված (casualty)	See chapter 28g, "Completed Participle"
վածք	result of action	ունեցվածք (property/ possessions)	ունենալ (to have) + վածք
վար	leader, driver	ղեկավար (leader)	ղեկ (helm) + վար
վոր	person associated with	թագավոր (king)	թագ (crown) + վոր
ու	agent noun	այցելու (visitor)	այցելել (to visit) + ու
ուրյուն	abstract, collective, or action noun (very common)	ուրախություն (happi- ness)	ուրախ (happy) + ուրյուն
ուկ	derivational; diminutive	թափուկ (garbage/trash) գայլուկ (cub, baby wolf)	թափել (to throw out) + ուկ; գայլ (wolf) + ուկ
ուհի	feminine noun	ուսուցչուհի (female teacher)	ուսուցիչ (teacher) + ուհի
ում	verbal noun (very common)	բացում (opening, inau- guration)	բացել (to open) + ում
ույթ	abstraction, collection, process noun	երևույթ (phenomenon, apparition)	երևալ (to appear) + ույթ
ույկ	diminutive	գրքույկ (pamphlet, booklet)	գիրք (book) + ույկ
ույց	result of action	սառույց (ice)	սառչել (to freeze) + ույց
ույք	derivational	հաճույք (pleasure/joy)	հաճելի (pleasant) + ույք
ունդ	derivational	ծնունդ (birth)	ծնել (to birth) + ունդ
ունք	derivational	սկզբունք (principle, basic point)	սկիզբ (beginning) + ունք
ուստ	result, impact of action	կորուստ (loss, damage)	կորել (to be lost) + ուստ
ուտ	being full of what the root word implies	ծիրանուտ (apricot orchard)	ծիրան (apricot) + ուտ
ուրդ	collective or action noun	խառնուրդ (mixture)	խառնել (to mix) + ուրդ
ք	wide variety of nouns	կամք (will)	--

Adverb Endings

Adverb Ending	Definition/Use	Example	Explanation
ապես	-like, -ly, compound stem (very common)	մեծապես (greatly, for the most part)	մեծ (great/large) + ապես
աբար	manner (very common)	զաղտնաբար (secretly)	զաղտնի (secret) + աբար

Adverb Ending	Definition/Use	Example	Explanation
ակի	manner	հաճախակի (frequently)	հաճախ (frequent) + ակի
իցս	frequency (rare)	բազմիցս (frequently)	--
ովին	manner	ամբողջովին (completely)	ամբողջ (complete) + ովին
որեն	-ly (very common)	արագորեն (quickly)	արագ (quick) + որեն
ոք	-ly	ցավոք (unfortunately)	ցավ (pain) + ոք
ուրթյամբ	instrumental form (very common)	ուրախությամբ (happily/through happiness)	See chapter 18, "Instrumental Case"
ուստ	origin (rare)	ներքուստ (internally)	ներք (inside) + ուստ
ուց	time	հնուց (of old, formerly)	հին (old) + ուց

28d Common Prefixes

Several words have the following prefixes. Knowing prefixes can help you identify the meaning of an unknown word. **Note** that roots are often connected with prefixes by using the letter "ա."

Prefix	Definition/Use	Example	Explanation
ան-	"un-" or "non-"	անհասանելի (unreachable)	ան + հասանելի (reachable)
անդր-	"trans-," before	անդրաշխարհ (the other world, beyond)	անդր + աշխարհ (world)
արտա-	out	արտասահման (foreign, over-seas)	արտա + սահման (border)
բազմա-	many	բազմաթիվ (numerous)	բազմա + թիվ (number)
գեր-	superior, exceeding	գերաճել (to overgrow)	գեր + աճել (to grow)
ենթ-	"sub-," subject to	ենթարկվել (to submit to)	--
ընդ-	towards, altogether	ընդգրկել (to envelope, to cover)	ընդ + գրկել (to hug)
ինք-	self, one's own	ինքնավստահություն (self-trust, self-confidence)	ինք + վստահություն (trust)
կանխ-	"fore-," in advance	կանխագուշակել (to foretell, to predict)	կանխ + գուշակել (to guess)
հակա-	contradiction/negativity	հակասել (to oppose)	--
համ-	signifies togetherness, "co-"	համընկնել (to coincide with)	համ + ընկնել (to fall)
հանր-	public, general	հանրախանութ (department/general store)	հանրա + խանութ (store)
հեռ-	long distance, far	հեռատես (far-sighted)	հեռ + տես (see)
միջ-	"inter-," "mid-"	միջանցք (corridor)	միջ + անցք (passage)
նախ-	"before" or "pre-"	նախաճաշ (breakfast)	նախ + ճաշ (meal)
ներ-	internal	ներդնել (to insert, to invest)	ներ + դնել (to set, to put)
շրջ-	area, regional	շրջակայք (environment, neighborhood)	շրջ + կայք (property, estate)
չ-	"un-," "non-"	add to verbs to negate	--
վեր-	up, upward	վերնահարկ (upper floor)	վեր + հարկ (floor, level)
վեր(ա)-	"re-"	վերածնունդ (rebirth)	վերա + ծնունդ (birth)
փոխ-	signifies changes	փոխարինել (to substitute)	--

Forming Verbs

Verb Endings

All verbs, in their infinitive form, have one of the following endings.

Verb Ending	Description
ել	Standard ending
ալ	Standard ending
ենալ	The only important distinction is that there are three irregular verbs with this ending (գիտենալ, ունենալ, ուզենալ).
անալ	Means “to become.” For example, adding “անալ” to the root word “ուրախ” (“happy”) makes “ուրախանալ,” meaning “to become/be happy.”
ցնել	Means “to cause/to cause to become” For example, adding “ացնել” to the root word “ուրախ” (meaning “happy”) makes “ուրախացնել,” meaning “to cause to become happy.”
նել/չել	Often irregular, and it is worth noting that Armenians will often pronounce “չել” verbs as if they have “նել” endings. For example, they will typically say “փախնել” instead of “փախչել” because the former is easier to say.
վել	Standard passive ending
ացվել/եցվել	Passive endings for ալ, անալ, and ցնել verbs

There are several verbs which come from nouns or adjectives. See examples below. Note that fleeting vowels apply (See chapter 29b, “Becoming a Verb,” for more information).

Examples of Verbs Formed from Nouns or Adjectives

Noun	→	Verb
շունչ (breath)	→	շնչել (to breathe)
անձրև (rain)	→	անձրևել (to rain)
պատիժ (punishment)	→	պատժել (to punish)
Adjective	→	Verb
տխուր (sad)	→	տխրել (to be sad)
փափուկ (soft)	→	փափկել (to soften, or become soft)
պարզ (clear)	→	պարզել (to clarify)

Verb Formation

It is possible to create verbs from nouns or adjectives, using the verb endings “անալ” (to become) and “ացնել/եցնել” (to cause/to cause to become), **as well as the passive forms*** of those endings.

*See chapter 32, “Passive Voice,” for further information.

Using “անալ” or “ացնել/եցնել” to Create Verbs

Noun/Adjective	→	Verb
ծանոթ (acquaintance/familiar)	→	ծանոթանալ (to <u>become</u> acquaintances/familiar)
ծանոթ (acquaintance/familiar)	→	ծանոթացնել (to <u>cause</u> to become acquaintances/familiar)
ծանոթ (acquaintance/familiar)	→	ծանոթացվել (to <u>be caused</u> to become acquaintances/familiar)
տաք (hot/warm)	→	տաքանալ (to <u>get</u> hot/warm)
տաք (hot/warm)	→	տաքացնել (to <u>cause</u> to get hot/warm)
տաք (hot/warm)	→	տաքացվել (to <u>be caused</u> to get hot/warm)
ամուսին (husband/spouse)	→	ամուսնանալ (to <u>become</u> married)
ամուսին (husband/spouse)	→	ամուսնացնել (to <u>cause</u> to become married)
ուրախ (happy)	→	ուրախանալ (to <u>become</u> happy)
ուրախ (happy)	→	ուրախացնել (to <u>make</u> happy)

Participles

28g Participles are words formed from verbs, using certain endings which have different functions. Participles can be nouns, adjectives, or adverbs, depending on the ending.

Completed Participle (-ած)

Completed participles can be used either as nouns or adjectives, and show that the verb has already been completed.

How to Form Completed Participles (ած)

ել verbs (not including irregular verbs)	- ել	+ ած
all other verbs (ալ, նել/չել, անալ, ենալ, ցնել, and all irregular verbs)	Preterite Stem	+ ած

Completed Participles as Adjectives

Completed participles as adjectives are similar to “-ed” adjectives in English, such as the adjective, “baptized,” in the sentence “We met the baptized member.”

Completed Participles as Nouns

Completed participles as nouns are difficult to directly translate into English, but could be translated as “thing which has been verbed.” For example, “իմ կարդացածը” means “my reading,” or “the thing which I have read.” They typically are specific, and have a definite article.

Examples of Completed Participles

Verb	→	Completed Participle	Armenian Example	English Translation
հոգնել	→	հոգնած	Հոգնած ենք:	We are <u>tired</u> . (Adjective)
գրել	→	գրած	Իմ գրածը	My <u>writing</u> /The thing which I've <u>written</u> (Noun)
գրվել	→	գրված	Գիրքը գրված է:	The book is <u>written</u> . (Adjective)
սառչել	→	սառած	Սառած է:	It's <u>frozen</u> . (Adjective)

Verb	→	Completed Participle	Armenian Example	English Translation
կարդալ	→	կարդացած	Մորմոնի Գրքից կարդացած էմ:	I am <u>read/well-read</u> from the Book of Mormon. (Adjective)
հասկանալ	→	հասկացած	Ձեր հասկացածը	That which you have <u>undertood</u> (Noun)
գալ	→	եկած	Եկած մարդիկ	The person who <u>has come</u> (Adjective)

28h

Note: Many completed participles come from verbs in the passive voice. For example, if you want to say the participle “baptized,” you would not create it from the verb “մկրտել” (to baptize). Rather, you would create it from մկրտվել (to be baptized), and the participle would be “մկրտված.” (See also chapter 10I, “-վեց and -ված”)

Ongoing (Present) Participle (-ող)

Ongoing participles show that the verb is still in progress. They can be used either as adjectives or nouns.

How to Form Ongoing Participles (ող)		
all ել verbs (including նել/չել, ցնել, and irregular ել verbs)	- ել	+ ող
all ալ verbs (including անալ, ենալ, and irregular ալ verbs)	Preterite Stem	+ ող

Ongoing Participles as Adjectives

The closest translation in English for an ongoing participle as an adjective is “**verb-ing**” used as an **adjective**, such as “the reading man,” or “I saw a running dog.”

Ongoing Participles as Nouns

Ongoing participles used as nouns are similar to the English “**verb-er**” as a **noun**, such as “I am a runner.” Note that the Armenian word for “investigator” (“լսող”) is an ongoing participle for the word “to listen,” and technically means “a listener”.

Examples of Ongoing Participles

Verb	→	Completed Participle	Armenian Example	English Translation
մկրտել	→	մկրտող	մկրտող մարդը	The baptizing person (Adjective)
մկրտել	→	մկրտող	մկրտողը	The baptizer (Noun)
մկրտվել	→	մկրտվող	մկրտվողը	The baptizee (Noun)
հարցնել	→	հարցնող	հարցնող մարդը	The asking person/person who asks (Noun)
հասկանալ	→	հասկացող	Նա հասկացող մարդ է:	It's <u>frozen</u> . (Adjective)
մոտենալ	→	մոտեցող	Քրիստոսին մոտեցողը	The one who approaches Christ (Noun)

28i

Verb	→	Completed Participle	Armenian Example	English Translation
ուտել	→	ուտող	Ուտող տղան	The eating boy/the boy who is eating (Adjective)
գալ	→	եկող	Եկեղեցու եկողներ	Church comers/ those who come to church (Noun)

“While” Participle (-իս)

281 This participle simply means **“while verb-ing”**, and is an adverb. To form this participle, **simple add “իս” to the end of any verb** in its infinitive form. For example, “կարդալիս” means “while reading”.

Examples of “While” Participles

Verb	→	Participle	English Translation
գրել	→	գրելիս	While writing
գալ	→	գալիս	While coming
իջնել	→	իջնելիս	While descending
սովորեցնել	→	սովորեցնելիս	While teaching

“Thing to be verbed” (-իք)

281 This participle means “thing to be verb-ed.” It is a noun, **created by adding “իք” to the end of any verb** in its infinitive form. For example, “ուտելիք” means “thing to be eaten,” or “food.” However, note that this is not very common. **It is more common to say “(verb in infinitive)ու քան.”** For example, you could say “կարդալիք” to mean “something to read,” but it is more common to say “կարդալու քան” (“a thing of reading”).

Examples of “Thing to be verbed” Participles

Verb	→	Participle	English Translation
խաղալ	→	խաղալիք	A thing to played with (“toy”)
անել	→	անելիք	A thing to be done (“task”)
ասել	→	ասելիք	A thing to say

“Verb-able” Participle (-ի)

281 This participle means “verb-able”, and is an adjective. It is **created by adding “ի” to the end of any verb** in its infinitive form. For example, “հասկանալի” means “understandable.”

Examples of “Verb-able” Participles

Verb	→	Participle	English Translation
հասկանալ	→	հասկանալի	Understandable
անել	→	անելի	Do-able

Summary of Participles

Below is a chart that shows a simple summary of each of the participles.

Summary of Participles

Participle	Part of Speech	Explanation	Armenian Example	English Translation
ած	Adjective	"Verb-ed"	Գրված է:	It is written.
	Noun	"That which has been verb-ed"	Իմ գրածը	That which I have written
ող	Adjective	"Verb-ing"	Գրող մարդը	The writing person
	Noun	"Verb-er"	Գրողը	The writer/author
իս	Adverb	"While verb-ing"	Գրելիս	While writing
իք	Noun	"A thing to be verb-ed"	Գրելիք	A thing to be written
ի	Adjective	"Verb-able"	Գրելի	Write-able

Activities

A. Verb Creation

Given the following adjectives in Armenian, add the proper verb endings to create verbs meaning "to become _____" and a verb meaning "to cause to become _____." Look up the meanings of the new verbs in the dictionary. Check your answers.

ուրախ (happy)
հպարտ (proud)
ջղայն (nervous/angry)
սիրուն (pretty)
նեղ (narrow/tight/difficult)
հանգիստ (calm)
քիչ (little)
կենտրոն (center/middle)

B. Common Errors

On a separate sheet of paper, fix each common error by correctly using verb endings. Check your answers.

Ուրախանել	To become happy
Փոխանցնել	To transfer/exchange
Հեշտանալ	To make easy
Գիժալ	To make crazy
Ժպտել	To smile
Հավատել	To believe
Գիտանալ	To know
Լավացնել	To become good
Կարմրանալ	To cause to be red

C. Error Correction

On a separate sheet of paper, correct the following sentences using verb endings. Check your answers.

Նրանք լողում ան:	They are swimming.
Նրանք մեզ օգնալ էին:	They had helped us.
Մենք գնեցինք խանութ:	We went to the store.
Դու պետք է գնես:	You need to go.
Մենք կծառայանք քեզ:	We will serve you.
Ես ուզում եմ ուրախանալ քեզ:	I want to make you happy.
Նա ուզում էր քայլալ:	He was wanting to walk.
Դու տեսեցիր դրան:	You saw it.
Ես կարդելու եմ:	I am going to read.

D. Personal Activity

Write your testimony using five sentences each for the following verb categories: -ել, -ալ, -անալ, -ցնել, -(ն/չ)ել, -ենալ. Have your companion check your sentences. Then, write 10 sentences using prefixes or suffixes, and adjectives, nouns, or adverb endings.

E. Personal Activity

Make a list of 10 words for each of the five participles. Use them in applicable sentences with your companion.

F. Personal Activity

Write a note of encouragement to one of your current investigators or members you are working with. Use a variety of verbs with different endings in your note. Explain the blessings that the investigator or member will experience as a result of keeping the commitments you have extended to them. Have a native speaker or your companion check your note for clarity and correctness. Give the investigator or member your note the next time you see him or her.

G. Companion Activity

Read *Preach My Gospel*, chapter 12, "Baptism and Confirmation," in Armenian with your companion. Mark all of the verbs used. Are they -ել, -ալ, -անալ, -ցնել, -(ն/չ)ել, -ենալ? Why do you think they are? Would there be a difference if -անալ or -ցնել were or were not used? What other verbs could you use to portray the same meaning? Then look for other word endings and answer the same questions. Discuss with your companion.

H. Companion Activity

Take turns going back and forth giving different verb forms. The first person starts by giving a verb in one verb tense. The other companion either has to give a verb using that tense or create a useable verb with an -անալ or -ցնել ending. Give a set amount of time to come up with a new verb. The first time through you may give 5 or 10 seconds, then subsequent rounds can be shorter as you get the hang of it. If a companion takes too long to come up with a new verb, gives an invalid verb tense, or gives a verb form that was already given, he or she loses. At any time you can stop and ask your companion what the verb he or she gave means and to give you an example sentence. If your companion fails to do so correctly, he or she loses.

Fleeting Vowels

Examples

Give me the <u>books</u> .	Տուր ինձ <u>գրքերը</u> :
I love to eat different <u>fruit</u> .	Ես սիրում եմ տարբեր <u>մրգեր</u> ուտել:
We love our <u>Savior</u> .	Մենք սիրում ենք մեր <u>Փրկչին</u> :
<u>According to the plan of salvation</u> , we can live with God again.	<u>Ըստ Փրկության Ծրագրի</u> , մենք կարող ենք ապրել Աստծո հետ նորից:

Explanation

Fleeting vowels are vowels that will disappear in certain instances, and **are critical to proper spelling and pronunciation**. There are four instances in which certain vowels will fleet: when declining (putting a word into a case), when a word becomes a verb, when pluralizing, and when forming compound words. Each instance will be discussed individually, but there are a few main principles to fleeting vowels.

Using Fleeting Vowels

Only “ի” and “ու” will fleet. Ս, է, Է, ու, օ, յ*, and ը will not fleet. Also, “ի” and “ու” will fleet **only from the last syllable in a word, or from a one-syllable word**, and sometimes will not fleet at all. Pay careful attention to how Armenians say specific words you may have questions about, or just ask them.** In other words, when there is an “ի” or “ու” in the last syllable of a noun (or in a one-syllable word), take the “ի” or “ու” out of the word when putting it into a case, changing it to a verb, or pluralizing it.

*Յ/յ will sometimes fleet when forming verbs, but will not fleet when putting into a case. For example, “լույս” (“light”) can be turned into the verb “լուսավորել” (“to illuminate”) and the “յ” fleets. However, when saying “լույսի տակ,” (“under the light”) the “յ” does not fleet.

**Note that there are exceptions, so it is important to learn from native speakers how to form different words. For example, the “ի” in “մալմին” fleets when declining into a case, but the not when pluralizing.

Declensions

To “decline” a word means to put it into a case. “ի” and “ու” will fleet from the last syllable of the word if the declination requires an ending other than just the definite article.

Examples

<u>about</u> the teacher	ուսուցչի մասին (ուսուցիչ → ուսուցչի)
Let's read <u>from the Book</u> of Mormon.	Եկեք կարդանք Մորմոնի Գրքից: (Գիրք → Գրքից)
the importance of ward council	ծխի խորհրդի կարևորությունը (ծուխ → ծխի, խորհուրդ → խորհրդի)
in God's plan	Աստծո ծրագրում (ծրագիր → ծրագրում)

Becoming A Verb

29b Some verbs are formed from one or more root words, and the rules above will apply when adding the appropriate ending. One notable addition to those rules is that, **sometimes “ե” will change to “ի”** (for example, “տեր” changes to “տիրել”).

Examples

ծուխ → ծխել

քիչ → քչանալ

ամուր → ամրապնդել

կերակուր → կերակրել

տեր → տիրել (“ե” changes to “ի”; see above)

Pluralizing

29c When pluralizing a noun, if the the word must be one syllable (գիրք), or end in a one syllable root (ծրագիր).

Examples

գիրք → գրքեր

ծրագիր → ծրագրեր

սուրբ → սրբեր

Compound Words

29d Many words in Armenian are made up of more than one root. **Typically, root words are connected with the vowel, “ա.”** This pattern of compounding is found in many Armenian words. Below are some examples of compound words.

Examples

գետ (river/stream) + ձի (horse) = գետաձի (hippopotamus)

դեղ (medicine) + տուն (house) = դեղատուն (drug store/pharmacy)

հարց (question) + զրույց (conversation) = հարցազրույց (interview)

իր (thing) + դարձնել (to become) = իրադարձ (event)

This pattern also applies with fleeting vowels. When compound words are created, if there is an “ի” or “ու” in the first root, it typically fleets. Below are some examples of compound words that have fleeting vowels.

Examples

երկիր (country) + գունդ (globe/sphere) = երկրագունդ (earth)

ամիս (month) + թիվ (number) = ամսաթիվ (date)

լուր (news) + տեսնել (to see) = լրտես (spy; this word is not connected with “ա”)

հատուկ (special) + նիշ (spot/point/mark) = հատկանիշ (characteristic/attribute)

Activities

A. Common Errors

Below are sentences filled with common errors. On a separate sheet of paper, fix the common error in each sentence by correctly using the nominative case. Check your answers.

Այսօր, մենք կխոսենք Մորմոնի Գիրքի մասին:	Today, we are going to talk about the Book of Mormon.
Դուք գալիս եք ձեր տունից:	You are coming from your house.
Նրանք լողում են լիճում:	They are swimming in the lake.
Մենք միսիոներներ ենք Հիսուս Քրիստոսի Վերջին Օրերի Սուրբերի Եկեղեցուց:	We are missionaries from The Church of Jesus Christ of Latter-day Saints.
Ի՞նչի մասին եք կարդացել այս գլուխում:	What did you read about in this chapter?
Ես գրեցի գրիչով:	I wrote with pen.
Նա գրեց թուղթի վրա:	He wrote on the paper.
Մենք շնորհակալ ենք մեր Փրկիչի համար:	We are grateful for our Savior.
Աստված երկինքում է:	God is in heaven.
Ի՞նչ է գրված Մորմոնի Գիրքում:	What is written in the Book of Mormon?

B. Error Correction

Correct the following sentences. Check your answers.

Այսօր, մենք կխոսենք փրկության ծրագրի մասին:	Today, we are going to talk about the plan of salvation.
Ի՞նչ է գրված թուղթի վրա:	What is written on the paper?
Ավետարանը շատ երկիրներում կա:	The gospel is in many countries.
Ես միտածում եմ մեր լսողների մասին:	I am thinking about our investigators.
Նա այս մատիտը գրելու համար է օգուտագործում:	She is using this pencil to write.
Ես սիրում եմ իմ Փրկիչին:	I love my Savior.
Նրանք փորձում են հեռանալ ծուխելուց:	They are trying to stop smoking.
«Մեր սերելի Երկնային Հայր...»	“Our dear Heavenly Father . . .”
Այս կյանքից առաջ, մենք բոլորս ապրում էինք մեր Երկնային Հոր հետ երկինքում:	Before this life, we all lived with our Heavenly Father in heaven.

C. Personal Activity

Read *Preach My Gospel*, chapter 3, “Lesson 2: The Plan of Salvation,” in Armenian. Teach the lesson to your companion. Use 10 sentences with fleeting vowels.

D. Personal Activity

Write 10 sentences of your own about the commandments using fleeting vowels. Have your companion review your sentences. Practice saying your sentences out loud. Think of ways to use them in your lessons.

E. Companion Activity

Pick a song in the Armenian hymn book. Read through it with your companion and mark any fleeting vowels. Look up any words that you do not know. Practice singing this song with your companion and then sing it in a lesson with an investigator.

F. Companion Activity

Choose a gospel principle or a concept from any of the lessons and define it in Armenian. Then, make plans to ask a native speaker to define the same concepts. With your companion, think of questions about any cultural differences that may affect how an investigator would understand the concepts. Pay attention to any fleeting vowels.

G. Companion Activity

As a companionship, discuss some of the common errors with fleeting vowels. Practice teaching your companion about fleeting vowels as if he or she was a new missionary and had never heard about them before. Describe what it means when vowels “fleet,” and give examples. Then have your companion teach you.

Double Negatives

Examples

I don't know anything.	Ոչ մի բան չգիտեմ:
I have never smoked.	Ես երբեք չեմ ծխել:
There isn't anything.	Ոչինչ չկա:
I'm not reading anything.	Ոչինչ չեմ կարդում:

Explanation

In English, double negatives usually either cancel each other out (as in, “I never want you to not go”) or are grammatically incorrect (as in, “she doesn't have no book”). **In Armenian, double negatives are grammatically correct and emphasize the negativity**, and do not cancel each other out (i.e., having two negatives still makes the statement negative in most cases). It is very common in Armenian to see double or even triple negation in a sentence.

Double Negatives

30a

To form double negatives, use one of the double negative triggers words/phrases, and then negate the verb/auxiliary verb. These triggers require that the following verb be negated, even though this would not make sense in English.

Double Negative Triggers

Ոչինչ (Nothing)
Ոչ ոք (Nobody)
Ոչ մեկը (No one)
Ոչ մի ____ (Not a ____/Not one ____)
Երբեք (Never)

Examples

Ոչինչ չի օգնում:	Nothing helps. (Direct translation: “Nothing doesn't help.”)
Ոչ մի բան մի արա:	Don't do anything . (Direct translation: “Don't do nothing.”)
Նրանք ինձ երբեք չտեղեկացրեցին դրա մասին:	They never informed me about it. (Direct translation: “They never didn't inform me about it.”)
Ոչ մեկը ոչինչ չհասկացավ:	No one understood anything . (Direct translation: “No one didn't understand nothing.”)
Ես երբեք չեմ աղոթել:	I haven't ever prayed. (Direct translation: “I haven't never prayed.”)

A double negation can produce affirmation if one of the negative components is an **infinitive** with the prefix “չ.”

Example

Չեմ կարող չգալ:

I can't not come (essentially the same as saying "I have to come.")

It is not necessary to use double negatives. There are many different ways of expressing the same ideas, but if one of the triggers are used (e.g., “ոչ մի (noun),” “ոչինչ,” etc.), then negate the verb/auxiliary verb as well. For example, if you want to express the idea that someone else does not have any books, you could use either of the following sentences:

Examples

Գիրք չունի:

He doesn't have a book.

Ոչ մի գիրք չունի:

He doesn't have any books. (double negative)

The following sentence is the **incorrect** way to express the idea (because the noun is negated, but the verb is not):

Incorrect Example

Ոչ մի գիրք ունի:

English translation: “He doesn't have a book.” Although this translation is correct in English, **it is incorrect in Armenian.**

Note: Remember that double negative are only required when using the double negative triggers.

Activities

A. Translating Sentences

Translate the following sentences to Armenian using double negatives. Check your answers.

I don't want you to not smile.

We will not be doing anything.

He doesn't understand a thing.

She doesn't ever believe in anything.

You (singular) don't know anything about that.

You (plural) don't have a single desire.

There is never work.

No soul is worthless in the eyes of God.

They don't have a single blanket.

We don't ever want you to feel confused.

B. Common Errors

Below are sentences filled with common errors. On a separate sheet of paper, fix the common error in each sentence by correctly using double negatives. Check your answers.

Ոչ մի բան կար:

There wasn't anything.

Երկու օր առաջ, ոչ մի լսող հանդիպեց մեր հետ:

Two days ago, none of our investigators met with us.

Ես երբեք ունեմ ժամանակ:

I never have time.

Դուք երբեք ինձ այցելել եք:

You have never visited me.

Մի անդամ չի կարող գալ մեզ հետ:

No member can come with us.

Ոչ մի մարդ կա, որ մեղք գործած չլինի:

There isn't anyone who has not sinned.

Ես ոչ մի բան հասկանում եմ:	I don't understand a thing.
Ոչ մի մարդ կատարյալ է:	No one is perfect.

C. Error Correction

Correct the following sentences so that the double negative is used correctly. Check your answers.

Ես երբևէ չեմ կարող նրա անունը հիշել:	I can't ever remember his name.
Ոչ մի մարդ կա:	There isn't anyone.
Ասեց, որ ոչ մի պատճառ չկար:	She said that there wasn't ever any reason.
Ոչ մի հնարավորություն ուներ:	She didn't have an opportunity at all.
Ոչ մեկը երբեք ուզում է գալ:	No one ever wants to come.
Ոչ մի հայ կարող է «th» ասել:	No Armenian can say "th."
Նա երբեք եկավ եկեղեցի:	He never did come to church.
Ոչ մի շուն կարող ենք պահել մեր բնակարանում:	We can't keep any dogs in our apartment.
Ոչ մի անմաքուր մարդ կարող է մտնել Աստծո տունը:	No unclean person can enter God's house.

D. Personal Activity

Create 10 sentences of your own using double negatives. Have your companion review your sentences.

E. Personal Activity

For a whole week, mark down instances when you hear someone use a double negative. What was the context? What does it mean? Try implementing some of those phrases during the following week.

F. Personal Activity

Write a poem in Armenian about Christ and His Atonement using double negatives. Have your companion or a native check your grammar. Share your poem with an investigator or a recent convert.

G. Companion Activity

With your companion, roleplay teaching a lesson by only using sentences with double negatives. Take turns with every sentence. Is it harder to teach one lesson over another that way? What are the simplest and easiest ways to use double negatives when teaching? Try to incorporate some of the sentences you both come up with in your next lesson when appropriate.

H. Companion Activity

With your companion, discuss your missionary purpose. Try to explain aspects of your purpose in Armenian using double negatives. Come up with at least 10 sentences to describe or explain your purpose. You may repeat this activity with other grammar principles.

Relative Pronouns

Examples

We need to have faith <u>just as</u> Joseph Smith had faith.	Մենք պետք է հավատք ունենանք <u>այնպես, ինչպես</u> Ջոզեֆ Սմիթն ուներ:
They need to do <u>that which</u> is written.	Նրանք պետք է անեն <u>այն, ինչ</u> գրված է:
I have gone <u>where</u> Christ walked.	Ես գնացել եմ <u>այնտեղ, որտեղ</u> Քրիստոսը քայլեց:
Teach them <u>what</u> they need to know.	Սովորեցրու նրանց <u>այն, ինչ</u> պետք է իմանան:

Explanation

Relative pronouns are words that often connect an element of the main clause of a sentence to the subordinate clause in the same sentence. They are question words without the interrogative intonation, and take on various cases depending on the sentence.

Using Relative Pronouns

31a **Using relative pronouns will often connect two clauses, but sometimes may be used in a single clause.** This principle is not very common in English but will be used frequently in Armenian. **Note** that in English we say “what” instead of, “that which,” such as the sentence “I want what you have.” Armenians say “I want that which you have.” This same pattern can be applied in other ways: use “այնտեղ, որտեղ” to say “where” or “that place where,” use “այնպես, ինչպես” to say “how,” “that way how,” or “the same way” etc.

Examples

You did <u>that which</u> she didn't like.	Դու արեցիր <u>այն, ինչ</u> նա չսիրեց:
I want to do <u>what</u> you want.	Ես ուզում եմ անել <u>այն, ինչ</u> դու ուզում ես:
He went <u>where</u> you said he should go.	Գնաց <u>այնտեղ, որտեղ</u> ասեցիր պիտի գնար:
We need to be baptized <u>how</u> Christ was baptized.	Մենք պետք է մկրտվենք <u>այնպես, ինչպես</u> Քրիստոսը մկրտվեց:

Որ/Որոնք - That, Which

31b “Որ” is the most common reltive pronoun. It will decline into each case depending on the plurality of the subject. If in the plural form, the relative pronoun “որոնք” will be used. These relative pronouns may also decline based on specificity and liveliness.

Singular Relative Pronoun Որ		
Nominative	Non-specific	Specific
	որ	(որը/որն)
Genitive	որի	
Accusative	Non-living	Living
	որ(ը/ն)	որին
Dative	որին	
Ablative	որից	
Instrumental	որով	
Locative	որում	

Plural Relative Pronoun Որոնք		
Nominative	որոնք	
Genitive	որոնց	
Accusative	Non-living	Living
	որոնք	որոնց
Dative	որոնց	
Ablative	որոնցից	
Instrumental	որոնցով	
Locative	որոնցում	

Examples

Այս գիրքը, <u>որը</u> կարդում ենք, ճշմարիտ է:	This book <u>which</u> we read is true.
Մուրբ Հոգու զորությունը, <u>որով</u> վկայություն կստանաս, կառաջնորդի ձեզ:	The power of the Holy Ghost, <u>by which</u> you will receive a testimony, will guide you.
Օրենքները, <u>որոնց մասին</u> մենք խոսում ենք տրված են մեզ Աստծուց:	The laws <u>about which</u> we speak are given to us from God.
Գրքերը, <u>որոնցից</u> ուսումնասիրում ենք գրվել են մարգարեների միջոցով:	The books <u>from which</u> we study were written by prophets.

Ով/Ովքեր - Who

31c The relative pronouns “ով” and “ովքեր” refer to people. Only the nominative case differentiates between singularity and plurality.

Relative Pronoun Ով/Ովքեր		
Nominative	Singular	Plural
	ով	ովքեր
Genitive	ում	
Accusative	ում	
Dative	ում	
Ablative	ումից	
Instrumental	ումով	
Locative	--	

Examples

Քրիստոսը, <u>ում</u> հավատում ենք, մեր Փրկիչն է:	Christ, <u>in whom</u> we believe, is our Savior.
Մարգարեներ, <u>ովքեր</u> կանչված են Աստծո կողմից, օգնում են մեզ հետևել նրան:	Prophets, <u>who</u> are called of God, help us to follow Him.
Ջոզեֆ Սմիթը, <u>ում</u> միջոցով Աստված վերականգնեց ճշմարտությունը, ապրում էր Նյու Յորքում:	Joseph Smith, <u>by whom</u> God restored the truth, lived in New York.
Մորոնին, <u>ով</u> մարգարե էր, վերջին մարդն էր, որը գրեց Մորմոնի Գրքում:	Moroni, <u>who</u> was a prophet, was the last man to write in the Book of Mormon.

*Note that the relative pronouns “որ” and “որոնք” can also be used as the word “who” when referring to people.

Ինչ - What

31d The relative pronoun “ինչ” is used when referring to object or actions. It is important to note that it will decline based on specificity *and* pluralization. Typically, the word “այն” **will come before** “ինչ” when connecting clauses.

Relative Pronoun Ինչ	
Nominative	ինչ
Genitive	ինչի
Accusative	ինչը/ինչն
Dative	ինչին
Ablative	ինչից
Instrumental	ինչով
Locative	ինչում

Examples

Մենք կտվորեցնենք ձեզ այն, <u>ինչ</u> պետք է իմանաս:	We will teach <u>what</u> you need to know.
Մենք կքարոզենք այն, <u>ինչին</u> հավատում ենք:	We preach <u>what</u> we believe.
Դու սիրում ես այն, <u>ինչով</u> զբաղվում ես:	You love <u>what</u> you occupy yourself with.
Նա պատմում է մեզ <u>այն մասին</u> , <u>ինչից</u> վախենում է:	He is telling us <u>about what</u> he is afraid of.

Որտեղ - Where

31e The relative pronoun “որտեղ” will be used when referring to a place. Typically, the word “այնտեղ” **will come before** “որտեղ” when connecting clauses.

Relative Pronoun Որտեղ	
Nominative	որտեղ
Genitive	որտեղի
Accusative	որտեղ
Dative	որտեղին
Ablative	որտեղից
Instrumental	որտեղով
Locative	որտեղում

Examples

Ես ապրել եմ <u>այնտեղ, որտեղ</u> դու ես ապրում:	I have lived <u>where</u> you live.
<u>Որտեղ</u> հայ, <u>այնտեղ</u> վայ:	<u>Where</u> there is an Armenian, <u>there</u> is woe.
Նրանք հասան <u>այնտեղ, որտեղից</u> դու դուրս եկար:	They arrived at the place <u>from where</u> you left.
Մենք գնում ենք <u>այնտեղ, որտեղ</u> դու ես գնում:	We are going to <u>where</u> you are going.

Որքան/Ինչքան/Ինչպես - How Much/How/Like

31f

The relative pronouns “որքան,” “ինչքան,” and “ինչպես” are used a little differently than the previous relative pronouns. “Որքան” and “ինչքան” are used when expressing equality or expressing “**as much as**.” “Ինչպես” is used when expressing “**like**” or “**in the (same) way**.” Typically, the word “այնքան” **will come before** “որքան” **and** “ինչքան,” and the word “այնպես” **will come before** “ինչպես” when connecting clauses.

Examples

Քրիստոսը սիրում է մեզ <u>այնպես, ինչպես</u> կանք:	Christ loves us <u>how</u> we are.
Դու աշխատում ես <u>այնքան շատ, որքան</u> կարող ես:	You are working <u>as much as</u> you can.
Ինչքան շուտ, <u>այնքան</u> լավ:	<u>As soon as</u> possible.
Նրանք երգեցին <u>այնպես, ինչպես</u> հրեշտակներ երգում են:	They sang <u>like</u> angels.

Activities

A. Common Errors

Below are sentences filled with common errors. On a separate sheet of paper, fix the common error in each sentence by correctly using relative pronouns. Check your answers.

Մենք քարոզում ենք այն, ինչ հավատում ենք:	We preach what we believe.
Դու սիրում ես այն, ինչ հրճվում ես:	You love what you rejoice in.
Դու չես հասկանում այն, ինչ-որ վախենում ես:	You don't understand what you are afraid of.
Այս պատվիրանը, որ խոսում ենք շատ կարևոր է:	This commandment of which we speak is very important.
Նա կարդում է այն նա գրեց:	He is reading what he wrote.
Նրանք մտածում են այն, ինչ ուզում են:	They are thinking about what they want.
Այս օրենքները, որոնք հետևում ենք, Աստուծոց են:	The laws which we follow are from God.
Փրկիչը, ով մենք ապավինում ենք, շատ է սիրում մեզ:	The Savior, on whom we rely, loves us.
Ես այցելել եմ որտեղ Ջոզեֆ Սմիթն ապրում էր Նյու Յորքում:	I have visited where Joseph Smith lived in New York.

B. Error Correction

Correct the following sentences in Armenian. Check your answers

Այս կյանքը է, ինչ ուզում է:	This life is what he desires.
Դուք հասկանում եք դա, ինչ Հայերենով է ասվում:	You understand what is spoken in Armenian.
Նրանք իմացան այն, ինչ մասին խոսում էինք:	They found out what we were talking about.
Մարգարեները, ով քարոզում են Քրիստոսի մասին, շատ կարևոր են մեզ համար:	The prophets, who preach of Christ, are important to us.
Նա չէր սիրում այն, ինչ ձանձրանում էր:	He didn't like what he was bored with.
Նա սովորում է ինչքան հնարավոր է:	He is learning as much as possible.
Մենք պետք է մկրտվենք ինչպես Քրիստոսը մկրտվեց:	We need to be baptized just like Christ was baptized.
Նա հաղթահարում է այն, որը դժվար է:	She is overcoming that which is hard.
Դու սիրում ես, ինչով փառաբանում է Աստծուն:	You love what glorifies God.

B. Personal Activity

During the three hour block of church, listen during each meeting for times when relative pronouns are used. Make note in your planner and try to apply those examples in your own teaching.

C. Personal Activity

As you read the scriptures in Armenian, mark the scriptures that use relative pronouns. Practice setting up each scripture as you would in a lesson for your investigator. Use relative pronouns when you practice introducing each scripture.

D. Personal Activity

Write 10 sentences on your own using relative pronouns. Have your companion review your sentences.

E. Companion Activity

With your companion, roleplay a situation where you teach an investigator that he or she needs to be baptized just as Christ was baptized. Use relative pronouns. Switch roles. Then, come up with one other teaching situation where you would use relative pronouns. Take turns roleplaying that situation.

F. Companion Activity

With your companion, make plans to ask a native to give you 10 examples of relative pronouns. Then come up with 10 examples of your own. Have your companion correct you if needed. Think of ways to apply relative pronouns every day for a week.

Passive Voice

Examples

I've <u>been forgiven</u> by Heavenly Father.	Ես <u>ներվել</u> եմ Երկնային Հոր կողմից:
The meeting <u>starts</u> at one.	Ժողովը ժամը մեկին է <u>սկսվում</u> :
This book was <u>written</u> thousands of years ago.	Այս Գիրքը հազարավոր տարիներ առաջ է <u>գրվել</u> :
This paper was <u>given</u> to me.	Այս թուղթը ինձ <u>տրվել</u> է:
Are my glasses <u>set</u> on the table?	Իմ ակնոցը սեղանին <u>դրված</u> է՞:
Faith is hope in <u>unseen</u> things.	Հավատքը <u>չտեսնված</u> բաների համար հույս է:

Explanation

Passive voice refers to sentences in which the subject is receiving the action/verb. **The basic definition for passive voice is “to be (verb)ed.”** For example, in the sentence, “I was hit by a ball,” the subject (“I”) actually received the action (“hit”). In contrast, in the sentence, “The ball hit me,” the subject (“the ball”) is doing the action (“hit”), so it is not passive voice.

The passive voice is also generally used with completed participles. For example, in the sentence, “I am disappointed,” the word “disappointed” is a completed participle, meaning “the completed action of **being** disappointed.”*

Forming the Passive Voice

32a

It should be noted that in English, passive voice can be difficult to recognize. If you are unsure whether a sentence should be in passive voice, **first decide if the subject is “verbing,” or being “verbed.”** For example, is your phone breaking something else, or is it being broken? If the subject is verbing, the sentence is not passive voice. If the subject is being verbed, the sentence is passive voice.

To use passive voice, convert the infinitive verb into passive voice using the chart below. **The verb will then act as a normal infinitive verb**, and can turn into a participle, gerund, or **be conjugated in any tense just like a normal -ել verb**.

Verb	Passive Voice Ending	Examples
-ել	-վել	կոչվել
-ալ	-ացվել	կարդացվել
-անալ**	-ացվել	հասկացվել
-ցնել**	-ցվել	սովորեցվել
-ենալ***	none	none
-նել/չել****	-նվել	տեսնվել

*See Chapter 28g, “Completed Participle (ած),” for an **explanation on completed participles**.

****Rarely used** in passive voice.

*****Does not exist in passive voice**.

******“Տեսնել” is the only “նել/չել” verb that can be used in passive voice.**

Irregular Verbs in Passive Voice*****

32b

Infinitive	Meaning	In Passive Voice
անել	to do	արվել
դնել	to set	դրվել
ուտել	to eat	ուտվել
գալ	to come	none
տանել	to take/carry	տարվել
լինել	to be	none
դառնալ	to become	none
դարձնել	to make/cause to become	դարձվել
տալ	to give	տրվել
թողնել	to let/leave/allow	թողնվել
տեսնել	to see	տեսնվել
ելնել	to leave/get up	none*****

*****See Chapter 33, “Irregular Verbs,” for a full explanation on each of these verbs.

*******Note** that some other verbs do not have passive voice forms, for example “գնալ.”

Activities**A. Differentiation**

Circle the following sentences that use the passive voice. Change the remaining sentences to use the passive voice. Translate all sentences to Armenian. Check your answers.

Adam, Moses, and Abraham were called by God to be prophets.

The gospel is preached by missionaries.

John the Baptist baptized Jesus Christ.

Joseph and Oliver received the priesthood.

The office missionaries inspected our apartment.

I was corrected by my Sunday School teacher.

We are saved because of Christ.

The Armenians hang their laundry to dry.

B. Common Errors

On a separate sheet of paper, fix the common error in each sentence by correctly using the passive voice. Check your answers.

Դու կանչած ես որպես միսիոներ:

You are called as a missionary.

Ջոզեֆ Սմիթն օրհնել է Հովհաննես Մկրտչի կողմից:

Joseph Smith was blessed by John the Baptist.

Քահանայությունը տվել է Ջոզեֆ Սմիթին:

The priesthood was given to Joseph Smith.

Աբոն մկրտել է այսօր:

Abo was baptized today.

Ավետարանը քարոզում է:

The gospel is being preached.

Ճշմարտությունը վերականգնել է Ջոզեֆ Սմիթի միջոցով:

The truth has been restored through Joseph Smith.

Ներած եմ:	I am forgiven.
Իշխանությունը ստացել է:	The authority has been received.
Նրանց վկայությունները ամրացնվում են:	Their testimonies are being strengthened.

C. Error Correction

Correct the following underlined words so that they are in the correct passive form:

Վրեժը մկրտում է:	Vrej is being baptized.
Մորմոնի Գիրքը տվել է ինձ:	The Book of Mormon was given to me.
Մենք օրհնած ենք:	We are blessed.
Ավետարանի ճշմարտությունները հայտնաբերեցին Ջոզեֆին հայտնությամբ:	Gospel truths were revealed to Joseph by revelation.
Դու երկրի վրա դնված ես այս որոշակի ժամանակ:	You are placed on earth at this specific time.
Սկզբունքները հասկանվում են:	The principles are being understood.
Նրանք զբաղած էին:	They were busy.
Առաքյալները քարկոծեցին:	The Apostles were stoned.
Մենք զրկաբաց ողջունեցինք:	We were welcomed with open arms.
Ջոզեֆը ծաղրել է:	Joseph was mocked.

D. Personal Activity

Tell about Christ's experience in the Garden of Gethsemane, on the cross at Calvary, and as a resurrected being to your companion using the passive voice.

E. Personal Activity

Using the passive voice, write down as many sentences as you can, describing how tithing is used and what it is used for. Think of an investigator whom you will be teaching tithing to in the near future and have your companion act as that investigator in a role play.

F. Companion Activity

Read *Preach My Gospel*, chapter 3 "Lesson 1: The Message of the Restored Gospel of Jesus Christ," in Armenian (pg. 33) out loud with your companion. Look for instances where the passive voice is used. Summarize each paragraph in your own words, focusing on using the passive voice in Armenian. Share your summaries with other missionaries and seek feedback on how well you understood the idea, summarized it, and used the passive voice. With your companion, talk about what parts of the chapter would be most important to share with one of your investigators. Plan to use those parts during a teaching situation.

G. Companion Activity

With your companion, bear your testimony about the Restoration using the passive voice. Take turns. Correct each other if needed. Re-practice. Plan to bear your testimony of the Restoration using the passive voice to someone on the street during the week.

H. Companion Activity

As a companionship, make a list of some concerns that are frequently given when extending commitments that are hard for investigators/inactives to live. Then discuss what a person must do in order to live a commitment fully. Afterwards, roleplay finding out the concern, teaching a particular principle that a person must live to help them with a commitment, and promising specific blessings that come from the commitment. Focus on using the passive voice. Repeat this activity with other grammar principles.

Irregular Verbs

Examples

Place the book on the table.	Դի՛ր գիրքը սեղանին:
Come here.	Եկե՛ք այստեղ:
I want to understand.	Ես ուզում եմ հասկանալ:
I know that all of this is true.	Ես գիտեմ, որ այս ամենը ճշմարիտ է:
You gave me your promise.	Դուք ինձ տվել էք խոստումը:
They set the book on the table.	Նրանք դրեցին գիրքը սեղանին:
I ate that delicious meal.	Ես կերա այն համով ճաշը:

Explanation

Some verbs change depending on what tense or mood you use them in. We call these “irregular verbs.” Typically, the stem changes when put through the aorist or preterite.

The following tenses/moods **do not** have irregular verbs: future conditional tense, past conditional tense, simple future tense, future perfect tense, subjunctive mood, incentive mood, and optative mood.

Using Irregular Verbs

List of Irregular Verbs

անել (to do)	թողնել (to leave/to let)
առնել (to buy)	լալ (to cry)
ասել (to say)	լինել (to be)
բերել (to bring)	լվանալ (to wash)
գալ (to come)	տալ (to give)
գիտենալ (to know)	տանել (to carry)
դառնալ (to become)	տեսնել (to see)
դարձնել (to cause to become)	ուզենալ (to want)
դնել (to place/to put)	ունենալ (to have)
ելնել (to leave)	ուտել (to eat)

Irregular Verbs in the Simple Present Tense and Past Imperfective Tense

33a

գալ (to come)	գիտենալ (to know)	թողնել* (to leave/to let)	լալ (to cry)	տալ (to give)	ուզենալ (to want)	ունենալ (to have)
------------------	----------------------	------------------------------	-----------------	------------------	----------------------	----------------------

These verbs use the same patterns for both simple present and past imperfective tense, just use the present auxiliaries/endings for simple present tense, and the past auxiliaries/endings for past imperfective tense. They are grouped into the following four patterns:

1. Գալ, Տալ, and Լալ
2. Թողնել
3. Գիտենալ and Ունենալ
4. Ուզենալ

See the next page for explanations on each pattern. **Գալ, Տալ, and Լալ** - Three verbs, տալ (to give), գալ (to come), and լալ (to cry), deviate from the regular pattern: they form the simple present tense and past imperfective tense with a participle ending in -իս, **instead of the normal ending** -ում. Use present auxiliaries with this pattern to form simple present tense. Use past auxiliaries to form past imperfective tense. Below are listed the conjugations of these three verbs (present auxiliaries are written first, and past auxiliaries are written second):

	Տալ (to give)	Գալ (to come)	Լալ (to cry)
Ես	տալիս եմ / էի	գալիս եմ / էի	լալիս եմ / էի
Դու	տալիս ես / էիր	գալիս ես / էիր	լալիս ես / էիր
Նա	տալիս է / էր	գալիս է / էր	լալիս է / էր
Մենք	տալիս ենք / էինք	գալիս ենք / էինք	լալիս ենք / էինք
Դուք	տալիս եք / էիք	գալիս եք / էիք	լալիս եք / էիք
Նրանք	տալիս են / էին	գալիս են / էին	լալիս են / էին

To negate, simply add “չ” to the auxiliary verb, and then place the auxiliary verb in front of the participle.

1. **Թողնել** - *When conjugating “թողնել,” **sometimes Armenians will often leave out the “ն,”** which is more colloquial and less formal. For example, թողնում եմ is more formal than թողում եմ.
2. **Գիտենալ and Ունենալ** - For the two verbs, գիտենալ (to know) and ունենալ (to have), drop the “ենալ” ending, and attach the auxiliary verb to the stem of the verb. Below are the conjugations for these verbs. First are listed the simple present conjugations, and second are the past imperfective conjugations.

	Գիտենալ (to know)	Ունենալ (to have)
Ես	գիտեմ / գիտեի	ունեմ / ունեի
Դու	գիտես / գիտեիր	ունես / ունեիր
Նա	գիտի / գիտեր	ունի / ուներ
Մենք	գիտենք / գիտեինք	ունենք / ունեինք
Դուք	գիտեք / գիտեիք	ունեք / ունեիք
Նրանք	գիտեն / գիտեին	ունեն / ունեին

To negate, simply add “չ” to the beginning of the verb.

3. **Ուզենալ** - One verb, ուզենալ (to want), drops the “ենալ” ending, and then is conjugated normally by adding “ում” and the auxiliary verb. Below are the conjugations for this verb. The first auxiliaries listed are for simple present tense, and the second are the auxiliaries for past imperfective tense.

	Ուզենալ
Ես	ուզում եմ / էի
Դու	ուզում ես / էիր
Նա	ուզում է / էր
Մենք	ուզում ենք / էինք
Դուք	ուզում եք / էիք
Նրանք	ուզում են / էին

To negate, simply add “չ” to the auxiliary verb, and then place the auxiliary verb in front of the participle.

Irregular Verbs in the Simple Past Tense and Pluperfect Tense

For simple past tense and pluperfect tense, the irregular verbs will go through the aorist stems differently. The chart below shows all verbs that have irregular aorist stems. Once you have added the correct ending, conjugate simple past and pluperfect normally, by adding either the present auxiliaries for simple past tense, or the past auxiliaries for pluperfect tense.

Infinitive	Aorist Stem
անել (to do)	արել
գալ (to come)	ելել
գիտենալ (to know)	The only past conjugation is past imperfective. Do not conjugate into any other past tense.
դառնալ (to become)	դարձել
դարձնել (to cause to become)	դարձրել
դնել (to place/to put)	դրել
ելնել (to leave/to exit)	ելել
թողնել (to leave/to let)	թողել
լալ (to cry)	Use “լաց լինել” and conjugate “լինել” accordingly.
լինել (to be)	եղել
տալ (to give)	տվել
տանել (to carry)	տարել
տեսնել (to see)	տեսել
ուզենալ (to want)	ուզել/ուզեցել
ուտել (to eat)	կերել

Examples

	Անել (to do)	Դնել (to place/to put)	Տանել (to carry/to bring)
Ես	արել եմ / էի	դրել եմ / էի	տարել եմ / էի
Դու	արել ես / էիր	դրել ես / էիր	տարել ես / էիր
Նա	արել է / էր	դրել է / էր	տարել է / էր
Մենք	արել ենք / էինք	դրել ենք / էինք	տարել ենք / էինք
Դուք	արել եք / էիք	դրել եք / էիք	տարել եք / էիք
Նրանք	արել են / էին	դրել են / էին	տարել են / էին

To negate, simply add “չ” to the auxiliary verb, and then place the auxiliary verb in front of the participle.

Irregular Verbs in the Past Perfect Tense

33c

For past perfect tense, the following verbs go through the preterite stem differently.

Infinitive	Preterite Stem*
անել	արեց
գալ	ել*
դառնալ	դարձ*
դարձնել	դարձր
դնել	դրեց
ելնել	ել*
թողնել	թողեց
լինել	եղ*
տալ	տվեց
տանել	տար*
ուտել	կեր*

*Indicates that the verb will use the “անալ” endings (ա, ար, ավ, անք, արք, ան). If there is no *, then it uses the normal ել endings (ի, իր, --, ինք, իք, ին).

The following chart shows all the conjugations of the all the irregular verbs in the past perfect tense.

	Անել (to do)	Գալ (to come)	Դառնալ (to become)	Դարձնալ (to cause to become)	Դնել (to place/to put)
Ես	արեցի	ելա	դարձա	դարձրեցի	դրեցի
Դու	արեցիր	ելար	դարձար	դարձրեցիր	դրեցիր
Նա	արեց	ելավ	դարձավ	դարձրեց	դրեց
Մենք	արեցինք	ելանք	դարձանք	դարձրեցինք	դրեցինք
Դուք	արեցիք	ելաք	դարձաք	դարձրեցիք	դրեցիք
Նրանք	արեցին	տկան	դարձան	դարձրեցին	դրեցին

	Թողնել (to leave, let)	Լինել (to be)	Տալ (to give)	Տանել (to carry)	Ուտել (to eat)
Ես	թողեցի	եղա	տվեցի	տարա	կերա
Դու	թողեցիր	եղար	տվեցիր	տարար	կերար
Նա	թողեց	եղավ	տվեց	տարավ	կերավ
Մենք	թողեցինք	եղանք	տվեցինք	տարանք	կերանք
Դուք	թողեցիք	եղաք	տվեցիք	տարաք	կերաք
Նրանք	թողեցին	եղան	տվեցին	տարան	կերան

To negate, simply add “չ” to the beginning of the verb.

Irregular Verbs in the Imperative Mood

անել (to do)	գալ (to come)	թողնել (to leave/to let)	տալ (to give)
առնել (to buy)	դառնալ (to become)	լալ (to cry)	տանել (to carry)
ասել (to say)	դնել (to place/to put)	լինել (to be)	տեսնել (to see)
բերել (to bring)	ելնել (to leave)	լվանալ (to wash)	ուտել (to eat)

33d The following verbs are conjugated much differently in the imperative mood than other verbs. The stem changes, much like in the past perfect tense. Typically, the singular form of the command ends in “իր.” Some of these verbs follow that pattern, but some do not. **The plural form of the command always ends in “եք.”**

Verb	Imperative Singular Form	Imperative Plural Form
անել (to do)	արա՛	արե՛ք
առնել (to buy/to take)	ա՛ռ	առե՛ք
ասել (to say)	ասա՛	ասե՛ք
բերել (to bring)	բե՛ր	բերե՛ք
գալ (to come)	արի՛	եկե՛ք
դառնալ (to become)	դարձի՛ր	դարձե՛ք
դարձնել (to make/to cause to become)	դարձրո՛ւ	դարձրե՛ք
դնել (to place/to put)	դի՛ր	դրե՛ք
ելնել (to leave)	ելի՛ր	եկե՛ք
թողնել (to leave/to let)	թո՛ղ	թողե՛ք
լալ (to cry)	լա՛ց	լացե՛ք
լինել (to be)	եղի՛ր	եղե՛ք
լվանալ (to wash)	լվա՛	լվացե՛ք
տալ (to give)	տո՛ւր	տվե՛ք
տանել (to carry)	տա՛ր	տարե՛ք
տեսնել (to see)	տե՛ս	տեսե՛ք
ուտել (to eat)	կե՛ր	կերե՛ք

To negate irregular verbs in the imperative mood, simply say the word “ւի” before giving a command in the singular or plural form.

Activities

A. Conjugating Words

Conjugate the following verbs in every form of each tense (simple present, simple past, past imperfective, past perfect, pluperfect, past conditional, future conditional, simple future, and future perfect with negations for each tense). Check your answers.

տալ (to give)	գալ (to come)	ուզենալ (to want)	ունենալ (to have)	գիտենալ (to know)	լինել (to be)
թողնել (to leave/to let be)	անել (to do)	դնել (to put/to place)	տանել (to carry)	դառնալ (to become)	ուտել (to eat)

B. Translating Sentences

Translate the following sentences to Armenian. Check your answers.

He gave Martun the scissors.

You (plural) have come to serve the Armenian people.

We have been good.

Leave the cup on the table.

You (singular) became a different person.

Come here!

Eat!

I know that Jesus Christ atoned for our sins.

They have not carried the bags home.

C. Common Errors

On a separate sheet of paper, fix the common error in each sentence by correctly using irregular verbs. Check your answers.

Մենք արդեն ուտել ենք:	We have already eaten.
Ես գիտենում եմ, որ եկեղեցին ճշմարիտ է:	I know the Church is true.
Ես դնեցի գրասեղանին:	I set it on the desk.
Ասի՛ր ինձ:	Tell me!
Ես լինել եմ այնտեղ:	I have been there.
Նրանք տանել են քո ցավը:	They have carried your pain.
Մենք թողնել ենք մեր գրքերը:	We left our books.
Ես վկայություն ունենում եմ:	I have a testimony.

D. Error Correction

On a separate sheet of paper, correct the following sentences using irregular verbs. Check your answers.

Ես ուզենում եմ ծառայել քեզ:	I want to serve you.
Ես արդեն անեցի դա:	I already did that.
Ես դնել եմ նստարանին:	I have placed it on the bench.
Ես ունենում եմ հինգ քույր:	I have five sisters.
Նրանք դառնալ են անդամներ:	They became members.
Նա տալ է մեզ գաթան:	He gave us the gata.
Ես գիտում եմ, որ Ջոզեֆ Սմիթը մարգարե էր:	I know that Joseph Smith was a prophet.
Դու պիտի տարես ծաղիկը:	You should carry the flower.
Մենք ուտեցինք այս առավոտ:	We ate this morning.

E. Companion Activity

Prepare a lesson for an investigator regarding the differences between God and man. Make sure to describe in detail our relationship to God while using the verb “to be” and the other irregular verbs.

F. Companion Activity

Read *Preach My Gospel*, chapter 3, “Lesson 3: The Gospel of Jesus Christ,” in Armenian. Practice teaching the gospel of Jesus Christ with your companion using as many irregular verbs as you can.

G. Companion Activity

Ask your companion to begin a thought that ties into your purpose and uses irregular verbs. Come up with sentences that complete the thought and check their correctness with your companion. Use the sentences as appropriate in teaching situations.

H. Companion Activity

Write down the irregular words from this section on a board. Then, take turns using these words in sentences or questions. Go back and forth until all of the words are used. Have your companion correct you if needed.

Motion Verbs

Examples

I went to the baptism.	Ես գնացի մկրտությանը:
Let's go towards the church.	Եկեք գնանք դեպի եկեղեցին:
I'm thankful that you came to our home.	Շնորհակալ եմ որ եկել եք մեր տուն:
She's going to that building.	Գնում է այդ շենքը:

Explanation

In Armenian, using motion verbs can the case of the object. This chapter will explain how to correctly use cases with motion verbs.

Using Motion Verbs

In Armenian, motion verbs (such as to go, to run, and to walk) behave differently with cases than normal. In particular, there are three rules (with a few exceptions) to using motion verbs and cases.

Destination

34a

1. **Physical places:** When using a motion verb, if the destination is a **physical place** it will **not have a definite article** (even if it is a specific place). **Do not use dative case.**

Examples

Գնում եմ եկեղեցի:	I'm going to church.
Գալիս ե՞ս տուն:	Are you coming home?
Պետք է գնամ խանութ:	I need to go to the store.

2. **People:** If the destination is a **person**, put the destination in genitive case and use the **genitive postposition** “մոտ.”

Examples

Մենք բոլորս կարող ենք վերադառնալ Աստծո մոտ:	We all can return to God.
Գնալու ենք Սահակի մոտ:	We're going to Sahak's house (“near Sahak”).
Եկե՛ք գնանք Արմանանց մոտ:	Let's go to Arman's family's house. *

*See chapter 37o, “Family Names in Cases,” for explanation.

3. **Events:** If the destination is an **event**, or is not a physical place, put the destination in **dative case**.

Examples

Ուզում է գալ մկրտությանը:	He wants to come to the baptism.
Մենք հանդիպման ենք գնում:	We are going to a meeting.
Պետք է աշխատանքի գնամ:	I need to go to work.

Exceptions

- 34b
1. Note that մտնել **is not a motion verb**.
  2. Another option is to forego all three rules, and **use “դեպի”** as an accusative preposition with the destination.**
  3. If այս, այդ, այն, or a possessive pronoun is used with the destination, add the definite article. (**The exception to this exception is the word “տուն,”** which will not have a definite article even with այս, այդ, այն, or a possessive pronoun.)

When using “դեպի” before pronoun, the pronoun should **technically take the nominative case. However, many Armenians use the dative/accusative form of the pronoun. For example, many Armenians say “Քայլում եմ դեպի քեզ,” but the grammatically correct way to say it would be “Քայլում եմ դեպի դու.”

List of Motion Verbs***

34c

գալ (to come)	թռչել (to fly)
գնալ*** (to go)	ճամփորդել (to travel)
տանել (to carry/to transport)	ճանապարհորդել (to travel)

***Այցելել **and** փախ **are not motion verbs**.

******Note** that Armenians typically don't use the verbs “to drive” (քշել) or “to walk” (քայլել) as we do in English. Քշել mostly means to drive something away, not to drive a car. If you want to say “to drive a car,” they would typically specify it by saying “ավտո քշել.” To say “to drive somewhere,” use the verb phrase “ավտոյով/մեքենայով գնալ.” To say “to walk somewhere,” use the verb phrase “ոտքով գնալ.”

Activities

A. Translating Sentences

On a separate sheet of paper, translate the following sentences in Armenian using principles of motion and cases. Practice saying these sentences out loud. Check your answers.

They are going home after church.	Those missionaries are flying to America.
We are coming to the activity.	I am walking to Artashes'.
He is bringing us home.	They want to come to the meeting.
Come to our house.	Garik is bringing his family to church.
We are traveling to Georgia.	We are running near Lida.

B. Common Errors

Below are sentences filled with common errors. On a separate sheet of paper, fix the common error in each sentence by correctly using principles of motion and cases. Check your answers.

Մենք գնում ենք մկրտությունը:	We are going to a baptism.
Նրանք դարոց են մտնում:	They are entering the school.
Նա քայլում է այգի:	He is walking near the park.

Ես գալիս եմ այցելությունը:	I am coming to the appointment.
Դու քայլում ես ինձ:	You are walking towards me.
Մուշեղը Ռուսաստան է ճամփորդում:	Mushegh is traveling to Russia.
Քայլում են բանկը:	They are walking to the bank.
Սեդան թռչում է Ուկրաինան:	Seda is flying to Ukraine.
Դուք իմ տուն եք այցելում:	You are visiting my house.

C. Error Correction

On a separate piece of paper, correct the following sentences using principles of motion and cases. Check your answers.

Ես գնացի հիվանդանոցը:	I went to the hospital.
Նրանք թռչում են տունը:	They are flying home.
Ես ամեն օր վազում եմ գետ:	I run by the river every day.
Դու այսօր հյուրանոցն ես գալիս:	You are coming to the hotel today.
Նա այցելում է քաղաք այս շաբաթվա մեջ:	She is visiting the city this week.
Դուք եկեղեցի մտաք ժամը մեկին:	You entered the church at 1:00 PM.
Նրանք կճամփորդեն Հայաստանին միասին այս ամռանը:	They will travel to Armenia together this summer.
Սամվելը քայլեց խանութը:	Samvel walked to the store.

D. Personal Activity

Write 10 sentences using the rules explained in “Motion and Cases.” Have your companion review your sentences.

E. Personal Activity

In your own words, tell the story of Lehi’s family leaving Jerusalem and going to the promised land. Use the rules explained in “Motion and Cases” at least 10 times. Try using as many motion verbs as you can. Have your companion correct you if needed.

F. Companion Activity

With your companion, come up with 10 ways you can incorporate the principles from “Motion and Cases” everyday. You do not have to do all of them, but pick two or three ideas that you like. This may include using the principle more in scheduled lessons or when teaching on the street.

G. Companion Activity

With your companion, come up with questions you have about motion and cases. Try to find specific examples to base your questions off of. Ask your questions to a native, and listen thoroughly to the explanation. Make plans to apply the answers in your daily language review.

H. Companion Activity

As a companionship, study “Motion and Cases” together. Take turns teaching each other the principles in the chapter. Hold a discussion about motion and cases, and try to answer each others’ questions concerning the topic.

Gerunds

Examples

Running is good for you.	Վազենը լավ է քո համար:
Missionaries teach <u>about keeping</u> the commandments.	Միսիոներները սովորեցնում են պատվիրանները <u>պահելու մասին</u> :
We love <u>speaking</u> Armenian.	Մենք սիրում ենք Հայերեն <u>խոսելը</u> :
<u>By listening</u> to the Spirit, you can receive a testimony.	Սուրբ Հոգին <u>լսելով</u> , դուք կարող եք ստանալ վկայություն:
<u>From partaking</u> of the sacrament, we are cleansed.	Հաղորդությունը <u>ճաշակելուց</u> , մենք մաքրվում ենք:

Explanation

A gerund is a noun that is formed from a verb. Any verb can be changed into a noun by declining it into the appropriate case. In English, a gerund is a noun that ends in “-ing.” For example, in the sentence, “I love reading,” the word “reading,” is a gerund, because it’s a verb that functions as a noun. Notice that “reading” is the object of the sentence. However, in the sentence, “I am reading,” the word “reading” is not a gerund, because it’s not a noun.

Forming Gerunds

Gerunds

To turn a verb into a gerund in Armenian, **simply add the appropriate ending to the infinitive verb** according to the chart below.

Case*	Gerund Ending	Example	English Translation
Nominative	+ը/ն	կարդալը	Reading
Accusative	+ը/ն	գրելը	Writing
Genitive	+ու	աղոթելու մասին	About praying
Dative	+ու(ն)	մասնակցել ծառայելուն	to participate in serving
Ablative	+ուց	ուտելուց առաջ	before eating
Instrumental	+ով	ապաշխարելով	through repenting

Examples

Ուսումնասիրելն օգնում է մեզ սովորել:	Studying helps us learn.
Ուսուցիչը սովորեցրեց Աստծո մոտ վերադառնալու մասին:	The teacher taught <u>about returning</u> to God.
Չեն սիրում մեզ լսելը:	They don't like listening to us.
Ես հավատում եմ աղոթելուն:	I believe <u>in praying</u> .
Ես պիտի աղոթեմ քնելուց առաջ:	I should pray <u>before sleeping</u> .
Պատվիրաններին հնազանդվելով, նրանք ուրախանում են:	<u>By obeying</u> the commandments they become happy.

*Note that locative case is not used with gerunds.

Activities

A. Conjugating Words

Change the following verbs to gerunds or adverbs in every case. Check your answers.

քարոզել (to preach)	նկարագրել (to describe)	արտահայտել (to express)	ծածկել (to cover)	մեղք գործել (to sin)
հաշվել (to count)	թույլատրել (to allow)	ցույց տալ (to show)	շնորհավորել (to congratulate)	ներել (to forgive)

B. Translating Sentences

Translate the following sentences with gerunds and adverbs to Armenian. Check your answers.

By understanding the gospel, you (plural) will be changed.
Today, we are going to talk about listening to the Holy Spirit.
Learning Armenian is difficult.
Tsoghik loves praying with her family.
I watch General Conference to learn more about Christ.
We promise that you (singular) will receive peace from reading the Book of Mormon.
I have had many good experiences by following promptings.
Serving the Lord is a privilege.
We are here to serve.
Christ teaches about praying in Third Nephi.

C. Common Errors

On a separate sheet of paper, fix the common error in each sentence by correctly using gerunds and adverbs. Check your answers.

Աղոթել կարևոր է:	Praying is important.
Մորմոնի Գրքի Կարդալում պատասխանում է մեր հարցերին:	Reading the Book of Mormon answers our questions.
Երգելու օրհներգներ օգնում է քեզ զգալ Սուրբ Հոգին:	Singing hymns helps you feel the Spirit.
Մենք կքննարկենք Սուրբ Հոգին լսելու:	We are going to discuss listening to the Spirit.
Այսօր նրանք սովորում են տասանորդ վճարելը:	Today they are learning about paying tithing.
Կարենը սիրում է ծառայել դաշնամուր նվագելուց եկեղեցում:	Karen loves to serve by playing the piano at church.
Ալման սովորեցնում է ապաշխարելը:	Alma teaches about repenting.
Մենք այստեղ ենք Քրիստոսի մասին սովորեցնել:	We are here to teach about Christ.
Մենք մոտենում ենք Քրիստոսին ուխտեր պահելու:	We come closer to Christ by keeping covenants.

D. Error Correction

On a separate sheet of paper, correct the following sentences using gerunds. Check your answers.

Եկեղեցի հաճախել կարևոր է, որովհետև այնտեղ դու կարող ես ճաշակել հաղորդությունը:	Attending church is important because you can partake of the sacrament there.
Գագիկը սիրում է նրա ավտոն քշել:	Gagik loves driving his car.
Դուք ստանում եք օրհնություններ ծառայելով:	You receive blessings from serving.
Սուրբ Հոգին ճանաչելուց մենք իմանում ենք որ Աստված հպարտանում է մեզանով:	By recognizing the Spirit, we know God is proud of us.
Մենք սովորում ենք Քրիստոսի մասին նրա կյանքն ուսումնասիրելու:	We learn about Christ by studying His life.
Նրանք շատ են սովորել ուրիշներին օգնելու միջոցով:	They learned so much from helping others.
Շաբաթական պլանավորելու օգնում է մեզ իմանալու թե ինչ սովորեցնենք լսողներին:	Weekly planning helps us know what to teach investigators.
Ապաշխարությունը կարևոր քայլ է մկրտությունից առաջ:	Repenting is an important step before baptism.
Քրիստոսին հավատալուն անհրաժեշտ է:	Believing in Christ is necessary.

E. Personal Activity

Pick 10 actions that help an investigator progress towards baptism (Ex: reading the Book of Mormon, attending church, praying daily, etc.). Write 10 sentences describing these actions and why they are important to an investigator's progression. Use gerunds. Have your companion review your sentences. Incorporate these sentences in your lessons when explaining to an investigator why it is important to keep commitments.

F. Companion Activity

Roleplay with your companion. Teach about the the Word of Wisdom. Promise blessings. Use gerunds when teaching and promising blessings.

G. Companion Activity

With your companion, memorize the missionary purpose in Armenian, found on the first page of *Preach My Gospel*, chapter 1. Identify all of the times that gerunds are used.

H. Companion Activity

With your companion, create a sentence that uses a gerund. Then have the other companion create a sentence using the same grammar principle that further explains a part of the first sentence. Continue adding new sentences until you run out of ideas. When that happens, start a new string. You may repeat this activity using other grammar principles.

Prepositions and Postpositions

Examples

We are coming <u>with</u> them.	Մենք գալիս ենք նրանց <u>հետ</u> :
<u>During Christ's time</u> , many people rejected the gospel.	Քրիստոսի <u>ժամանակ</u> շատ մարդիկ մերժում էին ավետարանը:
Armenia is <u>far away</u> from America.	Հայաստան Ամերիկայից <u>հեռու</u> է:
You live <u>according to</u> the gospel.	Դու ապրում ես <u>ըստ</u> ավետարանի:
He is <u>filled</u> with love.	Նա սիրով <u>լցված</u> է:
They understand <u>except</u> for Karine.	Նրանք հասկանում են <u>բացի</u> Կարինեից:

Explanation

In languages, aside from declension, there are special words that create a grammatical relationship between words in a sentence. These are prepositions and postpositions. Prepositions appear before nouns and pronouns. Postpositions appear after nouns and pronouns. **English only uses prepositions**, such as “for,” “after,” “since,” etc. **In Armenian, both prepositions and postpositions are used**, but prepositions are less common than postpositions.

Using Prepositions and Postpositions

Armenian postpositions and prepositions require that nouns and pronouns following and preceding them take a particular case. This pairs the noun/pronoun with the preposition/postposition. If there are multiple prepositions or postpositions in a sentence, word order will be important (the word directly following prepositions or preceding postpositions will be paired), but in most sentences the noun's case alone will show that it is paired with the postposition.

For example, the use of the Armenian postposition “մասին” causes nouns or the pronouns to be placed in the genitive:

Examples

քո մասին	about you
գրքի մասին	about the book
մարդկանց մասին	about people

Many postpositions and prepositions are declined forms of nouns. The following nouns declined in the instrumental case are used as postpositions:

Examples

հետևանք (result)	→	հետևանքով (as a result of)
պատճառ (cause)	→	պատճառով (because of)
վիճոց (means)	→	վիճոցով (by the means of)

Postpositions

36a

Postpositions are usually placed directly after the noun which they affect, and the noun is put into the appropriate case, depending on the postposition. Below are listed genitive postpositions and ablative postpositions.

Genitive Case*

առաջ (in front of)	համաձայն (in agreeance with)	միջով (through the middle of)	շուրջ (around)
առջև (before, in front of)	համար (for)	միջոցով (by the means of)	պաճառով (because of)
դեմ (against)	համեմատ (compared to)	միջև (in between)	պես (like)
դեպքում (in the case of)	հանդեպ (towards)	մոտ (near)	տակ (below)
դիմաց (across)	հետ (with)	ներս (inside of)	վերաբերյալ (concerning)
ընթացքում (during)	հետև (behind)	ներքո (under the jurisdiction of)	վրա (on)
Ժամանակ (time)	հետևանքով (as a result of)	նկատմամբ (with regard to)	փոխարեն (instead of)
կողմից (by)	մասին (about)	նման (like)	
կողքին (next to)	մեջ (in/amongst)	շնորհիվ (thanks to)	

Note that the words “այս,” “այդ,” and “այն” can also be used with some of the genitive postpositions in place of the words “սրա” and “որա.”

*When using the genitive postpositions/prepositions, **pronouns are often put in the accusative/dative cases**. For example, “Ես քո հետ գնում եմ” **can also be spoken and written as** “Ես քեզ հետ գնում եմ.” **Both forms are correct**. There are many genitive postpositions that **cannot** be used with accusative/dative pronouns (e.g., “մասին” and “կողմից”), so unless you are sure that you can use the accusative/dative pronouns, use the genitive pronouns.

Ablative Case

առաջ (before)	ավել (more than, besides)	ի վեր (since)	հետո (after/after than)
------------------	------------------------------	------------------	----------------------------

Examples

քո համար	for you
սրա մեջ	in this
գրքի վերաբերյալ	concerning the book
մկրտությունից առաջ	before the baptism
դրանից ավել	more than that

Prepositions

36C

Prepositions are typically placed directly before the noun which they affect, and the noun is put into the appropriate case, depending on the preposition. Below are listed the prepositions for each case.

Nominative Case

որպես** (as/like)

Genitive Case

առանց
(without)

ըստ
(according to)

հանուն
(in the name of/ for the sake of)

Accusative Case

դեպի***
(to, towards)

մինչև
(until)

նախքան
(before, prior to)

Dative Case

չնայած (despite)

Ablative Case

անկախ
(regardless of)

բացի
(besides/except)

**Never put definite articles on the word following “որպես.”

***Note that “դեպի” may sometimes be used as a nominative preposition.

Examples

առանց քեզ	without you
մինչև այդ օրը	until that day
բացի մեզանից	except for us
չնայած դասին	despite the lesson
որպես միսիոներներ	as missionaries

Adjectives with Cases

36C

There are adjectives in Armenian that are typically paired with nouns in a certain case. Most of these adjectives can function as postpositions and be placed directly after the word which they affect, but they can also be placed in the sentence like a normal adjective, as long as the noun that they are affecting is in the appropriate case.

Ablative Case

ազատ (free of/from)	դուրս (outside of)	ներքև (below)	վերև (up/above)
զոհ (satisfied with/from)	կախված (depending on)	սկսած (begun/since)	տարբեր (different than)
դժգոհ (dissatisfied with/from)	հեռու (far from)		

Dative Case

անսովոր (unaccustomed)	հաճելի (pleasant)	հարմար (comfortable/ convenient)	պատրաստ (ready)
արժանի (worthy)	համաձայն (in agreeance with)****	հնազանդ (obedient)	սովոր (accustomed)
ծանոթ (familiar)	հավասար (equal)	մոտիկ (close)	օգտակար (helpful)
հակառակ (contrary)	հավատարիմ (loyal/ faithful)		

Instrumental Case

լի/լեցուն/լցված (full/filled)	հարուստ (rich)	հպարտ (proud)
----------------------------------	-------------------	------------------

****Use “համաձայն (noun in genitive) հետ” with living things, but put non-living things in dative instead. See “Activity C. Error Correction” of this chapter for examples.

Examples

Քեզանից հեռու եմ:	I am far <u>from</u> you. (Ablative Case)
Հեռու եմ քեզանից:	I am far <u>from</u> you.
Քեզ հարմար է ʔ	Is it <u>convenient to you</u> ? (Dative Case)
Հարմար է ʔ քեզ:	Is it <u>convenient to you</u> ?
Ուրախությամբ լցված եմ:	I'm <u>full</u> of joy. (Instrumental Case)
Լցված եմ ուրախությամբ:	I'm <u>full</u> of joy.

Activities

A. Matching

Match the following words with the cases they belong with. Check your answers.

փոխարեն	հաճելի	ժամանակ	անկախ	հպարտ
հանուն	մոտիկ	մեջ	համեմատ	օգտակար
բացի	մինչև	հետո	հավատարիմ	շնորհիվ

B. Common Errors

On a separate sheet of paper, fix the common error in each sentence by correctly using gerunds and adverbs. Check your answers.

Նա գալիս է Քրիստինեի առանց:	She is coming <u>without</u> Kristine.
Մենք բոլորս կատարյալ չենք բացի Հիսուս Քրիստոսի:	All of us are not perfect, with the exception of Jesus Christ.
Հարմա՞ր է քեզ համար:	Is this/that <u>comfortable</u> for you?
Շատ մոտիկ ենք քո մոտ:	We are <u>very close</u> to you.

Մենք կվերադառնանք Աստծո մոտ Քրիստոս պատճառով:	We will return to God thanks to Christ.
Հովհաննես Մկրտիչն ապրում էր Քրիստոսի ժամանակվա ընթացքում:	John the Baptist lived during Christ's time.
Դու կարող ես ուխտ կապել Աստծո հետ միջոցով մկրտության:	You can covenant with God by baptism.
Անկախ դրա, մենք կշարունակենք ապրել ավետարանի ըստ:	Despite that, we will continue to live according to the gospel.
Ի՞նչ կա սրա միջև:	What is in this?
Մկրտության հետո, կստանաք Սուրբ Հոգին:	After baptism, you will receive the Holy Ghost.

C. Error Correction

Correct the following sentences which use prepositions, postpositions, and trigger words. Check your answers.

Ես կքայլեմ նրան հետ:	I will walk with her.
Նա համաձայն է մեզ:	He agrees with us.
Նա համաձայն է մեր կարծիքի հետ:	He agrees with our opinion.
Մենք Մալաթիայում կմնանք մինչև ժամը երեքին:	We will stay in Malatia until 3:00 p.m.
Դու հպարտանում ես քո լսողներից:	You are proud of your investigators.
Նրանք զգացին Սուրբ Հոգին նրանցում:	They felt the Spirit within them.
Մենք գոհ ենք Ահարոնի մկրտությամբ:	We are satisfied with Aaron's baptism.

D. Personal Activity

Write a letter to one of your investigators who is struggling. Bear your testimony. Make sure to use prepositions and postpositions correctly. Have your companion review your letter. Deliver the letter in person (possibly with a treat).

E. Companion Activity

Read *Preach My Gospel*, chapter 3, "Lesson 5: Laws and Ordinances" in Armenian out loud with your companion. Circle any prepositions or postpositions see while reading.

F. Companion Activity

With your companion, time yourselves for 30 seconds and take turns saying out loud sentences which use prepositions and postpositions for the genitive case. See how many you can say within the 30 second limit. Then, reset the timer for another 30 seconds and move on to another case. Do this for all of the cases listed above. For what cases were you able to say the most sentences? Are prepositions and postpositions easier to use in one case than another? Discuss with your companion.

G. Companion Activity

Write five sentences for each case using the appropriate prepositions and postpositions for each case. Have your companion review your sentences.

Miscellaneous

Explanation

This chapter will quickly go over very specific grammar principles and tips. Since the explanations will be brief, ask native speakers to explain/clarify and pay close attention to how they speak.

Grammar Principles and Tips

“Either Or/Neither Nor/Both This and That”

- 37a Follow the table below to form these expressions, and substitute the words “this” and “that” with other words as applicable.

Կամ սա կամ (էլ)* դա	Either this or that
Ոչ սա և ոչ էլ դա	Neither this nor that
և սա և դա	Both this and that
Համ սա համ (էլ)* դա	Both this and that

*Words in parentheses can (and often are) added for emphasis, **but are not required**.

“Հենց”

- 37b Հենց is used to **emphasize the specificity of the next word**. For example, if you are buying apples and the worker asks which ones you want, you may point to one specific apple that you want and say, “հենց այդ մեկն էմ ուզում:” Or if someone says something that you were about to say, you could say, “հենց դա էի ուզում ասել:” If you want to say “just like this,” you’d say “հենց այսպես:” The most common use of “հենց” is to say “հենց հիմա,” which means “right now.”

“Any, Anywhere/Time/Way You’d Like”

- 37c There are multiple ways to express the idea of “any” in Armenian.
1. Simply use the word “ցանկացած” to mean “**any**.” “Ցանկացած” literally means “desired” but expresses the same meaning. This is the simplest way to say “any.” For example, “Ցանկացած տեղ” means “any place.”
  2. If you want to say “**anywhere/time/way you’d like**,” say “(ուր/երբ/ոնց) կուզես:” or “(ուր/երբ/ոնց) ուզում ես:” This is roughly equivalent to saying “wherever/whenever/however you’d like,” and could be the response to, “where/when/how?” instead of saying “ցանկացած տեղ.” The same principle can be used with nouns: the construction is “որ (noun) որ կուզես” or “որ (noun) ուզում ես.” Similarly, you could say, “որը որ կուզես” to mean “whichever one you want.”

“To Like”

- 37d There are three main ways to say, “to like.” Any of the methods can be used in any tense; simply conjugate the verb accordingly.

1. Use “Դուր Գալ,” which has three different methods. This is very common.

(a) Add a possessive pronoun (my/իմ, your/քո) before “դուր” (and add a definite article to “դուր”), and then use the he/she/it conjugation with “գալ” (for example, “I like that” would be, “իմ դուրը գալիս է”).

(b) For first (I/we) and second (you) person, instead of using a possessive pronoun, you can use

the possessive articles “ս” and “դ” respectively (see section Q in this chapter for further explanation of the possessive articles). These possessive articles will replace the definite article and remove the possessive pronoun, but retain the same exact meaning. For example, “I like that” would be “դուրս գալիս է.” (Note that in this situation, “դուրս” is pronounced “դուրս” and “դուրդ” is pronounced “դուրդ”). Note that (only for this point, not for points a. or c.) you should pluralize “դուր” when referring to multiple people. For example, “we like it” would be “դուրներս գալիս է” in Armenian, and “you (plural) like it” would be “դուրներդ գալիս է.”

(c) Instead of using a possessive pronoun, add the correct dative pronoun, and do not add a definite article to “դուր” (for example, “I like that” would be “ինձ դուր է գալիս”).

2. Use “սիրել” (to love) as a normal verb. Although “սիրել” does mean “to love,” it is very commonly used as “to like.”

3. Use “հավանել” (to like) as a normal verb. This is less common, but perfectly acceptable.

“It”

37e In English, we say the word “it” very frequently. **Armenians will often leave out the subject/object if it’s obvious.** In other words, don’t worry if your sentence doesn’t have the noun/direct object in it, as long as it’s obvious what you’re talking about. For example, if someone saw cake in the church, they may ask you, “Մա ո՞վ է թխել?” (Who baked this?), and (if you baked it) the correct response would be, “Մենք ենք թխել,” or “We baked (it).” Notice that in your response there is no direct object, but that is how native speakers would express that idea.

Avoiding Directly Translating from English

37f When speaking Armenian, you may struggle to find the right translation for the word you want to say. You may hear words used that don’t match with the English translation you originally learned. While there are words that have direct translations (usually nouns), there may be verbs or adjectives in Armenian which don’t have direct translations, are used in different contexts than in English. For example, there isn’t really a good word for “to get” in Armenian. Instead, Armenians may use “ստանալ” (to receive), or they may use “բերել” (to bring), depending on the context.

This same principle applies with word order. Word order is relatively changeable in Armenian, but there are contexts where a certain word order is used most often. **It is important to express ideas as a native speaker would, and in order to do so, it is crucial to pay close attention to how Armenians speak and express ideas.**

“Please”

37g **There is no direct translation for the word “please” in Armenian.** There are a few ways to express the same meaning:

If the word “please” is part of a question (as in, “Will you please give me that?”), then you can say, “որ խնդրեմ” at either the beginning or the end of the sentence to be more polite.

In other cases, simply say, “խնդրում եմ” to mean “please,” and put the following verb in either the subjunctive mood or the imperative mood. For example, to say “Please give it to me,” you could either say “Խնդրում եմ, որ ինձ տաս:” (subjunctive mood), or “Ինձ տու՛ր, խնդրում եմ:” (imperative mood).

When asking if someone will do something for you, you can negate the auxiliary verb and either leave it in the future conditional tense or change it to past tense, while using “որ խնդրեմ” at either the beginning or the end of the sentence.

Examples

English Sentence	Armenian equivalent*	Alternate equivalent**
Will you <u>please</u> go to the store?	Որ խնդրեմ կգնա՞ս խանութ:	Խանութ չես գնա՞ որ խնդրեմ:
<u>Please</u> go to the store.	Գնա խանութ, խնդրում եմ:	Խնդրում եմ, որ խանութ գնաս:**
Would you <u>please</u> do something for me?	Մի բան կանե՞ս ինձ համար, որ խնդրեմ:	Որ խնդրեմ մի բան ինձ համար չես անի :

***Note** that the “որ խնդրեմ” can be placed at either the beginning or the end of these sentences.

**See chapter 12, “Optative Mood,” for further information on this form.

“Sorry”

37h Just like “please,” there is no direct translation for the word “sorry.” There are at least four different ways to express this idea.

- 1 Simply say, “ներողություն,” which means “forgiveness,” but is used the same as “sorry.”
- 2 Conjugate the verb “ներել” in future conditional (as in “կներես/կներեք”). **Do not ask it as a question;** simply saying it is roughly equivalent to saying “sorry.”
- 3 Conjugate the verb “լինել” in future conditional as in number two, and add the word “ներող” before the conjugated verb. For example, when speaking to two people, say, “ներող կլինեք.”
- 4 **If you are saying “sorry” because something serious happened (e.g., someone passed away), do not use the above methods.** Instead, you should say, “ցավակցում եմ” or another conjugation of the word “ցավակցել” (to share/join in pain/sympathize).

“Hello”

37i Here is a short list of ways to say hello, listed (roughly) **from most formal to least formal**.

1. Ողջույն
2. Բարև ձեզ
3. Հարգանքներս
4. Ալո (used only on the phone)
5. Բարև
6. Բարի լույս/օր/երեկո (To mean “good morning,” “good day,” or “good evening,” respectively.)
7. Հագար բարև
8. Բարի գուն (This is very slang/colloquial version of “բարի երեկո,” so only use in the evening/at night.)

“Goodbye”

37j Here is a short list of ways to say goodbye, listed (roughly) **from most formal to least formal**.

1. Հաջողություն
2. Ցտեսություն
3. Հաջող
4. Աստված ձեզ հետ (լինի)
5. Գնացի/գնացինք (when leaving)- See chapter 25c, “Past Perfect Tense in the Present.”

Filler Words

37k The following is a list of filler words in Armenian. The purpose of this list is not to learn and implement these words in your speaking, **but rather to recognize and avoid their use**. Most of these words have other uses that are perfectly appropriate, but try to avoid using them to just fill empty space in your speech.

1. Այսինքն
2. Ասենք
3. Դե
4. Ոնց-որ
5. Ուղղակի
6. Ուրեմս
7. Պարզապես

“նոր”

37l

“նոր” has three different meanings/uses:

1. “նոր” means **“new,”** as in “a new pair of shoes,” and is used as a normal adjective.
2. “նոր” means **“just/recently,”** as in “I just/recently came to Armenia” (in Armenian, “Ես նոր եմ եկել Հայաստան:”).
3. “նոր” can be used when listing things to say **“next” or “then.”**

Examples (Definition #3)

English Sentence	Armenian equivalent	Alternate equivalent using “հետո instead of “նոր”
Go to the store and <u>then</u> go to school.	Գնա խանութ, <u>նոր</u> գնա դպրոց:	Գնա խանութ, <u>հետո</u> գնա դպրոց:
I went swimming and <u>then</u> running.	Ես լողացի <u>նոր</u> վազեցի:	Ես լողացի և <u>հետո</u> վազեցի:

Այս, Այդ, and Այն

37m

Այս means “this,” while այդ and այն both mean “that.” In general, այս is used to reference **things within reach**; այդ is used for **things within sight but not within reach**; and այն is used for **things out of sight**. The same principle applies roughly to other trios of words containing “ս,” “դ,” and “ն.”

“ս” (within reach)	“դ” (within sight)	“ն” (out of sight)
այս	այդ	այն
սա	դա	նա
սրանք	դրանք	նրանք
այսպես	այդպես	այնպես
այստեղ	այդտեղ	այնտեղ
բոլորս (all of us)	բոլորդ (all of you)	բոլոր(ն) (all of them)

For example, if you were calling some members before coming to their home to tell them when you will arrive, you should say, “այդտեղ կլինենք հինգ ժամին,” not “այնտեղ կլինենք հինգ ժամին.” This is because the location is **within their sight/close to them**. On the contrary, if you were calling them but meeting in a place where neither of you are (as in, you and the member are at home and you are meeting at the church), then you should say, “այնտեղ կլինենք հինգ ժամին.”

Another example would be if you are digging dirt with a member, and you ask them how to dig (by saying “ինչպե՞ս փորեմ:”). They may answer in any of the following ways:

1. “Այսպես,” while demonstrating themselves how to dig (within reach).
2. “Այդպես,” while pointing to someone nearby who is digging (within sight).
3. “Այնպես,” referencing something out of sight. Perhaps they might ask if you remember how Armen were digging yesterday, and then say, “այնպես” (out of sight).

Note: The word “այն” may be used as a noun, “it.” Armenians often don’t say a word for “it,” because it is implied, but they sometimes used the word “այն.” For example, to say “I don’t like it,” one might say, “Ես չեմ սիրում այն.”

“Որպես”

37n

Never use a definite article after “որպես.” This is covered in chapter 5b, “When Not to Use Definite Articles,” but is repeated here for emphasis. Even if you want to say, “as *the* bishop,” or any other specific/definite noun, do not add a definite article. “Որպես եպիսկոպոս” would be the correct way to say “as the bishop.”

Family Names in Cases

370

In English, when referring to a family we often say “the ___ family” (as in, “the Carter family”). In Armenian, rather than using that phrase, “ենք” (or “անք”) is added to the end of either their first or last name and conjugated accordingly. For example, “Մարգարյանենք” means “the Sargsyan family.” See the chart below for conjugations.

Case	Ending
Nominative	-ենք, -անք
Accusative	-ենց, -անց
Genitive	-ենց, -անց
Dative	-ենց, -անց
Ablative	--ենցից, -անցից
Instrumental	N/A
Locative	N/A

Examples

Գասպարյանենց,	To the Gasparyans, (written on a note/letter)
Գնում ենք Ղազարյանենց մոտ:*	We're going to the Ghazaryan's home.
Ես շատ եմ սիրում Հովսեփյանենց:	I love the Hovsepyan family.
Եկեք Սերգեյենց տունն այցելենք:	Let's visit Sergey's family/home.

*This is probably the most common use of this principle (to say, “we’re going to the ___’s house). The other uses are grammatically correct but less common.

“I Have No Idea”

370

In Armenian, sarcasm is not common and is often misunderstood; **however, there is one exception.** “Ես չափ զիտեմ” is a somewhat rude/blunt phrase meaning, “I have no idea.” A much more polite way to express the same meaning would be, “Ես գաղափար չունեմ.”

If you want to say, “I really know,” or “I know for sure,” say “Ես իրոք զիտեմ,” “Ես անպայման զիտեմ,” “Ես համոզված եմ,” or “Ես հաստատ զիտեմ.” Do not say, “Ես չափ զիտեմ,” as that will have the **exact opposite meaning** with a somewhat impolite connotation.

Possessive Articles

379

The possessive articles are “ս” and “դ.”* They are used to indicate possession (and they thereby replace possessive pronouns), and they will replace any definite article on the word. The possessive article “ս” is used to replace the possessive pronoun “իմ,” and “դ” is used to replace the possessive pronouns “քո” and “ձեր.”

Examples**

գիրքս	my book
համակարգիչդ	your (singular) computer
բնակարանդ	your (plural) apartment

***Note** that “ը/ն” can also act as a possessive article for “նա” (replacing “նրա”). See “R. GPP Shortcuts,” of this chapter for explanation on this usage.

****Note** that the possessive pronouns and definite articles are omitted.

Genitive Postposition Shortcuts

37r

This section explains some of the **shortcuts you can say by using possessive articles with genitive postpositions**. **Note** that all of these shortcuts are informal/slang. While they are important to understand, use them appropriately.

With the genitive postpositions “հետ,” “մոտ,” “շուրջ,” “տակ,” “վրա,” and “մեջ,” you can apply the possessive article principles explained in 37q, “Possessive Articles.” That is to say that you can omit the possessive pronoun, and add a possessive article to the end of the genitive postposition to express the same meaning. However, there are **two differences**:

1. With genitive postpositions, “ը/ն” can be used as a possessive article for the third person possessive pronouns “նրա” and “նրանց.” Apply the normal definite article principles in determining whether to say “ը” or “ն.”
2. With the **plural** possessive pronouns (“ներ,” “ներ,” and “նրանց”), first pluralize the genitive postposition, and then add the appropriate possessive article. For example, “with us” will be “հետներս.”

Examples

հետս	with <u>me</u>
մոտս	near/close to <u>you</u>
մեջը*	in <u>it</u>
տակներս	under <u>us</u>
վրաներդ**	over <u>you (plural)</u>
շուրջները	around <u>them</u>

*Putting this example together with the principles from chapter 3, “There Is,” chapter 7, “Asking Questions,” leads to a very well put-together sentence. “Ի՞նչ կա մեջը:” is a very common way of asking, “What’s in that?”

**It is worth noting that Armenians sometimes pronounce “վրան” as “վրեն,” but this is a more slang/informal pronunciation. The same principle applies to some other short words: for example, “հայր” and “մայր” are sometimes pronounced “հեր” and “մեր.”

Talking on the Phone

37s

When talking on the phone (or at other applicable times), remember to avoid using “սա” in reference to a person. For example, in English we typically answer the phone and ask, “Who is this?” but in Armenian, just say “Ի՞նչ է” or “ու՞մ հետ եմ խոսում:” rather than “սա ո՞վ է:”

Here is a list of some useful phrases to use when speaking on the phone. **Note** that this is not a comprehensive list, and there are many ways to express the same ideas, so do not limit your phone conversation sentences to these alone (these are merely a start to forming your own style of speaking).

Ի՞նչ է:	Who is this?
ու՞մ հետ եմ խոսում:	Who am I speaking with?
Երեց/Քույր _____ն է:	This is Sister/Elder ____.
Կարելի է Կարենի հետ խոսեմ:	Could I speak with Karen?
Կարենին կարելի է Կ:	Could I speak with Karen?
Գոհարը տանն է:	Is Gohar home?
Կրինի՞ վաղը հանդիպենք:	Could we meet tomorrow?
Կարող ե՞նք վաղը հանդիպել:	Could we meet tomorrow?
Ժամանակ ե՞րբ կունենաս որ քո ընտանիքին այցելենք:	When will you have time for us to visit your family?
Քեզ ե՞րբ է հարմար որ հանդիպենք:	When is good for you to meet?

“Both”

37t

The most common way to say “both” is “երկուսն էլ.” To say “both of us,” say, “երկուսս էլ,” and to say “both of you,” say “երկուսդ էլ.” All of three of these decline into cases. Follow the chart below. The same rule can apply with “երեք” (“the three of us/you/them”).

Nominative	Genitive	Accusative/Dative	Ablative	Instrumental
“Both of us” - երկուսս էլ	երկուսիս (word) էլ	երկուսիս էլ	երկուսիցս էլ	երկուսովս էլ
“Both of you” - երկուսդ էլ	երկուսիդ (word) էլ	երկուսիդ էլ	երկուսիցդ էլ	երկուսովդ էլ
“Both of them” - երկուսն էլ	երկուսին (word) էլ	երկուսին էլ	երկուսից էլ	երկուսով էլ

Placement of “էլ”

37u

While word order typically only changes the emphasis of sentences in Armenian, there are a few instances when word order will actually change the meaning of the sentence. When asking a question, whether “էլ” is placed before or after a question word will change the meaning of the sentence. **If “էլ” is placed before the question word, it means “else”** (e.g., “What else do you want?”). **If “էլ” is placed after the question word, it is equivalent to adding “ever” to the question word** (e.g., “Whatever you want.”).

Examples

Էլ որտե՞ղ գնանք:	Where else should we go?
Որտեղ էլ կուգես:	Wherever you want.
Էլ ի՞նչ է պետք:	What else do we need?
Ինչ էլ լինի, ամեն ինչ լավ կլինի:	Whatever happens, everything will be ok.

Asking Permission

37v

The most common way to ask for or deny permission in Armenian is to use the phrase, “կարելի է.” “կարելի” is simply the verb “կարել” (to sew) with the “ի” ending, so “կարելի” literally means “sewable” but is understood as “permissible” or “allowable.” Therefore, “կարելի է” means “it is permissible/allowable/okay.”

There are **three ways to use verbs with “կարելի է”**:

1. Conjugate the verb in **subjunctive mood** using either the present or past conjugations. This will refer to either the future or past respectively (e.g., “You’re not allowed to go” or “You weren’t allowed to go”).
2. Add “որ” after “կարելի է”, **and then add the verb conjugated in any tense** (e.g., “It’s ok that he left already” would be “Կարելի է, որ արդեն գնացել է.”).
3. **Add the verb in the infinitive.** This is the most general/unspecific form (e.g., “it’s okay to laugh” [կարելի է ծիծաղել] is more general than “it’s ok if you laugh” [կարելի է ծիծաղես]).

In order to negate, simply negate the auxiliary verb (as “չի”, not “չէ”), and then move the auxiliary verb in front of “կարելի.”

Examples

(1) Կարելի է՞ գնամ:	Is it okay if I go?
(1) Կարելի է գնաս:	You’re allowed to go. (or “It’s okay for you to go.”)
(1) Չի կարելի գնաս:	You’re not allowed to go.
(2) Չի կարելի, որ ծխում է, չէ՞:	It’s not okay for him to be smoking, right?
(3) Կարելի է՞ վերցնել հաղորդությունը մկրտվելուց առաջ:	Is it okay to take the sacrament before being baptized?
(3) Չի կարելի գողանալ:	It’s not okay to steal.

Ասեց VS. Ասաց

37w

The verb “ասել” (to say) can be conjugated in **only past perfect tense as either a “ել” or “ալ” verb**. Either way is acceptable, but “ալ” tends to be more formal, and “ել” tends to be more common and conversational. Note that this only applies to the verb “ասել” and only in past perfect tense.

Examples

Ասեցի/Ասացի	I said	Ասեցինք/Ասացինք	We said
Ասեցիր/Ասացիր	You said	Ասեցիք/Ասացիք	You said
Ասեց/Ասաց	He/she/it said	Ասեցին/Ասացին	They said

“To Happen”

37x

Armenians will often use the verb “լինել” instead of “պատահել” to mean “to happen.” Another alternative is using “տեղի ունենալ” but the most common is simply using “լինել” (“to be”).

Examples

Ի՞նչ եղավ:	What happened?
Ի՞նչ է լինում:	What is happening?
Ինչ է եղել:	What has happened?

“Since”

37y

“Ինչ” can be used to mean “since” when referring to time (“since” in English can also be used to mean “because,” in which case you should use “քանի որ”). For example, to say, “Since I got baptized two years ago I have felt great,” say “Ինչ մկրտվել եմ երկու տարի առաջ, շատ լավ եմ զգացել.” **Or, you can use “ի վեր” as an ablative postposition.** In this case, you could say “իմ մկրտությունից ի վեր, շատ լավ եմ զգացել” to mean “Since my baptism, I’ve felt great.

“Unless”

37z

To say the English expression “unless,” Armenians use the word “մինչև” (until), with the next verb negated and put into a mood.

The structure is “մինչև չ(verb in mood).”

Examples

Դուք չեք կարող մկրտվել <u>մինչև</u> Մորմոնի Գիրքը <u>չկարդաք</u> :	You can’t be baptized <u>unless you read</u> the Book of Mormon.
Մենք Սուրբ Հոգին չենք զգա <u>մինչև</u> <u>չաղոթենք</u> :	We won’t feel the Holy Ghost <u>unless we pray</u> .

Ինքը and Իրենք in Cases

37aa

The words “ինքը” and “իրենք” are used to refer to “նա” and “նրանք.” Armenians often use them in place of “նա” and “նրանք.” Some Armenians may say that using “ինքը” is grammatically incorrect, but most Armenians use it more often than “նա.” The same applies for pronouns in different cases. Below is a chart that shows the different pronouns that come from “ինքը” and “իրենք” depending on the case.

Colloquial Replacements for Singular Pronouns

Nominative նա	Genitive նրա	Accusative/Dative նրան	Ablative նրանից	Instrumental նրանով	Locative նրանում
ինքը	իր/իրա	իրեն/իրան	իրենից/ իրանից	իրենով/ իրանով	իրենում/ իրանում

Colloquial Replacements for Plural Pronouns

Nominative նրանք	Genitive նրանց	Accusative/Dative նրանց	Ablative նրանցից	Instrumental նրանցով	Locative նրանցում
իրենք/իրանք	իրենց/իրանց	իրենց/իրանց	իրենցից/ իրանցից	իրենցով/ իրանցով	իրենցում/ իրանցում

Note that all of the boxes except for “ինքը” have two different pronouns listed. In each box, the second listed pronoun is less grammatically correct, but still frequently used.

“Դուրս Գալ”

37bb When talking about **going** outside, the correct verb is “դուրս գալ,” **not** “դուրս գնալ.” Listen to the way Armenians say this verb to correctly understand its usage.

“Ես գիտեի”

37cc Although “Ես գիտեի” is directly translated to mean “**I knew**,” sometimes it is used to express the English phrase “**I thought**,” as in “Oh, I thought the meeting was supposed to start at 3:00.” However, it is also sometimes used to mean “I knew,” so it is important to pay attention to context when hearing this phrase. Use “Ես գիտեի, թե,” rather than “Ես գիտեի, որ,” when expressing the phrase “I thought.”

“Մերոնք” and “Ձերոնք”

37dd The words “մերոնք” and “ձերոնք” mean “our folks/people” and “your folks/people,” respectively. They conjugate into cases similarly to the way that նրանք does.

Nominative	Genitive/ Accusative/Dative	Ablative	Instrumental	Locative
մերոնք	մերոնց	մերոնցից	մերոնցով	մերոնց մեջ
ձերոնք	ձերոնց	ձերոնցից	ձերոնցով	ձերոնց մեջ

Review: Narrating Experiences and Telling Stories

This review will help you see how well you have learned the material in the previous section. It will also help you evaluate your ability to apply several different grammar principles you have learned in performing the following function:

Narrating Experiences and Telling Stories

- Word Order
- Word Endings
- Fleeting Vowels
- Double Negatives
- Relative Pronouns
- Passive Voice
- Irregular Verbs
- Motion Verbs
- Gerunds
- Prepositions and Postpositions
- Miscellaneous

Activities

A. Error Correction

On a separate sheet of paper, rewrite the paragraph below, correcting the four errors in it. Check your answers.

Սուրենն այսօր գնացել է եկեղեցի հանդիպելու միսիոներներով: Նա գնաց որովհետև ուզում էր ավելի լավ իմանալ եկեղեցու և Հիսուս Քրիստոսի մասին: Նա գիտի, որ Աստված Իր Որդուն զոհաբերեց մեզ համար: Սուրենը շատ է սիրում Հիսուս Քրիստոսին, որովհետև Նա իր Փրկիչն է: Նա որոշել է մկրտվել, որովհետև հասկացել է, որ այն Եկեղեցին ճշմարիտ է: Սուրենը ցանկանում է, որ իր ընտանիքն ու իր ընկերներն էլ մկրտվում են եկեղեցում, որովհետև նրանց շատ է սիրում: Նա ավելի լավ է վերաբերվի բոլորին, որպեսզի օրինակ լինի նրանց համար:

B. Error Correction

On a separate sheet of paper, rewrite the paragraph below, correcting the three errors in it. Check your answers.

Քրիստինեն շատ էր ուզենում մկրտվել, բայց իր ամուսինը չէր համոզվում: Քրիստինեն դեռ զալիս էր եկեղեցի և շարունակում էր հանդիպել միսիոներների հետ: Երեցներն այցելում ու օրհնում էին նրան որ միաթարություն զգար: Այլ ժամանակ, Քրիստինեյի երեխաները սկսեցին սովորել միսիոներներից: Նրանք պատմեցին ամեն բան, որ սովորում էին նրանց հորը: Հիմա նրանց հայրը սովորում է միսիոներներից, որովհետև իր սիրտը բացվեց: Քրիստինեյի աղոթքները պատասխանեցին, և նրանք մկրտվելու են մեկ ամսից:

C. Companion Activity

With your companion, conjugate the following verbs into every case of gerunds and use them each in a sentence.

գիտենալ (to know)	ասել (to say)
ուզենալ (to want)	ունենալ (to have)
ուտել (to eat)	տանել (to carry)
լինել (to be)	լվանալ (to wash)

D. Personal Activity

Translate the following sentences into Armenian. Check your answers.

- We are going to the church with Ani after our lesson.
- The district leaders are going to bring lunch to the district meeting this week.
- We are walking to our meeting with Bishop.
- We will be taking a taxi to zone conference.
- We are playing soccer for our preparation day activity.
- She is running late to the appointment.

E. Companion Activity

Practice the passive voice by telling Joseph Smith’s First Vision to your companion in the passive voice.

F. Personal Activity

Conjugate the following verbs in all tenses and forms. Have your companion review your conjugations.

Understand	Become
Walk	Have
Receive	Teach
Respect	Eat

Asking and Answering Questions of Time, Date, and Location

Purpose

This function will help you talk about **when and where things happen**; for example, when is church, and how do you get there? The grammar principles in this section are targeted at helping you perform these functions. Below are examples of the types of things you will be able to express with the grammar in this function.

- **On Sundays**, we go to church. (Telling/Expressing Time)
- Our appointment is **at three o'clock** on Thursday. (Telling/Expressing Time)
- **On Mondays**, we write our families. (Telling/Expressing Time)
- **We are going to Alaverdi** this week. (Directions)
- **Last month**, we had three baptisms. (Telling/Expressing Time)
- **Next Friday**, they are meeting with their new investigator. (Telling/Expressing Time)
- **This year**, we are getting a new mission president. (Telling/Expressing Time)
- **Turn left** at the light. (Directions)
- I have received ordinances **in the temple**. (Locative Case)

Application

Below is a list of doctrinal points that these grammar principles will help you teach, as well as some common missionary tasks that they will help you perform. This list is not comprehensive; it is meant to help you think about how you can use the grammar in real situations. In parentheses next to each point are some sample questions that you can ask yourself to help you think about how to apply the grammar.

Doctrines from the Lessons

- The Restoration of the Gospel of Jesus Christ (When was the First Vision? When did Joseph Smith receive the priesthood? When was the Church restored? Where did the First Vision take place?)
- The Spirit World (Where do we go when we die? How long are we there?)
- The Resurrection (When will we all be resurrected according to the plan of salvation? Will we all be resurrected on the same day at the same time?)
- The Three Kingdoms of Glory (When do we learn which kingdom we go to after this life?)
- Keep the Sabbath Day Holy (What time does church start on Sunday? Where is the church located?)

Tasks from the *Missionary Vocabulary and Phrases Book*

- Conduct a Meeting (When does each part of the meeting happen?)
- Make Appointments (When are they free? Where is the appointment?)
- Set a Baptismal Date (Will you prepare to be baptized on [date]?)
- Weekly Planning (What are some goals I can accomplish before Wednesday of this week?)
- Set Goals (Which investigators should I meet with each day?)
- Practice Inviting Others to Church (Will you walk with us to church at 10:00 a.m.?)
- Invite Someone to Attend General Conference (Will you come to General Conference this Sunday?)

Directions

Examples

How do I get to the bus station?	Ինչպե՞ս կարող եմ հասնել ավտոկայան:
Where are there a lot of sites to see?	Որտե՞ղ կան շատ տեսարժան վայրեր:
Can you show me on the map?	Կարո՞ղ եք ցույց տալ քարտեզի վրա:

Explanation

In Armenia, in addition to walking to your destinations, you'll use several different modes of transportation, from small minivan-type buses (called a "մարշուտնի") to large buses, trains, and taxis. Follow the list of several commonly used phrases to help you get around in each city you serve.

Using Directions

On the Street

38a Here are some helpful phrases while you are out on the street and need directions:

Ինչպե՞ս կարող ենք հասնել _____:	How do we get to _____?
գնացքի կայարան:	... the train station?
ավտոկայան:	... the bus station?
օդակայան:	... the airport?
կենտրոն:	... downtown?
Կարո՞ղ եք մեզ ցույց տալ քարտեզի վրա:	Can you (plural) show us on the map?
փողոց	street
Թե՞րևի՜ք ձախ:	Turn left.
Թե՞րևի՜ք աջ:	Turn right.
ձախ	left
աջ	right
ուղիղ	straight ahead
դեպի _____	towards the _____
_____ անցած	past the _____
_____ չհասած	before the _____
Փնտրե՛ք _____:	Watch for the _____.
խաչմերուկ	intersection
հյուսիս	north
հարավ	south
արևելք	east
արևմուտք	west
վերև	uphill/up/above
ներքև	downhill/down/below
Մենք կորած ենք:	We're lost.

In a Taxi

38b

Տարեք մեզ _____, խնդրում ենք:	Take us to _____, please.
Քանիս՞ով կտանեք _____:	How much does it cost to get to _____.
Տարեք մեզ այնտեղ, խնդրում ենք:	Take us there, please.

On the Bus or Train

38c

Ի՞նչ արժե տոմսը դեպի _____:	How much is a ticket to _____?
Մեկ _____-ի տոմս, խնդրում եմ:	One ticket to _____, please.
Ու՞ր է գնում այս գնացքը/ավտոբուսը:	Where does this train/bus go?
Որտե՞ղ է _____-ի գնացքը/ավտոբուսը:	Where is the train/bus to _____?
Այս գնացքը/ավտոբուսը կանգնու՞մ է _____:	Does this train/bus stop in _____?
Ե՞րբ է շարժվում _____-ի գնացքը/ավտոբուսը:	When does the train/bus for _____ leave?
Ե՞րբ է այս գնացքը/ավտոբուսը հասնում _____:	When will this train/bus arrive in _____?

Common Street Signs

38d

Here are several common signs one would see in Armenian:

ԲԱՑ Է	OPEN
ՓԱԿ Է	CLOSED
ՄՈՒՏՔ	ENTRANCE
ԵԼՔ	EXIT
ԴԵՊԻ ԴՈՒՐՍ	PUSH
ԴԵՊԻ ՆԵՐՍ	PULL
ԶՈՒԳԱՐԱՆ	TOILET
М (Russian letter)	MEN
Ж (Russian letter)	WOMEN
ԱՐԳԵԼՎԱԾ Է	FORBIDDEN
ԶՇԽԵԼ (Or other verbs)*	DON'T SMOKE (Or other verbs)*

*See Chapter 11e, "Incentive Mood: General," for further explanation.

Using Ablative Case with Directions

38e

You will mostly use the ablative case as the means by which you express a location or describe how to get to a place.

Examples

Թեքվե՛ք <u>այստեղից</u> ձախ:	Turn left <u>from here</u> .
Վանաձոր <u>Երևանից</u> <u>հյուսիս</u> է:	Vanadzor is <u>north of Yerevan</u> .
<u>Ինձանից</u> <u>ներքև</u> է:	It's <u>below me</u> .

Using Verbs with Directions

Note that some motion verbs will affect what cases you will use, as well as whether there will be a definite article. See chapter 34, “Motion Verbs,” for further information.

Examples

Դու մոտենում ես ինձ:

You are coming closer to me.

Ես կանցնեմ բանկը:*

I will pass the bank.

*When using անցնել, pay attention to your intended meaning. Are you trying to say “to pass . . .” or “to move on to . . .”? “To pass” treats objects regularly, whereas “to move on to” puts objects in the dative case.

Activities

A. Application

You are walking with your companion when two passersby stop you and ask for directions to the bank. You know there are multiple ways to get to the bank from where you are. Translate the different directions to Armenian. Check your answers.

Walk north one street and then turn right at the theater. Walk two more streets. The bank will be on your left.

Walk east three streets and make a right at the school. Walk one street more and then cross the bridge on the right. Walk five streets west. The bank will be on your left.

Walk west for two streets and then turn left at the mall. Walk one street past the church and the bank is right in front of you.

Walk south for three streets and turn left at the police station. Cross the train tracks. Three streets after the train tracks you will pass the park. The bank will be right in front of you after the park.

B. Common Errors

On a separate sheet of paper, fix the common error in each sentence by correctly using directions. Check your answers.

Երեք փողոց կբայլեք և հետո կանցնեք փողոցին:

You will walk for three streets and then cross the street.

Ես մոտիկ եմ քեզանից:

I am close to you.

Բաժակը սեղանն է:

The cup is on the table.

Դու կվազես ներքև կամուրջը:

You will run under the bridge.

Այգին դիմաց է շենքը:

The garden is across from the building.

Դեղատունը աջ է:

The pharmacy is to the right.

Մենք կվազենք արևելքային:

We will run towards the east.

Գետն այգու հետև է:

The river is behind the park.

Մենք քո տուն առջև ենք:

We are in front of your house.

Մենք այս կողմ վրա ենք:

We are on this side.

C. Error Correction

Correct the following sentences using the proper directional words. Check your answers.

Խնձորը սեղանի տակ է:	The apple is on the table.
Գրիչը տակ է թախտից:	The pen is under the couch.
Ավտոմեքենան նստարանի աջով է:	The car is to the left of the bench.
Արևը ամպերի վերևից է:	The sun is above the clouds.
Ձկները ջրա են:	The fish are in the water.
Ջուրը կամրջի ներքևի է:	The water is below the bridge.
Կայանատեղը շենքի հետ է:	The parking lot is behind the building.
Նշանը դպրոցի դիմաց է:	The sign is in front of the school.
Բնակարանները առջև են փոստին:	The apartments are diagonal to the post office.
Սարերը լճի հարավային են:	The mountains are north of the lake.
Չարենցավանը Հրազդանի հարավ է:	Charentsavan is south of Hrazdan.
Սևանա լիճը Երևանի արևմտքային է:	Lake Sevan is east of Yerevan.
Գյումրին Վանաձորի արևելքային է:	Gyumri is west of Vanadzor.
Հաղորդությունը գործվածքի մոտ է:	The sacrament is beneath the cloth.

D. Personal Activity

Review the travels of Alma in Alma 5–8 with your companion and draw a map of his journeys. Then prepare a mini-lesson about diligence, and use the map as you describe Alma's journeys. Make sure to include information about location correctly when you describe the map. You can repeat this activity with any scripture story that includes travel.

E. Personal Activity

Write 10 sentences using the directional words listed in the chapter. Have your companion review your sentences.

F. Companion Activity

Take a few minutes to draw a map on a whiteboard with your companion. Include distinguishable landmarks that you can name (i.e., a church, a post office, a gas station, etc.). Take turns starting out at different parts of the map and giving directions to your companion as if he or she were an investigator to the LDS meetinghouse on the map.

G. Companion Activity

With your companion, practice different ways to invite investigators to church. Then, practice describing how to get to church from the investigators' homes. Also, practice describing where the church is located to people that you meet on the street. Be creative. Come up with various ways to locate the church in your area.

Telling and Expressing Time

Examples

At four o'clock, he/she is (usually) here.	Նա ժամը չորսին այստեղ է լինում:
He will come <u>after</u> church.	Նա կգա եկեղեցուց հետո:
It <u>seven o'clock in the evening</u> convenient?	Երեկոյան ժամը յոթին հարմար է :
It will <u>last thirty minutes</u> .	Երեսուն րոպե կտևի:

Explanation

Telling the actual time in Armenian is dependant on knowing the Armenian numbers as well as some principles with regards to the hours, minutes, and seconds in Armenian.

Time Words

39a

Time-related Nouns (Ժամ ու Ժամանակ)

Ժամ	hour	Երեկո	evening
րոպե	minute	գիշեր	night
վայրկյան	second	կես գիշեր	midnight
կես ժամ	half an hour	շաբաթ	week
քառորդ ժամ	a quarter of an hour	ամիս	month
օր	day	տարի	year
առավոտ	morning	տասնամյակ	decade
կեսօր	noon	դար	century
կեսօրից հետո	afternoon	հազարամյակ	millennium

The Days of the Week (Շաբաթվա օրերը)

երկուշաբթի (օր)	Monday
երեքշաբթի (օր)	Tuesday
չորեքշաբթի (օր)	Wednesday
հինգշաբթի (օր)	Thursday
ուրբաթ (օր)	Friday
շաբաթ (օր)	Saturday
կիրակի (օր)	Sunday

Seasons of the Year (Տարվա եղանակները)

գարուն	Spring
ամառ	Summer
աշուն	Fall
ձմեռ	Winter

Note: All of the words in the charts above are irregular nouns, and have irregular endings when put into a case. See Appendix A, "1. Irregular Nouns in Cases" for more information.

Months (Ամիսները)

հունվար	January	հուլիս	July
փետրվար	February	օգոստոս	August
մարտ	March	սեպտեմբեր	September
ապրիլ	April	հոկտոմբեր	October
մայիս	May	նոյեմբեր	November
հունիս	June	դեկտեմբեր	December

Adverbs of Time (Ժամանակի մակբայները)*

հիմա	now	անցած (անցյալ) գիշեր/ երեկո/առավոտ	last night/evening/ morning
հետո	after, then, later	երեկոյան/առավոտյան	in the evening/morning
առաջ	before, ago	հաջորդ (մյուս) շաբաթ/ ամիս/տարի	next week/month/year
վիշտ	always	անցած (անցյալ) շաբաթ/ամիս/տարի	last week/month/year
շարունակ	continuously	վերջերս	lately, recently
երբեք	never	շուտով	soon, shortly
երբեմն, մեկ- մեկ	sometimes	վաղ, շուտ	early
հաճախ	often	վաղուց, շուտվանից	for a while/since a while/a long time
այսօր	today	կրկին, նորից, էլի	again
վաղը	tomorrow	այսօրվանից	starting today
երեկ	yesterday	վաղվանից	starting tomorrow
երեկ չէ առաջ օրը	the day before yesterday	ժամանակավոր(ապես)	temporary (temporarily)
վաղը չէ մյուս օրը	the day after tomorrow	վերջում	in the end
այս առավոտ/ երեկո/գիշեր	this morning/ evening/ tonight	ընթացքում	over time (when not used as a genitive post position)

*Note that definite articles have already been added to these expressions as appropriate. It may seem that some of them need a definite article, but they can be thought of as exceptions. For example, the correct way to say, “I’m leaving this evening” is “Գնում եմ այս երեկո” —**with no definite article**.

Telling Time

There are **four different forms of telling time**: when the time is **on the hour**, **between minutes 1–29**, **on the half hour**, and **after minutes 31–59**.

On the Hour

For stating times **exactly on the hour** (e.g., “It is five o’clock”), simply say, “Ժամը (hour) ն է.” If stating the current time, use nominative case (add a definite article). If saying “**at a time**,” (“**at 6:00**”) use **dative case**. For example, “at 6:00,” is “Ժամը վեցին.”

Between 1 and 29 Minutes

39c For times in between 1 and 29 minutes (e.g., 5:23, 1:15), say, “Ժամը (hour) անց (minute) է.” When saying “**at a time**” with these minutes, **do not use dative case**.

Or, if the time is after the hour but you don't want to be too specific, you can always say, “(hour) ից մի քիչ հետո” to say, “a little after (hour).”

On the Half Hour

39d When the time is on the half hour (e.g., 7:30, 12:30), use the same form as between 1 and 29 minutes, but instead of saying the minutes, use the word, “կես” which means “half.” For example, “Ժամը (hour) անց կես.” “Կես” **will never be put into dative**.

Between 31 and 59 Minutes

39e If the time is between 31 and 59 minutes (e.g., 3:56, 9:32), then instead of saying that it is a certain number of minutes past the hour, in Armenian you say that it is **a certain number of minutes until the next hour**.

This is similar to saying, “**20 until 5**” in English, instead of “**4:40**.” First, to find the number of minutes until the next hour, subtract the number of minutes from 60 (so for 4:40, 60-40=20). Then, add 1 to the hour (4+1=5), and then the form will be “Ժամը (next hour) ին (minutes left) պակաս” (so 4:40 will be “Ժամը հինգին քսան պակաս,” or in other words, “**20 minutes lacking to five o'clock**”). See examples below.

Examples

Ժամը հինգն է:	It is 5 o'clock.
Ժամը հինգին ենք գնում:	We are going <u>at</u> 5 o'clock.
Գնացինք ժամը հինգին:	We left <u>at</u> 5 o'clock.
Ժամը հինգ անց տաս է:	It is 5:10.
Ժամը հինգ անց տաս ենք գնալու:	We are going <u>at</u> 5:10.
Գնացինք ժամը հինգ անց տաս:	We left <u>at</u> 5:10.
Ժամը հինգին տաս պակաս է:	It is 4:50.
Ժամը հինգին տաս պակաս ենք գնալու:	We are going <u>at</u> 4:50.
Գնացինք ժամը հինգին տաս պակաս:	We left <u>at</u> 4:50.
Ժամը երկուս անց կես է:	It is 2:30.
Ժամը երկուս անց կես ենք գնալու:	We are going <u>at</u> 2:30.
Երեք անց կես գնացինք:	We left <u>at</u> 3:30.

Ժամը քանի՞սն է:	What time is it?
Ժամը մեկն է (երկուսն* է, չորսն է, ..., տասներկուսն է):	It's one (two, four, ..., twelve).
Ժամը մեկ անց կես (երկուս անց կես, ..., ինն անց կես) է:	It's half past one (half past two, ..., half past nine).
(Ժամը) մեկ (երկուս, երեք, չորսն, ... , ինն) անց քառորդ է:	It's a quarter past one (two, three, four, ..., nine).
(Ժամը) մեկ (երկուս, երեք, ..., ութ) անց հինգ է:	It's five (minutes) past one (two, three, ..., eight).
(Ժամը) մեկ (երկուս, երեք, ..., ութ) անց քսան է:	It's twenty (minutes) past one (two, three, ..., eight).
(Ժամը) մեկին (երկուսին, երեքին, ..., տասին) տասնհինգ պակաս է:	It's quarter to one (two, three, ..., ten).

Ժամը քանի՞ սն է:	What time is it?
(Ժամը) մեկին (երկուսին, ..., տասնմեկին) հինգ պակաս է:	It's five (minutes) to one (two, ..., eleven).
(Ժամը) մեկին (երկուսին, ..., տասներկուսին) քսան պակաս է:	It's twenty (minutes) to one (two, ..., twelve).

Ժամը քանիսի՞ն:	At what time?
(Ժամը) մեկին (երկուսին, չորսին, ..., տասներկուսին):	At one (two, four, ..., twelve) o'clock.
(Ժամը) մեկ անց կես (երկուս անց կես, ..., ինն անց կես):	At half past one (two, ..., nine).
(Ժամը) մեկ (երկուս, երեք, չորս, ... , ինն) անց քառորդ:	At quarter past one (two, three, four, ..., nine).
(Ժամը) մեկ (երկուս, երեք, ..., ութ) անց հինգ:	It's five (minutes) past one (two, three, ..., eight).
(Ժամը) մեկ (երկուս, երեք, ..., տաս) անց քսան:	At twenty (minutes) past one (two, three, ..., ten).
(Ժամը) մեկին (երկուս, ..., տաս) քառորդ պակաս:	At quarter to one (two, ..., ten).
(Ժամը) մեկին (երկուսին, ..., իննին) հինգ պակաս:	At five to one (two, ..., nine).
(Ժամը) մեկին (երկուսին, ..., իննին) քսան պակաս:	At twenty to one (two, ..., nine).

*Note: A “u” is added to time expressions in which the number **two** is in the hour portion of the expression.

Expressions of Time

In What Month/On What Day/In Which Season

39f

When answering a question regarding “**in** what month/**on** what day/**in** which season” an event takes place, use the **dative case**.

Examples

In September	Սեպտեմբերին
In the winter	ձմռանը
On March 3rd	Մարտի երեքին

In the Morning/In the Evening

39g

Use the table earlier in this chapter “Adverbs of Time,” for these phrases. Included below are some examples.

Examples

I will call <u>in the morning</u> .	Ես կզանգեմ <u>առավոտյան</u> :
We will meet <u>in the evening</u> .	Մենք կհանդիպենք <u>երեկոյան</u> :
I'm leaving <u>this evening</u> .	<u>Այս երեկո</u> եմ գնում:
I read <u>this morning</u> .	Այս առավոտ կարդացի:

“The Day/The Month”

39h When answering a question regarding what day or month it is, use the **nominative case**.

Examples

It is Friday.	Ուրբաթ օրն է:
It's April.	Ապրիլն է:
Today is Thursday.	Այսօր հինգշաբթի օրն է:

“The Morning/The Night”

39i When answering a question regarding whether it is morning or night, use the **nominative case**.

Examples

It is the morning.	Առավոտն է:
It is night.	Գիշեր է:

Prepositions and Postpositions

39j There are various prepositions dealing with time. Be sure to use the correct case according to the postposition used when referring to time.

Prepositions and Postpositions Used with Time

առաջ (Ablative) - before/ahead/ago**	մեջ (Genitive) - in/amongst
ընթացքում (Genitive) - during/while	միջև (Genitive) - in between
ժամանակ (Genitive) - time	մոտ (Genitive/Dative) - near
կախված (Ablative) - on	մոտիկ (Genitive/Dative) - close
հեռու (Ablative) - far	նախքան (Accusative) - before/prior to*
հետո (Ablative) - later/after**	շուրջ (Genitive) - around

Examples

Christ's time	Քրիստոսի ժամանակ
Two weeks ago	Երկու շաբաթ առաջ**
During speaking	Խոսելու ընթացքում
Before your birthday	Քո ծննդից առաջ**

*նախքան is a preposition. The rest of the positionals in the list are typically postpositions.

When using “առաջ” to mean “ago,” **do not use ablative case. Using ablative case with “առաջ” means “before.” Notice the difference in English between “two weeks ago” (երկու շաբաթ առաջ) and “two weeks before” (երկու շաբաթից առաջ). Likewise, **don't use ablative case with “հետո” to mean “later.”** Using ablative case with “հետո” means “after.”

See chapter 36, “Prepositions and Postpositions,” for further clarification.

Using Ablative Case

39k To tell the **duration of an event, use the ablative case**. The first hour, day, or month of the event will be followed with “ից.” **The following date will typically have a definite article.**

Examples

From Monday to Friday	Երկուշաբթի օրվանից Ուրբաթ օրը
From April to December	Ապրիլից Դեկտեմբերը
From 1:00 p.m. until 3:00 p.m.	Մեկից երեքը

“Once a Day”*

To explain **how often something occurs, use the nominative case**. The duration of the event is placed in the nominative case (**with a definite article**), and then the number of times it happens within that duration is given, usually followed by “անգամ” (“time, occurrence”). The formation is “(day, week, etc.) ը (number) անգամ.”

Examples

Three times a week	Շաբաթը երեք անգամ
Twice a day	Օրը երկու անգամ
We pay tithing <u>once a month</u> .	Մենք տասանորդ վճարում ենք <u>ամիսը մի անգամ</u> :

*See chapter 44b, “Expressing Frequency.”

“Every Time; All the Time”

When using the phrases, “every time,” or “all the time,” pay attention to the words you use. When saying “every time,” do not say “ամեն ժամանակ.” Instead say “ամեն անգամ.” Note that “անգամ” means “time/occurrence,” whereas “ժամանակ” refers to the general concept of time. If you want to say “all the time,” don’t directly translate from English. Don’t say “բոլոր ժամանակը.” **This phrase doesn’t translate to English**, and it’s better to just say “շատ” or “հաճախ.”

See the examples below. (See also chapter 10u, “Բոլոր and Ամեն,” and chapter 10v “Բոլոր and Ամբողջ” for an explanation on the differences between “ամեն,” “բոլոր,” and “ամբողջ.”)

Examples

They come to church <u>every time</u> .	Նրանք գալիս են եկեղեցի <u>ամեն անգամ</u> :
You read the Book of Mormon <u>all the time</u> .	Դուք <u>հաճախ</u> եք կարդում Մորմոնի Գիրքը:

Activities

A. Translating Phrases

Translate the time phrases to Armenian. Check your answers.

Saturday, March 7th at 3:00 p.m.	This morning
300 B.C.	In the morning
Three weeks ago	At night
It is from 6:00 to 8:00 p.m.	A year ago
150 A.D.	It is 4:45 a.m.
Wednesday at 9:34 a.m.	After these two years
Yesterday evening at 5:30 p.m.	Four times a day

B. Translating Sentences

Translate the following sentences into Armenian. Check your answers.

When was the last time you read the scriptures?	This morning our district ran in the park.
A little while ago I was serving in Ajapnyak.	We are leaving now to reach our meeting at 4:00 p.m.
Last night, we finished planning for today.	Tomorrow evening we are eating dinner with the Hovhannisyans.
We are meeting her today at 6:45 p.m.	Friday afternoon, they are going to Alaverdi.
We baptized him last week.	This week we have two baptisms.
Can we sing at church on Sunday?	Jesus walked on water a long time ago.
I finished my interview 10 minutes ago.	They recently gave birth to a baby girl.

C. Answering Questions

Given the following statements, answer the questions in Armenian. Check your answers.

It is Thursday at 2:15 p.m., and you have meetings from 4:15 – 5:00 p.m. and 5:00 – 6:00 p.m.

Church starts at 10:00 a.m. on Sunday.

You have been in Armenia for a year and a half.

You go on exchanges from Friday at 9:45 a.m. to Saturday at 9:45 a.m.

Dinner is at 6:45 p.m. today.

Ժամը քանի՞սն է:

Միսիոներները ո՞ր ժամին են քնում:

Երեք օր առաջ ո՞ր օրն էր:

Ձեր այցելությունները ինչքա՞ն ժամանակ կտևեն:

Ե՞րբ է սկսվում եկեղեցի:

Քանի՞ օր կա մինչև ուրբաթ օրը:

Ո՞ր ժամին եք ուտելու:

Ո՞ր օրը և ո՞ր ժամին հասար միսիոներական դպրոց:

Ինչքա՞ն ժամանակ է որ Հայաստանում ես:

D. Common Errors

On a separate sheet of paper, fix the common error in each sentence by correctly using time expressions. Check your answers.

Ի՞նչ ժամանակ ենք գնում:	What time are we leaving?
Եկեք սկսենք երկու րոպե:	Let's start in two minutes.
Քանի՞ ժամանակ ունենք:	How much time do we have?
Մենք աղոթում ենք ութ անգամ օր:	We pray eight times a day.
Ժամը քանիսի՞ն:	What time is it?
Մի ամիս առաջ ես գնացի Ալավերդի:	A month later I went to Alaverdi.
Ի՞նչ ժամանակ հանդիպում է:	What time is the meeting at?
Ժամը 5:00-ին է առավոտ:	It is 5:00 a.m.
Մկրտությունը ժամը յոթ կես է:	The baptism is at 7:30 p.m.
Հանդիպումը ժամ կտևի:	The meeting will last for an hour.

E. Error Correction

On a separate sheet of paper, correct the following sentences using time expressions.

Հանդիպումը ժամը 3:00-ն է:	The meeting is at 3:00 p.m.
Մենք հանդիպեցինք նրան առաջ երկու շաբաթ:	We met her two weeks ago.
Եկեք աղոթենք հինգ րոպե:	Let's pray in five minutes.
Այս առավոտը մենք վազեցինք գյուղի միջով:	This morning, we ran through the village.
Մեր այցելությունը ժամը 5:00-ը տասնհինգ պակաս:	Our appointment is at 4:45 p.m.
Մենք գնացինք խանութ մի օր առաջ:	We went to the store yesterday.
Վերջ տարի, ես տանն էի:	Last year, I was at home.
Ամեն ամիսը մենք պետք է վճարենք մեր տասանորդը:	Every month, we need to pay our tithing.
Հայերը նշում են Սուրբ Ծնունդը Հունվար վեցը:	Armenians celebrate Christmas on January 6th.
Վեց կես է:	It's 6:30 a.m.

F. Companion Activity

Make a list of important dates (days, months, and years) in your life. These dates might be of your birth or baptism, or when you received your mission call, when you gained a testimony, or other dates that deal with other parts of your life like school, sports, etc. Write down what the date was, where the event took place and what was important about them. Make sentences telling investigators about these dates and tying them into a gospel principle.

G. Companion Activity

Role-play a situation with your companion where one of you is an investigator and the other is a missionary trying to set an appointment. Try different times during the day and different days. After a few minutes, switch roles. Repeat as many times as you feel is effective.

H. Companion Activity

Before and after each visit you have throughout the day, ask each other what the time is. Always answer in Armenian. Then ask when the next appointment or meeting will be. Answer in Armenian.

Locative Case

Examples

I'm in the church.

This verse in the Book of Mormon is powerful.

I am happy to be in Armenia.

Ես եկեղեցում եմ:

Այս հատվածը Մորմոնի Գրքում շատ ուժեղ է:

Ես ուրախ եմ, որ Հայաստանում եմ:

Explanation

Locative case is used to express location, and can generally be thought of as meaning “in.” While locative case is sometimes used for physical locations, **it is almost never used with people and names, and using the genitive postposition “մեջ” is much more common.**

Forming the Locative Case

Location

40a The word which is the location wherein an object or action takes places will be put in the locative case. **In English, this is usually identified with the words “in,” “within,” or “inside of.”**

Endings in Locative Case

Noun Ending	Locative Ending
Regular/Plural	+ում
-ի	-ում
-ու	-վի մեջ (Genitive Postposition)
-ում	-ման մեջ (Genitive Postposition)
-ություն	-ությունում/ության մեջ

Pronouns**

Ինձանում	Me	Մեզանում	Us
Քեզանում	You (singular)	Ձեզանում	You (plural)**
Նրանում	Him/Her/It	Նրանցում	Them

Examples

In the room	սենյակ	+	ում	=	սենյակում
Within you	քո	+	մեջ	=	քո մեջ
In life	կյանք	+	ում	=	կյանքում
In the gospel	ավետարան	+	ում	=	ավետարանում

Some words will most often use “ում,” while others will primarily use the genitive postposition, “մեջ.” You will learn which words use which ending as you listen to Armenians speak and use the locative case.

*See chapter 36a, “Postpositions.”

Note: while these are technically the pronouns for locative case, **they will very rarely be used. Use the genitive postposition “մեջ” instead, with genitive pronouns.

Activities

A. Conjugating Words

Put the following words in the locative case or use the genitive postposition “մեջ.” Check your answers.

նավ (boat)	ննջարան (bedroom)	այցելուների կենտրոն (visitors center)	ցգի կենտրոն (stake center)	ստրես (stress)
ընտանեկան պատմություն (family history)	բանկ (bank)	կյանք (life)	ազատություն (freedom)	խաղաղություն (happiness)

B. Conjugating Sentences

Put the following underlined words in the locative case. Check your answers.

Կանգառ կպահե՞ք:	Will you stop at the next station?
Ճյուղի նախագահն մյուս <u>սենյակ</u> է:	Branch President is in the other room.
Քրիստոսի ավետարանի լրիվությունը գտնվում է Մորմոնի <u>Գիրքը</u> :	The fullness of Christ's gospel is found in the Book of Mormon.
«Երկինքն ուրախ է ժպտում, երբ սեր կա <u>տուն</u> մեջ»։ (ՀՄԵ, 44)	“Kindly heaven smiles above, When there's love at home.”
Պատվիրանները պահելը բերում է օրհնություններ այս <u>կյանք</u> և վեհացում գալիք <u>կյանք</u> :	Keeping covenants brings blessings in this life and exaltation in the life to come.
Քանի՞ հոգի եք ձեր <u>ընտանիք</u> :	How many people are in your family?
Ի՞նչ կա <u>սրան</u> մեջ:	What is in this?
Ես զգում եմ Սուրբ Հոգին <u>ես</u> մեջ:	I feel the Holy Ghost in me.
Հայաստան շատ եկեղեցու անդամներ կան:	In Armenia, there are many church members.
Ուժ կա <u>ուսումնասիրություն</u> մեջ:	There is strength in studying.

C. Common Errors

Correct these common mistakes related to the locative case. Check your answers.

Ես հավատում եմ Քրիստոսում:	I believe in Christ.
Նրանք ստրեսում են:	They are stressed.
Նա ապրում է Աշտարակի մեջ:	He lives in Ashtarak.
Սուրբ Հոգին բնակվում է մեզանում:	The Spirit dwells in us.
Նստարաններ կան այգու մեջ:	There are benches in the park.
Դու կսովորես Հայերեն ժամանակում:	You will learn Armenian in time.
Ավետարանը քարոզվում է հայերում:	The gospel is being preached among the Armenians.
Ես տեսել եմ շատ հրաշքներ իմ կյանքի մեջ:	I have seen many miracles in my life.
Սեր կա տնում:	There is love at home.

D. Error Correction

Correct the errors in the following sentences. In the answers section, notice the difference between the correct Armenian translation and the words that we use in English. Check your answers.

Մենք աղոթելում ենք:	We are in the middle of praying.
Իմ Սորմոնի Գիրքն իմ պայուսակի մեջ է:	My Book of Mormon is in my bag.
Մեր հույսը Քրիստոսի մեջ է:	Our hope is in Christ.
Հայաստանն առաջին քրիստոնյա պաշտոնական երկիրն էր աշխարհի մեջ:	Armenia was the first official Christian nation in the world.
Շաբաթում մենք կտվորեցնենք հինգ նոր լսող:	Within the week, we will teach five new investigators.
Դուք երգելում եք:	You are in the middle of singing.

E. Application Activity

For each of the following places, tell what area of Armenia you would need to be in to see them. Your answer should use the locative case. Check your answers.

Գրիգոր Լուսավորիչ Եկեղեցի	Մայր Հայաստան	Ամենամեծ շուկան Հայաստանում	Ամենահայտնի եկեղեցին Հայաստանում Արարատի մոտ	Այբուբենը
Օպերայի Թատրոն	Թումանյանի տուն	Ամենամեծ լիճը	Ամենաշքեղ հյուրանոցը Հայաստանում	Վերելակը լեռների միջև

F. Personal Activity

Write 10 sentences using the locative case. Have your companion review your sentences.

G. Companion Activity

Watch The Restoration in Armenian. Write down all sentences containing the locative case that you hear on a separate sheet of paper. Write out 10 of your own sentences using the locative case in reference to Joseph Smith's experience. Practice these sentences out loud with your companion. Repeat this activity looking for other cases or tenses you want to work on.

H. Companion Activity

As a companionship, take turns telling a story. Each person can only add one sentence on to the story and must use some function of the locative case. See how many times you can go back and forth and how long you can get your story. Repeat this activity for practice. You may choose to focus on a different grammar principle when you repeat this activity.

Review: Time, Date, and Location

This review will help you see how well you have learned the material in the previous section. It will also help you evaluate your ability to apply several different grammar principles you have learned in performing the following function:

Asking and Answering Questions of Time, Date, and Location

- Directions
- Telling/Expressing Time
- Locative Case

Activities

A. Error Correction

On a separate sheet of paper, rewrite the paragraph below, correcting the three errors in it. Check your answers.

Ես Վազգենն եմ: Ես չեմ սիրում առավոտ շուտ արթնանալ, հատկապես ձմեռը: Սակայն սեմինարիայի դասերին մասնակցելու համար, ես արթնանում եմ շատ շուտ առավոտյան, ժամին վեցին: Դասը սկսվում է առավոտյան ժամը յոթը: Այն տևում է մի ժամ: Դասի քառորդ մասը հարց ու պատասխան է լինում: Գրեթե յուրաքանչյուր դաս ժամանակ տաս րոպե հոգևոր ֆիլմ ենք դիտում: Մնացած ժամանակով մեր ուսուցիչը մեզ սովորեցնում է Հիսուս Բրիստոսի մասին, և թե ինչպես կարող ենք նմանվել Նրան: Ամռանը մենք դասեր չունենք: Դեռ երեք տարի կա մինչև ավարտեմ սեմինարիայի դպրոցը:

B. Error Correction

On a separate sheet of paper, rewrite the paragraph below, correcting the five errors in it. Check your answers.

Հասմիկն արթնանում է շուտ առավոտյան: Ժամը ութ անց տասնհինգ րոպեին նա պետք է լինի դպրոցում: Սովորաբար դպրոցին տևում է վեցից - յոթ ժամ: Դասամիջոցները տևում են տաս րոպեներ: Կեսօրին նա ուտում է դպրոցի ճաշարանին: Ցերեկը երեք անց կես Հասմիկը վերադառնում է տուն: Յոթին քսան պակաս, հեռուստացույցով սկսվում է նրա սիրելի հաղորդումը: Հասմիկը պառկում է քնելու երեկոյան ժամը տաս անց երեսուն րոպեին:

C. Companion Activity

Look up the addresses of six different investigators or ward members that you plan to visit soon; take turns describing how to get to their house.

D. Personal Activity

On a separate sheet of paper, translate the following sentences in Armenian. Check your answers.

We are going to meet the new ward missionaries during our meeting.

Turn left at the next intersection.

Before our appointment with Tatevik, we need to pick up Narek to teach with us.

E. Companion Activity

Perform your weekly planning completely in Armenian. Be sure to mention dates, times, addresses, and phone numbers (all in Armenian). Describe how you will get to your investigators' homes.

F. Companion Activity

Describe your favorite time of year to your companion and describe in detail what makes that time of year most special for you.

Asking and Answering Questions of Quantity

Purpose

This function is to help you talk about quantities of things; for example, how many kingdoms of glory there are or how many Apostles we have today. The grammar principles in this section are targeted at helping you perform this function. Below are examples of the types of things you will be able to express with the grammar in this function.

- There were **five investigators** at church today. (Pluralization)
- **How many** wards are there in this stake? (Numbers)
- We take turns reading **every other** day. (Expressing Frequency)
- We pray **many** times a day. (Numbers)
- **One of the principles of the gospel** is faith. (One of Them/Half of It)
- Christ had **twelve** disciples. (Numbers)

Application

Below is a list of doctrinal points that these grammar principles will help you teach, as well as some common missionary tasks that they will help you perform. This list is not comprehensive; it is meant to help you think about how you can use the grammar in real situations. In parentheses next to each point are some sample questions that you can ask yourself to help you think about how to apply the grammar.

Doctrines from the Lessons

- The Savior's Earthly Ministry (How many apostles did Jesus call?)
- Kingdoms of Glory (How many kingdoms of glory are there?)
- The Ten Commandments (How many commandments were given to Moses? How many other commandments can you think of today?)
- Prophets (How many prophets have there been since Joseph Smith? In what year was each prophet called?)
- Tithing and Fast Offerings (How much money are you giving to tithing? How many meals have you fasted?)
- Priesthood and Auxiliaries (How old do you need to be to receive the Aaronic Priesthood? How many priesthoods are there?)

Tasks from the *Missionary Vocabulary and Phrases Book*

- Make a Purchase (How much does this item cost? How many should we buy?)
- Tell Time (What time is it? At what time are we meeting our investigator?)
- Count Your Tithing and Fast Offerings (How much will you donate to other areas of the Church?)
- Prayer (How many times a day do you typically pray? How many times do you thank the Lord in your prayers?)

Numbers

Examples

The animals came <u>two</u> by two.	Կենդանիները եկան երկուսական:
He was the <u>second</u> person who was baptized.	Նա երկրորդ մարդն էր որ մկրտվեց:
<u>Ninety-nine percent</u> of Armenians are Christian.	Հայերից իննսունինը տոկոս քրիստոնյա են:
We have <u>seven</u> investigators.	Մենք յոթ լսող ունենք:
I ate <u>three fourths</u> of the cake.	Ես կերա թիսվածքի երեք չորրորդը:
This is her <u>third</u> opportunity.	Սա նրա երրորդ հնարավորությունն է:

Explanation

Numbers are used in various forms in Armenian (**cardinal, ordinal, distributive, and fractional**). Each form has a specific role.

Cardinal Numbers

Like other languages, Armenian uses Arabic numbers (1,2,3, etc.) for cardinal numbers*. Cardinal numbers refer to size, quantity, measurements, etc. **Cardinal numbers answer the question: “How many?”** The Armenian words for these symbols are shown below. **Note** that the word for zero (0) is spelled զրո or զերո.

Cardinal Numbers

41a

Examples of Cardinal Numbers

1 մեկ	14 տասնչորս	40 քառասուն	700 յոթ հարյուր
2 երկու	15 տասնհինգ	50 հիսուն	800 ութ հարյուր
3 երեք	16 տասնվեց	60 վաթսուն	900 ինը հարյուր
4 չորս	17 տասնյոթ	70 յոթանասուն	1000 հազար
5 հինգ	18 տասնութ	80 ութսուն (or ութանասուն)	1001 հազար մեկ
6 վեց	19 տասնինն or -ինը	90 իննսուն	1500 հազար հինգ հարյուր
7 յոթ	20 քսան	100 հարյուր	2000 երկու հազար
8 ութ	21 քսանմեկ	200 երկու հարյուր	5000 հինգ հազար
9 ինն or ինը	22 քսաներկու	300 երեք հարյուր	10,000 տաս հազար
10 տաս	23 քսաներեք	400 չորս հարյուր	100,000 հարյուր հազար
11 տասնմեկ	24 քսանչորս	500 հինգ հարյուր	1,000,000 միլիոն
12 տասներկու	25 քսանհինգ	600 վեց հարյուր	1,000,000,000 միլիարդ
13 տասներեք	30 երեսուն		

*Note: The chapter numbers in the Bible sometimes use a different numbering system based on the Armenian alphabet. See Appendix A, “11. Alphabetical Numerical System,” for more information.

Examples

1,896	հազար ութ հարյուր իննսունվեց
1,915	հազար ինը հարյուր տասնհինգ
1,922	հազար ինը հարյուր քսաներկու
1,983	հազար ինը հարյուր ութսուներեք
2,007	երկու հազար յոթ
23,027	քսաներեք հազար քսանյոթ
154,002	հարյուր հիսունչորս հազար երկու

Arithmetic (Թվաբանություն)

41b

The following are examples of basic arithmetic in Armenian. **Pay close attention to which case each number is in for each type of arithmetic.**

For example, **each of the sums is put into the dative case (non-specific)** because of the dative positional “հավասար.” **Note that the first number in addition uses dative case** (because the second number is being added to the first), **the first number in subtraction uses ablative case** (because the second number is being subtracted from the first), and **the second number in division uses the genitive case.**

Examples

Addition (Գումարում)	
$X + Y = Z$	X-ին գումարած* Y հավասար է Z-ի:
$5 + 6 = 11$	Հինգին գումարած* վեց հավասար է տասնմեկի:
Subtraction (Հանում)	
$X - Y = Z$	X-ից հանած** Y հավասար է Z-ի:
$10 - 9 = 1$	Տասից հանած** ինը հավասար է մեկի:
Multiplication (Բազմապատկում)	
$A \times B = C$	A անգամ B հավասար է C-ի:
$4 \times 5 = 20$	Չորս անգամ հինգ հավասար է քսանի:
Division (Բաժանում)	
$A \div B = C$	A բաժանած B-ի հավասար է C-ի:
$30 \div 6 = 5$	Երեսունը բաժանած վեցի հավասար է հինգի:

*Sometimes Armenians use the Russian word “պլյուս” instead of “գումարած.”

**Sometimes Armenians use the Russian word “մինուս” instead of “հանած.”

Date and Time

41c

In Armenian, use cardinal numbers to tell time, the days of the month, and on what day of the month an event will take place.

Examples

Հունվարի վեցը	The sixth of January, or January the sixth
Ապրիլի երեքին*	On the third of April
Մայիսի մեկից հետո	After the first of May
Տաս անց հինգ	10:05
Ժամը երեքին*	At two o'clock

*Note that “at a time,” or “on a date,” uses the dative case. See chapter 16g, “Dative Case,” or chapter 39f, “Telling/Expressing Time.” Ordinal Numbers

Ordinal numbers indicate the relative position of things and persons in a sequence. In other words, ordinal numbers show order. **The English ordinal numbers are “First, second, third, fourth,” and so on.** In Armenian, ordinal numbers are derived from the cardinal numbers by adding the suffix -րորդ or -երորդ to the stem.

Cardinal Numbers		Ordinal Numbers
The first four numbers are exceptions to the rule:		
1 մեկ	→	առաջին
2 երկու	→	երկրորդ
3 երեք	→	երրորդ
4 չորս	→	չորրորդ
Below are examples of regularly formed ordinal numbers (just add “երորդ”):		
5 հինգ	→	հինգերորդ
6 վեց	→	վեցերորդ
7 յոթ	→	յոթերորդ
8 ութ	→	ութերորդ
9 ինն or ինը	→	իններորդ
10 տաս	→	տասներորդ
11 տասնմեկ	→	տասնմեկերորդ*
12 տասներկու	→	տասներկուերորդ
13 տասներեք	→	տասներեքերորդ
14 տասնչորս	→	տասնչորսերորդ
15 տասնհինգ	→	տասնհինգերորդ
20 քսան	→	քսաներորդ
30 երեսուն	→	երեսուներորդ
40 քառասուն	→	քառասուներորդ
50 հիսուն	→	հիսուներորդ
60 վաթսուն	→	վաթսուներորդ
70 յոթսուն	→	յոթսուներորդ
80 ութսուն	→	ութսուներորդ
90 իննսուն	→	իննսուներորդ
100 հարյուր	→	հարյուրերորդ
101 հարյուր մեկ	→	հարյուրմեկերորդ
500 հինգ հարյուր	→	հինգհարյուրերորդ
1000 հազար	→	հազարերորդ

Following the patterns in the table above, the question քանիերորդ, “Which one?” (in a sequence, in a row, etc.) is derived from the question քանի, “How many?”

*Note that in two digit numbers (10 and above) the regular forms (-մեկերորդ, -երկուերորդ, երեքերորդ, չորսերորդ, etc.) are employed rather than the common irregular forms (առաջին, երկրորդ, երրորդ, չորրորդ).

Fractional Numbers

41e

Fractional numbers refer to a fraction or fractions. The **numerator (the top number)** is indicated by a **cardinal number** while the **denominator (the bottom number)** is indicated by an **ordinal number** (ending in **-(ե)րորդ**), which may also be formed by adding the suffix **-ական**.

Examples

2/3	երկու երրորդ or երկու երրորդական
3/5	երեք հինգերորդ or երեք հինգորորդական
3/4	երեք քառորդ or երեք քառորդական
6/8	վեց ութերորդ or վեց ութերորդական
12/20	տասներկու քսաներորդ or տասներկու քսաներորդական

Denominator Examples

1/5	(մեկ) հինգերորդ or հինգերորդական
1/9	(մեկ) իններորդ or իններորդական
1/7	(մեկ) յոթերորդ or յոթերորդական
1/20	(մեկ) քսաներորդ or քսաներորդական
1/2	կես (half)
1/3	(մեկ) երրորդ (third)
1/4	(մեկ) քառորդ (quarter)

Miscellaneous Number Phrases

The following are miscellaneous phrases or terms that use numbers in different ways.

41f

English Phrase	Explanation	Examples
"Hundreds/thousands of"	Add the suffix "-ավոր."	հազարավոր մարդիկ (thousands of people)
Referring to a decade of time ("in the 1950's," or "he's in his twenties")	Add the suffix "-ական" and pluralize it. You could also say the number and then say "թվականները" after.	իննսունականներին (in the nineties)
"In the year ____"	Say the cardinal number of the year, then the word "թվականի(ն)."	Հազար ութ հարյուր քսան թվականի(ն) (in the year 1820)
"One by One"	The common way is to say "մեկ առ մեկ." You can also add "ական" to the end of numbers, like "երկուսական." This could also mean "by twos," or "two each."	Մեկ առ մեկ, Նեփիացիները շոշափեցին Քրիստոսի վերքերը: (One by one, the Nephites felt Christ's wounds.)
One "unit"	Armenians use the word "հատ" to mean "unit" or "piece," and they usually use it when quantifying things, or when ordering buying things. The pattern is (Number <u>հատ</u> item, <u>not pluralized</u>). This form is not used with people.	մի հատ հաց (one bread) երկու հատ եմ ուզում (I want two.)

Activities

A. Translating Numbers

On a separate sheet of paper, translate the following words. Check your answers.

one	eight
six	one hundred and ninety-five
third	thirty-third

B. Common Errors

Below are sentences filled with common errors. On a separate sheet of paper, fix the common error in each sentence by correctly using numbers. Check your answers.

Նրանք ապրում են Երրորդ Մասում:	They live in the third area.
Մեկ վեց եմ ուզում:	I want one-sixth.
Ես մի հատն եմ ուզում:	I want one.
Ութ միսիոներ կան մեր շրջանում:	Eight missionaries are in our district.
Չորս անգամ փորձի՛ր:	Try for the fourth time.
Յոթ լսողներ ունենք:	We have seven investigators.
Սա իմ մեկ տարածքն էր Հայաստանում:	This was my first area in Armenia.
Վեց զուգընկերներ եմ ունեցել:	I have had six companions.

C. Error Correction

Correct the following sentences in Armenian to reflect the correct translation in English. Check your answers.

Դուք չորրորդ խաղող ունեք:	You (plural) have four grapes.
Եկեք երկու անգամ փորձենք:	Let's try a second time.
Անջելիկը պետք է մկրտվեր երկու անգամ:	Anjelik had to be baptized a second time.
Ես առաջին կոչում ունեմ:	I have one calling.
Նրանք հարյուրական դրամ ունեն մարշուտնի նստելու համար:	They have one hundred dram to ride the marshutani.
Նա տոնում/նշում է նրա մեկ ջրոցը:	She is celebrating her first water day.
Հայաստան մի պաշտոնական քրիստոնյա երկիրն էր:	Armenia was the first official Christian nation.
Քո երեք տարածքը Հայաստանում ի՞նչ էր:	What was your (singular) third area in Armenia?

D. Personal Activity

Write down a list of numbers that you see. Try to get a good variety of fractions, percentages, dollar amounts, and ordinals. Practice saying those numbers in a sentence. Look up any numbers that you don't know how to say.

E. Companion Activity

Take five minutes to think of 10 questions each, for which the answer would include some form of a number. Try to use different types of numbers, and do your best to keep your questions in line with your purpose as missionaries, such as standards of excellence or weekly goals. Take turns asking and answering questions with your companion using full sentences. Give each other feedback where necessary.

F. Companion Activity

While walking to and from appointments, take turns with your companion saying a number, fraction, ordinal, or percent in English. Try to conjugate the number, fraction, ordinal, or percent in Armenian in under five seconds. As time goes on, reduce the time by seconds. See who can conjugate the quickest. Make sure not to miss contacting opportunities while completing this activity.

G. Companion Activity

With your companion, practice teaching “Lesson 3: The Gospel of Jesus Christ,” step by step, while using ordinal numbers. Then practice teaching “Lesson 4: The Commandments” using cardinal and ordinal numbers as you teach each commandment.

H. Companion Activity

Prepare together to give a report to a district leader or ward mission leader in Armenian about how the work is progressing. Try to use different kinds of numbers in your report (regular numbers, fractions, percentages, half, ordinals, multiples, etc.). Try to use as many different kind of numbers as possible while still make them applicable and useful. Here are a few items you may discuss in your report: how many investigators you have (or other key indicators), what fraction of them are progressing or coming to church, how long you’ve been in your area, what percentage of the ward you know, etc. Ask your district leader for feedback on your numbers, as well as what more he feels you can do to help the work in your area progress.

Pluralization

Examples

How many apples do you want?

My shoes are pretty.

Will you give two?

Քանի՞ խնձոր եք ուզում:

Իմ կոշիկները սիրուն են:

Երկու հատ կտա՞ս:

Explanation

As in English, Armenian has a way to quantify an object. In order to do so in Armenian, you simply pluralize the object. There are various rules and exemptions to pluralizing nouns.

Using Pluralization

Rules

- 42a 1. If the word is **one syllable**, add “եր” and **fleet vowels when appropriate**.*

Examples

Singular	Plural
շուն (dog)	շներ
գիրք (book)	գրքեր
ցավ (pain)	ցավեր

2. If the word is **two syllables**, add “ներ.”

Examples

Singular	Plural
տղա (boy)	տղաներ
սուրբ գրություն (scripture)	սուրբ գրություններ

3. If a word is a **compound word**, apply pluralization rules to only the last root.

Examples

ծրագիր (plan)	→	ծրագրեր (“գիր” is the last root, so apply rule one.)
շնաձուկ (shark)	→	շնաձկներ (“ձուկ” is the last root and is irregular , so pluralize “շնաձուկ” just like you would pluralize “ձուկ.”)

Exceptions

- 42b 1. There are a few irregular plurals that simply need to be memorized.**

Example

Singular	Plural
ձուկ (fish)	ձկներ
դուռ (door)	դռներ

1. **Do not pluralize after a number, unless the noun is specific.** If there is a definite article, pluralize and add the definite article on the end.

Examples

Five <u>chairs</u>	հինգ աթոռ
Those five chairs	այդ հինգ աթոռները

2. Do not pluralize after “քանի” and “ինչքան.”

Examples

How many <u>pears</u> do you want?	Քանի՞ տանձ եք ուզում:
How much <u>ice cream</u> do you want?	Ինչքա՞ն պաղպաղակ ես ուզում:

*See chapter 29c, “Pluralizing.”

See Appendix A, “8. List of Irregular Nouns,” for a **list of nouns with irregular pluralization.

Activities

A. Conjugating

Put the following words in their pluralized form. Check your answers.

խաղող (grape)	հոդված (article)	աթոռ (chair)	դաս (lesson)	վիտք (thought/idea)
նպատակ (goal)	փաստաթուղթ (document)	բաժակ (cup)	լեռ (mountain)	ձի (horse)

B. Translating Sentences

Translate the following sentences to Armenian. Have your companion review your translations. Check your answers.

The gospel is in many countries.	There are two orders of the priesthood.
Will you give me two eggs?	Can we talk about our plans?
How many tables are there?	There is “one Lord, one faith, one baptism” (Ephesians 4:5).
The Twelve Apostles speak in general conference.	How much sugar should I put in?
Erase those three letters.	Arayk talked with the two missionaries.

C. Common Errors

On a separate sheet of paper, fix the common error in each sentence by correctly using pluralization. Check your answers.

Մենք ութ խողներ ունենք:	We have eight investigators.
Երկու շուններ կան այս փողոցի վրա:	There are two dogs on the road.
Ինչքա՞ն հարցեր ունես:	How many questions do you have?
Մենք հինգ հոգիներ ենք մեր ընտանիքում:	There are five of us in our family.
Մենք բոլորս տարբեր ծրագիրներ ունենք:	We all have different plans.
Տաս պատվիրաններ կան:	There are ten commandments.

Քանի՞ քահանայություններ կան:	How many priesthoods are there?
Երեք հատվածներ կկարդա՞ս:	Will you read three verses?
Չորս գրքեր կան սեղանին:	There are four books on the table.
Երկու տարիներ է, որ այստեղ եմ:	I have been here for two years.

D. Error Correction

On a separate sheet of paper, correct the following sentences using pluralization. Check your answers.

Վեց միսիոներներ կան Արտաշատում:	There are six missionaries in Artashat.
Քանի՞ անդամներ կան Հայաստանում:	How many members are there in Armenia?
Տասնհինգ գրքեր կան Մորմոնի Գրքում:	There are 15 books in the Book of Mormon.
Մի Աստվածը կա:	There is one God.
Տասներկու ամիս կան տարվա մեջ:	There are 12 months in a year.
Մենք երեք ժամեր ունենք:	We have three hours.
Նա երկու աղջիկներ ունի:	He has two daughters.
Հինգ րոպեներ կտևի:	It will last five minutes.
Տաս խնձորներ կտա՞ս:	Will you give 10 apples?
Վեց սեղաններ կան:	There are six tables.

E. Personal Activity

Write 10 sentences using words in the pluralized form. Have your companion review your sentences.

F. Companion Activity

Today as you travel between appointments, take turns calling out the things you see, including items of more than one thing. Use pluralizations or a quantity. (Ex: "I see dogs" vs. "I see three dogs.") Review the numbers chapter of this book if needed. However, make sure that you don't miss contacting opportunities because you were doing this activity.

G. Companion Activity

As a companionship, read one of or all of the following parables. Discuss how numbers and pluralization are used in these parables. Summarize the parable in your groups. Take turns retelling the parable in Armenian. Listen to each other's use of grammar, especially with pluralization. Correct each other when needed.

Parables

10 Virgins (Matthew 25:1–13)
10 Lepers (Luke 17:11–19)
Lost Sheep/Lost Coin (Luke 15:4–9)
Talents (Matthew 25:14–30)

H. Companion Activity

Call your district leader and report on how the work is progressing in your area. Try to use different kinds of numbers in your report (Ex: regular numbers, fractions, percentages, half, ordinals, multiples, etc.). Here are a few items you may discuss in your report: how many investigators you have (or other key indicators), what fraction of them are progressing or coming to church, how long you've been in your area, what percentage of the ward you know, etc. Make sure you use the correct pluralization with each topic if applicable. Ask your district leader for feedback on your numbers, as well as what more he feels you can do to help the work in your area progress.

One of Them/Half of It

Examples

Give me <u>half of the cheese</u> .	Տուր ինձ <u>պանրի կեսը</u> :
She only wants <u>half of it</u> !	Միայն <u>դրա կեսն է</u> ուզում:
<u>One of those boys</u> is really tall.	Այդ <u>տղաներից մեկը</u> շատ բոյով է:
<u>One of the principles of the gospel</u> is faith.	Ավետարանի <u>սկզբունքներից մեկը</u> հավատքն է:

Explanation

As in English, there are various ways to express amounts, portions, or pieces of an object. Rather than using pluralization or fractional rules, you can describe amounts, portions, or pieces by using principles of “one of them” and “half of it.” **These principles are used with two cases: genitive and ablative.**

Using One of Them/Half of It

One of Them

ԳԾԴ

Genitive Case: Some missionaries can be confused by when to use ablative and when to use genitive when saying “of.” The key is to think of genitive as showing possession or ownership instead of just meaning “of.” For example, “a piece of that apple” will use genitive (“այդ խնձորի մի կտոր”) because a piece of the apple is possessed by the apple as a whole.* **In other words, if the word is singular, you will probably use genitive case.**

Ablative Case: On the other hand, “one of the members” will use ablative (“անդամներից մեկը”), almost like saying, “from the members, one” because there is no possession or ownership involved. **In other words, if the word is plural, you will probably use ablative case.**

Note that if you ever say “one of the __,” **you will typically add a definite article to “one”** (or whichever number you are using).

Examples

Այս գրքի նույնիսկ <u>մեկ տոկոսը</u> սուտ չէ:	Not even <u>one percent of this book</u> is a lie.
Աշխարհի բոլոր գրքերից, այս մեկն է իմ ամենասիրածը:	<u>Of all the books</u> in the world, this one is my favorite.
Երեցներից երեքը հիվանդ են:	<u>Three of the elders</u> are sick.

Half of It

Genitive Case: Similar principles apply when trying to say “half of it.” Use genitive as showing possession or ownership instead of just meaning “of.” For example, “half of that” will use genitive (“դրա կեսը”) because a half of something is possessed by the whole of something. **The word will most likely be singular.**

Ablative Case: On the other hand, “half of the people” will use ablative (“մարդկանցից կեսը”), almost like saying, “from the people, half,” because, again, there is no possession or ownership being done by “the people.” Note that in this case, you will typically add a definite article to “half.” **The word will most likely be plural.**

43b

Examples

Ես կուտեմ թխվածքի կեսը:	I will eat <u>half of the cake</u> .
Միսիոներներից կեսը ծառայում են Երևանում:	<u>Half of the missionaries</u> serve in Yerevan.
Ես ուզում եմ պլանավորել դարերից կեսը:	I want to plan <u>half of the lessons</u> .
Նրանք ունեն <u>տոպրակներից կեսը</u> նրանց ավտոյում:	They have <u>half of the bags</u> in their car.

Activities

A. Translating Sentences

Translate the following phrases to Armenian. Check your answers.

Half of this	Five of those
Three of them	Half of those
Six of you	Four of these
Half of that	Half of this

B. Common Errors

On a separate sheet of paper, fix the common error in each sentence by correctly using one of them and half of it principles. Check your answers.

Մենք կհանդիմենք նրանցից երեքը:	We will meet with three of them.
Կտա՞ս ինձորներից մեկ չորս:	Will you give one-fourth of the apples?
Երկուսից մեզ կերգենք:	Two of us will sing.
Ուզում եմ հացի կես:	I want half of the bread.
Դու կկարդաս գլխից մեկից երեկ:	You will read one-third of the chapter.
Ջեզանից հինգ կգաք մեր հետ:	Five of you will come with us.
Մենք կսովորեցնենք դասից կեսը:	We will teach half of the lesson.
Քույրից մեկը կվազի:	One of the sisters will run.

C. Error Correction

Correct the following phrases in Armenian so that they match their English translation. Check your answers.

Հարյուր քսան նրանց	One hundred and twenty of them
Տորթից կեսը	Half of the cake
Վաթսուներկու եկեղեցիների	Sixty-two of the churches
Դասի կես	Half of the lesson
Միսիոներներից կես	Half of the missionaries
Յոթ առաքյալներ	Seven of the Apostles
Կես անդամներ	Half of the members
Երեք մեզ	Three of us
Երկիրների կեսը	Half of the countries

D. Personal Activity

Create 10 sentences using “one of ____” or “half of ____” in Armenian and have your companion review your sentences.

E. Companion Activity

Look at the pictures of Abinadi and Nephite baptisms in your Book of Mormon. With your companion, describe each picture in 10 sentences using “one of ____” or “half of ____.” Have your companion correct your grammar if needed. Use these pictures in a lesson with your investigator. Practice using “one of ____” or “half of ____” in preparation for your lesson.

F. Companion Activity

When you’re out with your companion in a crowded area, describe the people in the crowd using “one of ____” or “half of ____.” (Ex: Three of the people by the fruit stand are wearing fur coats. Half of the four children are eating candy.) Try to come up with as many sentences as you can. Make sure not to miss any contacting or teaching opportunities while you are doing this activity.

G. Companion Activity

With your companion, take turns describing your investigators using “one of them” or “half of them.” Correct each others’ grammar if needed.

Expressing Frequency

Examples

Do you have English classes every day?

Every other day he goes to the shop to buy bread.

Remember to say your prayers three times a day.

We can come and teach twice a week.

Ամեն օր անգլերենի դաս ունե՞ք:

Ամեն հաջորդ օրը գնում է խանութ հաց առնելու:

Հիշիր ասել քո աղոթքները օրը երեք անգամ:

Մենք կարող ենք գալ և սովորեցնել շաբաթը երկու անգամ:

Explanation

This principle is used to express how frequently something happens, and how to say “every other.”

Using Phrases that Express Frequency

In order to express frequency in English, we typically say either “every (time period, e.g., month or day),” or “(number) times a (time period),” or “every other (time period).” In Armenian, the same three forms exist.

“Every”

- 44a Use the word “ամեն” to mean “every.” This word is very literal in Armenian, so it is not the correct word to express some English phrases (such as “every two weeks”). Only use “ամեն ___” if it is actually “every ___.”

Examples

Մենք եկեղեցի գնում ենք ամեն կիրակի օր ժամը 9:00-ին:

We go to church every Sunday at 9:00.

Մենք հանդիպում ենք մեր ճյուղի միսիոներական նախագահի հետ ամեն երկուշաբթի:

We meet with our ward mission leader every Tuesday.

Դու պիտի աղոթես ամեն առավոտ:

You should pray every morning.

Ես նոր նպատակ եմ դնում ամեն Նոր Տարի:

I make a new goal every New Year.

Saying “___ Times A ___”

- 44b The expression in Armenian for “___ times a ___” is “(time period) ը/ն (number) անգամ.” For example, to say “Four times a month,” say “Ամիսը չորս անգամ:” **In other words, simply add a definite article to the time period (e.g., day, week, month), and then say the number of times in that period.**

Examples

Մենք դաս ունենք Զոհրաբի հետ շաբաթը երեք անգամ:

We have a lesson with Zohrab three times a week.

Ավտոբուսը կանգնում է Արմենի տան մոտ ժամը երկու անգամ:

The bus stops by Armen’s house twice an hour.

Մենք ծով ենք պահում ամիսը մի անգամ:

We fast once a month.

Իմատաճները մաքրում եմ օրը երկու անգամ:

I brush my teeth two times a day.

“Every Other”

44c

The expression in Armenian for “Every other . . .” is “ամեն հաջորդ ____.” Note that this is not especially common, and there are times when the “____ times a ____” principle (see above) could also be used to express the same idea (**see second example below**).

Examples

Մենք միջոցառում ունենք ամեն հաջորդ հինգշաբթի:

We have an activity every other Thursday.

Գայանեն աշխատում է ամեն հաջորդ օրը: **or** Գայանեն աշխատում է երկու օրը մի անգամ:

Gayane works every other day.

Տու՛ր ինձ ամեն հաջորդ գրիչը:

Give me every other pen.

Related Vocabulary

44d

Cyclical Time

օրական	daily
շաբաթական	weekly
ամսական	monthly
տարեկան	yearly
ամեն օր	every day

Frequency or Interval

հաճախ/հաճախակի	often
հազվադեպ	seldom/rarely
երբեմն	sometimes
ժամանակ առ ժամանակ	from time to time, occasionally
մեկ-մեկ	sometimes, from time to time
սովորաբար	usually
ընդհանրապես	generally, in general
միշտ	always
մեծ մասամբ	mostly

Quantity

Activities

A. Translating Phrases

Translate the following phrases to Armenian. Check your answers.

Three times a day

Every other week

Every other day

Two times a minute

Four times a month

Every other person

Every other chair

Ten times a week

Six times a year

Every other time

B. Common Errors

On a separate sheet of paper, fix the common error in each sentence by correctly expressing frequency. Check your answers.

Նա կաղոթի քո հետ ամեն ուրիշ օր:	He will pray with you every other day.
Դու պիտի ուտես երեք անգամ օր:	You should eat three times a day.
Նրանք պետք է գնան եկեղեցի մի անգամ շաբաթը:	They need to go to church once a week.
Ես ընդհանրապես ունեմ մի օր վեց դասեր:	I generally have six lessons a day.
Կան սովորաբար չորս նախապատրաստության օրերն ամեն ամիս:	There are usually four preparation days a month.
Մենք գրում ենք մեր ընտանիքներին ամեն շաբաթ:	We write our families once a week.
Մենք նստում ենք երկու տաքսի մի օր:	We take two taxis a day.
Դուք պետք է կարդաք յոթ գլուխ ամեն շաբաթ Մորմոնի Գիրքը վերջացնելու համար:	You must read seven chapters a week to finish the Book of Mormon this month.
Մենք կհանդիպենք ժամը 3:00-ին ամեն մյուս օրը:	We will meet at 3:00 p.m. every other day.

C. Error Correction

On a separate sheet of paper, correct the following sentences by expressing frequency. Check your answers.

Նրանք երգում են միասին ամեն օր:	They sing together every other day.
Լենան ցալիս է մեր հետ երեք անգամ ամեն օր:	Lena comes with us three times a day.
Դու լողանում ես մի անգամ օրը:	You shower once a day.
Մենք բասկետբոլ ենք խաղում չորս անգամ ամիս:	We play basketball four times a month.
Նրանք Երևան են գնում երկու անգամ շաբաթ:	They go to Yerevan twice a week.
Մենք հանդիպում ենք մեր ղեկավարների հետ շաբաթ մի անգամ:	We meet with our leaders once a week.
Ես ծառայում եմ ամեն օր ոնց որ:	I serve every other day.
Դու ծիծաղում ես երկու անգամ ամեն ժամ:	You laugh twice an hour.
Նրանք ման են գալիս ամեն մյուս օրը:	They go for a walk every other day.

D. Personal Activity

Answer the following questions in Armenian to the best of your ability, using “every other” or “(number) times a (time period).” Have your companion check the grammar of your answers. Come up with 10 questions of your own to ask your companion using this principle.

How many times a day do you pray?

How many times a transfer do you go on exchanges?

What do you do for exercise every other day?

Do you take turns holding the phone and keys with your companion every other day?

How many times a week do you go to the store?

How many times a week do you do you say բարև?

Do you write letters every other week?

Do you translate at church every other Sunday?

How many times a day do you call someone on the phone?

How many times a transfer do you have weekly planning?

E. Personal Activity

Practice this principle by saying the following sentences out loud in Armenian. Have your companion correct your grammar and accent if needed.

Joseph Smith was visited by the angel Moroni three times in one night.

You (plural) should sit every other chair.

We will take turns reading every other person.

She calls us every other day.

Will you (singular) try to pray at least three times a day?

I will sing every other meeting.

We write our families once a week.

Armenians receive welfare once every two weeks.

They come to church twice a month.

You (plural) read from *Preach My Gospel* seven days a week.

F. Personal Activity

Create five sentences using “every other” or “(number) times a (time period)” in Armenian and have your companion review your sentences.

G. Companion Activity

With your companion, roleplay situations where “every other” would come up in a lesson, such as “We will read a verse every other person,” and “We want you to start living the Word of Wisdom and try to stop drinking coffee every other day.” Come up with at least five scenarios, but try to find as many scenarios as you can. Have your companion correct your use of this grammar principle if needed. If applicable, use this preparation in lessons with investigators.

Review: Quantity

This review will help you see how well you have learned the material in the previous section. It will also help you evaluate your ability to apply several different grammar principles you have learned in performing the following function:

Asking and Answering Questions of Quantity

- Numbers
- One of Them/Half of It
- Pluralization
- Expressing Frequency

Activities

A. Error Correction

On a separate sheet of paper, rewrite the paragraph below, correcting the four errors in it. Check your answers.

Իմ անունը Անի է: Ես քսանհինգ տար եմ: Մայրս արդեն երեսուն տարի դաշնակահարուհի է: Դեռ երեք տարեկան էի, մայրս ամեն օր կես ժամ դաշնամուր էր պարապում ինձ հետ: Ես նվագում էի օրը երկու ժամ: Տաս տարեկան էի, երբ տեղի ունեցավ իմ առաջին համերգը: Բազմաթիվ հյուրեր էին ներկա: Սակայն, երբ տասնութ տարեկան լրացավ, ես որոշեցի իրավաբան դառնալ: Հիմա ես երկու մասնագիտություններ ունեմ: Եվ ես էլ մայրիկիս նման յուրաքանչյուր կիրակի եկեղեցում դաշնամուր եմ նվագում: Բացի դրանից, ես մի քանի աշակերտներ ունեմ, ում դաշնամուր նվագել եմ սովորեցնում:

B. Error Correction

On a separate sheet of paper, rewrite the paragraph below, correcting the three errors in it. Check your answers.

Կարենն ինը տարեկան է: Արդեն յոթ տարի է, որ նա հաճախում է Երեխաների Միություն: Այնտեղ տասնմեկ երեխաներ, վեց աղջիկ եւ հինգ տղա, այցելում է բացի Կարենից: Բազում Կարենը մի քանի ընկերներ ունի: Յուրաքանչյուր երեքշաբթի նա հաճախում է ֆուտբոլի պարապունքի: Շաբաթ երկու օրեր Կարենը նաև գնում է նկարչական դպրոց: Երեք տարի հետո, երբ Կարենը կլինի տասներկու տարեկան, նա կհաճախի Երիտասարդ Տղաների Միություն:

C. Companion Activity

Practice saying the following phone numbers in Armenian and have your companion write them down as you say them:

077-86-58-00	094-97-00-99	098-35-87-04
091-50-13-34	562-42-43-89	097-85-80-66
707-00-72-03	092-25-36-17	091-86-67-12

D. Personal Activity

On a separate sheet of paper, pluralize the following items in Armenian. Check your answers.

table	taxi	street	car
missionary	family	book	brother
investigator	army	hymn	orange
light	building	daughter	chair

E. Companion Activity

With your companion, discuss how often you complete the following activities, practicing frequency:

drink water	eat 𐌸𐌹𐌿𐌹𐌺
pray	cook
fast	take a taxi
visit with your progressing investigators	have district meetings and zone conference

Asking and Answering Questions of Cause and Effect

Purpose

This function will help you talk about actions or events that are conditional on other things, such as **things that “will be” done or “would be” done**. The grammar principles in this section are targeted at helping you perform these functions. Below are examples of the types of things you will be able to express with the grammar in this function.

- We **will** all be judged of our faith, works, and desires. (Future Conditional Tense)
- He **won’t smoke** anymore. (Future Conditional Tense)
- I **would have come**, but I wasn’t invited. (Past Conditional Tense)
- God **will** provide people to teach if you prepare and trust in Him. (Future Conditional Tense)
- If you gave us a million dollars, we still **wouldn’t smoke**. (Past Conditional Tense)
- He **would have agreed** if you asked him. (Past Conditional Tense)
- I **won’t lie** to you. (Future Conditional Tense)

Application

Below is a list of doctrinal points that these grammar principles will help you teach, as well as some common missionary tasks that they will help you perform. This list is not comprehensive; it is meant to help you think about how you can use the grammar in real situations. In parentheses next to each point are some sample questions that you can ask yourself to help you think about how to apply the grammar.

Doctrines from the Lessons

- The Great Apostasy (Why was there a Great Apostasy?)
- The Restoration of the Gospel of Jesus Christ (What would have happened without the Restoration? List the doctrines that were restored by Joseph Smith.)
- Resurrection (How is the Resurrection possible? Why was it important that Christ die and be resurrected?)
- Marriage and Eternal Families (Why are families so important in God’s plan? What happens if we are not sealed in the temple?)
- Temples and Family History (Why are temples important? Why should we do family history?)
- Service (What happens when we serve others? Why do we learn when we serve others?)
- Callings (What happens if we give of our time and serve?)
- Word of Wisdom (Why do we need to follow the Word of Wisdom?)

Tasks from the *Missionary Vocabulary and Phrases Book*

- Extend Commitment invitations (What blessings will they receive after they have kept their commitment?)
- Use the Scriptures (Why do we need to read the scriptures?)
- Promise Blessings (Why is it important to keep commitments?)
- Asking Questions (If you read the Book of Mormon and pray about it, what will happen to your testimony? Why does God allow us to go through trials?)

Future Conditional Tense

Examples

I'll call you later.	Հետո կզանգեմ քեզ:
Will you read the Book of Mormon for half an hour every day?	Կկարդա՞ս Մորմոնի Գիրքը կես ժամ ամեն օր:
She will come to church.	Կգա եկեղեցի:
He won't smoke anymore.	Նա այլևս չի ծխի:
You will feel peace if you read the Book of Mormon.	Դու խաղաղություն կգգաս, եթե կարդաս Մորմոնի Գիրքը:
I won't lie to you.	Ես քեզ սուտ չեմ ասի:

Explanation

Future conditional tense expresses that something will happen in the future based on some condition. While the condition may not be stated, **it is always implied**.

Forming the Future Conditional Tense

45a

In English, the construction for future conditional is, **"I will (verb)."** In Armenian, a "կ" will be added to the beginning of the verb, the "ել" or "ալ" ending will drop and the appropriate ending will be added to the end of the word.

Future Conditional Tense									
ել	=	կ	+	verb	-	ել	+	եմ	ենք
								ես	եք
								ի	են
ալ	=	կ	+	verb	-	ալ	+	ամ	անք
								աս	աք
								ա	ան

Examples

You will sing in the church.	Դու կերգես եկեղեցում:
I will read the Book of Mormon.	Ես կկարդամ Մորմոնի Գիրքը:
Hayk will live again.	Հայկը կրկին կապրի:
Will you pray every day?	Դուք ամեն օր կաղոթե՞ք:

Negation

45b

There are two steps to negate future conditional tense. **First, add a "չ" to the present auxiliary verb and move it before the verb. Second, add the appropriate ending to the participle.** "ել" endings will change to "ի" and "ալ" will change to "ա."

Future Conditional Tense Negation									
չեմ	չենք	then add	(ել)	-	ել	+	ի		
չես	չեք								
չի	չեն		(ալ)	-	ալ	+	ա		

Note that future conditional (and past conditional) tense should only be used when the statement is actually conditional on something else. Missionaries tend to treat future conditional as equivalent to simple future tense, but it is not. If you want to say, “We are going to go to the store,” then you should use the simple future tense to say, “Մենք խանութ ենք գնալու.” If you use future conditional and say, “Մենք խանութ կգնանք,” it will imply that you going to the store depends on something else happening (i.e., it is conditional on something else).

Negation Examples

He will not receive.

Նա չի ստանա:

You will not lie to me.

Դու ինձ սուտ չես ասի:

They won't walk.

Նրանք չեն քայլի:

Note: There are no irregular verbs in the future conditional tense.

Activities

A. Translating Sentences

Translate the following phrases to Armenian using the future conditional tense. Check your answers.

Will you (plural) show me the way to the bank?

I will carry your books for you (singular).

Will you (singular) take a stroll with me?

They will help us move the chairs.

Will you (singular) turn off the lights?

He will meet us at 10:00 AM.

Will you (plural) come with us to church this Sunday?

Will you (singular) stop at the next station?

We will answer all of your (singular) questions at the end of the lesson.

Will you (singular) marry me?

B. Common Errors

On a separate sheet of paper, fix the common error in each sentence by correctly using the future conditional tense. Check your answers.

Ես կկանգնա:

I will stand.

Նրանք կքնի:

They will sleep.

Նա կլացա:

He will cry.

Նա դուրս կգալ:

She will come outside.

Դու չհայիոյես:

You will not swear.

Մենք կբարձրանենք:

We will climb.

Ես փորձեմ:

You will try.

Ես չեմ աղաղակա:

I will not yell.

Նա կմկրտա:

He will baptize.

Նրանք չեն մնան:

They will not stay.

C. Error Correction

Correct the following verbs so that they are in the future conditional tense. Check your answers.

Տիգրանը կմտածա քո մասին:	Tigran will think about you.
Դու չես պատասխանալ:	You will answer.
Ես սուտ չեմ ասեմ քեզ:	I will not lie to you.
Նրանք կասան մեզ:	They will tell us.
Դուք լավ կծառայաք Հայերին:	You will serve the Armenians well.
Ես չեմ լացա:	I will not cry.
Քրիստոսը կօգնալ մեզ:	Christ will help us.
Մենք կիմանենք ճշմարտությունը:	We will know the truth.
Դուք կգալա՞ք մեր տուն:	Will you come to our house?

D. Personal Activity

Come up with 10 goals you want to accomplish throughout your mission. Write them in the future conditional tense. ("I will . . . on/during my mission.")

E. Personal Activity

Read the section titled "Ask Direct Questions" in the Armenian *Preach My Gospel* chapter 11 (Ուղղակի հարցեր տվեք, 221–222). Come up with 10 different commitment invitations using the future conditional tense.

F. Companion Activity

What do you think is going to happen to you and your companion's lives in the next 50 years? Make at least 10 predictions about each other's lives. Have your companion correct any mistakes you make with your grammar.

G. Companion Activity

Choose an investigator or less-active member you are teaching. Together with your companion, think of several questions you could ask to better understand their experience with religion, family, work, etc. Focus on the using the future conditional tense. Use these questions in your teaching. Remember what *Preach My Gospel* teaches: "Asking too many questions, especially in your first visits, gives the impression that you are conducting an 'interrogation' (184).

H. Companion Activity

Identify a member that is at or near missionary service age. Make plans to call the member and invite him or her to go contacting with you and your companion for an hour on a day that is convenient for them. Make plans to ask questions and invite contacts to act using the future conditional tense when contacting. Then, make plans to ask the member to give you feedback on your grammar and pronunciation after the contact. Make plans to make sure that the member has opportunities to contact, and give him or her encouragement and ideas to help them overcome any fears they may have about sharing the gospel. Afterwards, make plans to talk with the member about his or her experience and bear your testimony to him or her about the importance of missionary work.

Past Conditional Tense

Examples

I would have come, but I wasn't invited.

Ես կգայի, բայց հրավիրված չէի:

If you gave us a million dollars, we still wouldn't smoke.

Եթե միլիոն դոլար տայիք, մենք դեռ չէինք ծխի:

He would have agreed if you asked him.

Նա կհամաձայնվեր, եթե հարցնեիր նրան:

Explanation

Past conditional tense is essentially the same as future conditional, but in the past. Instead of describing something what will happen, it describes something that would have happened on some condition. For example: "I would have gone to the movies, but I didn't have any money." In this example, going to the movies was conditional on having money.

Forming the Past Conditional Tense

46a

The English construction can either be, "**I would (verb)**" or "**I would have (verbed)**." While these two phrases have slightly different meanings in English, they are the same in Armenian.

To form past conditional tense, add a "կ" to the beginning of the word, drop the "ել" or "ալ" ending, and add the appropriate past conditional ending to the end of the word.

Past Conditional Tense									
ել	=	կ	+	verb	-	ել	+	եի	եինք
								եիր	եիք
								եր	երն
ալ	=	կ	+	verb	-	ալ	+	այի	այինք
								այիր	այիք
								ար	ային

Examples

I would have understood.

Ես կհասկանայի:

They would have watched you while you were playing.

Նրանք կնայեինք քեզ մինչ խաղում էիր:

You would have listened to our lesson if you weren't busy.

Դու կլսեիր մեր դասին եթե զբաղված չէիր:

We would have helped.

Մենք կօգնեինք:

46b

Negation

Past conditional negation is almost identical to future conditional negation. **Add a “չ” to the past auxiliary verbs (instead of the present auxiliary verbs), move the negated auxiliary verb in front of the verb, and replace “ել” endings with “ի,” and “ալ” endings with “ա.”**

Past Conditional Tense Negation					
չէի	չէինք	then add	(ել)	-	ել + ի
չէիր	չէիք				
չէր	չէին		(ալ)	-	ալ + ա

Examples

He <u>wouldn't have come</u> if you were not nice.	Նա <u>չէր գա</u> եթե դու բարի չլինեիր:
She <u>wouldn't have taught</u> us the message if there wasn't time.	Նա <u>չէր սովորեցնի</u> մեզ ուղերձը եթե ժամանակ չլիներ:
If you sang the song, <u>they wouldn't have (sung).</u>	Եթե դուք երգեիր, նրանք <u>չէին երգի:</u>
<u>I wouldn't have shared.</u>	Ես <u>չէի կիսվի:</u>

Note: There are no irregular verbs in the past conditional tense.

Activities

A. Translating Sentences

Translate the following phrases to Armenian by using the past conditional tense. Check your answers.

You (singular) would smile.	We would help.
He would run.	They would give.
They would lift.	He would sacrifice.
He would remember.	I would love.
She would laugh.	We would understand.

B. Common Errors

On a separate sheet of paper, correct the following sentences using the past conditional tense. Check your answers.

Նրանք կկարդան Մորմոնի Գիրքը:	They would have read the Book of Mormon.
Մենք կգնալին մկրտությանը:	We would have gone to the baptism.
Ես վկայի մարդկանց առջև:	I would have testified in front of the people.
Դու չստացեիր փող:	You wouldn't have received money.
Նա կմտածեր նրա ընտանիքի մասին:	She would have thought about her family.
Դուք կհասկանաք մեր մտքերը:	You would have understood our thoughts.
Նրանք կզգանեն քո ցավերը:	They would have felt your pain.
Մենք չէինք գալ դպրոց:	We wouldn't have come to school.
Նա կլսար քո ուղերձը:	He would have listened to your message.

C. Error Correction

On a separate sheet of paper, correct the following sentences using questions. Check your answers.

Կհայտնաբերին	They would have discovered.
կառավարեր	He would have governed.
կկենտրոնանաինք	We would have focused.
կծալեի	She would have folded.
կստեղծային	You [plural] would have created.
կթխեիր	He would have baked.
չունենար	It would not have had.
կմտաբերենք	We would have recalled.
չհիշեի	I would not have remembered.

D. Personal Activity

If Christ came to earth to visit with you today, what would you do? What would you say? How would you feel? Record your thoughts in Armenian in your journal. Use the past conditional tense at least 10 times.

E. Personal Activity

Create 10 sentences in the past conditional tense using the following verbs. Have your companion review your sentences.

բաժանել (to separate)	մեծանալ (to grow)
արդարացնել (to justify)	վայելել (to enjoy)
շտապել (to hurry)	վարել (to drive)
զանգել (to call/to ring)	քանդել (to destroy)
ընկերանալ (to become friends)	միանալ (to combine/to join)

F. Companion Activity

If you had to give advice to a new missionary or a sibling who was going on a mission, what kinds of things would you say? Write down a small note as if you were sending it to them. Use the past conditional tense as much as you can in your note. For example, you could say, "I would work as hard as you can because the harder you work and the more you give yourself to the Lord, the closer and closer you will feel to him." Or you could say, "In the beginning of my mission, I would have studied Christlike attributes more because the more we become like the Savior the easier it is for people to recognize Him through us." Have your companion check your note and give you feedback. Set goals together to improve your use of the past conditional tense.

G. Companion Activity

Practice describing some of the things you and your companion have done in the last week. Name at least six activities. Ask your companion for feedback, such as whether or not it was easy to understand, and whether or not you pronounce words correctly. Repeat this activity, applying your companion's feedback.

H. Companion Activity

Take turns with your companion telling stories of a time in your mission where you would have done something, but the Spirit prompted you otherwise. Listen to each others' grammar. Lovingly correct others' errors. You may repeat this activity, focusing on other grammar principles.

Review: Cause and Effect

This review will help you see how well you have learned the material in the previous section. It will also help you evaluate your ability to apply several different grammar principles you have learned in performing the following function:

Asking and Answering Questions of Cause and Effect

- Future Conditional Tense
- Past Conditional Tense

Activities

A. Error Correction

Correct the following sentences by using principles found in the Future Conditional and Past Conditional chapters. Check your answers.

Ես կօգնեի:	I would have helped.
Նա կարդա Մորմոնի Գրքից:	She will read from the Book of Mormon.
Նրանք լսեին մեզ:	They would have listened to us.
Դուք կհանդիպում եք մեզ հետ ուրբաթ օրը:	You all will meet with us on Friday.
Մենք այցելեինք քեզ բայց զբաղված էինք:	We would have visited you, but we were busy.
Ես ծառայեմ միսիա:	I will serve a mission.
Նա կգային բայց հիվանդացավ:	He would have come, but he got sick.
Նրանք կաղոթում են միասին:	They will pray together.
Մենք նորից կապրելու ենք մեր Երկնային Հոր հետ:	We will live with our Heavenly Father again.

B. Companion Activity

As a companionship, pick a chapter from this section to review together. Take turns teaching principles and going over the activities together.

C. Companion Activity

With your companion, describe how one of the lessons you taught could be better by describing what you taught and how the lesson went using the past conditional tense.

D. Personal Activity

Translate the following future conditional sentences into Armenian. Check your answers.

We will eat dinner with the Yeritsyans at six tonight.	We will ask Hovik to say the opening prayer before the lesson.
I will teach the ten commandments and you will teach the law of chastity.	The Hovsoyans won't come to church today.
Arthur will meet with us at the bus stop for our lesson.	This is the last district meeting we will have before the end of the transfer.

E. Companion Activity

Practice using the future conditional tense by doing your weekly planning session in Armenia, making sure to plan out exactly what you will teach and where you will go.

F. Personal Activity

Each day this week, write down five goals you want to accomplish for the day in the future conditional tense.

G. Personal Activity

Translate the following verbs into the past conditional tense and put them in a sentence, making them negative. Have your companion review your sentences.

Eat	Talk	Kneel
Sing	Remember	Run
Pray	Come	Teach
Listen	Teach	Forgive

Appendix A: Verb Charts, Word Lists, and Reading the Bible in Armenian

1. Verb Conjugation Charts

Simple Present Tense

Simple Present Tense					
(ել)	-	ել	+	ում	
					then add
(ալ)	-	ալ	+	ում	
					then add
ել		ենք			
ես		ք			
ի		ն			

Simple Present Tense Negation

չեմ	չենք	then add	(ել)	-	ել	+	ում
չես	չք		(ալ)	-	ալ	+	ում
չի	չն						

Past Imperfective Tense

Past Imperfective Tense					
(ել)	-	ել	+	ում	
					then add
(ալ)	-	ալ	+	ում	
					then add
ի		ինք			
իր		ք			
ր		ն			

Past Imperfective Tense Negation

չի	չինք	then add	(ել)	-	ել	+	ում
չիր	չք		(ալ)	-	ալ	+	ում
չր	չն						

Simple Past Tense

Simple Past Tense					
ել	→	aorist stem (ել)	then add	ել	ենք
ալ	→	aorist stem (ացել)		ես	ք
ենալ	→	aorist stem (եցել)		ի	ն
անալ	→	aorist stem (ացել)			
ներ/չել	→	aorist stem (ել)			
ցնել	→	aorist stem (ցրել)			

Simple Past Tense Negation

չեմ	չենք	then add	ել	→	aorist stem (ել)
չես	չեք		ալ	→	aorist stem (ացել)
չես	չեք		ենալ	→	aorist stem (եցել)
չի	չին		անալ	→	aorist stem (ացել)
			նել/չել	→	aorist stem (ել)
			ցնել	→	aorist stem (ցրել)

Pluperfect Tense**Pluperfect Tense**

ել	→	aorist stem (ել)	then add	էի	էինք
ալ	→	aorist stem (ացել)		էիր	էիք
ենալ	→	aorist stem (եցել)		էր	էին
անալ	→	aorist stem (ացել)			
նել/չել	→	aorist stem (ել)			
ցնել	→	aorist stem (ցրել)			

Pluperfect Tense Negation

չէի	չէինք	then add	ել	→	aorist stem (ել)
չէիր	չէիք		ալ	→	aorist stem (ացել)
չէիր	չէիք		ենալ	→	aorist stem (եցել)
չէր	չէին		անալ	→	aorist stem (ացել)
			նել/չել	→	aorist stem (ել)
			ցնել	→	aorist stem (ցրել)

Simple Future Tense**Simple Future Tense**

Any verb (infinitive)	+	նլ	then add	եմ	ենք
				ես	եք
				է	են

Simple Future Tense Negation

չեմ	չենք	then add	Any verb (infinitive)	+	նլ
չես	չեք				
չի	չին				

Future Perfect Tense

Future Perfect Tense

Any verb (infinitive)	+	նլ	then add	էի	էինք
				էիր	էիք
				էր	էին

Future Perfect Tense Negation

չէի	չէինք		then add	Any verb (infinitive)	+	նլ
չէիր	չէիք					
չէր	չէին					

Future Conditional Tense

Future Conditional Tense

ել	=	կ	+	infinitive	-	ել	+	եմ	ենք
								ես	ք
								ի	ն
ալ	=	կ	+	infinitive	-	ալ	+	ամ	անք
								աս	ք
								ա	ն

Future Conditional Tense Negation

չեմ	չենք		(ել)	-	ել	+	ի
չես	չք	then add					
չի	չն		(ալ)	-	ալ	+	ա

Past Conditional Tense

Past Conditional Tense

ել	=	կ	+	infinitive	-	ել	+	էի	էինք
								էիր	էիք
								էր	էին
ալ	=	կ	+	infinitive	-	ալ	+	այի	այինք
								այիր	այիք
								ար	ային

Past Conditional Tense Negation

չէի	չէինք	(ել)	-	ել	+	ի
չէիր	չէիք	then add				
չէր	չէին	(ալ)	-	ալ	+	ա

Past Perfect Tense

Past Perfect Tense

ել	=	preterite stem (եց)		ի	ինք
ալ	=	preterite stem (աց)	+	իր	իք
				--	ին
ենալ	=	preterite stem (եց)		ա	անք
անալ	=	preterite stem (աց)	+	ար	աք
նել/չել	=	preterite stem (---)		ալ	ան
ցնել	=	preterite stem (ցր)	+	եցի	եցինք
				եցիր	եցիք
				եց	եցին

Past Perfect Tense Negation: add a “չ” to the start of the verb.

2. Mood Conjugations

Incentive Mood/Optative Mood/Subjunctive Mood

Future Tense Conjugation

(ել)	-	ել	+	եմ	ենք
				ես	եք
				ի	են
(ալ)	-	ալ	+	ամ	անք
				աս	աք
				ա	ան

Past Tense Conjugation

(ել)	-	ել	+	եի	էինք
				էիր	էիք
				եր	էին
(ալ)	-	ալ	+	այի	այինք
				այիր	այիք
				ար	ային

To negate, add a “չ” to the start of the verb.

Imperative Mood

Imperative Mood Conjugation

				Singular	Plural
ել	→	- ել	+	իր	եք
ալ	→	Singular: remove -ալ Plural: preterite stem (աց)	+	ա	եք
ենալ	→	preterite stem (եց)	+	իր	եք
անալ	→	preterite stem (աց)	+	իր	եք
նել/չել	→	preterite stem (---)	+	իր	եք
ցնել	→	preterite stem (ցր)	+	ու	եք

To negate, add “մի” as a separate word before the verb.

3. Pronoun Charts

Nominative

	Singular	Plural		Singular	Plural
1st Person	Ես	Մենք	=	I	We
2nd Person	Դու	Դուք		You	You
3rd Person	Նա	Նրանք		He, She, It	They

Genitive

	Singular	Plural		Singular	Plural
1st Person	Իմ	Մեր	=	My	Our
2nd Person	Քո	Ձեր		Your	Your
3rd Person	Նրա	Նրանց		His, Her, Its	Their

Accusative/Dative

	Singular	Plural		Singular	Plural
1st Person	Ինձ	Մեզ	=	(to) Me	(to) Us
2nd Person	Քեզ	Ձեզ		(to) You	(to) You
3rd Person	Նրան	Նրանց		(to) Him, Her, It	(to) Them

Ablative

	Singular	Plural		Singular	Plural
1st Person	Ինձանից	Մեզանից	=	From me	From us
2nd Person	Քեզանից	Ձեզանից		From you	From you
3rd Person	Նրանից	Նրանցից		From him, her, it	From them

Instrumental

	Singular	Plural		Singular	Plural
1st Person	Ինձանով	Մեզանով		By me	By us
2nd Person	Քեզանով	Ձեզանով	=	By you	By you
3rd Person	Նրանով	Նրանցով		By him, her, it	By them

Note: Instrumental pronouns will rarely be used; typically, the genitive pronouns with *միջոցով* and *կողմից* are used with people.

Locative

	Singular	Plural		Singular	Plural
1st Person	Ինձանում	Մեզանում		In me	In us
2nd Person	Քեզանում	Ձեզանում	=	In you	In you
3rd Person	Նրանում	Նրանցում		In him, her, it	In them

Note: while these are technically the pronouns for locative case, **they will very rarely be used.** Use the genitive postposition “*մեջ*” instead, with genitive pronouns.

4. Verbs with Cases

Genitive Case

Verb	Genitive Postposition	Verb	Genitive Postposition
ազդել (to influence)	վրա	համեմատվել (to be compared)	հետ
ապստամբել (to rebel/to revolt)	դեմ	ծիծաղել (to laugh)	վրա
բարկանալ (to be angry with)	վրա	կենտրոնանալ (to focus/to center on)	վրա
դնել (to place/to put/to set)	վրա (or use the dative case)	կռվել (to fight)	հետ
զայրանալ (to grow angry)	վրա	հարձակվել (to attack/to assault)	վրա
զարմանալ (to wonder/to be astonished)	վրա	համեմատվել (to be compared)	հետ/վրա
խնդալ (to make fun of)	վրա	հոգ տանել (to take care)	մասին
խոսել (to speak)	հետ	շփվել (to mingle)	հետ
ծանոթանալ (to become acquainted)	հետ (with people only. With non-living objects, use dative case)	ջղայնանալ (to become mad)	վրա

Dative Case

ականջ դնել (to hearken)	ծառայել (to serve)	ձեռք մեկնել (to extend a hand)
աղոթել (to pray)	կանչել (to call)	մասնակցել (to participate)
անդամագրել (to subscribe)	կառչել (to cling to)	միանալ (to unite)
անտամագրվել (to be subscribed to)	կարոտել (to miss)	միջամտել (to interfere/to intervene in)
անդրադառնալ (to refer to)	կպչել (to stick to)	մղել (to prompt/to incite)
անտեսել (to ignore)	հակադրվել (to resist)	մոտենալ (to come close to)
ապավինել (to rely upon)	հակառակվել (to oppose)	նախանձել (to envy)
աջակցել (to support)	հակասել (to contradict)	նախորդել (to precede)
առարկել (to object)	հաճախել (to attend, except when used with physical places)	նայել (to watch/to look at)
արժանանալ (to be worthy of)	համակերպվել (to adjust to)	նմանվել (to be like)
բաժանորդագրվել (to subscribe)	համաձայնել (to agree)	պաշտել (to worship)
դեմ կանգնել (to stand against)	համաձայնվել (to be in agreeance with)	պատասխանել (to answer)
դիմադրել (to resist)	համապատասխանել (to correspond)	պատկանել (to belong)
դիմագրավել (to withstand)	համեմատվել (to be compared to)	պատրաստվել (to be prepared)
դիմակայել (to face)	համընկնել (to coincide with)	սիրահարվել (to fall in love)
դիմանալ (to endure/suffer)	հանդիպել (to meet)	սպասել (to wait)
դիպչել (to touch)	հանձնվել (to surrender/to yield)	վերաբերել (to treat)
դիմել (to address)	հասնել (to reach)	վերաբերվել (to be treated)
դնել (to put/to place)	հավասարվել (to become equal)	վերադառնալ (to return)
ենթարկ(վ)ել (to submit)	հավատալ (to believe)	վերադարձնել (to return something)
երկրպագել (to worship)	հարաբերել (to relate to)	վերածվել (to be changed/to be transformed)
զանգահարել (to call)	հարել (to join/to side with)	վերջ դնել (to put an end to)
զարկել (to strike)	հարմարվել (to get used to)	վստահել (to trust)

ընդդիմանալ (to oppose/resist)	հենվել (to lean on)	տիրանալ (to possess/seize)
ընտելանալ (to get used to)	հետևել (to follow)	տիրապետել (to master)
խանդել (to be jealous of)	հնազանդվել (to obey)	տիրել (to rule)
ծանոթանալ (to get to know) (use “հետ” with people)	հրամայել (to prescribe/to direct)	ունկնդրել (to listen to)
օգնել (to help)	ձգտել (to strive)	ուշադրություն դարձնել (to pay attention to)

Ablative Case

ակնածել (to be in awe)	զերծ Ժալ (to refrain from)	հոգնել (to be tired)	տեղյակ լինել (to be aware)
ամաչել (to be ashamed/to be shy)	զգվել (to be disgusted by)	հրաժարվել (to refuse)	տեղեկանալ (to be aware)
ապշել (to gasp/to be astonished)	զրկվել (to be deprived of)	ձանձրանալ (to be bored)	սուժել (to suffer)
բաղկանալ (to consist of)	խուսափել (to avoid)	նեղանալ (to be offended)	օգտվել (to enjoy/to be used)
դադարել (to stop/cease)	կախվել (to hang)	վախենալ (to be afraid)	փախչել (to run away/to escape)
դժգոհել (to complain)	կառչել (to cling)	տառապել (to suffer)	
զգուշանալ (to be careful)	հիասթափվել (to be disappointed)	տարբերվել (to differ)	

Locative Case

կայանալ
(to consist)

սխալվել
(to be wrong/to make a mistake)

Instrumental Case

զբաղվել (to be busy/to be occupied)	հետաքրքրվել (to be interested)	հպարտանալ (to be proud of)	պարծենալ (to brag)
կիսվել (to share)	հիանալ (to admire/be happy)	հրճվել (to rejoice)	

5. Irregular Verbs

անել (to do)	լալ (to cry)	գիտենալ (to know)	տեսնել (to see)
առնել (to buy)	լինել (to be)	դառնալ (to become)	ուզենալ (to want)
ասել (to say)	լվանալ (to wash)	դնել (to place/to put)	ունենալ (to have)
բերել (to bring)	տալ (to give)	ելնել (to leave)	ուտել (to eat)
գալ (to come)	տանել (to carry)	թողնել (to leave/to let)	

*See chapter 33, “Irregular Verbs,” for explanation on conjugating these verbs into each tense.

6. List of -նել/-չել Verbs*

տեսնել (to see)	մեռնել (to die)	հասնել (to reach/to arrive)	փախչել (to flee/to run away/ to escape)***
իջնել (to descend/to come down)	ընկնել (to fall)	պրծնել (to finish)	թռչել (to fly/to jump)***
գտնել (to find)	ելնել (to exit/to get up/to rise)	հագնել (to wear)	սառչել (to freeze)***
մտնել (to enter)	ուռչել (to swell)	անցնել (to pass)**	կպչել (to stick to)***
առնել (to buy/to take)	կորչել (to get lost)		

*Note: Armenians will often omit the *ւ* or *չ* in about half of these verbs, for all tenses. Although this is grammatically incorrect, it is common. This is most often done with *ուրչել*, *կորչել*, *փախչել*, *թռչել*, and *սառչել*.

**Note that “անցնել” is not a -ցնել verb.

***Note: Armenians will sometimes replace “չել” with “նել” in these verbs.

7. Irregular Nouns in Cases

Word	Nominative	Accusative	Genitive	Dative	Ablative	Instrumental	Locative
FAMILY WORDS							
father	հայր	հորը	հոր	հորը	հորից	հորով	հոր մեջ
mother	մայր	մորը	մոր	մորը	մորից	մորով	մոր մեջ
brother	եղբայր	եղբորը	եղբոր	եղբորը	եղբորից	եղբորով	եղբոր մեջ
sister	քույր	քրոջը	քրոջ	քրոջը	քրոջից	քրոջով	քրոջ մեջ
woman/wife	կին	կնոջը	կնոջ	կնոջը	կնոջից	կնոջով	կնոջ մեջ
friend	ընկեր	ընկերոջը	ընկերոջ	ընկերոջը	ընկերոջից	ընկերոջով	ընկերոջ մեջ
lord	տեր	տիրոջը	տիրոջ	տիրոջը	տիրոջից	տիրոջով	տիրոջ մեջ
home	տուն	տունը	տան	տանը	տնից	տան միջոցով	տան մեջ
women	կանայք	կանանց	կանանց	կանանց	կանանցից	կանանցով	կանանց մեջ
girl	աղջիկ	աղջկան	աղջկա	աղջկան	աղջկայից	աղջկայով	աղջկա մեջ
people	մարդիկ	մարդկանց	մարդկանց	մարդկանց	մարդկանցից	մարդկանցով	մարդկանց մեջ
man/person	մարդ	մարդուն	մարդու	մարդուն	մարդուց	մարդով	մարդու մեջ
husband	ամուսին	ամուսնուն	ամուսնու	ամուսնուն	ամուսնուց	ամուսնով	ամուսնու մեջ
grandchild	թոռ	թոռանը	թոռան	թոռանը	թոռից	թոռով	թոռան մեջ
great grandchild	ծոռ	ծոռանը	ծոռան	ծոռանը	ծոռից	ծոռով	ծոռան մեջ
TIME							
month	ամիս	ամիսը	ամսվա	ամսվան	ամսից	ամսով	ամսում
today	այսօր	այսօրը	այսօրվա	այսօրվան	այսօրից	այսօրով	--
time/occasion	անգամ	անգամը	անգամվա	անգամվան	անգամից	անգամով	--
before/previous	առաջ	առաջը	առաջվա	առաջվան	առաջ(վան)ից	--	--
night	գիշեր	գիշերը	գիշերվա	գիշերվան	գիշեր(վան)ից	գիշերով	գիշերում
yesterday	երեկ	երեկը	երեկվա	երեկվան	երեկ(վան)ից	--	--
time/hour	ժամ	ժամը	ժամվա	ժամվան	ժամից	ժամով	ժամում
noon/midday	կեսօր	կեսօրը	կեսօրվա	կեսօրվան	կեսօրից	կեսօրով	կեսօրում
week	շաբաթ	շաբաթը	շաբաթվա	շաբաթվան	շաբաթ(վան)ից	շաբաթով	շաբաթում
SEASONS							
winter	ձմեռ	ձմեռը	ձմռան	ձմռանը	ձմռերվանից	ձմռանով	ձմռանը
spring	գարուն	գարունը	գարնան	գարնանը	գարնանից	գարնանով	գարնանը
summer	ամառ	ամառը	ամռան	ամռանը	ամռանից	ամռանով	ամռանը
fall	աշուն	աշունը	աշնան	աշնանը	աշնանից	աշնանով	աշնանը

OTHER

Word	Nominative	Accusative	Genitive	Dative	Ablative	Instrumental	Locative
God	Աստված	Աստծուն	Աստծո	Աստծուն	Աստծուց	Աստծով	Աստծո մեջ
love	սեր	սերը	սիրո	սիրուն	սիրուց	սիրով	--
language/ tongue	լեզու	լեզուն	լեզվի	լեզվին	լեզվից	լեզվով	լեզվում
egg	ձու	ձուն	ձվի	ձվին	ձվից	ձվով	ձվում
cat	կատու	կատուն	կատվի	կատվին	կատվից	կատվով	կատվի մեջ
horse	ձի	ձիուն	ձիու	ձիուն	ձիուց	ձիով	ձիում
oar	թի	թին	թիու	թիուն	թիուց	թիով	թիում
corpse	ղի	ղին	ղիու	ղիուն	ղիուց	ղիով	ղիու մեջ
bed	անկողին	անկողինը	անկողնու	անկողնուն	անկողնուց	անկողնով	անկողնում
death	մահ	մահը	մահվան	մահվանը	մահից	մահով	մահում
fish	ձուկ	ձկանը	ձկան	ձկանը	ձուկից	ձուկով	ձուկի մեջ
foundation	հիմ	հիմը	հիման	հիմանը	--	հիմամբ	--
mountain	լեռ	լեռը	լեռան	լեռանը	լեռից	լեռով	լեռանում
burden	բեռ	բեռը	բեռան	բեռանը	բեռանից	բեռանով	բեռանում
palm of hand	բուռ	բուռը	բուռան	բուռանը	բուռանից	բուռանով	բուռանում
lamb	գառ	գառանը	գառան	գառանը	գառանից	գառանով	գառան մեջ
pomegranate	նուռ	նուռը	նռան	նռանը	նռանից	նռանով	նռանում
door	դուռ	դուռը	դռան	դռանը	դռնից	դռնով	դռան մեջ
lip	շուրթ	շուրթը	շրթան	շրթանը	շրթանից	շրթանով	շրթանում
name	անուն	անունը	անվան	անվանը	անունից	անունով	անունում
mouse	մուկ	մկանը	մկան	մկանը	մկանից	մկանով	մկան մեջ
baby	մանուկ	մանկանը	մանկան	մանկանը	մանուկից	մանուկով	մանկան մեջ
dog	շուն	շունը	շան	շանը	շնից	շնով	շան մեջ
birth	ծնունդ	ծնունդը	ծննդյան	ծննդյանը	ծննդից	ծննդով	--
snow	ձյուն	ձյունը	ձյան	ձյանը	ձյունից	ձյունով	ձյան մեջ
blood	արյուն	արյունը	արյան	արյանը	արյունից	արյունով	արյան մեջ
pillar	սյուն	սյունը	սյան	սյանը	սյունից	սյունով	սյունում
corner	անկյուն	անկյունը	անկյան	անկյանը	անկյունից	անկյունով	անկյունում

*Note that the words “րոպե” (minute), “վայրկյան” (second), and “դար” (century) do not take the normal time endings.

8. List of Irregular Plural Nouns

Singular	Plural	Singular	Plural
մարդ (person, man)	մարդիկ	նուռ (pomegranite)	նոներ
տղամարդ (man)	տղամարդիկ	ձուկ (fish)	ձկներ
կին (woman, wife)	կանայք	եղ (ox)	եզներ
տիկին (madam)	տիկնայք	մատ (finger)	մատներ
պարոն (gentleman)	պարոնայք	հարս (bride, daughter-in-law, sister-in-law)	հարսներ
դուստր (daughter)	դուստրեր	դուստր*	դուստրեր*
բեռ (burden)	բեռներ	վագր*	վագրեր*
զառ (lamb)	զառներ	աստղ*	աստղեր*
լեռ (mountain)	լեռներ	nouns ending in -ցի, -եցի, or -ացի.**	Normal “ներ,” or just add “ք.”
ծոռ (great grandchild)	ծոռներ	թոռ (grandchild)	թոռներ
դուռ (door)	դռներ		

*These nouns are pronounced with two syllables, but they take the “եր” ending rather than “ներ.”

These nouns typically refer to residents of cities, and the **irregular plural ending is optional. For example, the plural of “երևանցի” (a resident of Երևան), could be formed normally to be “երևանցիներ,” or formed irregularly to be “երևանցիք.”

9. Prepositions, Postpositions, and Adjectives For Each Case

Prepositions

Nominative Case

որպես (as/like)

Genitive Case

առանց
(without)

ըստ
(according to)

հանուն
(in the name of/ for the sake of)

Accusative Case

դեպի
(to, towards)

մինչև
(until)

նախքան
(before, prior to)

Dative Case

չնայած (despite)

Ablative Case

անկախ
(regardless of)

բացի
(besides/except)

Postpositions

Genitive Case

առաջ (in front of)	համաձայն (in agreeance with)	միջով (through the middle of)	շուրջ (around)
առջև (before, in front of)	համար (for)	միջոցով (by the means of)	պաճառով (because of)
դեմ (against)	համեմատ (compared to)	միջև (in between)	պես (like)
դեպքում (in the case of)	հանդեպ (towards)	մոտ (near)	տակ (below)
դիմաց (across)	հետ (with)	ներս (inside of)	վերաբերյալ (concerning)
ընթացքում (during)	հետև (behind)	ներքո (under the jurisdiction of)	վրա (on)
Ժամանակ (time)	հետևանքով (as a result of)	նկատմամբ (with regard to)	փոխարեն (instead of)
կողմից (by)	մասին (about)	նման (like)	
կողքին (next to)	մեջ (in/amongst)	շնորհիվ (thanks to)	

Ablative Case

առաջ (before)	ավել (more than, besides)	ի վեր (since)	հետո (after/later than)
------------------	------------------------------	------------------	----------------------------

Adjectives with Cases

Ablative Case

ազատ (free of/from)	դուրս (outside of)	ներքև (below)	վերև (up/above)
զոհ (satisfied with/from)	կախված (depending on)	սկսած (begun/since)	տարբեր (different than)
դժգոհ (dissatisfied with/from)	հեռու (far from)		

Dative Case

անսովոր (unaccustomed)	հաճելի (pleasant)	հարմար (comfortable/ convenient)	պատրաստ (ready)
արժանի (worthy)	համաձայն (in agreeance with)***	հնազանդ (obedient)	սովոր (accustomed)

ծանոթ (familiar)	հավասար (equal)	մոտիկ (close)	օգտակար (helpful)
հակառակ (contrary)	հավատարիմ (loyal/ faithful)		

Instrumental Case

լի/լեցուն/լցված (full/filled)	հարուստ (rich)	հպարտ (proud)
----------------------------------	-------------------	------------------

10. Basic Noun Endings in Cases

Ending	Examples	Genitive	Accusative	Dative	Ablative	Instrumental	Locative
Regular/ Plural/ Names	դաշտ - field եկեղեցիներ - churches	+ի	+(ը)/ի(ն)	+ի(ն)	+ից	+ով	+ում
ի	եկեղեցի - church գյուղացի - villager	ու	(ն)/ու(ն)	ու(ն)	ուց	ով	ում
ու	կատու - cat լեզու - language	վի	(ն)/վի(ն)	վի(ն)	վից	վով	վի մեջ
ում	հանդիպում - meeting	ման/ան	(ը)/ան(ը)	ման(ը)/ ան(ը)	+ից	մամբ/ով	ման/ան մեջ
ություն	փրկություն - salvation	ության	ությունը	ությանը	+ից	ությամբ	ությունում/ ության մեջ
Time Words	շաբաթ - week	+վա	+(ը)	վա(ն)	+ից	+ով	+ում
Plural suffix “ք”	Արմեններ - Armen’s folks	ց	ց(ը)	ց(ը)	ցից	ցով	ց մեջ

11. Alphabetical Numerical System

This system is used to number the chapters in the Bible (Գլուխ Ա = Chapter 1, Գլուխ ԺԵ = Chapter 15, and Գլուխ ԻԸ = Chapter 28).

Ա - 1	Ժ - 10	Ճ - 100	Դ - 1000
Բ - 2	Ի - 20	Մ - 200	Ս - 2000
Գ - 3	Լ - 30	Յ - 300	Վ - 3000
Դ - 4	Խ - 40	Ն - 400	Տ - 4000
Ե - 5	Ծ - 50	Շ - 500	Ը - 5000
Զ - 6	Կ - 60	Ո - 600	Ց - 6000
Է - 7	Հ - 70	Չ - 700	ՌԻ - 7000
Ը - 8	Ձ - 80	Պ - 800	Փ - 8000
Թ - 9	Ղ - 90	Ջ - 900	Ք - 9000

12. Reading the Bible in Armenian

Because the Bible is written in an old form of Armenian, sometimes the spellings are changed. The following chart shows the different spelling changes that occur in the Bible.

Spelling Changes	Examples
Sometimes լ = ւ	եկալ = եկաւ
Sometimes յու = իւ	արքայություն = արքայութիւն
Sometimes յ = է	արքայության = արքայութեան
Sometimes վ = ու	Աստված = Աստուած
Sometimes ու = ո	լույս = լոյս
Sometimes է = է	մեկ = մէկ
Sometimes ո = օ	աղոթք = աղօթք
Sometimes a “ն” is added to pronouns.	նրանց = նորանց
Sometimes there is an added “ե.”	վրա = վերայ
If a word begins with “ս” or “հ,” sometimes it is changed to a “յ.”	հետո = յետոյ
Sometimes, as also shown in the last two examples, a “յ” will be added to words that end with a “ն” or “ս.”	վրա = վերայ, հետո = յետոյ

Appendix B: Commonly Used Words

Commonly Used Russian Words

Armenian	Russian	English
սառնարան	խալաձեղնիկ	fridge
բռնակ	ռուչկա	handle
հատակ	պոլ	floor
առաստաղ	պատալով	ceiling
տանիք	կոիշ	roof
աշխույժ, ճարպիկ	շուստրի	active, animated
պատառաքաղ	չանգյալ (Turkish)	fork
ափսե	տարելկա	plate
կրակայրիչ	զաժիգածել	lighter
լուցկի	սպիչկա	match
կացին	տապոռ	ax
մուրճ	չաքուչ	hammer
բջջային հեռախոս	սոտվի	cell phone
օղակ	կալցո	ring
ճաշատեսակ	բլյուդ	dish (type of food)
կեցցես, ապրես	մալադյեց	good job
ծորակ	կոանթ	faucet
զգեստապահարան	զառձիրոբ	wardrobe
ստուգարք	զաչյոտ	test
գործիք	ինստրումենտ	tool
վերարկու	պալտո	coat
հյութ	սոկ	juice
ընդհանրապես	վապչե	in general
կարճ ասած	կառոչե զավառյա	in short
հենց	կակոռազ	exactly
կարծես	վոռոյի	as though, as if
սկզբունք	պրինցիպ	principle
վարագույր	զանավեսկա	curtain
դուլ	վեդոռ	bucket
լողավազան	բասին	font, pool
լողարան	վաննա	bathtub
հողաթափ	դամաշնիկ	slipper
օտանցք	պադացոլնիկ	windowsill
շիշակ	պլինտուզ	floorboard
ուղղակի	պրոստը	just, simply
համենայնդեպս	վոբշլմ	at any rate, anyway
կիսաշրջագգեստ	յուպկա	skirt
վերնաշապիկ	սառոշկա	dress shirt

Armenian	Russian	English
փողկապ	զալստուկ	tie
բազմոց	դիվան	couch
արքայախնձոր	անանաս	pineapple
բազկաթոռ	կռեսլո	armchair
վերքի սպի	ռամ	scar
վառարան	պեչկա	oven, stove
գորգ	խալի (Turkish)	carpet, rug
վերմակ	յորդան (Turkish)	blanket
նրբերշիկ	սասինցկի	hot dog
երշիկ	կալբասա	sausage
զուգընկեր	նապատնիկ	companion
ծածկոց	պակոթիկալ	covering, blanket
համակարգիչ	կամպյուտո	computer
ստուտակահան	ածվյորտկա	screwdriver
աքցոն	պլասկակուպցի	pliers
ունելի	պինցետ	tongs
բանալի	կյուչ	key
կողպեք	զամոկ	lock
անձրևանոց	զոնծիկ	umbrella
անձեռոցիկ	սալֆետկա	napkin
բիլազուկ, ապարանջան	բռասլետ	bracelet
լապտեր	բատառեյ	flashlight
օճառ, սապոն	միլա	soap
գրպան	ջեք	pocket
նոր	թազա (Turkish)	new
լուրջ	սիրոզնի	serious
տնակ	դոմիկ	little house, shack
տեսակ	սոռոտ/տիպ	type
շուկա	բուդկա	little booth store, shack thing
բաջկոն	կուռտկա	jacket
ողջույն	պոթիվյետ	hi
հաջող	պակա	bye
մագ	կասետա	radio cassette player
տեսահոլովակ	կլիպ	clip
ձայնագրել	զապիս անել	to record
որեւէ	յուրոյ	any
լցնել	զապրավկա անել	to fill (e.g., gas station)
ճշգրիտ, հենց այդպես	տոչնի	precisely
նույնիսկ	դաժե	even
ինքնաթիռ	սամայլոտ	airplane
վթար	ավադյա	accident
հովանավոր	սպոնսոր	sponsor

Armenian	Russian	English
մասնաճյուղ	պրիխոդ	branch
գուլպա	նասկի	sock
գնացք	պոյեզդ	train
դե/եղավ	տակ	“well...”
---	շպիկա	clothes pin
մորի	մալինա	raspberry
լոլիկ	պամիդոր	tomato
կառավարման վահանակ	պուլտ	tv controller
թթվասեր	սմետան	sour cream
շաքար	պեսուկ	sugar
պաղպաղակ	մառոժնի	ice cream
սրտի կաթված	ինֆարկտ	heart attack
պտուտակ	վինտ	screw
բեռնատար մեքենա	գրուզավիկ	semi-truck
սակառ	կանխտո	canister (gas)
կամուրջ	մոստ	bridge
վարորդ	շոֆեր	driver
ջեռուցիչ	պլիտա	stove top
կահույք	մեբել	furniture
արկղ	յաշիկ	case, big box
տուփ	պաչկա	box
հողովակ	տոուբա	pipe
վարդակ	շտեպսել	outlet
խցան	վիլկա	plug
խոհանոց	կուխին	kitchen
պոմպ	նասոս	pump
կանգառ	աստանովկա	bus stop
փոստ	պոշտա	post office
դրամապանակ	կաշիլոկ	wallet
կաճոյախոսել	կոմպլիմենտ անել/տալ	to compliment
պայուսակ	սունկա	bag
շուկա	բազար	market
ծանրոց	պասիլկա	package
հորեղբայր/քեռի	դյադյա	uncle
մորաքույր/հորաքույր	տյոտյա տոտա	aunt
ամսաթերթ	ժուռնալ	journal
իր	վեշ	item
արբանյակ	սպուտնիկ	satellite
դաշնամուր	պիանո	piano
փոշեկուլ	պիլասոս	vacuum
սվիտեր	սվիտեռ	sweater
վիզկապ	շարֆ	scarf

ձմեռային կոշիկ	սապոգ	boot
կատարյալ	չոտկի	just right, perfect
քաղցկեղ	ռակ	cancer
լավ	խառաշո	great/good
թեյ	չայ	tea
գարեջուր	պիվա	beer
սուրճ	կոֆե	coffee

150 Words that Every Missionary Should Know

Armenian	English	Armenian	English
փոշմանել	to regret, to change one's mind	թեյ	tea
մրսել	to get cold	ծխախոտ	tobacco
պատկանել	to belong to (DAT)	սարկավագ	deacon
մասնակցել	to participate (DAT)	զցել	to throw
ման գալ	to walk around, to look for	կծել	to bite
ապավինել	to rely on (DAT)	կծու	spicy
կազմակերպություն	organization	դաժան	fierce, violent, mean
պատկերացնել	to imagine	ազգություն	nationality
ձանձրանալ	to get bored (ABL)	ավանդություն	tradition (also ավանդույթ)
հոգնել	to get tired (of something) (ABL)	սովորություն	habit, custom (also սովորույթ)
փաստորեն	as a matter of fact	թարգել	to quit (a habit)
տարորինակ	weird	թողնել	to leave, to let
պատվել	to honor, to respect	բաց թողնել	to let go of
ուշադիր լսել	to listen attentively	մշակույթ	culture
վիրավորել	to injure	նկատել	to notice
պաշտպանել	to protect	քշել	to drive
պարտավորություն	obligation, duty	հանկարծ	suddenly, all of the sudden
պարտականություն	duty, assignment	զարգանալ	to develop
պատասխանատվություն	responsibility	երագ	dream
ատել	to hate	հովանավորել	to sponsor, to support
հավանել	to like	աջակցել	to support
ակնկալել	to expect	հավասար	equal (DAT)
փախչել	to escape	ազնիվ	honest
թաքնվել	to hide (oneself)	բանտ	jail, prison
թաքցնել	to hide (something)	հանգստանալ	to relax
խանդել	to be jealous of	անհանգստանալ	to worry
նախանձել	to envy	շփվել	to mingle

Armenian	English
քարտուղար	secretary
նեղանալ	to get offended (ABL.)
ջղայնանալ	to get angry
բարդ	complicated
արտահայտել	to express
պահանջել	to demand, to require
աշխույժ	active
արժանի	worthy
սնտեսել	to save (money)
տասանորդ	tithing
ծոմ պահել	to fast
կիսվել	to share (INST)
վերաբերյալ	concerning, about (GEN)
սեփական	separate, own
ազատ ընտրություն	free agency
վարձ	payment, fee
վարկ	loan
պարտք	debt
հավատարիմ	loyal, true, faithful
անտեսել	to ignore
շրջապատ	environment, surroundings
աշխարհիկ	worldly, secular
հատկանիշ	characteristic, attribute
որակ	quality
մանուկ	baby
խոր(ը)	deep
նշան	sign
տեղյակ պահել	to let know, to keep informed
պարտվել	to lose (also, կրվել)

Armenian	English
ձեռ առնել	to make fun of
պայմանավորվել	to plan with (հետ)
սուրճ	coffee
սուտ ասել	to lie
խանգարել	to bother, to disturb
վարվել	to act
սփոփող միություն	Relief Society
կիրակնօրյա դպրոց	Sunday School
ուրացություն	apostasy
հաղորդություն	sacrament
արարողություն	ordinance
չորանալ	to die (plants)
կարիք	need, necessity (noun)
տարբերություն	difference
հաճախել	to attend
գաթակոտություն	temptation
սովորաբար	usually
անցնել	to pass, to cross
անցկացնել	to make happen, to cause to take place
տեղի ունենալ	to take place
լցնել	to fill
կենտրոնանալ	to concentrate, to focus (վրա)
հարգել	to respect
հակառակ	opposite (DAT)
պարապ	bored, doing nothing
գրադված	busy
դրություն	condition, state
վիճակ	state, situation, status
ի վիճակի լինել	to be able to (to be in a state of)

Armenian	English
հաղթել	to win (also, կրել)
ստիպել	to force
դադարել	to cease, to stop (ABL)
հիասթափվել	to be disappointed (ABL)
ճարել	to get, to procure
ակնհայտորեն	obviously
նվագել	to play (an instrument)
օրացույց	calendar
վեր կենալ	to stand up, to get up
ապահով	safe, secure
կառուցել	to build
հայտարարություն	announcement
հարազատ	really close friend, kin
զագս	wedding license
անգիր	memorized
կեղտոտ	dirty, unclean
տպել	to print
ծովի նվիրատվություն	fast offering
բարեկամ	close friend, relative

Armenian	English
կարծես	as if, as though
բռնել	to catch, to hold
երկրպագել	to worship
աղանդ	sect, cult
մոմ	candle
մատաղ	animal sacrifice
երրորդություն	trinity
ժողով	meeting
մաքրաբարոյության օրենքը	law of chastity
իմաստության խոսքը	Word of Wisdom
խոստովանել	to confess
սատվել	to die (animals)
արդեն	already
ստացվել	to work out, to turn out
պարզ	clear, simple
անկեղծ	sincere
նկարել	to take a picture
խորհրդական	counselor
գործավար	clerk

Missionary Tasks

Missionary Tasks

Introductions

Greetings	Conversation	Response	Salutation
Բարև ձեզ: Hello.	Ինչպե՞ս եք: How are you?	Ես լավ եմ: I am well.	Հաջողություն: Goodbye.
Բարի լույս/ օր: Good day.	Ես ուրախ եմ: Pleased to meet you.	Ես էլ եմ ուրախ: I'm also pleased.	Կտեսնվենք: See you later.

Question
Ի՞նչ է ձեր անունը: What is your name?

Gen. Pron.	Nom. Noun	Name & Aux.
Իմ My	անուն(ներ)ը name(s)	Երեց_____ է (են): is (are) Elder
Ձեր Your (pl) (formal)		Քույր_____ է (են): is (are) Sister
Նրա His/her		Եղբայր_____ է (են): is (are) Brother
Մեր Our		
Նրանց Their		
This/These	Gen. Pron.	Nom. Noun
Սա է This is	Իմ my	զուգընկերուհի(ներ) ը/ն
Սրանք են These are	մեր our	companion (f) զուգընկեր(ներ)ը companion (s)(m)

Question
Ու՞ր եք գնում (ձեր միսիան): Where are you going (on your mission)?

Going To	Acc. Noun
Ես գնում եմ I am going to	Հայաստան: Armenia
Մենք գնում ենք We are going to	Երևան: Yerevan
	Գյումրի: Gyumri

Comm. Verb	Dat. Pronoun	Gen. Noun	Gen. P.P.
Պատմեք Tell (command pl)	մեզ to us ինձ to me	ձեր your(self) ձեր ընտանիքի your family	մասին: about.

Question

Դուք ո՞րտեղից եք:
Where are you from?

Pron.	Abl. Noun	Aux.
Ես I	Յութայից Utah Ամերիկայից America Կանադայից Canada	եմ: am

Nom. Noun	Do You Have
Ընտանիք family Եղբայր(ներ) brother(s) Քույր(եր) sister(s)	ունե՞ք: do you have?

I Have	Nom. Noun
Այո Yes Ես ունեմ I have	ընտանիք: family. Եղբայր(ներ): brother(s). քույր(եր): sister(s).

I Don't Have	Nom. Noun
Ոչ No Ես չունեմ I don't have	ընտանիք: family. Եղբայր(ներ): brother(s). քույր(եր): sister(s).

Overview

Nom. Pron.	Gen. Noun	Nom. Noun	Aux.
Մենք We	Տիրոջ the Lord's Աստծո God's Քրիստոսի Christ's	միսիոներներն missionaries զավակներն children ներկայացուցիչներն representatives	ենք: are.

Question	Nom. Noun	For You
Ո՞վ է who is	Աստված God Քրիստոսը Christ	ձեզ համար: for you?
Ի՞նչ է what is	Էրջանկություն happiness Աստծո խոսքը the word of God	

Why is	___ Important	For You
Ինչու՞ է Why is	ընտանիք կարևոր family important հավատք կարևոր faith important Քրիստոսը կարևոր Christ important սա կարևոր this important	ձեզ համար: for you?

Nom. Noun	Present Verb	Acc. Noun	Connector Word	Nom. Noun	Past Verb	Acc. Noun	Dat. Noun
Աստված God	սիրում է loves	մեզ us	և and	Աստված God	տվեց gave	Քրիստոսին Christ	մեզ: to us.
Քրիստոսը Christ	հոգ է տանում takes care of ճանաչում knows/ recognizes լսում է listens	դու you ձեր ձեր ընտանիքը your family բոլորին everyone	որովհետև because նույնպես/ նաև also	Նա He	ուղարկեց sent	մարգարեներ prophets ընտանիք family Մորմոնի Գիրքը the Book of Mormon ծրագիր a plan	ձեզ: to you. բոլորին: to everyone.

Nom. Noun	Present Verb	Acc. Pron	Gen. Noun & P.P.
Հիսուսը Jesus	սովորեցնում է (he/she) teaches	մեզ to us	հավատքի մասին: about faith.
Մորմոնի Գիրքը Book of Mormon	սովորեցնում են (they) teach	ձեզ to you	ապաշխարության մասին: about repentance.
Նա He	սովորեցնում ենք (we) teach	մարդկանց to people	Փրկության Ծրագրի մասին: about The Plan of Salvation.
Մարգարեներ Prophets		բոլորին to everyone	ճշմարտության մասին: about truth.
Մենք We			Աստծո խոսքի մասին: about the word of God.

Nom. Pron.	Present Verb	Acc. Noun	To Have
Դուք You	ուզում եք want	ներում forgiveness	ունենալ: to have
	ցանկանում եք desire	հավատք faith	
		երջանիկ ընտանիք happy family	
		ճշմարտություն truth	
		կյանքում նպատակ purpose in life	

Offer a Prayer

Gen. Pronoun	Adjective	Name
Մեր Our Իմ My	Միմեկի Dear Ողորմած Merciful	Երկնային Հայր Heavenly Father Տեր Lord

Nom. Pronoun	Adj.	Aux.	Dat. Pronoun	Gen. Pron.	Gen. Noun	G.P.P.
Մենք we Ես I	շնորհակալ thankful	ենք are եմ am	Քեզ to Thee	մեր our իմ my Քո Thy	ընտանիքների families Ավետարանի the Gospel Սուրբ Հոգու the Holy Ghost օգնության help	համար: for.

Pronoun	Ask	Aux.	Acc. Pronoun	Verb	Dat. Noun	Verb
Մենք We Ես I	խնդրում ask	ենք are եմ am	Քեզ to Thee	օրհնել to bless օգնել to help	մեզ to us ինձ to me լսողին to the investigator նրան to him/her նրանց to them	հասկանալ to understand ցանկությամբ with desire փոխվել to change Սուրբ Հոգով with the Holy Ghost ուժով with strength լեզուների պարգևով with the gift of tongues

So That	Pronoun	Sub. Mood	Verb	Close
որպեսզի so that	մենք we Ես I նա he/she նրանք they	կարողանանք (we)become able կարողանամ (I) become able կարողանա (he/she) becomes able կարողանան (they) become able	ունենալ հավատք: to have faith. ապաշխարել: to repent. մկրտվել: to be baptized. լեզուն սովորել: to learn the language.	Հիսուս Քրիստոսի անունով, ամեն: In the name of Jesus Christ, amen.

Testify

I Know	That	Nom. Noun	Adjective	Aux.
Ես գիտեմ I know	որ that	Երկնային Հայրը Heavenly Father	ամենագետ all knowing	է: is.
Մենք գիտենք We know		Հիսուս Քրիստոսը Jesus Christ	ողորմած merciful	
Դուք գիտեք You know			հոգատար caring	

Gen. Noun	Through	Able To	Verb	Acc. Noun
Սուրբ Հոգու The Holy Ghost	միջոցով through	Ես կարող եմ I am able	զգալ to feel	խաղաղություն: peace.
Քրիստոսի զոհաբերության The sacrifice of Christ		մենք կարող ենք we are able	ստանալ to receive	բուժում: healing.
Սուրբ գրությունների The scriptures		դուք կարող եք you are able		ներում: forgiveness.

Nom. Noun	Past Verb	Gen. Noun	Nom.Noun	Connector Word	Able to	Dat. Verb	Dat. Noun
Հիսուսը Jesus	զգաց felt	մահվան of death	ցավը pain	դրա համար that is why	Ես կարող եմ I am able	ապավինել to rely	նրա ուսմունքներին: to his teachings
Փրկիչը The Savior	ենթարկվեց submitted to	մեղքի of sins	բեռը burden		մենք կարող ենք We are able	հավատալ to believe	նրա ողորմածությանը: to his mercy
	հաղթահարեց overcame		պատիժը punishment		դուք կարող եք You are able		նրան: to him

Gen. Noun	Thanks To	Able To	Verb	Acc. Noun
Հիսուս Քրիստոսի Jesus Christ	շնորհիվ thanks to	Ես կարող եմ I am able	հաղթահարել to overcome	հիասթափություններ: disappointments.
Ապաշխարության Repentance		դուք կարող եք you are able	տանել to endure/handle	փորձություններ: trials.
		նա կարող է he / she is able		տառապանք: suffering.

Extend an Invitation

N.P.	Invitation
Դուք You	<p>կկարդա՞ք Մորմոնի Գիրքը: will read the Book of Mormon?</p> <p>կաղոթե՞ք մկրտության մասին: pray about baptism?</p> <p>կգա՞ք մեզ հետ եկեղեցի: go to church?</p> <p>կմկրտվե՞ք: be baptized?</p> <p>կհետևե՞ք ձեզ տրված Աստծո պատասխանին: follow God's answer to you?</p> <p>ուշադրություն կդարձնե՞ք ձեր զգացումներին: pay attention to your feelings?</p>

Follow-Up

N. Pron.	Past Verb	What	N.P.	Past Verb
Դուք You	<p>կարդացի՞ք Մորմոնի Գրքից: read the Book of Mormon?</p> <p>աղոթեցի՞ք մկրտության մասին: prayed about baptism?</p> <p>եկա՞ք եկեղեցի: came to church?</p>	Ի՞նչ What	եք you	<p>իմացել: have found out?</p> <p>զգացել: have felt?</p> <p>հասկացել: have understood?</p>

When	Subj. Mood	Nom. Noun	Fut. Verb	Dat. Noun	Verb
Երբ When	<p>դուք հավատաք, you believe,</p> <p>դուք ապաշխարեք, you repent,</p> <p>դուք մկրտվեք, you be baptized,</p>	<p>Քրիստոսը Christ</p> <p>Սուրբ Հոգին The Holy Ghost</p> <p>Աստված God</p>	կօգնի will help	ձեզ to you	<p>մաքրվել: to be cleansed.</p> <p>փոխվել: to change.</p> <p>առաջադիմել: to progress.</p>

At What Time

հիմա
now
 այսօր
today
 երեկ
yesterday
 վաղը
tomorrow
 Գիրակի օրը
on Sunday
 շաբաթվա ընթացքում
through a week
 երեք շաբաթից
in three weeks

If	Nom. Pron.	Subjunctive Mood	Then	Future Verb	Verb	Accusative Noun
Եթե If	դուք you	կարդաք Մորմոնի Գրքից, (you) read the Book of Mormon, աղոթեք, (you) pray, գաք մեզ հետ եկեղեցի, (you) come with us to church, մկրտվեք, (you) be baptized, ապաշխարեք, (you) repent,	ապա then	դուք կկարողանաք you will be able to	ստանալ to receive իմանալ to find out գտնել to find զգալ feel	պատասխաններ: answers. հավատք: <i>faith</i> . ներում: forgiveness. ճշմարտություն: truth. սեր: love.

Share a Scripture

Let's	Acc. Noun	Subj. Mood	Gen. Noun	Gen. P.P.
Եկեք Let's	հատված a verse պատմություն story	կարդանք (we) read	հավատքի faith Մուրբ Հոգու the Holy Ghost	մասին: about.
Fut. Verb	Chapter	Gen. Noun	Loc. Noun	
Կկարդա՞ք Will you read	տասներորդ գլուխը the tenth chapter	Մորոնիի of Moroni.	գրքում in the book	
	Ablative Noun	Prep.	Acc. Verse	
	երրորդ հատվածից from the third verse	մինչև until	հինգերորդ հատվածը: the fifth verse.	

Question	Pres. Verb	Acc. Noun	Ask Questions
Ինչպե՞ս եք How you Ինչպե՞ս ենք How we	ստանում to receive գտնում to find	պատասխան: an answer? հավատք: faith? ուղղություն: direction?	Ի՞նչպես եք մտածում... How do you think... Քո կարծիքով... In your opinion...

What Else	Pres. Verb	Verb
Էլ ի՞նչ What else	եք ուզում do you want	հարցնել: to ask? քննարկել: to discuss? իմանալ: to find out?

Question Phrase	Instr. Adj.	Verb
Ինչպե՞ս եք How you	մաքուր clean երջանիկ happy խոնարհ humble	դառնում: become?
Ինչպե՞ս ենք How we	հնազանդ obedient	լինում: to be?

If... (Subj. Mood)	Then...	Question
Եթե իմանաք որ այս գիրքը ճշմարիտ է If you find out that this book is true	ապա then	ի՞նչ կանեք: what will you do? ի՞նչ կփոխեք: what will you change?

Question	Verb	Acc. Noun
Ինչպե՞ս կարող եք How are you able	կիրառել to apply	Քրիստոսի հանդեպ ձեր/մեր հավատքը: your/our faith in Christ?
Ինչպե՞ս կարող ենք How are we able		ապաշխարություն: repentance? այս հատվածները: these scriptures? այս օրինակը: this example?

Question	Nom. Noun	Do you have
Ի՞նչ What	հարցեր questions կասկածներ doubts մտքեր thoughts	ունե՞ք: do you have?

Share an Experience

Nom. Noun	Pres. Verb	Past Aux.	Verb	Whether/ If	Nom. Noun	Existed
Ջոզեֆ Սմիթը Joseph Smith	ուզում wanting	էր (He/she) was	իմանալ to find out	թե արդյոք whether	Քրիստոսի եկեղեցին God's church	կար: there was/
Ես I	ցանկանում desiring	էի (I) was		եթե if	Աստված God	existed.
					մեղքերի թողություն forgiveness of sins	

Nom. Noun	Past Verb	Acc. Noun	Make Paragraphs (Transitions)
Աստված God	այցելեց visited	Ջոզեֆին: Joseph.	Ուրեմն so
Հիսուսը Jesus	պատասխանեց answered	ինձ: me.	Դրա համար Because of that
Հոգին The Spirit	լսեց heard	ձեզ: you.	Դրա պատճառով For that reason

Nom. Noun	Past Verb	Accusative Noun	
Նա He	որոշեց (he) decided	աղոթել Աստծուն: to pray to God.	Դրանից առաջ Before that
	որոշեցի (I) decided	ուսումնասիրել Աստվածաշունչը: to study the Bible.	Դրանից հետո After that
Ես I	սկսեց (he) began	այցելել եկեղեցի(ներ): to visit church(es).	Նմանապես Similarly
	սկսեցի (I) began		

Nom./State	Verb	That	Nom. Noun	Present Verb	Aux.	Acc./Dat. Noun
Նա He	(չ)իմացավ, (didn't) found out,	որ that	Աստված God	լսում listening	է is	Նրա զավակներին: to His children.
Ես I	(չ)իմացա, (didn't) found out,		Հիսուս Քրիստոսը Jesus Christ	առաջնորդում leading (guiding)		ինձ: to me.
Դուք կարող եք You are able	հասկանալ, to understand, իմանալ, to find out,			օրհնում blessing բուժում healing		մեզ: to us. ձեզ: to you.

Nom. Pro.	Past Verb	That	Nom. Noun	Accusative Noun
Նա He	իմացավ (He) found out	որ that	Աստված God	և Հիսուսն առանձին սնձնավորություններ են: and Jesus are separate beings.
Ես I	իմացա (I) found out			ունի ֆիզիկական մարմին: has a physical body.
				պատասխանում է աղոթքների: answers prayers.

Scenario Practice

The following list contains prompts to practice how you would respond to certain scenarios. Use these prompts throughout your mission to improve your ability to answer a variety of questions and respond to different situations. You can practice responding to these prompts on your own, with your companion, or with a native speaker.

While you may not encounter these exact scenarios, practicing the language with these scenarios will help you:

- Learn new vocabulary words
- Memorize words and phrases
- Improve your understanding of grammar principles
- Have more comfortable and natural conversations
- Prepare for situations that you might encounter in your daily activities

Teaching

1. You have just extended a baptismal commitment to a progressing investigator and she has declined. She says that she doesn't see any need in getting baptized. Answer the question "Why do I need to be baptized?"
2. You are conducting a lesson with a recent convert. Teach a short lesson about the sacrament.
3. A man who you are talking to on a bus says that he has heard that we baptize dead people in the Church. Explain the doctrine of vicarious ordinances for the dead.
4. Give a short talk about the Holy Ghost at a baptismal service.
5. Explain patriarchal blessings to a recent convert who has just heard a talk in church about patriarchal blessings.
6. Explain how and why priesthood blessings are given to a progressing investigator who has suddenly become sick.
7. Explain the difference between the Aaronic and Melchizedek Priesthoods to a recent convert young man who is preparing to receive the Aaronic Priesthood.
8. Explain to an investigator with a baptismal date what they need to do to prepare to go the temple.
9. Explain repentance to a new investigator with no religious background.
10. Explain faith to an investigator who is struggling with an alcohol addiction.
11. You are teaching an investigator for the second time. You have just talked about Moroni's promise in Moroni 10:3-5. Explain who the Holy Ghost is and what he does for us.
12. Explain the difference between the influence of the Holy Ghost and the gift of the Holy Ghost to an investigator who has just accepted a baptismal commitment.
13. Explain the difference between the Restoration and the Reformation to the non-member mother of a family in which the father and the 18-year-old son have just been baptized.
14. A woman whom you met while waiting in line at the post office asks you, "What's the difference between your church and any other church? What's special about your church?"
15. Explain the importance of making and keeping commitments to an investigator who is struggling to keep the commitment to read and pray.
16. Teach a small lesson in district meeting about using the scriptures.
17. Explain the necessity of trials to an investigator that is going through economic hardship.
18. You are asked to give a short talk in sacrament meeting about the scriptures. Explain the relationship between the Book of Mormon and the Bible.

19. Teach about and extend a commitment to keep the Sabbath day holy to a less-active family.
20. Explain how to pray to a man who has grown up reciting prayers.
21. A new investigator came to church last week for fast and testimony meeting and was a little confused at what fasting is and why we do it. Explain what fasting is and why it's important.
22. Explain confirmation and the gift of the Holy Ghost to an investigator with a baptismal date.
23. You are talking to an investigator who doesn't quite understand why her baptism in another church is not valid in our church. Respond to her concern.
24. Tell an investigator what happens after we die.
25. Tell an investigator about pre-earth life.
26. Explain the importance of prophets to a man that has very little experience with religion or with reading the Bible.
27. You are planning to teach a new investigator about the Restoration. Prepare three questions that will help you check for understanding.
28. Explain the Great Apostasy to a devout Christian whom you met through one of his member friends.
29. An investigator tells you that she has heard that we do not believe in the Bible.
30. Tell an investigator who does not have a Christian background about the resurrection of Christ. Bear your testimony of this event and of the principle of resurrection.
31. Explain how resurrection and reincarnation are different to an investigator who currently believes in reincarnation.
32. You are helping a member see how the gospel has blessed their life in order to motivate them to do missionary work. Tell how your life would be different if you didn't have the gospel.

Testifying

33. You are teaching an investigator with a baptismal date about the law of tithing. Testify about the importance of tithing.
34. You are teaching an investigator with a baptismal date about the law of chastity. Testify to an investigator about the importance of the law of chastity.
35. Testify about the importance of temples to a recent convert who is preparing to go to the temple.
36. You are teaching a woman with three small children who feels overwhelmed by everything that is required of her. Explain how daily prayer has blessed your life.
37. You are meeting for the first time with a family that was referred to you by the second counselor in the branch presidency. Testify of how the Atonement of Christ has affected your life.
38. Bear your testimony of the importance of obedience in a zone conference.
39. You are teaching a progressing investigator about dispensations and apostasy. Tell about how following the prophet has blessed your life.

Commitments and Follow-up

40. You are working with a less-active man who has not been to church since he was baptized. Promise blessings associated with coming to church.
41. You meet and begin talking with a young couple while going to another appointment. Invite them to hear more about eternal families and set up a meeting with them for another time.
42. Invite an active member to invite their non-member friends to a ward activity next week.
43. Invite the father of a part-member family (the mother and two sons are active members) to start taking the missionary lessons.

44. Follow up on a commitment you gave to a new investigator to read 3 Nephi 11 and pray about the Book of Mormon.
45. Follow up on a commitment you gave to an investigator with a baptismal date to stop smoking.
46. Promise blessings to an active member family associated with helping others learn of the gospel. Ask for referrals.
47. Extend a baptismal commitment to an investigator who has read and prayed about the Book of Mormon and has felt a confirmation that it is true.

Resolving Concerns

48. One of your progressing investigators asks you the question, “Why do bad things happen to good people?”
49. An investigator asks you why she cannot drink alcohol every once in a while in social situations.
50. A new investigator says that he likes some of the things that the Church teaches but thinks that there is more than one true church. Bear your testimony of the Restoration.
51. Ask three questions that would help you find out why a recent convert has become less active.
52. An investigator tells you that she wants to get baptized but does not know what her family will think.
53. Ask three questions that will help you understand why a new investigator does not want to come to church.

Telling a Story

54. You have an appointment with a less-active family that struggles with their testimonies of the Book of Mormon. Tell the story of the Brother of Jared. Talk about what you can learn from that story.
55. You are talking to a new investigator about the Book of Mormon. Talk about how you came to know that the Book of Mormon is true.
56. While tracting you meet a young man who invites you in. You have already talked about his religious background and he asks you what makes your church different from all the others. Briefly relate the story of the First Vision.
57. You are teaching a Sunday School class. Talk about how the Atonement worked in the life of Alma the Younger.
58. Relate your favorite experience that you have had while with your current companion while talking to your mission president in an interview.
59. You are talking to a recent convert who is trying to adopt the principles of the gospel in their parenting, but they feel overwhelmed. Tell about one thing that your parents have done to help you in your life.
60. Briefly relate the story of Adam and Eve in the Garden of Eden while talking to an investigator with a baptismal date about agency.
61. There is a young man in your area that has just received his mission call. He asks you what the MTC is like. Tell about your first day in the MTC. Who was there? When was it? What did you feel?

Getting to Know Someone

62. You have started up a conversation with a woman on a bus, she asks about where you are from. Talk about your hometown.
63. Tell about your family to the bishop in the ward you have just been transferred into.
64. Tell a man whom you met on the bus who you are and why you are here as a missionary.
65. A woman in the grocery store asks why you are wearing name tags. Explain your calling as a missionary. Get to know her and invite her to learn more about the gospel.

66. You've just moved into a new apartment. Introduce yourself to your next door neighbor and explain missionary service. Invite them to hear the first lesson.
67. Ask three questions that would help you get to know your new companion.

Other

68. Your companion came down sick this morning. Leave a phone message for an investigator telling them that you need to reschedule a meeting.
69. You are in a district meeting. Tell your district leader about the progress of one of your investigators.
70. You have just talked to a man on the street about the gospel and he is interested in learning more. He has set up a time to meet with you again, but you have also invited him to come to church with you on Sunday. He does not know how to get there. Tell him how to get to the chapel.
71. Talk with the branch president about how to help a less-active brother come back to church. Discuss how you can help him as missionaries, and discuss what the branch can do to help.
72. Leave a phone message for the missionaries in the area next to yours telling them about a man you met today on the street who lives in their area.
73. You are meeting with an active member before his investigator friend is coming over for a lesson. Tell him your plan for the lesson and let him know how you would like him to help teach.
74. Talk with your companion about your plans for the day, who you are visiting, what you are teaching them, where they live, and what commitments you would like to extend. Also discuss finding activities.
75. A new investigator is curious about missionary life. Talk about what you normally do on preparation day.
76. Tell a new investigator what to expect at a sacrament meeting.

Grammar Glossary

This glossary is designed to be a quick reference to common grammar terms. Explanations on how to use these terms in Armenian, as well as grammar terms unique to the language, can be found in different sections throughout the book.

adjective

Adjectives are words that modify or describe a noun or pronoun. They often match the noun they describe in number (singular or plural), case (subject, object, etc.), and gender (masculine or feminine). "An adjective tells you what sort, how many, how large or small, whose, and so on" (*Chicago* 5.66).

adverb

An adverb is a word that describes a verb, an adjective, or another adverb.

article

An article is a word used next to a noun to indicate what kind of reference the noun is making (definite or indefinite). The English articles are "the," "a," and "an."

clause

A clause is a combination of words that includes both a subject and a verb. A clause can be independent or dependent. An independent clause can stand as a sentence on its own. A dependent clause cannot stand on its own, even though it has a subject and a verb, because it does not express a complete thought (e.g., it might start with "because" or "which," making its expression a dependent or incomplete thought).

conjugation

Conjugation means changing a verb's form to show, the tense (present, past, etc.), the person of the subject (e.g., I, you, she, etc.), and the number (e.g., singular or plural).

conjunction

Conjunctions are connecting words used to join or logically connect and order clauses (or concepts within clauses). Some common conjunctions include "and," "or," "if," and "but."

demonstrative

A demonstrative is a word used to point to specific things, such as "this," "that," "those," "this one," and "that one." Demonstrative adjectives modify nouns in the sentence. Demonstrative pronouns replace the nouns that they refer to.

case

A grammatical change in nouns, pronouns, and adjectives that reflect the function of the word in the sentence. English marks case primarily in pronouns. It has three cases: nominative (to mark the subject, for example, I, you, he, etc.), objective (to mark objects, for example, me, you him, her, etc.), and genitive or possessive (to mark possession, for example, my, your, his, her, etc.). Many languages mark all the words in the noun phrase with affixes to indicate case. Some languages have as many as fifteen or more different cases.

gerund

In English a gerund is a verb that is modified by adding -ing to form a noun. For example, "Hiking is my favorite sport."

helping verb

A helping, or auxiliary, verb is used in coordination with a main verb to express nuances in the meaning of the main verb, for example, "I see" vs. "I have seen." "Have" is the helping verb and must be combined with the main verb "seen" to express the nuance in meaning.

noun

A noun is a person, place, thing, or idea. A noun can be the subject or the object of the sentence.

object

The object of the sentence is whatever is being acted upon by the subject. Not all sentences have objects, but many do. Objects can be direct or indirect.

- *Direct*: A direct object is the person, place, thing, or idea which the verb is directly acting upon.
- *Indirect*: An indirect object is the person, place, thing, or idea which is receiving or benefiting from the action. It is often (though not always) translated in English as "to" or "for" something.

particle

A particle is a word that does not fit under the main parts of speech. Particles can be used to emphasize particular words or parts of a sentence, and many do not translate well into English. Some particles can also act as another part of speech (e.g., conjunctions).

phrase

A phrase is a combination of words that lacks either a subject or a verb.

possessive adjective

A possessive adjective is a word used with nouns to show possession, such as "my," "your," and "his."

preposition

Prepositions tell us how, when, or where something is taking place. These words always precede a noun or pronoun. Combining a preposition with a noun or pronoun forms a prepositional phrase. For example, "through the Spirit" is a prepositional phrase in which "through" is the preposition and "the Spirit" is the noun.

pronoun

Pronouns are words that replace nouns. For example, "they" instead of "the people," or "he" instead of "the man."

subject

The subject of a sentence is the person, place, thing, or idea (the noun) that performs an action (the verb).

verb

Verbs express actions or states of being. For example, a person "prays," "loves," and "blesses." These are things the subject (doer of the verb) does. A person "is," "seems," and "belongs." These express states the subject experiences.

verb tense

Verbs will conjugate, or change, to indicate whether an action happened in the past, is happening in the present, or will happen in the future.

Answer Key

2. State of Being

A. Fill in the Blank

Դուք հինգ հոգի եք:	There are five of you.
Հիսուսը Քրիստոսն է:	Jesus is the Christ.
Մենք միասին չէինք:	We were not together.
Նրանք երեցներ են:	They are elders.
Հովհաննեսը Մկրտիչ էր:	John was a baptizer.
Ես զբաղված չեմ:	I am not busy.
Նա իմ լավ ընկերուհին է:	She is my good friend.
Նա շեկ մազերով աղջիկ է:	She is a blonde girl.
Դու շատ բոլով ես:	You are very tall.
Շունը փոքր չէ:	The dog is not little.

B. Translating Sentences

We are blessed.	Մենք օրհնված ենք:
They were baptized.	Նրանք մկրտված էին:
He is the prophet.	Նա մարգարեն է:
She was a seminary teacher.	Նա սեմինարիայի ուսուցիչ էր:
You (singular) are not my companion.	Դու իմ զուգընկերը չես:
Mount Ararat is huge.	Արարատ Լեռը շատ մեծ է:
We are missionaries of The Church of Jesus Christ of Latter-day Saints.	Մենք Հիսուս Քրիստոսի Վերջին Օրերի Սրբերի Եկեղեցու միսիոներներ ենք:
God is our loving Heavenly Father.	Աստված մեր սիրող Երկնային Հայրն է:
You (plural) are not tired.	Դուք հոգնած չեք:
I am faithful.	Ես հավատարիմ եմ:

C. Common Errors

Դու ազա՞ն չես:	Are you (singular) not free?
Ես Քույր Մաթեոսն եմ:	I am Sister Matthews.
Քանի՞ հոգի եք ձեր ընտանիքում:	How many people are in your family?
Դու հոգնած չես:	You are not tired.
Ես նոր միսիոներ եմ:	I am a new missionary.
Մենք այստեղ ենք օգնելու համար:	We are here to help.
Նա ծխի նախագահն է:	He is the branch president.
Դուք հայ ե՞ք:	Are you (plural) Armenian?
Նա անդամ է:	She is a member.
Սա Քրիստոսի ավետարանն է:	This is Christ's gospel.

D. Error Correction

Սա ճիշտ եկեղեցին է:	This is the true church.
Ջոզեֆ Սմիթը մարգարե էր:	Joseph Smith was a prophet.
Ջոզեֆ Սմիթը առաջին մարգարեն էր:	Joseph Smith was the first prophet.
Մաքրաբարոյության օրենքը խախտելը մեղք է:	Breaking the law of chastity is a sin.
Այս ծրարը տասանորդի համար է:	This envelope is for tithing.
Դու Աստծո զավակ ես:	You are a child of God.
Մորոնին Մորմոնի տղան էր:	Moroni was Mormon's son.
Մենք բոլորս եղբայրներ և քույրեր ենք:	We are all brothers and sisters.
Հայաստան առաջին պաշտոնական քրիստոնեական երկիրն է:	Armenia is the first official Christian nation.
Նրա մկրտությունը Ուրբաթ օրն էր:	His baptism was Friday.

3. “There Is”

A. Translating Sentences

You (singular) weren't alive during Christ's time.	Դու չկայիր Քրիստոսի ժամանակ:
There are twelve Apostles.	Տասներկու առաքյալ կա:
There wasn't any authority from God during the Apostasy.	Ոչ մի իշխանություն չկար Աստծուց Մեծ Ուրացության ժամանակ:
There are many members of the Church.	Շատ եկեղեցու անդամներ կան:
There is time.	Ժամանակ կա:
There were four investigators at the baptism.	Չորս լսող կար մկրտությանը:
There wasn't anything in the room.	Ոչ մի բան չկար սենյակում:
There is a God.	Աստված կա:
We weren't alive at that time.	Մենք չկայինք այն ժամանակ:
There are 60 missionaries in the mission.	Վաթսուն միսիոներ կա միսիայում:

B. Common Errors

Շատ եկեղեցիներ կան Հայաստանում:	There are many churches in Armenia.
Իշխանություն կար երկրի վրա Քրիստոսի ժամանակ:	There was authority on the earth during Christ's time.
Երկու երեց կա:	There are two elders.
Դու կա:	You are/You exist.
Հինգ րոպե կա:	There are five minutes.
Ժամանակ չկա:	There isn't time.
Մազարե կա այսօր:	There is a prophet today.
Լույս չկար:	There wasn't any light.
Ոչ մի բան չկար:	There wasn't anything.
Այս սենյակում մարդիկ կան:	There are people in this room.

C. Error Correction

Շուն կար:	There was a dog.
Ճանապարհ կա Աստծո մոտ վերադառնալու համար:	There is a way to return back to God.
Տաքսի չկար:	There wasn't a taxi.
Դպրոցից դուրս շատ մարդիկ կային:	There were many people outside of the school.
Շատ գլխեր կան Մորմոնի Գրքում:	There are many chapters in the Book of Mormon.
Շատ անդամներ չկան Հայաստանում:	There aren't many members in Armenia.
Նրանք կային:	They were/They existed.
Ես կամ:	I am/I exist.
Ոչ մի մարդ չկա այստեղ:	There isn't anyone here.
Նա չկար այն ժամանակ:	He wasn't alive at that time.

Review: State of Being

A. Error Correction

Աստված մեր Երկնային Հայրն է եվ սիրում է մեզ: Նա Իր Որդուն զոհաբերեց մեզ համար: Հիսուս Քրիստոսի միջոցով մենք ձեռք ենք բերում Հավիտենական կյանք: Եթե մենք ապաշխարենք եվ մկրտվենք, Քրիստոսի առաջնորդությունը միշտ կունենանք մեր կյանքում: Նա մեզ կօգնի յուրաքանչյուր դժվարության ժամանակ: Նա մեզ խոստացել է, որ նա երբեք մեզ մենակ չի թողնի: Եվ ապրելով Նրա հետ այս կյանքում, մենք երբեք չպիտի վախենանք ու երկնչենք: Մենք կարող ենք միշտ դիմել Քրիստոսին աղոթքով: Աղոթքը մեզ ուժ է տալիս և օգնում է մեզ ավելի հանգիստ ապրել: Մխիթարություն կա մեր սրտերում: Հիսուս Քրիստոսը մեզ շատ է սիրում:

B. Error Correction

Գագիկը ծանր հիվանդացել էր: Նա շատ տխուր էր եվ ոչինչ չէր ուտում: Տանը բոլորն անհանգստացած էին: Մայրիկը չէր քնում գիշերը եվ խնամում էր նրան: Հայրիկն օգնում էր մայրիկին եվ օրհնություն էր տվել Գագիկին: Իսկ փոքր քույրիկն իր անկողնում աղոթում էր Երկնային Հորը: Բժիշկն ասել է, որ հրաշք է տեղի ունեցել, եվ որ Գագիկը շուտով կվաճանա: Բոլորն անչափ ուրախացել են:

E. Personal Activity

Կա բավական ժամանակ հասնելու քաղաքի մյուս կողմ:

Կար չորսից երեք լսող եկեղեցում այսօր:

Տաքսի կա այցելությանը գնալու:

Կա երկու երեք եվ երկու քույր մեր ճյուղում:

F. Personal Activity

Ես բոլոր չեմ:

Մենք չենք կարող հանդիպել ձեզ հետ եկեղեցուց հետո այսօր:

Միջոցառում չկա այս երեկո:

Ես չեմ հասկանում քեզ:

4. Genitive Case

A. Differentiation

հաստատման (confirmation)	նրանց -circled (they)	օրհնության (blessing)	ջրի (water)	խորհրդի (counsel)
միսիայի - circled (mission)	եղբոր (brother)	Սուրբ Հոգու (Holy Ghost)	ուրախության (happiness)	Տիրոջ (Lord)

B. Matching

միջոցառ (ման) (activity)	Իմաստու (թյան) Խոսքը (The Word of Wisdom)	Լեզուներ(ի) Պարզեր (The gift of tongues)	Մորմոն(ի) Գիրքը (The Book of Mormon)	Մաքրաբարոյու (թյան) Օրենքը (The law of chastity)
Տասանորդ (ի) Օրենքը (The law of tithing)	Սուրբ Հոգ(ու) Պարզեր (The gift of the Holy Ghost)	Մելքիսեդեկյան Քահանայության (իշխանությամբ by the power of the Melchizedek Priesthood)	Հիսուս Քրիստոս(ի) Վերջին Օրեր(ի) Սրբեր(ի) Եկեղեցի (The Church of Jesus Christ of Latter-day Saints)	առանց Հիսուս Քրիստոս(ի) սիր(ո) և քավության (without Jesus Christ's love and Atonement)

C. Common Errors

Այսօր մենք ուզում ենք խոսել վերականգնման մասին:	Today, we want to talk about the restoration.
Մենք գնում ենք խանութ այս շաբաթվա մեջ:	We are going to the store this week.
Արմանը խոսում է Հովիկի պես:	Arman talks like Hovik.
Մենք կարող ենք հաղթահարել փորձություններ Տիրոջ օգնությամբ:	We can overcome trials with the Lord's help.
Մորմոնի Գիրքը ճշմարիտ է:	The Book of Mormon is true.
Նեփիի հայրը Լեփին է:	Nephi's father is Lehi.
Մենք վկայում ենք ճմարտության մասին:	We testify of the truth.
Օրվա մեջ մենք կխոսենք բոլորի հետ ում հանդիպենք:	During the day, we are going to talk to everyone we meet.
Երբեմն Աստված օրհնում և օգնում է մեզ մարդկանց միջոցով:	Sometimes God blesses and helps us through people.
Եկեղեցու շենքը փոքր է:	The church building is small.

D. Error Correction

Նրա անունը Գայանն է:	Her name is Gayane.
Այսօր մենք կխոսենք մկրտության մասին:	Today, we are going to talk about baptism.
Սուրբ Հոգու զորությամբ դուք կարող եք իմանալ ճշմարտությունը բոլոր բաների վերաբերյալ:	By the power of the Holy Ghost you can know the truth of all things.
Իմ մոր ծնունդը Հուլիսին է:	My mother's birthday is in July.

Լսիր քո սրտի զգացումները:	Listen to the feelings of your heart.
Միտք զորությունը ամենաուժեղ զորություններից մեկն է:	The power of love is one of the strongest powers.
Ես գնում եմ իմ ընկերոջ տուն:	I am going to my friend's house.
Մեր գոտու ժողովը ամսվա մեջ է:	Our zone meeting is in the middle of the month.
Մենք գնում ենք Երևան առանց Նարեկի:	We are going to Yerevan without Narek.
Սեդան գնում է տաճար նրա ամուսնու հետ:	Seda is going to the temple with her husband.

5. Definite Articles

A. Differentiation

Կարենն ամենածիծաղելի տղան է այս խմբում:	Karen is the funniest boy in this group.
Քրիստինեն չի կարող գալ մեր հետ այսօր:	Kristine can't come with us today.
Դու Երեց Ջանսոնն ես:	You are Elder Johnson.
«Նրանցից մեկը խոսեց ինձ հետ դիմելով ինձ անունով...»	"One of them spake unto me, calling me by name . . ." (JSH 1:17)
Ես Քույր Սմիթն եմ:	I am Sister Smith.
Ցույց տուր ինձ թղթերը:	Show me the papers.
Իմ մաման ամենալավ խոհարարն է:	My mom is the best cook.
Մենք միսիոներներից երկուսն ենք:	We are two of the missionaries.
Ջոզեֆ Սմիթն առաջին մարգարեն էր մեր ժամանակաշրջանում:	Joseph Smith was the first prophet in our dispensation.

B. Common Errors

Քանի՞ հոգի եք ձեր ընտանիքում:	How many people are in your family?
Քո մաման շատ սիրուն է:	Your mom is very pretty.
Ջոզեֆ Սմիթը մարգարե էր:	Joseph Smith was a prophet.
Իմ անունը Երեց Քրիստենսենն է:	My name is Elder Christensen.
Ես Քույր Մկրտնալոն եմ:	I am Sister McDonald.
Լևոնը մեր լսողն է:	Levon is our investigator.
Նրա կոշիկը որտե՞ղ է:	Where is her shoe?
Մի ժամ կտևի:	It will last one hour.
Երկու բաժակ կտա՞ք:	Will you give two cups?
Մենք եկել ենք որպես միսիոներներ:	We came as missionaries.

C. Error Correction

Քո գուգրնկերը որտե՞ղ է:	Where is your companion?
Քրիստոսը մեր Փրկիչն է:	Christ is our Savior.
Մի հատ ծիրան կտա՞ս:	Will you give an apricot?
Ինչ-որ բան կար սեղանի վրա:	There was some thing on the table.
Նախագահ Հովհաննիսյանը շատ լավ մարդ է:	President Hovhannisyan is a very good man.
Այս գրիչը քոնն է՞:	This pen is yours.
Ձեր ընտանիքը որտե՞ղ է ապրում:	Where does your family live?
Քո նպատակն ի՞նչ է:	What is your purpose?
Իմ վկայությունը շատ ամուր է:	My testimony is very strong.
Սա իմ աթոռն է:	This is my chair.

6. “Mine, Yours, Ours, etc.”

A. Matching

yours (plural) - ձերը	it's yours (plural) - ձերն է
mine - իմը	that's mine - իմն է
his - նրանը/իրը/իրանը	it's his - նրանն/իրն/իրանն է
theirs - նրանցը/իրենցը	that's hers - նրանն/իրն/իրանն է
hers - նրանը/իրը/իրանը	this is ours - մերն է
whose - ումը	whose is it - ումն է
ours - մերը	it's theirs - նրանցն/իրենցն է
yours (singular) - քոնը	that's yours (singular) - քոնն է

B. Translating Sentences

Is this bag yours (singular)?	Այս տոպրակը քո՞նն է:
That book is theirs.	Այդ գիրքը նրանցն/իրենցն է:
Are these shoes his?	Այս կոշիկները նրանն/իրն/իրանն է՞ն:
Salvation is ours.	Փրկությունը մերն է:
This is yours (plural).	Սա ձերն է:
Whose pen is this?	Այս գրիչն ու՞մն է:
Those gifts are hers.	Այդ նվերները նրանն/իրն/իրանն են:
This family is ours forever.	Այս ընտանիքը մերն է հավերժությամբ:
That mirror is mine.	Այդ հայելին իմն է:
These earrings are yours (plural).	Այս ականջօղները ձերն են:
Is this car theirs?	Այս ավտոմեքենան նրանցն/իրենցն է՞:

C. Common Errors

Դա իմն է:	That's mine.
Այդ աթոռը նրանն է:	That chair is his.
Այդ բանալիները քոնն են:	Are those keys yours?
Փրկությունը մերն է:	Salvation is ours.
Դրանք ձերն են:	Those are yours.
Սա նրանցն էր:	This was theirs.
Ու՞մն է:	Whose is this?
Այս գիրքը քոնն է:	This book is yours.
Մրանք մերն են:	These are ours.
Նրանցը սեղանին են:	Theirs are on the table.

D. Error Correction

Այդ կոշիկները նրանն են:	Those shoes are his.
Այդ տոպրակը իմն է:	That bag is mine.
Այս խնձորները նրանցն են:	Are these apples theirs?
Այս բաժակը քոնն էր:	The cup was yours.
Այս ծաղիկը նրանն է:	This flower is hers.
Այս վկայությունն իմն է:	This testimony is mine.
Այս գրիչները նրանցն էին:	These pens were theirs.
Այդ թուղթը նրանն է:	Is that paper his?
Այս հավատքն իմն է:	This faith is mine.
Սյդ ավտոն մերն է:	That car is ours.

Review: Possession and Ownership

A. Error Correction

Սուրենն այսօր գնացել է եկեղեցի հանդիպելու միսիոներների հետ: Նա գնացել է, որովհետև ուզում էր ավելի լավ իմանալ եկեղեցու եվ Հիսուս Քրիստոսի մասին: Նա գիտի, որ Աստված Իր Որդուն զոհաբերեց մեզ համար: Սուրենը շատ է սիրում Հիսուս Քրիստոսին, որովհետև Նա իր Փրկիչն է: Նա որոշել է մկրտվել, որովհետև հասկացել է, որ այս Եկեղեցին ճշմարիտ է: Սուրենը ցանկանում է, որ իր ընտանիքն ու իր ընկերներն էլ միանան եկեղեցուն, որովհետև նրանց շատ է սիրում: Նա ավելի լավ է վերաբերվում բոլորին, որպեսզի օրինակ լինի նրանց համար:

C. Personal Activity

Այս Մորմոնի Գիրքն ու՞մն է:
Այս բնակարանը նրանցն է՞:
Այս մեքենան մերն է :
Այս տոպրակը ձերն է՞:

D. Personal Activity

Ես միայն ուզում եմ ուտել մի կտոր թխվածքից:

Իմ զուգընկերուհու անունը Քույր Ջոնզ է:

Այդ տաքսին չի կանգնի մեզ համար:

Այս ավտոբուսը տասնհինգ րոպե ուշանում է:

F. Companion Activity

հանդիպելու

կենտրոնանալու

խնդալու

զարմանալու

բարկանալու

հոգ տանելու

7. Asking Questions

A. Translating Sentences

Ում հետ են հանդիպում:	Who are they meeting with? (With whom)
Ինչո՞վ եք գնում եկեղեցի այս կիրակի օրը:	How are you (plural) getting to church on Sunday?
Քոնը ո՞րն է:	Which one is yours (singular)?
Քանի՞ գլուխ ես կարդացել Մորմոնի Գրքից:	How many chapters have you (singular) read from the Book of Mormon?
Ինչպիսի՞ ծաղիկ է:	What kind of flower is this?
Ինչքա՞ն է ձմերուկը:	How much is the watermelon?
Որտե՞ղ է Հրազդան:	Where is Hrazdan?
Որտե՞ղ են իմ կոշիկները:	Where are my shoes?
Դու ուզում ես զանգել Սմբատին թե՞ Սեյրանին:	Do you (singular) want to call Smbat or Seyran?
Ո՞վ է:	Who is it?
Ե՞րբ կհասնեն:	When will they arrive?
Ինչո՞ւ եք ծառայում միսիա:	Why are you serving a mission?

B. Common Errors

Ե՞րբ եք գալիս:	When are you coming?
Ի՞նչով եք գնում:	How (by what) are you going there?
Ում հետ ես հանդիպելու:	Who are you going to meet with?
Ինչքա՞ն ժամանակ ունես:	How much time do you have?
Պետք է գնանք Սիլվայի մոտ թե՞ ճաշ ուտենք:	Do we need to go to Silva's or eat a meal?
Ինչո՞ւ ես ծառայում միսիա:	Why are you serving a mission?

Ո՞վ է:	Who is it?
Հրազդան որտե՞ղ է:	Where is Hrazdan?
Քանի՞ երեխա ունեք:	How many children do you have?
Ինչի՞ համար են այստեղ:	What are they here for?

C. Error Correction

Որտե՞ղ է դպրոցը:	Where is the school?
Քանի՞ հոգի այնտեղ կլինի:	How many people will be there?
Ինչքա՞նք բրինձ կա:	How much rice is there?
Ե՞րբ է մեր այցելությունը:	When is our appointment?
Ինչո՞ւ է կարևոր աղոթել:	Why is it important to pray?
Ո՞վ է քո զուգընկերը:	Who is your companion?
Ժամը քանի՞սն է:	What time is it?
Ո՞րն է քոնը:	Which is yours?
Որտեղի՞ց է:	Where is he from?

8. Superlatives and Comparisons

A. Translating Sentences

Christ's church is the most true church on the earth.	Քրիստոսի եկեղեցին ամենաճիշտ եկեղեցին է երկրի վրա:
Armenian is harder to learn than English.	Հայերեն ավելի դժվար է սովորել քան Անգլերեն:
Seek words of wisdom from the best books.	Փնտրիր/Փնտրեք իմաստության խոսքեր լավագույն գրքերից:
The telestial kingdom is lower than the terrestrial kingdom.	Թելեստիալ Արքայությունն ավելի ցածր է քան Թերեստրիալ Արքայությունը:
Missionaries teach more lessons than members do.	Միսիոներները սովորեցնում են ավելի շատ դասեր քան անդամները:
The Atonement was the greatest gift and sacrifice.	Քավությունն ամենամեծ նվերն ու զոհաբերությունն էր:
Third Nephi is my favorite book in the Book of Mormon.	Երրորդ Նեփին իմ ամենասիրած գիրքն է Մորմոնի Գրքում:
Gata is the most delicious Armenian dessert.	Գաթա ամենահամով հայկական անուշեղենն է:

B. Common Errors

Ավելի շատ մարդիկ ապրում են Երևանում քան Գյումրիում:	More people live in Yerevan than in Gyumri.
Կան ավելի շատ մարդիկ ովքեր հավատում են Աստծուն քան մարդիկ ովքեր չեն հավատում Աստծուն:	There are more people who believe in God, than people who don't believe in God.
Հայերն ունեն ամենալավ ուտելիքը:	Armenians have the best food.

Սա ամենալավ միտքը չէ:	This is not the best idea.
Մարգարե ամենաբարձր քահանայության կոչումն է երկրի վրա:	Prophet is the highest priesthood calling on earth.
Այս միսիան ամենալավ միսիան է:	This mission is the best mission.
Ալավերդին ամենահյուսիսային տարածքն է:	Alaverdi is the northernmost area.
Աշտարակն ամենափոքր տարածքն է:	Ashtarak is the smallest area.
Մեր բնակարանն ամենալավն է:	Our apartment is the nicest.

C. Error Correction

Սա ամենահամով տոլման է:	This is the most delicious dolma.
Դա ամենացուրտ ձմեռն էր:	That was the coldest winter.
Ավելի շատ երեցներ կան քան քույրեր:	There are more elders than sisters.
Ես հավանում եմ այս մեկն ավելի շատ:	I like this one more.
Ավելի շատ անդամներ կան Հայաստանում քան Վրաստանում:	There are more members in Armenia than in Georgia.
Ֆիլմը գրքից լավ չէր:	The movie was not as good as the book.
Դա ամենալավ դասն էր:	That was the best lesson.
Նա ամենաբարի ուսուցիչն է:	She is the nicest teacher.
Ես ունեի ամենավատ միտքը:	I had the worst idea.
Մենք ավելի շատ ժամանակ ունենք քան նրանք:	We have more time than them.

9. Reflexive Pronouns and Intensifiers

A. Common Errors

Ես ինքս գիտեմ:	I myself know.
Դուք ինքդ իմացաք:	You (singular/formal) yourself found out.
Հպարտանում եմ ինքս ինձանով:	I am proud of myself.
Նրանք հիասթափված են իրենք իրենցից:	They are disappointed in themselves.
Նա հավատում է ինքն իրեն:	He believes in himself.
Մենք պիտի փնտրենք հույս ինքներս մեզանում:	We should search for hope in ourselves.
Նրանք գալիս են եկեղեցի իրենք իրենց ամրապնդելու համար:	They come to church to strengthen themselves.
Ես սովորեցրեցի ինքս ինձ Հայերեն:	I taught myself Armenian.
Դու զզվում ես ինքդ քեզանից:	You are disgusted by yourself.

B. Error Correction

Իրենք իրենց են լսում:	They listen to themselves.
Դուք հարգում եք ինքներդ ձեզ:	You respect yourselves.
Մենք աղոթում ենք ինքներս մեզ համար:	We pray for ourselves.

Ես ինքս վկայում եմ Քրիստոսի մասին:	I myself testify of Christ.
Ջոզեֆն ինքը տեսավ Աստծուն:	Joseph himself saw God.
Մենք լավը փնտրում ենք ինքներս մեզանում:	We look for the good in ourselves.
Դու վախենում ես ինքդ քեզանից:	You are afraid of yourself.
Ես կարդում եմ ինքս ինձ համար:	I am reading for myself.
Նրանք իրենք չեն հասկանում:	They themselves don't understand.
Նա ինքը հավատում է:	She herself believes.

Review: Describing

A. Error Correction

Որտե՞ղ էք գնում:	Where are you going?
Այս եկեղեցին ամենաճիշտ եկեղեցին է:	This church is the most true church.
Հայկական հացը ավելի համով է քան Ամերիկական հացը:	Armenian bread is better than American bread.
Նրանք ուզում են կարդալ Մորմոնի Գիրքը իրենք իրենց համար:	They want to read the Book of Mormon for themselves.
Մենք կքայլենք տուն ինքներս մեզանով:	We will walk home by ourselves.
Երեց Վուդը Երեց Մունից բոլոր է:	Elder Wood is taller than Elder Moon.
Ո՞վ է գալիս եկեղեցի:	Who is coming to church?
Մորմոնի Գիրքն ավելի հեշտ է կարդալ քան Աստվածաշունչը:	The Book of Mormon is easier to read than the Bible.

D. Personal Activity

Ես սիրում եմ կարդալ Մորմոնի Գիրքը ավելի շատ քան Աստվածաշունչը:
Նա իմացավ ինքն իր համար, որ այն, ինչ միսիոներները ուսուցանում են ճշմարիտ է:
Որտե՞ղ է ամենալավ խանութը հաց առնելու համար:
Նրանք իրենք տեսան:
Այս եկեղեցին ամենաճիշտ եկեղեցին է:

10. Differences Between Words

A. Common Errors

Էլ ի՞նչ անենք:	What else should we do?
Ուզում ես խնձոր թե՞ ծիրան:	Do you want an apple or an apricot?
Դու չպիտի ծխես, այլ պիտի կարդաս սուրբ գրությունները:	You shouldn't smoke, rather you should read the scriptures.
Ավետարանը վերականգնվեց Ջոզեֆ Սմիթի միջոցով:	The gospel was restored through Joseph Smith.
Տուր ինձ մյուս գիրքը:	Give me the other book.
Ամեն մարդ Աստծո զավակ է:	Every person is a child of God.

Օգնիր մեզ, որ կարողանանք ավելի լավ ծառայել քեզ:	Help us, so that we can better serve thee.
Ես գիտեմ, որ եկեղեցին ճշմարիտ է:	I know the Church is true.
Ես ճշմարտություն եմ փնդրում:	I am searching for truth.
Շնորհակալ եմ, որ կարող եմ Հայաստանում լինել:	I'm thankful that I can be in Armenia.
Քանի որ դու միսիոներ ես, դու օրհնված ես:	Because you are missionary, you are blessed.

B. Error Correction

Տուր ինձ մի հատ էլ:	Give me one more.
Մենք կարող ենք այցելել կամ Գագիկին կամ Սեյրանին:	We can visit either Gagik or Seyran.
Ես սիրում եմ գրքեր եվ ուրիշ բաներ:	I love books and other things.
Մենք կանչվել ենք Աստծո կողմից:	We have been called of God.
Մյուս երեցները այստեղ չեն:	The other elders aren't here.
Մենք բոլորս կատարյալ չենք:	All of us are not perfect.
Մենք կարող ենք օգնել քեզ:	We can help you.
Ես ճանաչում եմ նրան:	I know him.
Ես ներողություն եմ խնդրում:	I am asking for forgiveness.
Ես գնում եմ խանութ որ հաց առնեմ:	I am going to the store to buy bread.
Դու օրհնված ես որովհետև դու միսիոներ ես:	You are blessed because you are a missionary.

11. Incentive Mood

A. Translating Sentences

You (singular) do not need to swear.	Դու չպետք է հայհոյես:
You (singular) need to not swear.	Դու պետք է չհայհոյես:
I did not need the answer.	Պատասխանը ինձ պետք չէր:
You (plural) didn't need to come.	Պետք չէր որ գայիք:
We did not have to turn left.	Չպետք է ձախ թեքվեինք:
They shouldn't have gotten angry.	Նրանք չպիտի ջղայնանային:

B. Common Errors

Ես պետք է գնամ եկեղեցի:	I need to go to church.
Նրանք պետք է սուտ չասեն:	They need to not lie.
Մենք պիտի օգնենք նրան:	We should help her.
Դուք պետք է հասնեք նրա տուն ժամը հինգ-ին:	You need to be at his house at 5:00.

Մենք բոլորս պետք է ապաշխարենք մկրտությունից առաջ:	We all need to repent before we are baptized.
Չպետք է մտահոգվեմ:	I do not need to worry.
Նրանք պիտի վստահեն Աստծուն:	They should trust God.
Մենք պետք է աղոթենք:	We need to pray.

C. Error Correction

Ես պետք է գտնեմ իմ երաշխավորագիրը:	I need to find my temple recommend.
Մատիտը եպիսկոպոսին պետք էր:	Bishop needed the pencil.
Մենք պիտի մարզվեինք առավոտյան:	We should have exercised in the morning.
Մեզ պետք են մեր կոշիկները:	We need our shoes.
Նա չպետք է ծխի:	He does not need to smoke.
Նա պետք է չծխի:	He needs to not smoke.
Նրանք պիտի չնայեին:	They should not have looked.
Նրանք պետք է գնային:	They needed to go.
Դու չպիտի դատես ուրիշներին:	You should not judge others.

12. Optative Mood

A. Common Errors

Մենք ուզում ենք, որ դու մեզ հարցեր հարցնես:	We want you to ask us questions.
Քրիստոսն ուզում է, որ մենք ուրախ լինենք:	Christ wants us to be happy.
Ես կամեցա, որ քո կյանքն ավելի լավ լիներ քան իմը:	I desired that your life be better than mine.
Մենք խնդրում ենք քեզ, որ օգնես մեզ, որ գտնենք քո ընտրյալներին:	We ask thee to help us find thy chosen people.
Եպիսկոպոսը խորհուրդ է տալիս, որ մենք մեղք չգործենք:	The bishop gives counsel for us not to sin.
Դուք առաջարկեցիք, որ մենք ձախտվ թեքվեինք, ոչ թե աջով:	You suggested that we turn left, not right.
Նրանք ուզում են, որ մենք ծառայենք նրանց հետ:	They want us to serve with them.
Լեքին ցանկանում էր, որ նրա ընտանիքը ճաշակեին պտղից:	Lehi desired that his family partake of the fruit.
Մենք խնդրում ենք քեզ, որ օրհնես մեզ հավատքով, հույսով, և գթությամբ:	We ask thee to bless us with faith, hope, and charity.

B. Error Correction

Չենք ուզում, որ մրսես:	We don't want you to catch a cold.
Ցանկանում է, որ նրանք գան նրա մոտ, որ հաց ուտեն:	He desires that they come to his house to eat.

Խնդրում եմ, որ օրհնես մեզ:	I ask you to please bless us.
Խորհուրդ ես տալիս, որ ձեռքով չբարենք դռան տակ:	You advise that we don't shake hands under the door.
Առաջարկում են, որ զուգագուլպա հագնենք:	They suggest that we wear tights.
Ես կկամենայի, որ հիշեիք այս բաները:	I desire that you would remember all of these things.
Հելամանը փափագում էր, որ նրա որդիները պահեին Աստծո պատվիրանները:	Helaman desired that his sons keep the commandments of God.
Մենք չէինք ուզենա, որ ամեն օր Մորմոնի Գիրքը չկարդայիր:	We would not want you (singular) to not read the Book of Mormon everyday.

13. Subjunctive Mood

A. Translating Phrases

If you (plural) pray to God . . .	Եթե աղոթեք Աստծուն
If they wash the dishes . . .	Եթե լվանան ափսեները
If we leave now . . .	Եթե գնանք հիմա
When you (singular) sing . . .	Երբ որ երգես
When he arrives . . .	Երբ որ հասնի
Allow us to help . . .	Թույլ տվեք որ օգնենք
So that you (plural) learn . . .	Որպեսի սովորեք
In order for me to understand . . .	Որպեսի հասկանամ
Let's discuss . . .	Եկեք քննարկենք
If she finds out . . .	Եթե իմանա

B. Common Errors

Եկեք հավաքենք միասին այգում:	Let's gather together in the park.
Նա կարդաց Մորմոնի Գիրքը և աղոթեց, որ իմանար, թե արդյոք ճշմարիտ է:	He read the Book of Mormon and prayed to know whether it is true.
(Թող) Աստված ձեզ հետ լինի:	God be with you.
Եթե չմարզվենք, մենք զգաստ հոգնած կլինենք այսօր:	If we don't exercise, we will be tired today.
Երբ խորհեն սուրբ գրությունները, նրանց մտքերը կբացվեն:	When they ponder the scriptures, their minds will be opened.
Ես ուսումնասիրում էի Վարտապետություն և Ուխտերը, որ հասկանայի հայտնությունները:	I was studying Doctrine and Covenants so that I would understand the revelations.
Մենք ապաշխարեցինք մեր մեղքերի համար, որ արժանի լինենք մկրտության:	We repented of our sins so we would be worthy for baptism.
Թույլ տուր, որ օգնենք քեզ:	Allow us to serve you.

C. Error Correction

Եթե աղոթեք, խոստանում եմ ձեզ, որ կիմանաք Մորմոնի Գրքի ճշմարտությունը:	If you pray, I promise you that you will find out the truthfulness of the Book of Mormon.
Օրհնիր մեզ որպեսզի կարողանանք Սուրբ Հոգին զգալ:	Bless us so that we will feel the Holy Ghost.
Նա գնաց Ռուսաստան, որպեսզի աշխատեր:	He went to Russia so that he could work.
Երբ լսեմ, կիմանամ:	When I listen, I will find out.
Եկեք սկսենք:	Let's begin.
Երբ ծառայես միսիա, կտեսնես Աստծո ձեռքը քո կյանքում:	When you serve a mission, you will see God's hand in your life.
Հայերը տաք շորեր են հագնում, որ չմոռան:	Armenians wear warm clothes so they don't get sick.
Եթե հանդիպենք ժամը 5:00-ին, հյուրասիրություն կբերենք:	If we meet at 5:00, we will bring refreshments.

Review: Expressing

A. Error Correction

Միսիոներները սովորեցնում էին մեծ ընտանիք և շատ էին ուզում, որ ընտանիքը մկրտվեին: Ընտանիքի անդամները լսում էին միսիոներներին բայց Մորմոնի Գիրքը չէին կարդում: Միշտ ասում էին որ զբաղված էին և որ ժամանակ չկար: Միսիոներները որոշեցին, որ որոշակի խորհուրդ պիտի տային: Նրանք ասեցին «Մենք գիտենք, որ դուք պիտի կարդաք Մորմոնի Գիրքը, որ վկայություն ստանաք:» Նրանք սկսեցին կարդալ Մորմոնի Գիրքը և ընթացքում իմացան որ ճշմարիտ է: Նրանք ասեցին միսիոներներին «Մենք պետք է մկրտվենք:» Մի ամիս հետո մկրտվեցին:

E. Personal Activity

Ես ուզում եմ, որ Մատթեոսը մեզ հետ գա եկեղեցի:
Նրանք պետք է գնային Երևան, որ իրենց բժշկին տեսնեին:
Դու ուզում էիր սկսել դասը երգելով:
Ուզում եք այսօր այցելել Ռաֆիկին թե՞ Օֆիկին:
Մենք չպիտի ուշանանք հանդիպմանը, այլ շուտ պիտի հասնենք:

14. Nominative Case

A. Conjugating Words

գիրքը (the book)	տաճարը (the temple)	ավետարանը (the gospel)	մկրտությունը (the baptism)	սերմը (the seed)
գուգընկերը (the companion)	մարգարեն (the prophet)	անդամը (the member)	կրոնը (the religion)	եկեղեցին (the church)

B. Differentiation

նա - circled (he/she/it)	մայրը (the mother)	ապաշխարությունը - circled ([the] repentance)	ուղին (the path)	դու - circled (you)
Ջոզեֆ Սմիթը ([the] Joseph Smith)	ծուր (the fast)	մենք - circled (we)	քահանայությունը - circled (the priesthood)	շուկան (the market)

C. Conjugating Sentences

Հիսուս Քրիստոսը մեր Փրկիչն է:	Jesus Christ is our Savior.
Տաճարն Աստծո տունն է:	The temple is God's house.
Ձեր եպիսկոպոսը ելույթ ունեցավ կիրակի օրը:	Your bishop gave a talk on Sunday.
Ամուսնությունը շատ կարևոր է Աստծո ծրագրում:	Marriage is very important in God's plan.
Հիսուս Քրիստոսի Վերջին Օրերի Սրբերի Եկեղեցին ամենաճիշտ եկեղեցին է:	The Church of Jesus Christ of Latter-day Saints is the most true church.
Ընտանիքն աղոթում է միասին:	The family prays together.
Երեցները գնում են այցելությունների:	The elders are going to appointments.
Ես գիտեմ, որ Մորմոնի Գիրքը ճշմարիտ է:	I know that the Book of Mormon is true.
Հոգին մեզ առաջնորդում է:	The Spirit guides us.
Իմաստության Խոսքն Աստծո պատվիրաններից մեկն է:	The Word of Wisdom is one of God's commandments.

D. Common Errors

Ձեր հերթն է:	It's your turn.
Քո մաման կգա՞ :	Will your mom come?
Երեց Սմիթը գնում է:	Elder Smith is going.
Ես միսիոներ եմ:	I am a missionary.
Նրա անունը Սամվել է:	His name is Samvel.
Դուք քանի՞ հոգի եք ձեր ընտանիքում:	How many people are there in your family?
Քրիստոսն օրհնեց բոլորին ում հետ հանդիպեց:	Christ blessed all who He met with.
Սուրբ Հոգու պարգևը տրվում է մեզ մկրտությունից հետո:	The gift of the Holy Ghost is given to us after baptism.
Դուք ո՞նց եք:	How are you?

E. Error Correction

Սերգեյն գալիս է մեր հետ այցելությունների:	Sergey is coming to appointments with us.
Դուք ինչի՞ եք հավատում:	What do you believe?
Հայերը շատ են հյուրասիրում հյուրերին:	Armenians really treat their guests.

Քրիստոսը հարություն առավ:	Christ was resurrected.
Մենք ծառայում ենք որովհետև սիրում ենք մեր Փրկչին:	We are serving because we love our Savior.
Բաժակ սեղանին է դրվել:	A cup has been placed on the table.
Ես հուսով եմ, որ դու Քրիստոսի ավետարանը կընդունես:	I hope that you will accept Christ's gospel.
Մեր ղեկավարներն առաջնորդում են մեզ դեպի Քրիստոսը:	Our leaders lead us toward Christ.
Պատվիրաններն օգնում են մեզ, որ ճիշտ ճանապարհի վրա մնանք:	Commandments help us so that we stay on the right path.
Մկրտությունը շատ կարևոր է:	Baptism is so important.

15. Accusative Case

A. Conjugating Words

մարգարեների (prophets)	հաղորդությունը (the sacrament)	անդամներին (the members)	ձեզ (you)	գոտին (the zone)
կոչումը (the calling)	մկրտությունը (the baptism)	կոշիկներ (shoes)	խոստում (promise)	լեզուն (the language)

B. Common Errors

Մայրերի օրվան մենք նշում ենք մայրերի:	On Mother's Day we celebrate mothers.
Մկրտությունից հետո մենք ստանում ենք Սուրբ Հոգու պարգևը:	After baptism, we receive the gift of the Holy Ghost.
Նա սուրբ գրությունները կարդաց:	He read the scriptures.
Դու հատված կարդացիր:	You read a verse.
Մենք լսեցինք եպիսկոպոսին:	We heard the bishop.
Քրիստոսը տասներկու առաքյալներ(ի) կանչեց:	Christ called 12 Apostles.
Նրանք նամակներ ստացան իրենց ընտանիքներից:	They received letters from their families.
Նա հասկանում է մեզ:	He understands us.
Դուք դասեր եք սովորեցնում լսողների(ն):	You teach lessons to investigators.
Մենք երգեր ենք երգում եկեղեցում:	We sing songs in the church.

C. Error Correction

Մենք սիրում ենք մեր Երկնային Հորը:	We love our Heavenly Father.
Նա տվեց նրա տասանորդը եպիսկոպոսին:	He gave his tithing to the bishop.
Ջոզեֆ Սմիթը տեսավ Աստծուն և Հիսուս Քրիստոսին:	Joseph Smith saw God and Jesus Christ.

Նրանք հրավիրեցին մի ընտանիք գալ եկեղեցի:	They invited a family to come to church.
Հրեշտակներ այցելեցին հովիվներ(ի) Քրիստոսի ծնունդը հայտարարելու համար:	Angels visited shepherds to announce Christ's birth.
Մենք լսում ենք հաղորդության աղոթքներն ամեն կիրակի օր:	We listen to the sacrament prayers every Sunday.
Ջոզեֆ Սմիթը և Օլիվեր Քաուդերին քահանայությունը ստացան Հովհաննես Մկրտչից:	Joseph Smith and Oliver Cowdery received the priesthood from John the Baptist.
Պիոներները հաղթահարեցին մեծ փորձություններ:	Pioneers overcame great trials.
Հելամանի բանակը լսեցին նրանց մայրերին:	Helaman's army listened to their mothers.
Միսիոներներ գտնում են լսողներ(ի):	Missionaries find investigators.

16. Dative Case

A. Conjugating Words

աղջկա/աղջկան (girl)	մարմնի/մարմնին (body)	սեղանի/սեղանին (table)	պատուհանի/ պատուհանին (window)	մկրտության/ մկրտությանը (baptism)
լեռան/լեռանը (mountain)	ձվի/ձվին (egg)	հանդիպման/հանդիպմանը (meeting)	բանալու/բանալուն (key)	ընկերոջ/ընկերոջը (friend)

B. Common Errors

Նա Հայաստան կվերադառնա Սեպտեմբերի 17-ին:	He will return to Armenia on September 17th.
Ես գրիչը դրեցի գրասեղանին:	I put the pen on the desk.
Դուք գալի՞ս եք միջոցառմանը:	Are you coming to the activity?
Մենք գնում ենք մկրտությանը:	We are going to the baptism.
Մենք Ձատիկը նշում ենք գարնանը:	We celebrate Easter in the spring.
Աստված քո հարցերին կպատասխանի:	God will answer your questions.
Դու ինձ ես սպասում:	You are waiting for me.
Մենք մարգարեի ուսմունքներին ենք հետևում:	We follow the prophet's teachings.
Ես հանդիպման եմ:	I am at a meeting.
Մենք երգեր ենք երգում եկեղեցում:	We sing songs in the church.

C. Error Correction

«Եկեղեցին ո՞ր ժամին է սկսվում:» «Ժամը 10:00-ին:»	“What time does church start?” “10:00 AM.”
Ձմռանը, մենք նշում ենք Սուրբ Ծնունդը:	In the winter, we celebrate Christmas.
Նա տվեց մեզ ուտելիքը:	She gave us the food.

Աստված պատասխանում է մեր աղոթքներին:	God answers our prayers.
Մենք հնազանդվում ենք տաս պատվիրաններին:	We obey the ten commandments.
Մենք սպասում ենք Մարտունին:	We are waiting for Martun.
Դու կգա՞ս մկրտությանը:	Will you come to the baptism?

D. Fill in the Blank

Նա ինձ այս բանջարեղենն է տվել:	He has given me these vegetables.
Դուք Աստծուն կաղոթե՞ք վերականգնման մասին:	Will you pray to God about the Restoration?
Մենք ձեր քնտանիքին անվճար Մորմոնի Գիրքն ենք տալիս:	We're giving your family the Book of Mormon for free.
Երկնային Հայրը մեծ հնարավորություններ է տալիս միսիոներներին:	Heavenly Father gives great opportunities to missionaries.
Ու՞մ տվեցիր գրիչը:	To whom did you give the pen?
Դի՛ր սեղանին:	Put it on the table.
Մենք իրավիրում ենք ձեզ գալ մկրտության:	We invite you to come to a baptism.
Կներեք, մենք պիտի շարունակենք և անցնենք մեր դասին:	Sorry, we should continue and move on to our lesson.
Գալի՞ս եք միջոցառմանը:	Are you coming to the activity?

17. Ablative Case

A. Conjugating Words

տնից (from the house)	աջից (from the right)	ձախից (from the left)	ղեկավարից (from the leader)	սրտից (from the heart)
աղավառաց (from the pigeon/dove)	հավատարմությունից (from faithfulness)	չորսից (from four)	քեզանից (from you)	ամուսնուց (from the husband)

B. Conjugating Sentences

Այս ցերեկը մենք այցելություն ունենք երեքից չորսը:	This afternoon, we have an appointment from 3:00 PM to 4:00 PM.
Դուք գնում եք Լիլիթի տնից Լենայի տուն:	You (plural) are going to Lilit's house from Lena's house.
Բացի ծխելուց, Գագիկն առաջադիմում է դեպի մկրտություն:	Besides smoking, Gagik is progressing towards baptism.
Ադամս ու Եվան ճաշակեցին պտղից:	Adam and Eve partook of the fruit.
Մենք Սուրբ Հոգուց հուշումներ ենք ստանում:	We receive promptings from the Holy Ghost.
Դու որտեղի՞ց ես:	Where are you (singular) from?
Կարդալուց առաջ, եկեք աղոթենք:	Before reading, let's pray.

Ուտելիքը փոխվեց թթվից քաղցր մինչ ծամում էի:	The food went from sour to sweet as I chewed.
Նրանցից մեկը խոսեց ինձ հետ, դիմելով ինձ անունով:	"One of them spake unto me, calling me by name . . ." (JSH 1:17)
Փնտրեք իմաստության խոսքեր լավագույն գրքերից:	Seek learning from the best books.

C. Error Correction

Մենք Աստծուց օրհնություններ ենք ստանում:	We receive blessings from God.
Ես ձեզանից օգնություն եմ խնդրում:	I am asking for your help.
Մեզանից մեկը գրքից կկարդա:	One of us will read from the book.
Տասներկու առաքյալները առաջին հաղորդությունը ստացան Աստծո Որդուց:	The Twelve Apostles received the first sacrament from God's Son.
Ջոզեֆ Սմիթը Նյու Յորքից էր:	Joseph Smith was from New York.
«Եթե մեկը ձեզանից իմաստության պակասություն ունի թող խնդրի Աստծուց, որ ամենին տալիս է առատությամբ և չի նախատում, և կտրվի նրան» (Հակոբոս 1:5):	"If any of you lack wisdom, let him ask of God, that giveth to all men liberally, and upbraideth not; and it shall be given him." (James 1:5)
Որտեղի՞ց եք եկել:	Where did you come from?
Մենք ստանում ենք Սուրբ Հոգու Պարգևը մկրտությունից հետո:	We receive the gift of the Holy Ghost after baptism.
Ես հոգնել եմ կարդալուց:	I have gotten tired of reading.

D. Common Errors

Մենք վերադարձանք Ալավերդիից:	We returned from Alaverdi.
Նրանցից մեկը երգեց եկեղեցում:	One of them sang in church.
Դուք ուտելու եք սովորեցնելուց հետո:	You are going to eat after teaching.
Մենք Սուրբ Հոգուց հայտնություն ենք ստանում:	We receive revelation from the Spirit.
Նրանք եկեղեցուց գնացին Ալլայի տուն:	They went to Alla's from the church.
Նրանք ճաշակեցին հաղորդությունից:	They partook of the sacrament.
Մենք այգուց տուն ենք քայլում:	We are walking home from the park.
Այս տարածքում ապրելուց առաջ, մենք Երևանում էինք ապրում:	Before living in this area, we lived in Yerevan.
Նա փախավ ինձանից:	He ran away from me.

18. Instrumental Case

A. Conjugating Words

իմաստությամբ (with wisdom)	լույսով (with light)	ուղղելով (by correcting)	հաջողությամբ (with success)	ձևով/ ճանապարհով/ ուղով (by [the/a] path)
ստեղծելով (by creating)	պատով (with/by the wall)	հաստատմամբ (by confirmation)	մատանով (with [the/a] ring)	մսով (with meat)

B. Translating Sentences

Տասանորդ վճարելով մենք մեր հավատքը ցույց ենք տալիս Աստծո հանդեպ:	By paying tithing, we show our faith in God.
Մենք տաքսիով ենք գնում միսիայի գրասենյակ:	We are going to the mission office by taxi.
Երկնային Հայրը դիմեց Ջոզեֆին անունով:	Heavenly Father called Joseph by name.
Ես նրանով շատ եմ հպարտանում:	I am so proud of her.
Գարիկը լցված էր ուրախությամբ երբ որ մկրտվեց:	Garik was filled with joy when he was baptized.
Մենք Ալավերդի գնացքով ենք գնում:	We are going to Alaverdi by train.
Մենք օրհնում ենք քեզ/ձեզ Աստծո զորությամբ և իշխանությամբ:	We bless you by the power and authority of God.

C. Common Errors

Եղեկեցին հայտնություն է ստանում մարգարեների միջոցով:	The Church receives revelation through prophets.
Ես գործով եմ զբաղվում:	I am busy with work.
Մենք ավետարանով ենք հրճվում:	We rejoice in the gospel.
Ես ոտքով կգամ:	I will come by foot.
Նրանք ուզում են գնալ Ալավերդի գնացքով:	They want to go to Alaverdi by train.
Նա Արտաշատում է երկու օրով:	He is in Artashat for two days.
Մենք հրճվում ենք Քրիստոսով:	We rejoice in Christ.
Մենք խոսում ենք Հայերի հետ նրանց լեզվով:	We speak to Armenians in their language.
Ավետարանով, մենք բոլորս կարող ենք մոտենալ Քրիստոսին:	With the gospel, we all can come closer to Christ.

D. Error Correction

Ինչո՞վ կարող ենք օգնել:	What can we help with?
Երբ որ մկրտվես, դու ուրախությամբ լցված կլինես:	When you are baptized, you will be filled with happiness.

Նա շատ է հպարտանում նրանցով:	She is so proud of them.
Օրհնիր մեզ Սուրբ Հոգով:	Bless us with the Spirit.
Միսիոներները սիրով են ծառայում:	Missionaries serve with love.
Հայերենով է գրված:	It's written in Armenian.
Մենք հաստատմամբ դառնում ենք եկեղեցու անդամներ:	We become members of the Church by confirmation.
Ես քո հետ գրքով կկիսվեմ:	I will share the book with you.
Ես մի օրով այստեղ եմ:	I am here for a day.
Մենք ծառայում ենք հրեշտակների օգնությամբ:	We serve with the help of angels.

19. Simple Present Tense

A. Conjugating Sentences

Նրանք ամուսնանում են:	Ես գիտեմ, որ Մորմոնի Գիրքը ճշմարիտ է:
Նա ուշանում է:	Նա առողջանում է:
Մենք բարձրանում ենք լեռ:	Մենք թեքվում ենք այստեղ:
Դու ուրախանում ես:	Նրանք կանգնում են մարշալտնու մեջ:
Ես խոստանում եմ քեզ:	Դուք սպասում եք ինձ:

B. Common Errors

Մենք գնում ենք:	We are going.
Նա ամեն օր կարդում է սուրբ գրությունները:	He reads the scriptures every day.
Ես հաց եմ ուտում:	I am eating bread.
Նրանք գալիս են մեր մոտ:	They are coming to us.
Ես ուզում եմ հասկանալ:	I want to understand.
Դու ամուր լկայություն ունես:	You have a strong testimony.
Ես գիտեմ, որ այս եկեղեցին ճշմարիտ է:	I know that this Church is true.
Ես դուրս եմ գալիս:	I am coming outside.
Նա չի տեսնում:	He does not see it.
Նա ուսումնասիրում է:	She is studying.

C. Error Correction

Նա գնացրով է գալիս:	He is coming by train.
Մենք քայլում ենք դեպի նա:	We are walking towards him.
Ես չունեմ բանալիները:	I don't have the keys.
Փնտրում եմ ծիրաններ շուկայում:	I am searching for apricots in the market.
Նրանք գրում են նրանց ընտանիքներին համակարգչով:	They write their families using the computer.
Դու խմբի մեջ երգում ես:	You sing in the group.
Կներես, մենք չենք հասկանում:	Sorry, we don't understand.
Նրանք չեն սիրում կարդալ:	They don't like to read.

20. Past Imperfective Tense

A. Conjugating Words

թուլացնում էի/էիր/էր/էինք/ էիք/էին	խուսափում էի/էիր/էր/էինք/ էիք/էին	խրախուսում էի/էիր/էր/էինք/ էիք/էին	կռվում էի/էիր/էր/էինք/ էիք/էին	կաշում էի/էիր/էր/էինք/ էիք/էին
ծանոթանում էի/էիր/էր/էինք/ էիք/էին	ծիծաղում էի/էիր/էր/էինք/ էիք/էին	հաճախում էի/էիր/էր/էինք/ էիք/էին	համաձայնվում էի/էիր/էր/էինք/ էիք/էին	փոխանցում էի/էիր/էր/էինք/ էիք/էին

B. Translating Sentences

The Jews were not hearkening to Jesus's teachings when He was with them.	Հրեաները ականջ չէին դնում Հիսուսի ուսուցումներին երբ որ նա նրանց հետ էր:
The little boy was being shy (ashamed) when we were trying to talk to him.	Փոքր տղան ամաչում էր երբ որ մենք փորձում էինք խոսել նրա հետ:
The missionaries were not ignoring anyone on the streets.	Միսիոներները ոչ մեկին չէին անտեսում փողոցում:
We were crossing the street when someone called to us.	Մենք փողոց էինք անցնում երբ որ ինչ-որ մեկը կանչեց մեզ:
You (singular) were explaining to him why he needs to be ordained.	Դու բացատրում էիր նրան թե ինչու նա պետք է կարգվի:
Armine was bringing him water.	Արմինեն նրան ջուր էր բերում:
You both were enduring trials at the same time.	Դուք երկուսդ էլ դիմանում էիք փորձությունների նույն ժամանակ:
We were getting used to waking up at 6:30 AM everyday.	Մենք ընտելանում էինք ամեն օր վեց անց կեսին արթնանալուն:

C. Common Errors

Նրանք մարգարեներին չէին հավատում:	They weren't believing the prophets.
Մարդիկ Սուրբ Հոգին չէին լսում:	People weren't listening to the Holy Ghost.
Նրանք աղոթում էին նրանց ամբողջ սրտերով:	They were praying with their whole hearts.
Մենք գնում էինք եկեղեցի:	We were going to church.
Նա խաղաղություն էր զգում մեր դասի ընթացքում:	He was feeling peace during our lesson.
Ես սկսում էի հասկանալ:	I was starting to understand.
Դու ուտում էիր անցած գիշերը:	You were eating last night.
Նրանք տալիս էին նվերներ:	They were giving gifts.
Դուք ուզում էիք սովորել ավելի շատ ավետարանի մասին:	You were wanting to learn more about the gospel.
Արմանի ընտանիքը գալիս էր Երևան:	Arman's family was coming to Yerevan.

D. Error Correction

Նրանք երգում էին:	They were singing.
Մենք խաղում էինք:	We were playing.
Ես լաց էի լինում:	I was crying.
Նա փոխում էր նրա շորերը:	She was changing her clothes.
Դու բողոքում էիր:	You were complaining.
Ես օգնում էի:	I was helping.
Նա ծառայում էր:	He was serving.
Նրանք ծիծաղում էին:	They were laughing.
Դուք եփում էիք:	You were cooking.
Մենք չէինք խոսում:	We weren't speaking.

21. Simple Future Tense

A. Conjugating Words

հազարու եմ/ես/ե/ենք/եք/են	պարելու եմ/ես/ենք/եք/են	սառչելու եմ/ես/ենք/եք/են	խաղալու եմ/ես/ենք/եք/են	պլանավորելու եմ/ես/ենք/եք/են
պայմանավորվելու եմ/ես/ենք/եք/են	զգալու եմ/ես/ենք/եք/են	ջարդելու եմ/ես/ենք/եք/են	կասկածելու եմ/ես/ենք/եք/են	ներկելու եմ/ես/ենք/եք/են

B. Differentiation

I am going to go to the store.	Ես խանութ եմ գնալու: - circled
I am going to do my homework.	Ես իմ տնային աշխատանքն եմ անելու: - circled
I am going to my job.	Ես աշխատանքի եմ գնում:
I am going to the store.	Ես խանութ եմ գնում:
I am going to work in the factory.	Ես աշխատելու եմ գործարանում: - circled
I am going home.	Ես գնում եմ տուն:
I am going to a meeting.	Ես ժողովի եմ գնում:
I am going to a monastery.	Ես վանք եմ գնում:
I am going to meet with my boss.	Ես իմ շեֆի հետ հանդիպելու եմ: - circled
I am going to play in the park.	Ես այգում եմ խաղալու: - circled

C. Common Errors

Նա դիպչելու է:	She is going to touch.
Նրանք հարցնելու են:	They are going to ask.
Մենք դիմանալու ենք:	We are going to endure.

Դու հսկելու ես:	You are going to guard.
Միսիայի նախագահն չի հաճախելու:	The mission president is not going to attend.
Ես ընտելանալու եմ:	I am going to get accustomed.
Սեյրանը չի ձգտելու:	Seyran is not going to strive.
Ես պաշտելու եմ:	I am going to worship.

D. Error Correction

Նա կառչելու է ձողին:	He is going to cling to the rod.
Մենք կարոտելու ենք:	We are going to miss.
Նրանք չեն կասկածելու:	They are going not to doubt.
Ես համաձայնվելու եմ:	I am going to agree.
Եպիսկոպոսը մասնակցելու է:	The bishop is going to participate.
Դուք սիրահարվելու եք:	You are going to fall in love.
Հասմիկը տիրապետելու է:	Hasmik is going to master.
Դու չեք անցնելու:	You are not going to pass.
Ես չեմ անդամագրվելու:	I am not going to subscribe.
Մենք դիմադրելու ենք:	We are going to resist.

22. Future Perfect Tense

A. Translating Sentences

You (singular) were not going to visit your friend, but there was time.	Դու չէիր այցելելու քո ընկերոջը, բայց ժամանակ կար:
I was going to sing at zone conference, but I felt uncomfortable.	Ես երգելու էի գոտու ժողովի ընթացքում, բայց անհարմար էի զգում:
She was not going to eat the tolma, but then she smelled how good it was.	Նա տոլման չէր ուտելու, բայց դրանից շատ լավ հոտ քաշեց:
They were not going to announce their news, but their friend asked about it.	Նրանք իրենց լուրը չէին հայտարարելու, բայց նրանց ընկերը հարցրեց դրա մասին:
We were going to choose where to go to dinner, but then Rafik got sick.	Մենք ընտրելու էինք թե որտեղ հաց ուտել, բայց հետո Ռաֆիկը հիվանդացավ:
You (singular) were not going to return to Gyumri, but then you were transferred there.	Դու չէիր վերադառնալու Գյումրի, բայց հետո տեղափոխվեցիր այնտեղ:
They were going to prepare two lessons, but decided to prepare three lessons instead.	Նրանք երկու դաս էին պատրաստելու, բայց դրա փոխարեն որոշեցին երեք դաս պատրաստել:
You (plural) were going to count the tithing, but you didn't have time.	Դուք տասանորդը հաշվելու էիք, բայց ժամանակ չունեիք:
You (singular) were going to remember, but then you left and forgot.	Դու հիշելու էիր, բայց հետո գնացիր և մոռացար:
The elders were not going to shave, but then they remembered the mission rules.	Երեցները չէին թրաշվելու, բայց հետո հիշեցին միսիայի օրենքները:

B. Differentiation

Նրանք գնալու էին եկեղեցի, բայց չէին կարող մնալ:	They were going to go to church, but they couldn't stay.
circled	We were going to rely on Armine, but she couldn't come.
Դուք լսելու էիք ուսուցչին, բայց այնքան լավ չէիք կարող լսել:	You were going to listen to the teacher, but you couldn't hear that well.
circled	I was going to complain about the members, but I didn't want to offend them.
circled	He wasn't going to shave, but he remembered that it was one of the mission rules.
Մենք մեր ընտանիքներին գրելու էինք, բայց ժամանակը քիչ էր:	We were going to write our families, but there wasn't much time.
circled	I was going to gather apples, but they had already been gathered.
circled	You were going to complain/to protest the authorities, but you remembered that it is not wise.

C. Common Errors

Մենք հետևելու էինք պատվիրաններին:	We were going to follow the commandments.
Անձրև գալու էր:	It was going to rain.
Նրանք օգնելու էին նրան:	They were going to help her.
Ես դասին չէի մասնակցելու:	I wasn't going to participate in the lesson.
Դու հաց էիր սարգելու:	You were going to fix dinner.
Նա Երևանում չէր ապրելու:	She wasn't going to live in Yerevan.
Դա լինելու էր:	That was going to happen.
Դուք չէիք սովորեցնելու:	You weren't going to teach.
Մենք լսելու էինք:	We were going to listen.
Նրանք բոլորը հաճախելու էին:	All of them were going to attend.

D. Error Correction

Ես փախչելու էի քեզանից:	I was going to run away from you.
Նա նրա հետ կիսվելու էր:	She was going to share with him.
Մենք չէինք ծիծաղելու նրա վրա:	We weren't going to laugh at him.
Երգչախումբը եկեղեցում երգելու էր:	The choir was going to sing at church.
Դու հպարտանալու էիր քո եղբորով:	You were going to be proud of your brother.
Նա պատին էր խփելու:	He was going to hit the wall.
Նրանք մեր հետ չէին գալու:	They weren't going to come with us.
Մենք բոլորս համբերելու էինք:	We all were going to endure.
Քաղաքացին քվեարկելու էր:	The citizen was going to vote.

23. Simple Past Tense

A. Conjugating Words

մասնակցել (to have participated)	ձանձրացել (to have grown bored)	հավատել (to have believed)	վախեցել (to have been afraid of)	մեռել (to have died)
արժանացել (to have become worthy of)	ճանաչել (to have recognized/to have known)	հարցնել (to ask)	տեսել (to have seen)	սովորեցրել (to have taught)

B. Translating Sentences

Մենք այսօր վեց դաս ենք սովորեցրել:	We have taught six lessons today.
Դուք Աստծո հետ ուխտ եք կապել:	You (plural) have entered into a covenant with God.
Նա շատ մարդկանց առջև երբեք չի խոսել:	He has never spoken in front of many people.
Ես գտել եմ ճշմարտությունը ինքս իմ համար:	I have found out the truth for myself.
Նա կանչվել է Աստծուց:	He has been called of God.
Մենք խոստացել ենք հիշել նրան:	We have promised to remember Him.
Դու մի գլուխ ես կարդացել:	You (singular) have read one chapter.
Ես չեմ գրել իմ օրագրում այսօր:	I have not written in my journal today.
Մենք քո մասին չենք մոռացել:	We have not forgotten about you (singular).

C. Common Errors

Դուք կարդացե՞լ եք առաջին Նեփի:	Have you read 1 Nephi?
Ես գնացել եմ Պալմիրա:	I have gone to Palmyra.
Դու քո վկայությունն ես գրել:	You have written your testimony.
Նա Երևանից է եկել:	He has come from Yerevan.
Մենք թողել ենք մեր հեռախոսը ավտոյի մեջ:	We have left our phone in the car.
Դու երբեք չես ծխել:	You have never smoked.
Ես Աստծո ձեռքը տեսել եմ իմ կյանքում:	I have seen God's hand in my life.
Չեք կարդացե՞լ գրքույկը, որը տվել ենք ձեզ:	Have you not read the pamphlet we gave you?
Ես զգացել եմ Սուրբ Հոգին մեր դասի ընթացքում:	I have felt the Spirit during our lesson.

D. Error Correction

Այսօր, մենք դաս ենք պատրաստել ձեր և ձեր կարիքների համար:	We have prepared a lesson today for you and your needs.
Դու ուխտ ես կապել Աստծո հետ:	You have made a covenant with God.
Նրանք երբեք չեն կերել խորոված:	They have not eaten khorovats before.

Ընտանիքը տվել է մեզ բոլոր նրանց ուտելիքը, որն ունեին:	The family has given us all of the food they had.
Իմացել են ճշմարտությունը իրենք իրենց համար:	They've found out the truth for themselves.
Ես հիշել եմ քո անունը:	I have remembered your name.
Դու չե՞ս գնացել տաճար:	You haven't gone to the temple?
Մենք թողել ենք մեր ընտանիքները և եկել ենք Հայաստան:	We have left our families and come to Armenia.
Նրանք Քրիստոսի մասին վկայություն են ստացել:	They have received a testimony of Christ.

24. Pluperfect Tense

A. Conjugating Words

լաց էի/էիր/էր/ էինք/էիք/էին եղել (had cried)	շնացել էի/էիր/էր/ էինք/էիք/էին (had whispered)	կառուցել էի/էիր/էր/ էինք/էիք/էին (had built)	նուկցել էի/էիր/ էր/էինք/էիք/էին (had guided)	ներել էի/էիր/էր/ էինք/էիք/էին (had forgiven)
հիացել էի/էիր/ էր/էինք/էիք/էին (had admired)	դիմացել էի/էիր/ էր/էինք/էիք/էին (had bore/ withstood)	ներկայացրել էի/էիր/ էր/էինք/էիք/էին (had represented/ presented/introduced)	անցել էի/էիր/էր/ էինք/էիք/էին (had passed)	սպասել էի/էիր/ էր/էինք/էիք/էին (had waited)

B. Translating Sentences

Նա ուզում էր գնալ շուկա բայց արդեն փակվել էր:	She wanted to go to the market, but it had already been closed.
Մենք առավոտյան զանգեցինք Արմինեին նրա հետ պլանավորելու համար, բայց արդեն գնացել էր:	We called Armine in the morning to plan with her, but she had already gone.
Ես ուզում էի սովորեցնել մեր դասը, բայց մեր լսողը չէր կարդացել գլուխը որը տվեցինք նրան:	I wanted to teach our lesson, but our investigator had not read the chapter we gave him.
Դուք փորձեցիք բացել դարպասը բայց արդեն կողպվել էր:	You (plural) tried to open the gate, but it had already been locked.
Նրանք փորձեցին հանգստացնել Սերգեյին, բայց արդեն վախեցել էր:	They tried to calm Sergey down, but he had already become afraid.

C. Common Errors

Նրանք բնակվել էին:	They had inhabited.
Դու չէիր վերցրել:	You had not taken.
Ես տվել էի:	I had given.
Նա վստահել էր:	She had trusted.
Նրանք ընտրել էին:	They had chosen.
Նա չէր պատրաստվել:	He had not prepared.
Մենք տեսել էինք:	We had seen.
Ես չէի կարդացել:	I hadn't read.
Դուք սիրել էիք:	You had loved.
Նրանք ուզեցել էին:	They had wanted.

D. Error Correction

Մենք կարդացել էինք Լիահոնան:	We had read the <i>Liahona</i> .
Նրանք երգել էին օրհներգը:	They had sung the hymn.
Նա սկսել էր ժպտալ:	He had begun to smile.
Ես ասել էի Անժելիկին:	I had told Anjelik.
Նա գրել էր գիրքը:	She had written the book.
Դու ընկել էիր:	You had fallen.
Մենք օրինակ էինք տվել:	We had given an example.
Նրանք նախաճաշ չէին կերել:	They hadn't eaten breakfast.
Նրանք հրել էին ավտոն:	They had pushed the car.
Դուք խանութը չէիք փակել:	You had not closed the store.

25. Past Perfect Tense

A. Conjugating Verbs

վերջացնել - to finish	դիմանալ - to bear/withstand	թռչել - to fly/ to fly away	փախչել - to run away/escape	փոխհատուցել - to pay back
վերջացրեցի	դիմացա	թռա	փախա	փոխհատուցեցի
վերջացրեցիր	դիմացար	թռար	փախար	փոխհատուցեցիր
վերջացրեց	դիմացավ	թռավ	փախավ	փոխհատուցեց
վերջացրեցինք	դիմացանք	թռանք	փախանք	փոխհատուցեցինք
վերջացրեցիք	դիմացաք	թռաք	փախաք	փոխհատուցեցիք
վերջացրեցին	դիմացան	թռան	փախան	փոխհատուցեցին
իշխել - to rule	իջնել - to descend/ go down	զզվել - to be disgusted	զգալ - to feel	վախենալ - to be afraid of
իշխեցի		զզվեցի	զգացի	վախեցա
իշխեցիր		զզվեցիր	զգացիր	վախեցար
իշխեց	իջա	զզվեց	զգաց	վախեցավ
իշխեցինք	իջար	զզվեցինք	զգացինք	վախեցանք
իշխեցիք	իջավ	զզվեցիք	զգացիք	վախեցանք
իշխեցին	իջանք	զզվեցին	զգացին	վախեցանք
	իջաք			վախեցան
	իջար			

B. Common Errors

Նա հաց կերավ:	He ate bread.
Ես եկա տուն:	I came home.
Մենք իմացանք:	We found out.
Նրանք չգնացին եկեղեցի այս շաբաթվա մեջ:	They didn't go to church this week.
Ես հիշեցի քո ծննդյան օրը:	I remembered your birthday.
Նրանք թողեցին նրանց բանալիները եկեղեցում:	They left their keys in the church.
Դուք դարձաք եկեղեցու անդամներ:	You became members of the Church.
Մենք ծառայեցինք միասին Աջափնյակում:	We served together in Ajapnyak.
Աստված խոստացավ Նոյին:	God promised Noah.

C. Error Correction

Ես չհամաձայնվեցի:	I didn't agree.
Մենք գնացինք մեր լսողի մոտ:	We went to our investigator's house.
Հիսուս Քրիստոսը քավեց մեր մեղքերը:	Jesus Christ atoned for our sins.
Ջոզեֆ Սմիթը թարգմանեց Մորմոնի Գիրքը:	Joseph Smith translated the Book of Mormon.
Երեցները երգեցին օրհներգերը:	The elders sang the hymns.
Դու գտար ճշմարտությունը:	You (singular) found the truth.
Ալման հրեշտակ տեսավ:	Alma saw an angel.
Արմանը չվերցրեց գիրքը:	Arman didn't take the book.
Նրանք չկարդացին գրքույկը:	They didn't read the pamphlet.
Դուք ինձ մոտեցաք:	You (plural) came closer to me.

26. Imperative Mood

A. Common Errors

Անցե՛ք:	Pass!/Cross! (plural)
Մասնակցի՛ր:	Participate! (singular)
Մի՛ լացիր:	Don't cry! (singular)
Ժպտա՛:	Smile! (singular)
Մի՛ ծիծաղե՛ք:	Don't laugh! (plural)
Ստացի՛ր:	Receive! (singular)
Մի՛ եկեք:	Don't come! (plural)
Տե՛ս:	See! (singular)
Հավատա՛:	Believe! (singular)

B. Differentiation

Ապաշխարե՛ք և ծառայե՛ք Աստծուն: - circled	Repent and serve God!
Օրհնի՛ր մեզ խաղաղությամբ: - circled	Bless us with peace.
Ուսումնասիրի՛ր, որ իմ դասն անցնես:	Study so that you pass my class.
Տասը պատվիրանները պահե՛ք:	Keep the ten commandments.
Մի՛ բեր իմ գիրքը:	Don't bring my book.
Ինձ ցույց տու՛ր:	Show me!
Նրան մի՛ ասա: - circled	Don't tell him!
Կե՛ր ազիզ ջան: - circled	Eat, dear!
Տու՛ր գիրքը, որ կարդա:	Give the book so he can read it.
Լսի՛ր, ես խոսում եմ: - circled	Listen, I'm talking!

C. Error Correction

Դարձի՛ր:	Become! (singular)
Մի՛ վերցրու:	Don't take! (singular)
Փորցե՛ք:	Try! (plural)
Ակնկալի՛ր:	Expect! (singular)
Փոխանցի՛ր:	Transfer/pass along! (singular)
կարդացե՛ք:	Read! (plural)
Մի՛ նստիր:	Don't sit! (singular)
Բացե՛ք:	Open! (plural)
Ուրախացե՛ք:	Be happy! (plural)
Ստեղծե՛ք:	Create! (plural)

Review: Actions and Events

A. Error Correction

Եկեղեցում, կազմակերպել էինք ճյուղի միջոցառում: Այն անցկացրեցինք մոտակա այգում: Երեխաները վազում էին խոտի մեջ: Մեծահասակները հանգստանում էին ծառերի տակ, իսկ երիտասարդները խաղախրապարակում սպորտային մրցումներ էին կազմակերպել: Երեկոյան մեծ բավականություն ստացած՝ բոլորը վերադարձան տուն:

B. Error Correction

Եկեղեցում մեր ճյուղի նախագահն ժողով անցկացրեց Օժանդակ Կազմակերպությունների նախագահների հետ: Նա ցանկանում էր, որ երեցների քվորումի նախագահն որոշ հարցերի վերաբերյալ օգնի Սփոփող Միության նախագահին: Ճյուղի նախագահն ասեց նաև, որ ավելի արդյունավետ կլիներ, եթե Երիտասարդ Տղաների նախագահն նույնպես համագործակցի Երիտասարդ Կանանց նախագահի հետ: Երիտասարդ Կանանց նախագահն առաջարկեց իրենց օգնությունը Երեխաների Միությանը, որովհետև Երեխաների Միության նախագահն նոր էր կանչվել: Ճյուղի Նախագահն շնորհակալություն հայտնեց բոլորին և ասեց, որ միայն այսպես աշխատելով կարող են հասնել լավագույն արդյունքների:

E. Companion Activity

կնոջից	տնից
ճյուղի նախագահից	յոթից
մեքենայից	շնից

F. Personal Activity

սպառվիրան(ը)	երգ(ը)	առաքյալ(ը)	երեխա(ն)
սուրբ գրություններ(ը)	դաս(ը)	կոչում(ը)	միսիոներներ(ը)
եկեղեցի(ն)	լեզու(ն)	երագ(ը)	սիրտ(ը)

27. Word Order

A. Differentiation

Ես քեզ եմ սիրում:	I love you.
Դու գալիս ես տուն:	You are coming home. (general statement)
Մենք գիրքն ենք թողնում:	We are leaving the book.
Նրան են սպասում:	They are waiting for him.
Չէ, մենք քայլում ենք Կարինեի տուն:	No, we are walking to Karine's house.
Օրագիրն ինձ ցույց տուր:	Show me the journal.
Քանի՞ հոգի եք ձեր ընտանիքում:	How many people are there in your family? (general statement)
Նա Մարտունին է մկրտելու:	He is going to baptize Martun.
Անջատիր լույսը:	Turn off the lights. (general statement)

B. Differentiation

Որտե՞ղ կգնաս, խանութ թե՞ տուն:	Խանութ Կգնամ:
Ի՞նչ կանեմ:	Մենք կհանդիպենք Բելլային:
Ու՞մ եք սպասում:	Հոփսիսին ենք սպասում:
Ու՞մ եք ուզում ծառայել:	Ուզում եմ ուրիշներին ծառայել:
Ու՞ր պետք է գնաս:	Պետք է տուն գնամ:
Ու՞մ տամ:	Ինձ տուր:
Ո՞վ է հավատում:	Ես եմ հավատում:
Ու՞մ ես կարոտում:	Քեզ եմ կարոտում:
Ո՞վ է ամենալավը:	Դու ես ամենալավը:
Ու՞մ ենք լսում:	Ինձ եք լսում:

C. Common Errors

Քրիստոսն Աստծո որդին է:	God's Son is <i>Christ</i> .
Իմ տուրք գրություններն են դրանք:	Those are <i>my scriptures</i> .
Դուք որտե՞ղ եք գնում:	Where are <i>you</i> going?
Ժամը 7:00-ին է մեր այցելությունը:	Our appointment is at <i>7:00 PM</i> .
Քոնն է դա:	That's <i>yours</i> .
Նա գալիս է:	<i>He</i> is coming.
Ինձ կօգնե՞ս:	Will you help <i>me</i> ?
Ամերիկայից ենք եկել:	We came from <i>America</i> .
Ինքս իմ համար պետք է իմանամ:	I need to know for <i>myself</i> .
Պատասխաններ եմ փնդրում:	I am searching for <i>answers</i> .

D. Error Correction

Զե, կարմիր սվիտերը սագում է քեզ:	No, <i>the red sweater</i> looks good on you.
Այս գիրքն ամենալավ գիրքն է:	<i>This book</i> is the best book.
Ինձ նայեք:	Watch <i>me</i> .
Այս գլուխն եմ կարդալու:	I'm going to read <i>this chapter</i> .
Ապաշխարության մասին ենք խոսելու:	We are going to talk about <i>repentance</i> .
Հայերեն եմ խոսում:	I speak <i>Armenian</i> .
Գյումրիում են ապրում:	They live in <i>Gyumri</i> .
Դու պիտի լսես:	<i>You</i> should listen.
Տաճարն է Աստծո տունը:	<i>The temple</i> is God's house.

28. Word Endings

A. Verb Creation

ուրախ (happy)	ուրախանալ - to become happy/to be happy, ուրախացնել - to cause to become happy
հպարտ (proud)	հպարտանալ - to become proud/to be proud, հպարտացնել - to cause to become proud
զղայն (nervous/angry)	զղայնանալ - to become angry/to be angry, զղայնացնել - to cause to become angry
սիրուն (pretty)	սիրունանալ - to become pretty/to be pretty, սիրունացնել - to cause to become pretty
նեղ (narrow/tight/difficult)	նեղանալ - to become offended/to be offended, նեղացնել - to offend
հանգիստ (calm)	հանգստանալ - to become relaxed or calm/to be relaxed or calm, հանգստացնել - to cause to become relaxed or calm
քիչ (little)	քչանալ - to become small/to be small, քչացնել - to cause to become small
կենտրոն (center/middle)	կենտրոնանալ - to become focused/to be focused, կենտրոնացնել - to cause to become focused

B. Common Errors

Ուրախանալ	To become happy
Փոխանցել	To transfer/exchange
Հեշտացնել	To make easy
Գժացնել	To make crazy
Ժպտալ	To smile
Հավատալ	To believe
Գիտենալ	To know
Լավանալ	To become good
Կարմրացնել	To cause to be red

C. Error Correction

Նրանք լողում են:	They are swimming.
Նրանք մեզ օգնել էին:	They had helped us.
Մենք գնացինք խանութ:	We went to the store.
Դու պետք է գնաս:	You need to go.
Մենք կծառայենք քեզ:	We will serve you.
Ես ուզում եմ ուրախացնել քեզ:	I want to make you happy.
Նա ուզում էր քայլել:	He was wanting to walk.
Դու տեսար դրան:	You saw it.
Ես կարդալու եմ:	I am going to read.

29. Fleeting Vowels

A. Common Errors

Այսօր, մենք կխոսենք Մորմոնի Գրքի մասին:	Today, we are going to talk about the Book of Mormon.
Դուք գալիս եք ձեր տնից:	You are coming from your house.
Նրանք լողում են լճում:	They are swimming in the lake.
Մենք միսիոներներ ենք Հիսուս Քրիստոսի Վերջին Օրերի Սրբերի Եկեղեցուց:	We are missionaries from The Church of Jesus Christ of Latter-day Saints.
Ի՞նչի մասին եք կարդացել այս գլխում: (pronounced գըլխում, not գլըխում, same for any word starting with գլխ)	What did you read about in this chapter?
Ես գրեցի գրչով:	I wrote with pen.
Նա գրեց թղթի վրա:	He wrote on the paper.
Մենք շնորհակալ ենք մեր Փրկչի համար:	We are grateful for our Savior.
Աստված երկնքում է:	God is in heaven.
Ի՞նչ է գրված Մորմոնի Գրքում:	What is written in the Book of Mormon?

B. Error Correction

Այսօր, մենք կխոսենք փրկության ծրագրի մասին:	Today, we are going to talk about the plan of salvation.
Ի՞նչ է գրված թղթի վրա:	What is written on the paper?
Ավետարանը շատ երկրներում կա:	The gospel is in many countries.
Ես մտածում եմ մեր լսողների մասին:	I am thinking about our investigators.
Նա այս մատիտը գրելու համար է օգտագործում:	She is using this pencil to write.
Ես սիրում եմ իմ Փրկչին:	I love my Savior.
Նրանք փորձում են հեռանալ ծխելուց:	They are trying to stop smoking.
«Մեր սիրելի Երկնային Հայր...»	“Our dear Heavenly Father . . .”
Այս կյանքից առաջ, մենք բոլորս ապրում էինք մեր Երկնային Հոր հետ երկնքում:	Before this life, we all lived with our Heavenly Father in heaven.

30. Double Negatives

A. Translating Sentences

I don't want you to not smile.	Ես չեմ ուզում, որ չծպտաս:
He doesn't understand a thing.	Նա ոչ մի բան չի հասկանում:
You (singular) don't know anything about that.	Դու դրա մասին ոչ մի բան չգիտես:
There is never work.	Աշխատանք երբեք չկա:
They don't have a single blanket.	Նրանք ոչ մի ծածկոց չունեն:
We will not be doing anything.	Մենք ոչ մի բան չենք անի:
She doesn't ever believe in anything.	Նա ոչ մի բանի երբեք չի հավատում:
You (plural) don't have a single desire.	Դուք ոչ մի ցանկություն չունեք:
No soul is worthless in the eyes of God.	Ոչ մի հոգի անարժեքավոր չի Աստծո աչքերում:
We don't ever want you to feel confused.	Մենք երբեք չենք ուզում, որ շփոթված զգաս:

B. Common Errors

Ոչ մի բան չկար:	There wasn't anything.
Երկու օր առաջ, ոչ մի լսող չհանդիպեց մեր հետ:	Two days ago, none of our investigators met with us.
Ես երբեք ժամանակ չունեմ:	I never have time.
Դուք ինձ երբեք չեք այցելել:	You have never visited me.
Ոչ մի անդամ չի կարող գալ մեզ հետ:	No member can come with us.
Ոչ մի մարդ չկա, որ մեղք գործած չլինի:	There isn't anyone who has not sinned.
Ես ոչ մի բան չեմ հասկանում:	I don't understand a thing.
Ոչ մի մարդ կատարյալ չէ:	No one is perfect.

C. Error Correction

Ես երբեք չեմ կարող նրա անունը հիշել:	I can't ever remember his name.
Ոչ մի մարդ չկա:	There isn't anyone.
Ասեց, որ երբեք ոչ մի պատճառ չկար:	She said that there wasn't ever any reason.
Ոչ մի հնարավորություն չունեի:	She didn't have an opportunity at all.
Ոչ մեկը երբեք չի ուզում գալ:	No one ever wants to come.
Ոչ մի հայ չի կարող «th» ասել:	No Armenian can say "th."
Նա երբեք չեկավ եկեղեցի:	He never did come to church.
Ոչ մի շուն երբեք չենք կարող պահել մեր բնակարանում:	We can't ever keep any dogs in our apartment.
Ոչ մի անմաքուր մարդ չի կարող մտնել Աստծո տունը:	No unclean person can enter God's house.

31. Relative Pronouns

A. Common Errors

Մենք քարոզում ենք այն, ինչին հավատում ենք:	We preach what we believe.
Դու սիրում ես այն, ինչով հրճվում ես:	You love what you rejoice in.
Դու չես հասկանում այն, ինչից վախենում ես:	You don't understand what you are afraid of.
Այս պատվիրանը, որի մասին խոսում ենք շատ կարևոր է:	This commandment of which we speak is very important.
Նա կարդում է այն, ինչ նա գրեց:	He is reading what he wrote.
Նրանք մտածում են այն մասին, ինչ ուզում են:	They are thinking about what they want.
Այս օրենքները, որոնց հետևում ենք, Աստծուց են:	The laws which we follow are from God.
Փրկիչը, ում մենք ապավինում ենք, շատ է սիրում մեզ:	The Savior, on whom we rely, loves us.
Ես այցելել եմ այնտեղ, որտեղ Ջոզեֆ Սմիթն ապրում էր Նյու Յորքում:	I have visited where Joseph Smith lived in New York.

B. Error Correction

Այս կյանքն այն է, ինչ ուզում է:	This life is what he desires.
Դուք հասկանում եք այն, ինչ Հայերենով է ասվում:	You understand what is spoken in Armenian.
Նրանք իմացան այն, ինչի մասին խոսում էինք:	They found out what we were talking about.
Մարգարեները, ովքեր քարոզում են Քրիստոսի մասին, շատ կարևոր են մեզ համար:	The prophets, who preach of Christ, are important to us.
Նա չէր սիրում այն, ինչից ձանձրանում էր:	He didn't like what he was bored with.

Նա սովորում է այնքան, ինչքան հնարավոր է:	He is learning as much as possible.
Մենք պետք է մկրտվենք այնպես, ինչպես Քրիստոսը մկրտվեց:	We need to be baptized just like Christ was baptized.
Նա հաղթահարում է այն, ինչ դժվար է:	She is overcoming that which is hard.
Դու սիրում ես այն, ինչ փառաբանում է Աստծուն:	You love what glorifies God.

32. Passive Voice

A. Differentiation

Ադամը, Մովսեսը, և Աբրահամը կանչվեցին Աստծուց մարգարեներ լինելու: - circled	Adam, Moses, and Abraham were called by God to be prophets.
Ավետարանը քարոզվում է միսիոներների կողմից: - circled	The gospel is preached by missionaries.
Հիսուս Քրիստոսը մկրտվեց Հովհաննես Մկրտչի կողմից:	Jesus Christ was baptized by John the Baptist.
Քահանայությունը ստացվեց Ջոզեֆի և Օլիվերի կողմից:	The priesthood was received by Joseph and Oliver.
Մեր բնակարանը ստուգվեց գրասենյակի միսիոներների կողմից:	Our apartment was inspected by the office missionaries.
Ես ուղղվեցի իմ կիրակնօրյա դպրոցի ուսուցչի կողմից: - circled	I was corrected by my Sunday School teacher.
Մենք փրկված ենք Քրիստոսի շնորհիվ: - circled	We are saved because of Christ.
Լվացքը կախվում է հայերի կողմից որ չորանա:	The laundry is hung by Armenians to dry.

B. Common Errors

Դու կանչված ես որպես միսիոներ:	You are called as a missionary.
Ջոզեֆ Սմիթն օրհնվել է Հովհաննես Մկրտչի կողմից:	Joseph Smith was blessed by John the Baptist.
Քահանայությունը տրվեց Ջոզեֆ Սմիթին:	The priesthood was given to Joseph Smith.
Աբոն մկրտվել է այսօր:	Abo was baptized today.
Ավետարանը քարոզվում է:	The gospel is being preached.
Ճշմարտությունը վերականգնվել է Ջոզեֆ Սմիթի միջոցով:	The truth has been restored through Joseph Smith.
Ներված եմ:	I am forgiven.
Իշխանությունը ստացվել է:	The authority has been received.
Նրանց վկայությունները ամրացվում են:	Their testimonies are being strengthened.

C. Error Correction

Վրեժը մկրտվում է:	Vrej is being baptized.
Մորմոնի Գիրքը տրվել է ինձ:	The Book of Mormon was given to me.
Մենք օրհնված ենք:	We are blessed.
Ավետարանի ճշմարտությունները հայտնաբերվեցին Ջոզեֆին հայտնությամբ:	Gospel truths were revealed to Joseph by revelation.
Դու երկրի վրա դրված ես այս որոշակի ժամանակ:	You are placed on earth at this specific time.
Սկզբունքները հասկացվում են:	The principles are being understood.
Նրանք զբաղված էին:	They were busy.
Առաքյալները քարկոծվեցին:	The Apostles were stoned.
Մենք գրկաբաց ողջունվեցինք:	We were welcomed with open arms.
Ջոզեֆը ծաղրվել է:	Joseph was mocked.

33. Irregular Verbs

A. Conjugating Words

տալիս եմ/ես/ե/ենք/եք/են; տվել եմ/ես/ե/ենք/եք/են; տալիս էի/էիր/էր/էինք/էիք/էին; տվեցի, տվեցիր, տվեց, տվեցինք, տվեցին; տվել էի/էիր/էր/էինք/էիք/էին; կտայի, կտայիր, կտար, կտայինք, կտային; կտամ, կտաս, կտանք, կտաք, կտան; տալու եմ/ես/ե/ենք/եք/են; տալու էի/էիր/էր/էինք/էիք/էին
գալիս եմ/ես/ե/ենք/եք/են; եկել եմ/ես/ե/ենք/եք/են; գալիս էի/էիր/էր/էինք/էիք/էին; եկա, եկար, եկավ, եկանք, եկան; եկել էի/էիր/էր/էինք/էիք/էին; կգայի, կգայիր, կգար, կգայինք, կգային; կգամ, կգաս, կգանք, կգաք, կգան; գալու եմ/ես/ե/ենք/եք/են; գալու էի/էիր/էր/էինք/էիք/էին
ուզում եմ/ես/ե/ենք/եք/են; ուզեցել եմ/ես/ե/ենք/եք/են; ուզում էի/էիր/էր/էինք/էիք/էին; ուզեցի, ուզեցիր, ուզեց, ուզեցինք, ուզեցին; ուզեցել էի/էիր/էր/էինք/էիք/էին; կուզենայի, կուզենայիր, կուզենար, կուզենայինք, կուզենային; կուզենամ, կուզենաս, կուզենա, կուզենանք, կուզենաք, կուզենան; ուզենալու եմ/ես/ե/ենք/եք/են; ուզենալու էի/էիր/էր/էինք/էիք/էին
ունեմ/ունես/ունի/ունենք/ունեն; ունեցել եմ/ես/ե/ենք/եք/են; ունեի/ունեիր/ուներ/ունեինք/ունեիր/ունեին; ունեցա, ունեցար, ունեցավ, ունեցանք, ունեցաք, ունեցան; ունեցել էի/էիր/էր/էինք/էիք/էին; կունենայի, կունենայիր, կունենար, կունենայինք, կունենային; կունենամ, կունենաս, կունենա, կունենանք, կունենաք, կունենան; ունենալու եմ/ես/ե/ենք/եք/են; ունենալու էի/էիր/էր/էինք/էիք/էին
գիտեմ/գիտես/գիտի/գիտենք/գիտեք/գիտեն, _____, գիտեի/գիտեիր/գիտեր/գիտեինք/գիտեիր/գիտեին, (the rest blank)
լինում եմ/ես/ե/ենք/եք/են; եղել եմ/ես/ե/ենք/եք/են; լինում էի/էիր/էր/էինք/էիք/էին; եղա, եղար, եղավ, եղանք, եղաք, եղան; եղել էի/էիր/էր/էինք/էիք/էին; կլինեի, կլինեիր, կլիներ, կլինեինք, կլինեիր, կլինեին; կլինեմ, կլինես, կլինի, կլինենք, կլինեք, կլինեն; լինելու եմ/ես/ե/ենք/եք/են; լինելու էի/էիր/էր/էինք/էիք/էին
թողնում եմ/ես/ե/ենք/եք/են; թողել եմ/ես/ե/ենք/եք/են; թողնում էի/էիր/էր/էինք/էիք/էին; թողեցի, թողեցիր, թողեց, թողեցինք, թողեցին; թողել էի/էիր/էր/էինք/էիք/էին; կթողնեի, կթողնեիր, կթողնեար, կթողնայինք, կթողնային; կթողնեմ, կթողնես, կթողնի, կթողնենք, կթողնեք, կթողնեն; թողնելու եմ/ես/ե/ենք/եք/են; թողնելու էի/էիր/էր/էինք/էիք/էին
անում եմ/ես/ե/ենք/եք/են; արել եմ/ես/ե/ենք/եք/են; անում էի/էիր/էր/էինք/էիք/էին; արեցի, արեցիր, արեց, արեցինք, արեցին; արել էի/էիր/էր/էինք/էիք/էին; կանեի, կանեիր, կաներ, կանեինք, կանեիր, կանեին; կանեմ, կանես, կանի, կանենք, կանեք, կանեն; անելու եմ/ես/ե/ենք/եք/են; անելու էի/էիր/էր/էինք/էիք/էին

դնում եմ/ես/ե/ենք/եք/են; դրել եմ/ես/ե/ենք/եք/են; դնում էի/էիր/էր/էինք/էիք/էին; դրեցի, դրեցիր, դրեց, դրեցինք, դրեցիք, դրեցին; դրել էի/էիր/էր/էինք/էիք/էին; կդնեի, կդնեիր, կդներ, կդնեինք, կդնեիք, կդնեին; կդնեմ, կդնես, կդնի, կդնենք, կդնեք, կդնեն; դնելու եմ/ես/ե/ենք/եք/են; դնելու էի/էիր/էր/էինք/էիք/էին

տանում եմ/ես/ե/ենք/եք/են; տարել եմ/ես/ե/ենք/եք/են; տանում էի/էիր/էր/էինք/էիք/էին; տարեցի, տարեցիր, տարեց, տարեցինք, տարեցիք, տարեցին; տարել էի/էիր/էր/էինք/էիք/էին; կտանեի, կտանեիր, կտաներ, կտանեինք, կտանեիք, կտանեին; կտանեմ, կտանես, կտանի, կտանենք, կտանեք, կտանեն; տանելու եմ/ես/ե/ենք/եք/են; տանելու էի/էիր/էր/էինք/էիք/էին

դառնում եմ/ես/ե/ենք/եք/են; դարձել եմ/ես/ե/ենք/եք/են; դառնում էի/էիր/էր/էինք/էիք/էին; դարձա, դարձար, դարձավ, դարձանք, դարձաք, դարձան; դարձել էի/էիր/էր/էինք/էիք/էին; կդառնեի, կդառնեիր, կդառներ, կդառնեինք, կդառնեիք, կդառնեին; կդառնամ, կդառնաս, կդառնա, կդառնանք, կդառնաք, կդառնան; դառնալու եմ/ես/ե/ենք/եք/են; դառնալու էի/էիր/էր/էինք/էիք/էին

ուտում եմ/ես/ե/ենք/եք/են; կերել եմ/ես/ե/ենք/եք/են; ուտում էի/էիր/էր/էինք/էիք/էին; կերա, կերար, կերավ, կերանք, կերաք, կերան; կերել էի/էիր/էր/էինք/էիք/էին; կուտեի, կուտեիր, կուտեր, կուտեինք, կուտեիք, կուտեին; կուտեմ, կուտես, կուտի, կուտենք, կուտեք, կուտեն; ուտելու եմ/ես/ե/ենք/եք/են; ուտելու էի/էիր/էր/էինք/էիք/էին

B. Translating Sentences

Նա մկրատը տվեց Մարտունին:	He gave Martun the scissors.
Դուք եկել եք հայ ժողովրդին ծառայելու համար:	You (plural) have come to serve the Armenian people.
Մենք լավ ենք եղել:	We have been good.
Թող/Թողեք բաժակը սեղանին:	Leave the cup on the table.
Դու տարբեր մարդ դարձար:	You (singular) became a different person.
Արի՛ այստեղ:	Come here!
Կեր՛/կերեք՛ :	Eat!
Ես գիտեմ որ Հիսուս Քրիստոսը քավեց մեր մեղքերը:	I know that Jesus Christ atoned for our sins.
Նրանք տուն չեն տարել սոպրակները:	They have not carried the bags home.

C. Common Errors

Մենք արդեն կերել ենք:	We have already eaten.
Ես գիտեմ, որ եկեղեցին ճշմարիտ է:	I know the Church is true.
Ես դրեցի գրասեղանին:	I set it on the desk.
Ասա՛ ինձ:	Tell me!
Ես եղել եմ այնտեղ:	I have been there.
Նրանք տարել են քո ցավը:	They have carried your pain.
Մենք թողել ենք մեր գրքերը:	We left our books.
Ես վկայություն ունեմ:	I have a testimony.

D. Error Correction

Ես ուզում եմ ծառայել քեզ:	I want to serve you.
Ես դա արդեն արեցի:	I already did that.
Ես դրել եմ նստարանին:	I have placed it on the bench.
Ես ունեմ եմ հինգ քույր:	I have five sisters.

Նրանք դարձել են անդամներ:	They have become members.
Նա տվեց մեզ գաթան:	He gave us the gata.
Ես գիտեմ, որ Ջոզեֆ Սմիթը մարգարե էր:	I know that Joseph Smith was a prophet.
Դու պիտի տանես ծաղիկը:	You should carry the flower.
Մենք կերանք այս առավոտ:	We ate this morning.

34. Motion Verbs

A. Translating Sentences

They are going home after church.	Նրանք գնում են տուն եկեղեցուց հետո:
We are coming to the activity.	Մենք գալիս ենք միջոցառմանը:
He is bringing us home.	Նա տանում է մեզ տուն:
Come to our house.	Եկեք մեր տուն:
We are travelling to Georgia.	Մենք Վրաստան ենք ճամփորդում:
Those missionaries are flying to America.	Այդ միսիոներները թռչում են Ամերիկա:
I am walking to Artashes'.	Ես քայլում եմ Արտաշեսի մոտ:
They want to come to the meeting.	Նրանք ուզում են ժողովին գալ:
Garik is bringing his family to church.	Գարիկը նրա ընտանիքը տանում է եկեղեցի:
We are running near Lida.	Մենք վազում ենք Լիդայի մոտ:

B. Common Errors

Մենք գնում ենք մկրտության:	We are going to a baptism.
Նրանք դպրոցն են մտնում:	They are entering the school.
Նա քայլում է այգու մոտ:	He is walking near the park.
Ես գալիս եմ այցելությանը:	I am coming to the appointment.
Դու քայլում ես դեպի ես/ինձ:	You are walking towards me.
Մուշեղը Ռուսաստան է ճամփորդում:	Mushegh is traveling to Russia.
Ոտքով են գնում բանկ:	They are walking to the bank.
Սեդան թռչում է Ուկրաինա:	Seda is flying to Ukraine.
Դուք իմ տունն եք այցելում:	You are visiting my house.

C. Error Correction

Ես գնացի հիվանդանոց:	I went to the hospital.
Նրանք տուն են թռչում:	They are flying home.
Ես ամեն օր վազում եմ գետի կողքով:	I run by the river every day.
Դու այսօր հյուրանոց ես գալիս:	You are coming to the hotel today.
Նա այցելում է քաղաքն այս շաբաթվա մեջ:	She is visiting the city this week.
Դուք եկեղեցին մտաք ժամը մեկին:	You entered the church at 1:00 p.m.
Նրանք կճամփորդեն Հայաստան միասին այս ամռանը:	They will travel to Armenia together this summer.
Սամվելը ոտքով գնաց խանութ:	Samvel walked to the store.

35. Gerunds

A. Conjugating Words

քարոզել-(ը/ն)/ ու/(ը/ն)/ու(ն)/ով/ ուց	նկարագրել- (ը/ն)/ու/(ը/ն)/ ու(ն)/ով/ուց	արտահայտել- (ը/ն)/ու/(ը/ն)/ ու(ն)/ով/ուց	ծածկել-(ը/ն)/ ու/(ը/ն)/ու(ն)/ ով/ուց	մեղք գործել- (ը/ն)/ու/(ը/ն)/ ու(ն)/ով/ուց
հաշվել-(ը/ն)/ու/ (ը/ն)/ու(ն)/ով/ ուց	թույլատրել- (ը/ն)/ու/(ը/ն)/ ու(ն)/ով/ուց	ցույց տալ-(ը/ն)/ ու/(ը/ն)/ու(ն)/ ով/ուց	շնորհավորել- (ը/ն)/ու/(ը/ն)/ ու(ն)/ով/ուց	ներել-(ը/ն)/ու/ (ը/ն)/ու(ն)/ով/ ուց

B. Translating Sentences

Ավետարանը հասկանալով, դուք կփոխվեք:	By understanding the gospel, you (plural) will be changed.
Այսօր կխոսենք Սուրբ Հոգին լսելու մասին:	Today, we are going to talk about listening to the Holy Spirit.
Հայերեն սովորելը դժվար է:	Learning Armenian is difficult.
Յողիկը սիրում է նրա ընտանիքի հետ աղոթելը:	Tsoghik loves praying with her family.
Ես Գերագույն Համաժողովին եմ նայում Քրիստոսի մասին ավելի շատ սովորելու համար:	I watch General Conference to learn more about Christ.
Մենք խոստանում ենք քեզ, որ խաղաղություն կստանաս Մորմոնի Գիրքը կարդալուց:	We promise that you (singular) will receive peace from reading the Book of Mormon.
Ես շատ անգամ լավ փորձառություններ եմ ունեցել հուշումների հետևելով:	I have had many good experiences by following promptings.
Աստծուն ծառայելը արտոնություն է:	Serving the Lord is a privilege.
Մենք այստեղ ենք ծառայելու (համար):	We are here to serve.
Երբորդ Նեփիում Քրիստոսը սովորեցնում է աղոթելու մասին:	Christ teaches about praying in Third Nephi.

C. Common Errors

Աղոթելը կարևոր է:	Praying is important.
Մորմոնի Գիրքը Կարդալը պատասխանում է մեր հարցերին:	Reading the Book of Mormon answers our questions.
Օրհներգեր երգելն օգնում է քեզ Սուրբ Հոգին զգալ:	Singing hymns helps you feel the Spirit.
Մենք կքննարկենք Սուրբ Հոգին լսելը:	We are going to discuss listening to the Spirit.
Այսօր նրանք սովորում են տասանորդ վճարելու մասին:	Today they are learning about paying tithing.
Կարենը սիրում է ծառայել դաշնամուր նվագելով եկեղեցում:	Karen loves to serve by playing piano at church.
Ալման սովորեցնում է ապաշխարելու մասին:	Alma teaches about repenting.
Մենք այստեղ ենք Քրիստոսի մասին սովորեցնելու:	We are here to teach about Christ.
Մենք մոտենում ենք Քրիստոսին ուխտեր պահելով:	We come closer to Christ by keeping covenants.

D. Error Correction

Եկեղեցի հաճախելը կարևոր է, որովհետև այնտեղ դու կարող ես ճաշակել հաղորդությունը:	Attending church is important because you can partake of the sacrament there.
Գագիկը սիրում է նրա ավտոն քշելը:	Gagik loves driving his car. (Not “Gagik loves to drive his car.”)
Դուք ստանում եք օրհնություններ ծառայելուց:	You receive blessings from serving.
Մուրբ Հոգին ճանաչելով մենք իմանում ենք որ Աստված հպարտանում է մեզանով:	By recognizing the Spirit, we know God is proud of us.
Մենք սովորում ենք Քրիստոսի մասին նրա կյանքն ուսումնասիրելով:	We learn about Christ by studying His life.
Նրանք շատ են սովորել ուրիշներին օգնելով:	They learned so much from helping others.
Շաբաթական պլանավորելն օգնում է մեզ իմանալու թե ինչ սովորեցնենք լսողներին:	Weekly planning helps us know what to teach investigators.
Ապաշխարելը կարևոր քայլ է մկրտությունից առաջ:	Repenting is an important step before baptism.
Քրիստոսին հավատալն անհրաժեշտ է:	Believing in Christ is necessary.

36. Prepositions and Postpositions

A. Matching

փոխարեն (Genitive)	հաճելի (Dative)	Ժամանակ (Genitive)	անկախ (Ablative)	հպարտ (Instrumental)
հանուն (Dative)	մոտիկ (Dative)	մեջ (Genitive)	համեմատ (Genitive)	օգտակար (Dative)
բացի (Ablative)	մինչև (Accusative)	հետո (Ablative)	հավատարիմ (Dative)	շնորհիվ (Genitive)

B. Common Errors

Նա գալիս է առանց Քրիստինեի:	She is coming without Kristine.
Մենք բոլորս կատարյալ չենք բացի Հիսուս Քրիստոսից:	All of us are not perfect, with the exception of Jesus Christ.
Հարմա՞ր է քեզ:	Is this/that comfortable for you?
Շատ մոտիկ ենք քեզ:	We are very close to you.
Մենք կվերադառնանք Աստծո մոտ Քրիստոսի շնորհիվ:	We will return to God, thanks to Christ.
Հովհաննես Մկրտիչն ապրում էր Քրիստոսի ժամանակ:	John the Baptist lived during Christ’s time.
Դու կարող ես ուխտ կապել Աստծո հետ մկրտության միջոցով:	You can covenant with God by baptism.

Չնայած դրան, մենք կշարունակենք ապրել ըստ ավետարանի:	Despite that, we will continue to live according to the gospel.
Ի՞նչ կա սրա մեջ:	What is in this?
Մկրտությունից հետո, Սուրբ Հոգին կստանաք:	After baptism, you will receive the Holy Ghost.

C. Error Correction

Ես կքայլեմ նրա հետ:	I will walk with her.
Նա համաձայն է մեզ հետ:	He agrees with us.
Նա համաձայն է մեր կարծիքին:	He agrees with our opinion.
Մենք Մալաթիայում կմնանք մինչև ժամը երեքը:	We will stay in Malatia until 3:00 PM.
Դու հպարտանում ես քո լսողներով:	You are proud of your investigators.
Նրանք զգացին Սուրբ Հոգին նրանց մեջ:	They felt the Spirit within them.
Մենք գոհ ենք Ահարոնի մկրտությունից:	We are satisfied with Aaron's baptism.

Review: Narrating

A. Error Correction

Սուրենն այսօր գնացել է եկեղեցի հանդիպելու միսիոներների հետ: Նա գնաց որովհետև ուզում էր ավելի լավ իմանալ եկեղեցու և Հիսուս Քրիստոսի մասին: Նա գիտի, որ Աստված Իր Որդուն զոհաբերեց մեզ համար: Սուրենը շատ է սիրում Հիսուս Քրիստոսին, որովհետև Նա իր Փրկիչն է: Նա որոշել է մկրտվել, որովհետև հասկացել է, որ այս եկեղեցին ճշմարիտ է: Սուրենը ցանկանում է, որ իր ընտանիքն ու իր ընկերներն էլ մկրտվեն եկեղեցում, որովհետև նրանց շատ է սիրում: Նա ավելի լավ կվերաբերվի բոլորին, որպեսզի օրինակ լինի նրանց համար:

B. Error Correction

Քրիստինեն շատ էր ուզում մկրտվել, բայց իր ամուսինը չէր համոզվում: Քրիստինեն դեռ գալիս էր եկեղեցի և շարունակում էր հանդիպել միսիոներների հետ: Երեցներն այցելում ու օրհնում էին նրան որ մխիթարություն զգար: Այն ժամանակ, Քրիստինեյի երեխաները սկսեցին սովորել միսիոներներից: Նրանք պատմեցին ամեն բան, որ սովորում էին նրանց հորը: Հիմա նրանց հայրը սովորում է միսիոներներից, որովհետև իր սիրտը բացվեց: Քրիստինեյի աղոթքները պատասխանվեցին, և նրանք մկրտվելու են մեկ ամսից:

D. Personal Activity

Մենք գնում ենք եկեղեցի Անիի հետ մեր դասից հետո:
Շրջանի ղեկավարները ճաշ են բերելու շրջանի ժողովին այս շաբաթ:
Մենք ոտքով ենք գնում մեր հանդիպմանը Եպիսկոպոսի հետ:
Մենք նստելու ենք տաքսի գոտու ժողովին:
Մենք խաղում ենք ֆուտբոլ մեր նախապատրաստության օրվա միջոցառման համար:
Նա ուշանում է այցելությանը:

38. Directions

A. Application

Walk north one street and then turn right at the theater. Walk two more streets. The bank will be on your left.	Հյուսիսին քայլեք մի փողոց և հետո աջ թեքվեք թատրոնի մոտ: Երկու փողոց էլ քայլեք: Բանկը ձեր ձախ կողմի վրա կլինի:
Walk east three streets and make a right at the school. Walk one street more and then cross the bridge on the right. Walk five streets west. The bank will be on your left.	Արևելքին քայլեք երեք փողոց և հետո աջ թեքվեք դպրոցի մոտ: Մի փողոց էլ քայլեք և անցեք կամուրջը աջ կողմի վրա: Արևմտքին քայլեք հինգ փողոց: Բանկը ձեր ձախ կողմի վրա կլինի:
Walk west for two streets and then turn left at the store. Walk one street past the church and the bank is right in front of you.	Արևմտքին քայլեք երկու փողոց և հետո ձախ թեքվեք խանութի մոտ: Մի փողոց քայլեք անց եկեղեցի և բանկը ձեր առջև է:
Walk south for three streets and turn left at the police station. Cross the train tracks. Three streets after the train tracks you will pass the park. The bank will be right in front of you after the park.	Հարավ քայլեք երեք փողոց և ձախ թեքվեք ոստիկանատան մոտ: Անցեք գնացքի երկաթուղի: Երեք փողոց գնացքի երկաթուղուց անցած դուք այգին կանցնեք: Այգուց հետո բանկը ձեր առջև կլինի:

B. Common Errors

Երեք փողոց կքայլեք և հետո կանցնեք փողոցը:	You will walk for three streets and then cross the street.
Ես մոտիկ եմ քեզ:	I am close to you.
Բաժակը սեղանին է:	The cup is on the table.
Դու կվազես կամրջի ներքև:	You will run under the bridge.
Այգին շենքի դիմաց է:	The garden is across from the building.
Դեղատունը աջ կողմի վրա է:	The pharmacy is to the right.
Մենք կվազենք դեպի արևելք:	We will run towards the east.
Գետն այգու հետևում է:	The river is behind the park.
Մենք քո տան առջև ենք:	We are in front of your house.
Մենք այս կողմի վրա ենք:	We are on this side.

C. Error Correction

Խնձորը սեղանի վրա է:	The apple is on the table.
Գրիչը թախտի տակ է:	The pen is under the couch.
Ավտոմեքենան նստարանի աջ կողմի վրա է:	The car is to the left of the bench.
Արևն ամպերի վերևն է:	The sun is above the clouds.
Ձկները ջրի մեջ են:	The fish are in the water.
Ջուրը կամրջի ներքևն է:	The water is below the bridge.
Կայանատեղը շենքի հետևում է:	The parking lot is behind the building.

Նշանը դպրոցի առջև է:	The sign is in front of the school.
Բնակարանները անկյունագծային են փոստին:	The apartments are diagonal to the post office.
Սարերը լճից հյուսիս են:	The mountains are north of the lake.
Չարենցավանը Հրազդանից հարավ է:	Charentsavan is south of Hrazdan.
Սևան լիճը Երևանից արևելք է:	Lake Sevan is east of Yerevan.
Գյումրին Վանաձորից արևմուտք է:	Gyumri is west of Vanadzor.
Հաղորդությունը գործվածքի տակ է:	The sacrament is beneath the cloth.

39. Telling/Expressing Time

A. Translating Phrases

Saturday, March 7th at 3:00 PM	Շաբաթ օրը Մարտի յոթ-ին (7-ին) ժամը երեք-ին (3:00-ին (ցերեկը))
300 B.C.	300 Ք.ձ.ա. (երեք հարյուր Քրիստոսի ծննդից առաջ)
Three weeks ago	Երեք շաբաթ առաջ
It is from 6:00 to 8:00 PM	Վեցից ութն է:
150 A.D.	150 Ք.ձ.հ. (հարյուր հիսուն Քրիստոսի ծննդից հետո)
Wednesday at 9:34 AM	Չորեքշաբթի ժամը տասին քսանվեց պակաս (9:34) (առավոտյան)
Yesterday evening at 5:30 PM	Անցած երեկո ժամը հինգ անձ կես (5:30) (երեկոյան)
This morning	Այս առավոտ
In the morning	Առավոտյան
At night	Երեկոյան
A year ago	Մի տարի առաջ
It is 4:45 AM	Հինգին տասնհինգ պակաս է (առավոտյան)
After these two years	Այս երկու տարուց հետո
Four times a day	Օրը չորս անգամ

B. Translating Sentences

When was the last time you read the scriptures?	Անցած անգամ երբ եք կարդացել սուրբ գրությունները:
A little while ago I was serving in Ajapnyak.	Մի քիչ առաջ ես ծառայում էի Աջափնյակում:
Last night, we planned for today.	Անցած երեկո մենք պլանավորեցինք այսօրվա համար:
We are meeting her today at 6:45 PM.	Մենք հանդիպում ենք նրան ժամը յոթին տասնհինգ պակաս (երեկոյան):
We baptized him last week.	Մենք մկրտեցինք նրան անցյալ շաբաթ:

When was the last time you read the scriptures?	Անցած անգամ երբ եք կարդացել սուրբ գրությունները:
A little while ago I was serving in Ajapnyak.	Մի քիչ առաջ ես ծառայում էի Աջափնյակում:
Last night, we planned for today.	Անցած երեկո մենք պլանավորեցինք այսօրվա համար:
Can we sing at church on Sunday?	Կարելի՞ է երգենք եկեղեցում կիրակի օրը:
I finished my interview 10 minutes ago.	Ես վերջացրեցի իմ հարցազրույցը տասն րոպե առաջ:
This morning our district ran in the park.	Այս առավոտ մեր շրջանը վազեց այգում:
We are leaving now to reach our meeting at 4:00 PM.	Մենք գնում ենք հիմա որ հասնենք մեր հանդիպմանը ժամը չորսին (4:00-ին):
Tomorrow evening we are eating dinner with the Hovhannisyans.	Վաղը երեկոյան մենք ճաշ ենք ուտում Հովհաննիսյանների հետ:
Friday afternoon, they are going to Alaverdi.	Ուրբաթ օրը ցերեկը նրանք գնում են Ալավերդի:
This week we have two baptisms.	Այս շաբաթվա մեջ մենք երկու մկրտություն ունենք:
Jesus walked on water a long time ago.	Հիսուսը քայլեց ջրի վրա շատ վաղուց:
They recently gave birth to a baby girl.	Նրանք ծնեցին փոքր աղջկա այս վերջերս:

C. Answering Questions

Երկուս անց տասնհինգ (ցերեկը):
Միսիոներները քնում են ժամը տասն անց կես (10:30):
Երեք օր առաջ երկուշաբթի օրն էր:
Մեր այցելությունները կտևեն մի ժամ ու քառասունհինգ րոպե:
Եկեղեցի սկսվում է ժամը տասին (10:00) կիրակի օրը:
Մի օր կա մինչև ուրբաթ օրը:
Մենք ուտելու ենք ժամը յոթ անց դասնահինգ (6:45):
Ես հասա միսիոներական դպրոց _____ ժամը _____:
Մի տարի ու կես է որ Հայաստանում եմ/Ես եկել եմ Հայաստան մի տարի ու կես առաջ:

D. Common Errors

Ո՞ր ժամին ենք գնում:	What time are we leaving?
Եկեք սկսենք երկու րոպեից:	Let's start in two minutes.
Ինչքա՞ն ժամանակ ունենք:	How much time do we have?
Մենք աղոթում ենք օրն ութ անգամ:	We pray eight times a day.
Ժամը քանի՞ սն է:	What time is it?
Մի ամիս հետո ես գնացի Ալավերդի:	A month later I went to Alaverdi.
Ո՞ր ժամին է հանդիպումը:	What time is the meeting at?
Ժամը 5:00-ն է առավոտյան:	It is 5:00 AM.
Մկրտությունը ժամը յոթ անց կես է:	The baptism is at 7:30 PM.
Հանդիպումը մի ժամ կտևի:	The meeting will last for an hour.

E. Error Correction

Հանդիպումը ժամը 3:00-ին է:	The meeting is at 3:00 PM.
Մենք հանդիպեցինք նրան երկու շաբաթ առաջ:	We met her two weeks ago.
Եկեք աղոթենք հինգ րոպեից:	Let's pray in five minutes.
Այս առավոտ մենք վազեցինք գյուղի միջով:	This morning, we ran through the village.
Մեր այցելությունը ժամը 5:00-ին տասնհինգ պակաս է:	Our appointment is at 4:45 PM.
Մենք գնացինք խանութ երեկ:	We went to the store yesterday.
Անցած տարի, ես տանն էի:	Last year, I was at home.
Ամեն ամիս մենք պետք է վճարենք մեր տասանորդը:	Every month, we need to pay our tithing.
Հայերը նշում են Սուրբ Ծնունդը հունվարի վեցին:	Armenians celebrate Christmas on January 6th.
Վեց անց կես է:	It's 6:30 AM.

40. Locative Case

A. Conjugating Words

նավում (in [the/a] boat)	ննջարանում (in [the/a] bedroom)	այցելուների կենտրոնում (in [the/a] visitors center)	ցցի կենտրոնում (in [the/a] stake center)	ստրեսի մեջ (in stress)
ընտանեկան պատմության մեջ (in family history)	բանկում (in [the/a] bank)	կյանքում (in life)	ազատության մեջ (in freedom)	խաղաղության մեջ (in happiness)

B. Conjugating Sentences

Կանգառում կպահե՞ք:	Will you stop at the next station?
Ճյուղի նախագահն մյուս սենյակում է:	Branch President is in the other room.
Քրիստոսի ավետարանի լրիվությունը գտնվում է Մորմոնի Գրքում/Գրքի մեջ:	The fullness of Christ's gospel is found in the Book of Mormon.
«Երկինքն ուրախ է ժպտում, երբ սեր կա տան մեջ»: (ՀՄԵ, 44)	"Kindly heaven smiles above, When there's love at home." (Hymnal, 294)
Պատվիրանները պահելը բերում է օրհնություններ այս կյանքում և վեհացում գալիք կյանքում:	Keeping covenants brings blessings in this life and exaltation in the life to come.
Քան՞ի հոգի եք ձեր ընտանիքում:	How many people are in your family?
Ի՞նչ կա սրա մեջ:	What is in this?
Ես զգում եմ Սուրբ Հոգին իմ մեջ:	I feel the Holy Ghost in me.

Հայաստանում շատ եկեղեցու անդամներ կան:	In Armenia, there are many church members.
Ուժ կա ուսումնասիրության մեջ:	There is strength in studying.

C. Common Errors

Ես հավատում եմ Քրիստոսին:	I believe in Christ.
Նրանք ստրեսի մեջ են:	They are stressed.
Նա ապրում է Աշտարակում:	He lives in Ashtarak.
Սուրբ Հոգին բնակվում է մեր մեջ:	The Spirit dwells in us.
Նստարաններ կան այգում:	There are benches in the park.
Ընթացքում, դու հայերեն կսովորես:	You will learn Armenian in time.
Ավետարանը քարոզվում է հայերի մեջ:	The Gospel is being preached among the Armenians.
Ես տեսել եմ շատ հրաշքներ իմ կյանքում:	I have seen many miracles in my life.
Սեր կա տան մեջ:	There is love at home.

D. Error Correction

Մենք աղոթելու մեջ ենք:	We are in the middle of praying.
Իմ Մորմոնի Գիրքը իմ պայուսակում է:	My Book of Mormon is in my bag.
Մեր հույսը Քրիստոսում է:	Our hope is in Christ.
Հայաստանն առաջին պաշտոնական քրիստոնյա երկիրն էր աշխարհի վրա:	Armenia was the first official Christian nation in the world.
Շաբաթվա մեջ մենք կսովորեցնենք հինգ նոր լսող:	Within the week, we will teach five new investigators.
Դուք երգելու մեջ եք:	You are in the middle of singing.

E. Application Activity

Գրիգոր Լուսավորիչ Եկեղեցի - Կենտրոնում	Մայր Հայաստան - Արաբկիրում	Ամենամեծ շուկան Հայաստանում - Մալաթիայում	Ամենահայտնի եկեղեցին Հայաստանում Արարատի մոտ - Խոր Վիրապում	Այբուբենը - Արտաշավանում
Օպերային Թատրոն - Կենտրոնում	Թումանյանի տուն - Դսեղում	Ամենամեծ լիճը - Սեվանում	Ամենաշքեղ հյուրանոցը Հայաստանում - Ծաղկաձորում	Վերելակը լեռների միջև - Ալավերդիում

Review: Time, Date, and Location

A. Error Correction

Ես Վազգենն եմ: Ես չեմ սիրում առավոտյան շուտ արթնանալ, հատկապես ձմռանը: Մական սեմինարիայի դասերին մասնակցելու համար, ես արթնանում եմ շատ շուտ առավոտյան, ժամը վեցին: Դասը սկսվում է առավոտյան ժամը յոթին: Այն տևում է մի ժամ: Դասի քառորդ մասը հարց ու պատասխան է լինում: Գրեթե յուրաքանչյուր դասի ժամանակ տասն րոպե հոգևոր ֆիլմ ենք դիտում: Մնացած ժամանակով մեր ուսուցիչը մեզ սովորեցնում է Հիսուս Քրիստոսի մասին, և թե ինչպես կարող ենք նմանվել Նրան: Ամռանը մենք դասեր չունենք: Դեռ երեք տարի կա մինչև ավարտեն սեմինարիայի դպրոցը:

B. Error Correction

Հասմիկն արթնանում է շուտ առավոտյան: Ժամը ութ անց տասնհինգ րոպե նա պետք է լինի դպրոցում: Սովորաբար դպրոց տևում է վեցից - յոթ ժամ: Դասամիջոցները տևում են տասն րոպե: Կեսօրին նա ուտում է դպրոցի ճաշարանում: Ցերեկը երեք անց կես Հասմիկը վերադառնում է տուն: Յոթին քսան պակաս, հեռուստացույցով սկսվում է նրա սիրելի հաղորդումը: Հասմիկը պառկում է քնելու երեկոյան ժամը տասն անց կես:

D. Personal Activity

Մենք նոր ծխի միսիոներների հետ ենք հանդիպելու մեր հանդիպման ընթացքում:

Հաջորդ խաչմերուկում ձախ թեքվեք:

Նախքան մեր այցելությունը Տաթևիկի հետ, մենք պետք է վերցնենք Նարեկին որ մեզ հետ սովորեցնի:

41. Numbers

A. Translating Numbers

one	Մեկ/մի
six	Վեց
third	Երրորդ
eight	Ութ
one hundred and ninety-five	Հարյուր ինսունհինգ
thirty-third	Երեսուներեքերորդ

B. Common Errors

Նրանք ապրում են Երրորդ Մասում:	They live in the third area.
Մեկ վեցերորդ եմ ուզում:	I want one-sixth.
Ես մի հատ եմ ուզում:	I want one.
Ութ միսիոներ կա մեր շրջանում:	Eight missionaries are in our district.
Չորրորդ անգամ փորձի՛ր:	Try for the fourth time.
Յոթ լսող ունենք:	We have seven investigators.
Սա իմ առաջին տարածքն էր Հայաստանում:	This was my first area in Armenia.
Վեց զուգընկեր եմ ունեցել:	I have had six companions.

C. Error Correction

Դուք չորս խաղող ունեք:	You (plural) have four grapes.
Եկեք երկրորդ անգամ փորձենք:	Let's try a second time.
Անջելիկը պետք է մկրտվեր երկրորդ անգամ:	Anjelik had to be baptized a second time.
Ես մի/մեկ կոչում ունեմ:	I have one calling.
Նրանք հարյուր դրամ ունեն մարշուտնի նստելու համար:	They have one hundred dram to ride the marshutani.
Նա տոնում/նշում է նրա առաջին ջրոցը:	She is celebrating her first water day.
Հայաստան առաջին պաշտոնական քրիստոնյա երկիրն էր:	Armenia was the first official Christian nation.
Քո երրորդ տարածքը Հայաստանում ի՞նչ էր:	What was your (singular) third area in Armenia?

42. Pluralization

A. Conjugating Words

խաղողներ (grapes)	հոդվածներ (articles)	աթոռներ (chairs)	դասեր (lessons)	մտքեր (thoughts/ ideas)
նպատակներ (goals)	փաստաթղթեր (documents)	բաժակներ (cups)	լեռներ (mountains)	ձիեր (horses)

B. Translating Sentences

Ավետարանը կա շատ երկրներում:	The gospel is in many countries.
Ինձ երկու ձու կտա՞ս:	Will you give me two eggs?
Քանի՞ սեղան կա:	How many tables are there?
Տասներկու առաքյալները խոսում են Գերագույն Համաժողովի ընթացքում:	The Twelve Apostles speak in general conference.
Ջնջիր/Ջնջեք այդ երեք տառերը:	Erase those three letters.
Կա երկու քահանայության կարգ:	There are two orders of the priesthood.
Կարելի՞ է խոսենք մեր ծրագրերի մասին:	Can we talk about our plans?
Կա «մեկ/մի Տեր, մեկ/մի հավատք, մեկ/մի մկրտություն»: (Եփեսացիս 4:5)	There is “one Lord, one faith, one baptism.” (Ephesians 4:5)
Ինչքա՞ն շաքար դնեմ:	How much sugar should I put in?
Արայկը խոսեց երկու միսիոներների հետ:	Arayk talked with the two missionaries.

C. Common Errors

Մենք ութ լսող ունենք:	We have eight investigators.
Երկու շուն կա այս փողոցի վրա:	There are two dogs on the road.
Քանի՞ հարց ունես:	How many questions do you have?
Մենք հինգ հոգի ենք մեր ընտանիքում:	There are five of us in our family.
Մենք բոլորս տարբեր ծրագրեր ունենք:	We all have different plans.
Տաս պատվիրան կա:	There are ten commandments.
Քանի՞ քահանայություն կա:	How many priesthoods are there?
Երեք հատված կկարդա՞ս:	Will you read three verses?
Չորս գիրք կա սեղանին:	There are four books on the table.
Երկու տարի է, որ այստեղ եմ:	I have been here for two years.

D. Error Correction

Վեց միսիոներ կա Արտաշատում:	There are six missionaries in Artashat.
Քանի՞ անդամ կա Հայաստանում:	How many members are there in Armenia?
Տասնհինգ գիրք կա Մորմոնի Գրքում:	There are 15 books in the Book of Mormon.
Մի Աստված կա:	There is one God.
Տասներկու ամիս կա տարվա մեջ:	There are 12 months in a year.
Մենք երեք ժամ ունենք:	We have three hours.
Նա երկու աղջիկ ունի:	He has two daughters.
Հինգ րոպե կտևի:	It will last five minutes.
Տաս խնձոր կտա՞ս:	Will you give 10 apples?
Վեց սեղան կա:	There are six tables.

43. One of Them/Half of It

A. Translating Sentences

Half of this	Մրա կեսը
Three of them	Նրանցից երեքը
Six of you	Ձեզանից վեցը
Half of that	Դրա կեսը
Five of those	Դրանցից հինգը
Half of those	Դրանցից կեսը
Four of these	Մրանցից չորսը
Half of this	Մրա կեսը

B. Common Errors

Մենք կհանդիմենք նրանցից երեքի հետ:	We will meet with three of them.
Կտա՞ս խնձորներից մեկ չորրորդը:	Will you give one-fourth of the apples?
Մեզանից երկուսը կերգեն:	Two of us will sing.
Ուզում եմ հացի կեսը:	I want half of the bread.
Դու կկարդաս գլխի մեկ երրորդը:	You will read one-third of the chapter.
Ձեզանից հինգը կգա մեր հետ:	Five of you will come with us.
Մենք կսովորեցնենք դասի կեսը:	We will teach half of the lesson.
Քույրերից մեկը կվազի:	One of the sisters will run.

C. Error Correction

Նրանցից հարյուր քսան	One hundred and twenty of them
Տորթի կեսը	Half of the cake
Եկեղեցիներից վաթսուներկու	Sixty-two of the churches
Դասի կեսը	Half of the lesson
Միսիոներներից կեսը	Half of the missionaries
Առաքյալներից յոթը	Seven of the Apostles
Անդամներից կեսը	Half of the members
Մեզանից երեքը	Three of us
Երկրներից կեսը	Half of the countries

44. Expressing Frequency

A. Translating Phrases

Three times a day	Օրը երեք անգամ:
Every other day	Ամեն հաջորդ օրը
Four times a month	Ամիսը չորս անգամ
Every other chair	Ամեն հաջորդ աթոռը
Six times a year	Տարին վեց անգամ
Every other week	Ամեն հաջորդ շաբաթ
Two times a minute	Բույեն երկու անգամ
Every other person	Ամեն հաջորդ մարդը
Ten times a week	Շաբաթը տաս անգամ
Every other time	Ամեն հաջորդ անգամ

B. Common Errors

Նա կաղոթի քո հետ ամեն հաջորդ օրը:	He will pray with you every other day.
Դու պիտի ուտես օրը երեք անգամ:	You should eat three times a day.
Նրանք պետք է գնան եկեղեցի շաբաթը մի անգամ:	They need to go to church once a week.
Ես ընդհանրապես օրը վեց դաս ունեմ:	I generally have six lessons a day.

Կա սովորաբար ամիսը չորս նախապատրաստության օր:	There are usually four preparation days a month.
Մենք գրում ենք մեր ընտանիքներին շաբաթը մի անգամ:	We write our families once a week.
Մենք նստում ենք օրը երկու տաքսի:	We take two taxis a day.
Դուք պետք է շաբաթը յոթ գլուխ կարդաք Մորմոնի Գիրքը վերջացնելու համար:	You must read 7 chapters a week to finish the Book of Mormon this month.
Մենք կհանդիպենք ժամը 3:00-ին ամեն հաջորդ օրը:	We will meet at 3:00 PM every other day.

C. Error Correction

Նրանք երգում են միասին ամեն հաջորդ օրը:	They sing together every other day.
Լենան ցալիս է մեր հետ օրը երեք անգամ:	Lena comes with us three times a day.
Դու լողանում ես օրը մի անգամ:	You shower once a day.
Մենք բասկետբոլ ենք խաղում ամիսը չորս անգամ:	We play basketball four times a month.
Նրանք Երևան են գնում շաբաթը երկու անգամ:	They go to Yerevan twice a week.
Մենք հանդիպում ենք մեր ղեկավարների հետ շաբաթը մի անգամ:	We meet with our leaders once a week.
Ես ծառայում եմ ամեն հաջորդ օրը:	I serve every other day.
Դու ծիծաղում ես ժամը երկու անգամ:	You laugh twice an hour.
Նրանք ման են գալիս ամեն հաջորդ օրը:	They go for a walk every other day.

Review: Quantity

A. Error Correction

Իմ անունը Անի է: Ես քսանհինգ տարեկան եմ: Մայրս արդեն երեսուն տարեկան դաշնակահարուհի է: Դեռ երեք տարեկան էի, մայրս ամեն օր կես ժամ դաշնամուր էր պարապում ինձ հետ: Ես նվագում էի օրը երկու ժամ: Տաս տարեկան էի, երբ տեղի ունեցավ իմ առաջին համերգը: Բազմաթիվ հյուրեր էին ներկա: Սակայն, երբ տասնութս լրացավ, ես որոշեցի իրավաբան դառնալ: Հիմա ես երկու մասնագիտություն ունեմ: Եվ ես էլ մայրիկիս նման յուրաքանչյուր կիրակի եկեղեցում դաշնամուր եմ նվագում: Բացի դրանից, ես մի քանի աշակերտ ունեմ, ում դաշնամուր նվագել եմ սովորեցնում:

B. Error Correction

Կարենն ինը տարեկան է: Արդեն յոթ տարի է, որ նա հաճախում է Երեխաների Միություն: Այնտեղ տասնմեկ երեխա, վեց աղջիկ եվ հինգ տղա, այցելում է բացի Կարենից: Բազում Կարենը մի քանի ընկեր ունի: Յուրաքանչյուր երեքշաբթի նա հաճախում է ֆուտբոլի պարապունքի: Շաբաթը երկու օր Կարենը նաև գնում է նկարչական դպրոց: Երեք տարի հետո, երբ Կարենը կլինի տասներկու տարեկան, նա կհաճախի Երիտասարդ Տղաների Միություն:

D. Personal Activity

սեղաններ	տաքսիներ	փողոցներ	ավտոմեքենաներ
միսիոներներ	ընտանիքներ	գրքեր	եղբայրներ
լտոներ	բանակներ	օրհներգեր	նարինջներ
լույսեր	շենքեր	դուստրեր	աթոռներ

45. Future Conditional Tense

A. Translating Sentences

Ցույց կտա՞ս ինձ ճանապարհը դեպի բանկը:	Will you (plural) show me the way to the bank?
Ես կտանեմ քո գրքերը քո համար:	I will carry your books for you (singular).
Ման կգա՞ս իմ հետ:	Will you (singular) take a stroll with me?
Նրանք մեզ կօգնեն տեղափոխել աթոռները:	They will help us move the chairs.
Կանջատե՞ս լույսը:	Will you (singular) turn off the lights?
Նա կհանդիպի մեզ ժամը տասին:	He will meet us at 10:00 AM.
Դուք կգա՞ք մեր հետ եկեղեցի այս կիրակի օրը:	Will you (plural) come with us to church this Sunday?
Հաջորդ կանգառում կպահե՞ք:	Will you (singular) stop at the next station?
Մենք կպատասխանենք քո բոլոր հարցերին դասի վերջում:	We will answer all of your (singular) questions at the end of the lesson.
Կամուսնանա՞ս իմ հետ:	Will you (singular) marry me?

B. Common Errors

Ես կկանգնեմ:	I will stand.
Նրանք կքնեն:	They will sleep.
Նա կլացի:	He will cry.
Նա դուրս կգա:	She will come outside.
Դու չես հայհոյի:	You will not swear.
Մենք կբարձրանանք:	We will climb.
Ես կփորձեմ:	You will try.
Ես չեմ աղաղակի:	I will not yell.
Նա կմկրտի:	He will baptize.
Նրանք չեն մնա:	They will not stay.

C. Error Correction

Տիգրանը կմտածի քո մասին:	Tigran will think about you.
Դու չես պատասխանա:	You will answer.
Ես սուտ չեմ ասի քեզ:	I will not lie to you.
Նրանք կասեն մեզ:	They will tell us.
Դուք լավ կծառայեք Հայերին:	You will serve the Armenians well.
Ես չեմ լացի:	I will not cry.
Քրիստոսը կօգնի մեզ:	Christ will help us.
Մենք կիմանանք ճշմարտությունը:	We will know the truth.
Դուք կգա՞ք մեր տուն:	Will you come to our house?

46. Past Conditional Tense

A. Translating Sentences

You (singular) would smile.	Դու կծպտայիր:
He would run.	Նա կվազեր:
They would lift.	Նրանք կբարձրացնեին:
He would remember.	Նա կհիշեր:
She would laugh.	Նա կծիծաղեր:
We would help.	Մենք կօգնեինք:
They would give.	Նրանք կտային:
He would sacrifice.	Նա կգոհաբերեր:
I would love.	Ես կսիրեի:
We would understand.	Մենք կհասկանայինք:

B. Common Errors

Նրանք կկարդային Մորմոնի Գիրքը:	They would have read the Book of Mormon.
Մենք կգնայինք մկրտությանը:	We would have gone to the baptism.
Ես կվկայեի մարդկանց առջև:	I would have testified in front of the people.
Դու փող չէիր ստանա:	You wouldn't have received money.
Նա կմտածեր նրա ընտանիքի մասին:	She would have thought about her family.
Դուք կհասկանայիք մեր մտքերը:	You would have understood our thoughts.
Նրանք կզգային քո ցավերը:	They would have felt your pain.
Մենք չէինք գա դպրոց:	We wouldn't have come to school.
Նա կլսեր քո ուղերձը:	He would have listened to your message.

C. Error Correction

Կհայտնաբերեին:	They would have discovered.
Կկառավարեր:	He would have governed.
Կկենտրոնանայինք:	We would have focused.
Կծալեր:	She would have folded.
Կստեղծեիք:	You [plural] would have created.
Կթխեր:	He would have baked.
Չէր ունենա:	It would not have had.
Կմտաբերեինք:	We would have recalled.
Չէի հիշի:	I would not have remembered.

Review: Cause and Effect

A. Error Correction

Ես կօգնեի:	I would have helped.
Նա կկարդա Մորմոնի Գրքից:	She will read from the Book of Mormon.
Նրանք կլսեին մեզ:	They would have listened to us.
Դուք կհանդիպեք մեզ հետ ուրբաթ օրը:	You all will meet with us on Friday.
Մենք կայցելեինք քեզ բայց զբաղված էինք:	We would have visited you, but we were busy.
Ես կծառայեմ միսիա:	I will serve a mission.
Նա կգար բայց հիվանդացավ:	He would have come, but he got sick.
Նրանք կաղոթեն միասին:	They will pray together.
Մենք նորից կապրենք մեր Երկնային Հոր հետ:	We will live with our Heavenly Father again.

D. Personal Activity

Մենք ճաշ կուտենք Երիցյանների հետ ժամը վեցին այս երեկո:
Ես կսովորեցնեմ տաս պատվիրանները և դու կսովորեցնես մաքրաբարոյության օրենքը:
Արթուրը մեզ հետ կհանդիպի կանգառում մեր դասի համար:
Մենք կխնդրենք Հովիկին, որ ասի բացման աղոթքը դասից առաջ:
Հովսեփյանները չեն գա եկեղեցի այսօր:
Սա վերջին շրջանի ժողովն է որ մենք կունենանք մինչև փոխանցման վերջը:

Index

Symbols

ամենա-	41
Թե	38
ինքը	
In Different Cases	192
Intensifiers	45
Reflexive Pronouns and Intensifiers	45
նել/-չել Verbs	250
Պեսք է	66, 67
Պիտի	65
Դր	
Alphabet	3

A

Ablative Case	97
Ablative Adjectives	99
Ablative Verbs	98, 249
Adjectives	181, 254
Answer Key	287
Comparisons	42, 98
Directions	197
Expressions of Time	204
From	97
One of Them/Half of It	223
Postpositions	99, 180
Prepositions	99, 181
Pronouns	97
Accusative Case	86
Answer Key	285
Direct Object	87
Prepositions	87, 181, 253
Pronouns	86
Actions and Events	
Introduction	81
Review	133
Answer Key	299

Adjectives

with Cases	181, 254
------------	----------

Adverbs

Endings	143
---------	-----

Alphabet

Aspirated Letters	2, 4
Stops	2, 3, 4, 5
The Letter Դր	3
Unaspirated Letters	2
Voiced Letters	2, 4
Vowels	3, 6

Alphabetical Numerical System

Irregular Verbs	168
Pluperfect Tense	123
Simple Past Tense	120

Appendix A

Alphabetical Numerical System	255
Basic Noun Endings in Cases	255
Irregular Nouns in Cases	251
Irregular Plural Nouns	253
Prepositions and Postpositions	253
Reading the Bible in Armenian	256
Verb Conjugation Charts	242

Appendix B

150 Words To Know	260
Arithmetic	215
Asking Questions	36
Answer Key	276
Question Words in Cases	37
Word Order	36, 137
Թե	38

Aspirated Letters

Alphabet	2, 4
----------	------

C

Cause and Effect

Introduction	232
Review	240
Answer Key	324

Command Form. *See Imperative Mood*

Comparisons

Ablative Case	42, 98
Ավելի	42

Completed Participle

Condition

Subjunctive Mood	75
------------------	----

D

Date

Introduction	195
Review	211
Answer Key	317

Dative Case

Adjectives	182, 254
Answer Key	286
Dative Verbs	92, 248
Dative Words	93
Describing Placement	91
Expressions of Time	203
Motion Verbs	173
Prepositions	181
Pronouns	90
Time Expression	94

Definite Articles

Answer Key	273
When to Use Definite Articles	26

Describing

Asking Questions	36
Introduction	35
Review	48
Answer Key	279

Desire

Optative Mood	70
---------------	----

Differences Between Words

Answer Key	279
Ամբողջ	62
Ամեն	62
Այլ	53
Անունով	58
Արդյոք	58
Բայց	53
Բոլոր	62
Գիտենալ	55, 56
Եթե	58
Ել	52
Զանգել	63
Թե	59
Իմանալ	56
Խնդրել	56, 57
Կամ	59
Կանչել	63
Կարիք	59
Կարող	55
Կարողանալ	55
Կողմից	59
Կոչել	63
Հանուն	58
Հարցնել	57
Հույսով	57
Հուսով	57
Ճանաչել	55
Մենակ	61
Միակ	61
Միայն	61
Միայնակ	61
Միջոցով	59
Մյուս	54
Նաև	52, 53
Նույնպես	53
Որ	60
Որովհետև	60
Որպեսզի	60

Որտեղ	54
Ուր	54
Ուրիշ	54
Պետք է	59
-ված	57
-վեց	57
Փնորել	56
Քանի Որ	60
Directions	196
Ablative Case	197
Answer Key	312
Common Street Signs	197
In A Taxi	197
On The Bus or Train	197
On The Street	196
Using Motion Verbs	198
Direct Object . See Accusative Case	
Double Negatives	
Answer Key	303
Formation	155
Triggers	155
E	
Expressing	
Introduction	51
Review	79
Expressing Frequency	226
Answer Key	320
F	
Fleeting Vowels	151
Answer Key	302
Becoming A Verb	152
Compound Words	152
Declensions	151
Pluralizing	152
Forming Verbs	
Fleeting Vowels	152
Verb Endings	145
Fractions	217

From	See Ablative Case
Future	Conditional Tense
Answer Key	322
Formation	234
Negation	234
Future Perfect Tense	
Answer Key	293
Formation	116
Negation	116

G

Genitive Case	20
Adverbial Genitive	22
Answer Key	272
Genitive Verbs	22, 247
One of Them/Half of It	223
Postpositions	180, 254
Prepositions	181
Prepositions and Pospositions	21, 23
Pronouns	20
Gerunds	176
Answer Key	309

H

Half of It	
Ablative Case	224
Genitive Case	224
Have to	
Incentive Mood	66

I

Imperative Mood	129
Answer Key	298
Formation	129
Irregular Verbs	130, 170
Negation	130
"in"	
Locative Case	208
մեջ	23
Incentive Mood	65

- Answer Key 280
 General 68
 Stand-Alone 67
 Պէտք է 66
 Պէտք է With Nouns 67
 Պիտի 65
 Indirect Object .. See Dative Case
 Instrumental Case 102
     Adjectives 182, 255
     Answer Key 289
     Instrumental Adjectives ...103
     Instrumental Verbs ... 103, 249
     Pronouns 102
 Intensifiers..... 45
 Irregular Plural Nouns 253
 Irregular Verbs
     Answer Key 306
     Imperative Mood 170
     Passive Voice 164
     Past Imperfective Tense 166
     Past Perfect Tense 169
     Pluperfect Tense 168
     Simple Past Tense 168
     Simple Present Tense 166
- L**
- Let's
     Subjunctive Mood 76
 Location
     Introduction 195
     Review 211
     Answer Key 317
 Locative Case..... 208
     Answer Key 315
     Location.....208
     Pronouns 208
- M**
- Math in Armenian..... 215
 Mine, Yours, Ours, etc..... 30
- Answer Key 274
 Miscellaneous
     “Any, Anywhere/Time/Way You’d Like” 184
     Asking Permission 190
     Avoiding Directly Translating from English 185
     “Both” 190
     “Either Or/Neither Nor/Both This and That” 184
     Family Names in Cases 188
     Filler Words.....186
     Genitive Postposition Shortcuts 189
     “Goodbye” 186
     “Hello” 186
     “I Have No Idea” 188
     “It” 185
     Placement of “էլ” 190
     “Please” 185
     Possessive Articles.....188
     “Since” 191
     “Sorry” 186
     Talking on the Phone 189
     “To Happen” 191
     “To Like” 184
     “Unless” 191
     Այս, Այդ, and Այն 187
     Ասեց vs. Ասաց 191
     “Դուրս Գալ” 192
     “Ես գիտեի” 192
     Ինքը and Իրենք in Cases ...192
     “Հենց” 184
     “Մերոնք” and “Ձերոնք” 192
     “սոր” 187
     “Որպէս” 187
- Moods
     Conjugations 245
     Imperative Mood.....129
     Irregular Verbs 170
     Incentive Mood 65
- Optative Mood 70
 Subjunctive Mood 74
 Triggers
     Incentive Mood 65
     Optative Mood 71
     Subjunctive Mood 76
- Motion Verbs..... 173
     Destination 173
     Events 173
     People.....173
     Physical Places.....173
     Directions 198
     Exceptions.....174
     List of Motion Verbs 174
- N**
- Narrating
     Introduction 135
     Review 193
     Answer Key 311
 Need
     Incentive Mood 66
 Nominative Case..... 82
     Answer Key 283
     Prepositions 182, 253
     Pronouns 82
 Nouns
     Endings 142
 Numbers
     Answer Key 317
     Arithmetic 215
     Cardinal.....214
     Date and Time 215
     Fractional 217
     Miscellaneous Number Phrases 217
     Ordinal.....216

O

One of Them	
Ablative Case	223
Genitive Case	223
One of Them/Half of It.	223
Answer Key	319
Half Of It	224
One of Them.	223
Ongoing Participle	147
Optative Mood	70
Answer Key	281
Trigger Phrases	71

P

Participles	146
Summary of Participles.	148
“Thing to be verbed”	148
“Verb-able”	148
“While”	147
Passive Voice	163
Answer Key	305
Formation	163
Irregular Verbs	164
Past Conditional Tense	
Answer Key	323
Formation	237
Negation	238
Past Imperfective Tense	110
Answer Key	291
Formation	110
Irregular Verbs	166
Negation	110
Past Participle	<i>See Completed Participle</i>
Past Perfect Tense	126
Answer Key	297
Formation	126
Irregular Verbs	169
Negation	127
Preterite Stem	126

Pluperfect Tense.	123
Answer Key	296
Formation	123
Negation	124
Pluralization.	220
Answer Key	318
Exceptions.	220
Fleeting Vowels	152
Rules	220
Possession	
Genitive Case	20
Introduction	19
Mine, Yours, Ours, etc.	30
Possessive Articles.	188
Possessive Pronouns	
Definite Articles.	26
Review	33
Answer Key	275
Possessive Pronouns	30
Postpositions.	254
Ablative Case	180
Genitive Case	180
Prefixes	
Common Prefixes	144
Prepositions	253
Ablative Case	181
Accusative Case	181
Dative Case.	181
Genitive Case	181
Nominative Case	181
Prepositions and Postpositions	179
Answer Key	310
Postpositions	179
Present Participle	<i>See Ongoing Participle</i>
Preterite Stem.	126
Imperative Mood	129
Irregular Verbs	169
Passive Voice Endings	163

Past Perfect Tense	126
------------------------------	-----

Pronouns

Ablative Case	97
Accusative Case	86
Dative Case.	90
Instrumental Case	102
Locative Case	208
Nominative Case	82
Pronoun Charts	246

Purpose

Subjunctive Mood	74
----------------------------	----

Q

Quantity

Introduction	212
Review	230
Answer Key	321
Question Words	37
in Cases.	37

R

Reading the Bible in Armenian	256
-------------------------------	-----

Reflexive Pronouns 45

Ablative	46
Accusative/Dative	45
Genitive.	46
Instrumental.	46
Locative.	46

Reflexive Pronouns and Intensifiers

Answer Key	278
----------------------	-----

Relative Pronouns 158

Answer Key	304
Ինչ	160
Ով/Ովքեր	159
Որ/Որոնք	158
Որտեղ	160
Որքան/Ինչքան/Ինչպես.	161

Russian Words 257

S

Should	
Incentive Mood	65
Simple Future Tense	
Answer Key	292
Formation	113
Negation	113
Simple Past Tense	120
Answer Key	295
Formation	120
Irregular Verbs	168
Negation	121
Simple Present Tense	106
Answer Key	290
Formation	106
Irregular Verbs	166
Negation	106
State of Being	10
Answer Key	269
Introduction	9
Review	17
Answer Key	271
There Is	14
Stops	
Alphabet	2, 3, 4, 5
Subject. <i>See</i> Nominative Case	
Subjunctive Mood	
Answer Key	282
Condition	75
Future Subjunctive Endings	74
“Let,” “Allow,” and “Let’s”	76
Past Subjunctive Endings	74
Purpose	74
Trigger Phrases	76
Superlatives	41
-ազույն	41
ամենա-	41
Superlatives and Comparisons	41
Answer Key	277

T

Telling/Expressing Time	200
Adverbs of Time	201
Answer Key	313
Between 1 and 29 Minutes	202
Between 31 and 59 Minutes	202
Dative Case	94
Every, Each, Entire	205
Every time/all the time	205
Expressions of Time	203
In the Morning/At Night	203
Months	201
Once A Day	205
On The Half Hour	202
On The Hour	201
On What Day/In What Month	203
Prepositions and Postpositions	204
Seasons of the Year	200
Telling Time	201
The Days of the Week	200
The Day/The Month	204
The Morning/The Night	204
Time-related Nouns	200
Using Ablative Case	204
There Is	
Answer Key	270
Time	
Introduction	195
Review	211
Answer Key	317

U

Unaspirated Letters	
Alphabet	2

V

Verb Conjugation Charts	242
Verb Endings	145

Verbs with Cases	247
Voiced Letters	
Alphabet	2, 4
Vowels	
Alphabet	3, 6

W

Word Endings	140
Adjective Endings	140
Adverb Endings	143
Answer Key	301
Noun Endings	142
Participles	146
Verb Endings	145
Word Order	136
Answer Key	300
Asking Questions	36
Auxiliary Verbs	137
Emphasis	136
Questions	137
Typical Word Order	136

THE CHURCH OF
JESUS CHRIST
OF LATTER-DAY SAINTS

